

Bil. 3

**Rabu
9 Mac 2016**

MALAYSIA

**PENYATA RASMI PARLIMEN
DEWAN RAKYAT**

**PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGGAH KEEMPAT
MESYUARAT PERTAMA**

K A N D U N G A N

**JAWAPAN-JAWAPAN LISAN
BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN**

(Halaman 1)

USUL-USUL:

Waktu Mesyuarat dan Urusan

Dibebaskan Daripada Peraturan Mesyuarat

(Halaman 21)

Usul Menjunjung Kasih Titah

Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong

- *Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang (Sibuti)*

(Halaman 21)

AHLI-AHLI DEWAN RAKYAT

1. Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia, P.S.M., S.P.D.K., S.U.M.W., P.G.D.K., J.S.M., J.P.
2. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee, P.G.D.K., A.S.D.K. [Beluran] - UMNO
3. “ Timbalan Yang di-Pertua, Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said, D.I.M.P., S.M.P., K.M.N. [Kuala Krau] - UMNO

MENTERI

1. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan Menteri Kewangan, Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, Orang Kaya Indera Shah Bandar, S.P.D.K., S.S.A.P., S.S.S.J., S.I.M.P., D.P.M.S., D.S.A.P., P.N.B.S. (Pekan) – UMNO
2. “ Timbalan Perdana Menteri dan Menteri Dalam Negeri, Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi, S.S.A.P., D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., S.P.M.P., S.J.M.K. [Bagan Datok] - UMNO
3. Yang Berhormat Menteri Pengangkutan, Dato' Sri Liow Tiong Lai, D.G.S.M., S.S.A.P., D.I.M.P., S.M.P. [Bentong] – MCA
4. “ Menteri Kesihatan, Datuk Seri Dr. S. Subramaniam, P.J.N., K.M.N., P.J.K. [Segamat] - MIC
5. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Seri Mah Siew Keong, A.M.P., D.P.M.P., S.M.W [Telok Intan] – GERAKAN
6. “ Menteri Pelancongan dan Kebudayaan, Dato' Seri Mohamed Nazri Abdul Aziz, S.S.A.P., S.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., B.K.T. [Padang Rengas] - UMNO
7. “ Menteri Pertahanan, Dato' Seri Hishammuddin bin Tun Hussein, S.P.M.P., S.S.A.P., S.I.M.P., D.P.M.J., D.S.A.P., P.N.B.S., D.G.S.M [Sembrong] – UMNO
8. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato' Sri Mustapa Mohamed [Jeli] - UMNO
9. “ Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili, P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Kota Marudu] – PBS
10. “ Menteri Perusahaan, Perlindungan dan Komoditi, Datuk Amar Douglas Uggah Embas, P.G.B.K., P.B.S., A.M.N., A.B.S. [Betong] – PBB
11. “ Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato' Sri Ahmad Shabery Cheek [Kemaman] – UMNO
12. “ Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Dato' Sri Ismail Sabri bin Yaakob, S.S.A.P., D.I.M.P., D.M.S.M., A.D.K. [Bera] – UMNO
13. “ Menteri Kewangan II, Dato' Seri Haji Ahmad Husni bin Mohamad Hanadzlah, S.P.M.P., D.P.M.P., A.M.P., P.P.T., J.P. [Tambun] - UMNO
14. “ Menteri Luar Negeri, Dato' Sri Anifah bin Haji Aman, S.S.A.P., D.I.M.P., P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Kimanis] - UMNO
15. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Mejar Jeneral (B) Dato' Seri Jamil Khir bin Baharom, P.S.A.T., D.I.M.P., D.S.N.S., D.S.D.K., P.A.T., J.S.M., K.A.T., K.M.N., A.M.K., P.J.M. [Jerai] - UMNO
16. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Kurup, P.S.M., S.S.A.P., S.P.D.K., P.G.D.K., J.P. [Pensiangan] - PBRS
17. “ Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Seri Panglima Madius Tangau, J.S.M., P.G.D.K., J.P., A.D.K. [Tuaran] – UPKO

18. Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Joseph Entulu anak Belaun, P.P.D., P.B.S. [Selangau] – PRS
19. “ Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Dato’ Sri Hajah Rohani binti Abdul Karim, P.G.B.K., P.B.S., P.P.B. [Batang Lupar] - PBB
20. “ Menteri Kerja Raya, Dato’ Sri Haji Fadillah bin Yusof, P.G.B.K., A.B.S. [Petrajaya] - PBB
21. “ Menteri Sumber Manusia, Dato’ Sri Richard Riot anak Jaem, P.J.N., J.B.S., K.M.N. [Serian] - SUPP
22. “ Menteri Wilayah Persekutuan, Datuk Seri Tengku Adnan Tengku Mansor, S.S.A.P., D.G.S.M., S.I.M.P., S.J.M.K., D.M.S.M., P.J.N., D.S.D.K., D.S.A.P., K.M.N., D.I.M.P. [Putrajaya] - UMNO
23. “ Menteri Pendidikan Tinggi, Dato’ Seri Haji Idris Jusoh, S.S.M.Z., D.P.M.T., P.J.K. [Besut] - UMNO
24. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] - UMNO
25. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Paul Low Seng Kuan – *Senator*
26. “ Menteri Belia dan Sukan, Tuan Khairy Jamaluddin [Rembau] - UMNO
27. “ Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Abdul Rahman Dahlan, D.I.M.P., A.D.K. [Kota Belud] – UMNO
28. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Puan Hajah Nancy binti Shukri, K.M.N. [Batang Sadong] - PBB
29. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Sri Abdul Wahid Omar - *Senator*
30. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Datuk Ir. Dr. Wee Ka Siong, D.M.S.M. [Ayer Hitam] - MCA
31. “ Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, Dato’ Seri Hamzah bin Zainudin, S.P.M.P., D.P.M.P., D.P.T.J., K.M.N., A.M.P., P.P.T., J.P. [Larut] - UMNO
32. “ Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Dato Sri Dr. Haji Wan Junaidi Tuanku Jaafar, P.J.N., P.B.S., J.B.S., J.S.M. [Santubong] - PBB
33. “ Menteri Pendidikan, Dato’ Seri Mahdzir Khalid [Padang Terap] – UMNO
34. “ Menteri Komunikasi dan Multimedia, Datuk Seri Panglima Dr. Mohd Salleh bin Tun Said Keruak – *Senator*
35. “ Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Sri Azalina Dato’ Othman Said, D.P.M.K. [Pengerang] – UMNO
36. “ Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri II, Datuk Seri Ong Ka Chuan, S.P.M.P., D.P.M.P., P.M.P. [Tanjong Malim] – MCA

TIMBALAN MENTERI

1. Yang Berhormat Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi, Dato’ Noriah binti Kasnon, D.P.S.M., D.S.A.P., S.M.S., P.J.K. [Sungai Besar] - UMNO
2. “ Timbalan Menteri Belia dan Sukan, Datuk Saravanan A/L Murugan [Tapah] – MIC
3. “ Timbalan Menteri Kerja Raya, Datuk Rosnah binti Haji Abdul Rashid Shirlin, A.D.K., A.S.D.K., J.P., P.G.D.K. [Papar] – UMNO
4. “ Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato’ Razali bin Ibrahim, D.I.M.P., P.K.C. [Muar] - UMNO

5. Yang Berhormat Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Datuk Haji Ahmad bin Haji Maslan, D.M.S.M., P.J.K. [Pontian] – UMNO
6. “ Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air, Dato’ Sri Dr. James Dawos Mamit, P.S.B.S., P.P.B., P.P.S., P.P.D. [Mambong] – PBB
7. “ Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri, Dato’ Lee Chee Leong – *Senator*
8. “ Timbalan Menteri Kewangan, Datuk Chua Tee Yong, D.P.S.M. [Labis] – MCA
9. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datuk Hajah Azizah binti Datuk Seri Panglima Mohd. Dun [Beaufort] – UMNO
10. “ Timbalan Menteri Kesihatan, Dato’ Seri Dr. Hilmi bin Yahaya [Balik Pulau] – UMNO
11. “ Timbalan Menteri Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan, Datuk Halimah binti Mohd. Sadique, P.J.N., P.I.S. [Tenggara] – UMNO
12. “ Timbalan Menteri Pengangkutan, Datuk Ab. Aziz bin Kaprawi, P.J.N., A.M.N., P.I.S. [Sri Gading] – UMNO
13. “ Timbalan Menteri Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan, (Kosong)
14. “ Timbalan Menteri Wilayah Persekutuan, Dato’ Dr. Loga Bala Mohan A/L Jaganathan – *Senator*
15. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Dato’ Sri Haji Tajuddin bin Abdul Rahman, D.P.M.P., D.M.S.M., K.M.N., A.M.P., J.P. [Pasir Salak] – UMNO
16. “ Timbalan Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar, Datuk Ir. Haji Hamim bin Samuri, K.M.N., P.P.N. [Ledang] – UMNO
17. “ Timbalan Menteri Pendidikan, Tuan P. Kamalanathan A/L P. Panchanathan, K.M.N., P.J.K. [Hulu Selangor] – MIC
18. “ Timbalan Menteri Komunikasi dan Multimedia, Dato’ Jailani bin Johari, D.S.M.Z., D.I.M.P. [Hulu Terengganu] – UMNO
19. “ Timbalan Menteri Pendidikan Tinggi, Datuk Yap Kain Ching @ Mary Yap Ken Jin, P.G.D.K., A.S.D.K., A.D.K., J.P. [Tawau] – PBS
20. “ Timbalan Menteri Sumber Manusia, Dato’ Sri Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib, , S.A.P., A.A.P., A.M.P., P.K.C., D.I.M.P. [Maran] – UMNO
21. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Datuk Alexander Nanta Linggi, D.P.M.P., D.M.S.M., A.M.P., P.P.T., P.J.K., J.P., P.B.S., A.B.S. [Kapit] – PBB
22. “ Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi, Datuk Dr. Abu Bakar bin Mohamad Diah, D.M.S.M. [Tangga Batu] – UMNO
23. “ Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Datin Paduka Chew Mei Fun – *Senator*
24. “ Timbalan Menteri Pertahanan, Dato’ Wira Mohd. Johari bin Baharum, S.I.M.P., D.S.D.K., D.M.S.M., J.P., D.I.M.P., D.S.M., A.M.K., B.K.M., P.J.K. [Kubang Pasu] – UMNO
25. “ Timbalan Menteri Pelancongan dan Kebudayaan, Datuk Mas Ermieyati binti Samsudin, D.S.M., B.C.M., A.N.S., P.J.K., P.B.B., D.M.S.M [Masjid Tanah] – UMNO
26. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Datuk Nur Jazlan bin Mohamed, P.G.D.K. [Pulai] – UMNO

27. Yang Berhormat Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Dr. Asyraf Wajdi bin Dato' Dusuki – *Senator*
28. “ Timbalan Menteri Pendidikan, Tuan Chong Sin Woon – *Senator*
29. “ Timbalan Menteri Luar Negeri, Dato' Seri Reezal Merican, D.I.M.P., S.S.A.P. [Kepala Batas] – UMNO
30. “ Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, Datuk Ahmad Jazlan bin Yaakub, P.J.N. [Machang] – UMNO
31. “ Timbalan Menteri Dalam Negeri, Tuan Masir Anak Kujat, P.P.B. [Sri Aman] – PRS
32. “ Timbalan Menteri Kewangan, Datuk Johari bin Abdul Ghani, P.J.N., D.S.I.S. [Titiwangsa] - UMNO
33. “ Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani, Tuan Nogeh anak Gumbek [Mas Gading] – SPDP

AHLI-AHLI (BN)

1. Yang Berhormat Datuk Aaron Ago anak Dagang, P.J.N. [Kanowit] - PRS
2. “ Dato' Abd. Aziz Sheikh Fadzir, D.S.M.S. [Kulim-Bandar Baharu] - UMNO
3. “ Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad, D.M.S.M., S.S.A.P., P.J.N., D.P.M.K. [Mersing] - UMNO
4. “ Datuk Seri Panglima Abdul Azeez bin Abdul Rahim, P.J.N., D.I.M.P., J.P., S.P.D.K. [Baling] - UMNO
5. “ Datuk Seri Panglima Haji Abdul Ghapur bin Salleh, P.G.D.K., J.P. [Kalabakan] - UMNO
6. “ Dato' Abdul Manan Ismail, D.I.M.P., P.K.C. [Paya Besar] - UMNO
7. “ Dato' Haji Abdul Rahman bin Mohamad, D.I.M.P., S.M.P., A.M.P. [Lipis] – UMNO
8. “ Datuk Abdul Rahim bin Bakri, D.M.S.M., A.S.D.K. [Kudat] - UMNO
9. “ Datuk Haji Abdul Wahab bin Haji Dolah, J.B.K., P.G.B.K [Igan] - PBB
10. “ Dato' Ahmad Fauzi Zahari, D.P.T.J. [Setiawangsa] - UMNO
11. “ Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah, D.C.S.M., D.M.S.M., K.M.N., P.J.K. [Jasin] - UMNO
12. “ Tuan Haji Ahmad Lai bin Bujang, J.B.K., P.B.S., A.B.S. [Sibuti] - PBB
13. “ Tuan Haji Ahmad Nazlan bin Idris [Jerantut] - UMNO
14. “ Tan Sri Datuk Seri Panglima Haji Annuar bin Haji Musa, P.S.M., S.P.D.K., D.G.S.M., S.I.M.P. [Ketereh] - UMNO
15. “ Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang] - UMNO
16. “ Tuan Anyi Ngau [Baram] - SPDP
17. “ Datuk Bung Moktar bin Radin, P.G.D.K., A.S.D.K., A.D.K. [Kinabatangan] - UMNO
18. “ Tuan Che Mohamad Zulkifly bin Jusoh, A.M.N., P.S.K. [Setiu] - UMNO
19. “ Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur, P.G.D.K. [Silam] – UMNO
20. “ Datuk Dr. Ewon Ebin, P.G.D.K [Ranau] - UPKO
21. “ Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang] - PBB
22. “ Dato' Hasbullah bin Osman, D.P.M.P., A.M.P., J.P. [Gerik] – UMNO
23. Dato' Hasan bin Arifin, D.S.A.P. [Rompin] – UMNO

24. Yang Berhormat Dato' Sri Hasan bin Malek, D.S.N.S., D.M.S.M., D.S.M., J.P., K.M.N., A.M.N., P.M.C., P.J.K., B.K.C., D.S.A.P [Kuala Pilah] - UMNO
25. " Dato' Henry Sum Agong, P.B.S., P.S.B.S. [Lawas] - PBB
26. " Dato' Ikmal Hisham bin Abdul Aziz, D.I.M.P [Tanah Merah] - UMNO
27. " Dato' Haji Irmohizam bin Haji Ibrahim, D.I.M.P., J.M.N., K.M.N., B.C.M., P.B.B., P.J.P., J.P. [Kuala Selangor] - UMNO
28. " Prof. Dr. Ismail bin Daut [Merbok] - UMNO
29. " Tan Sri Datuk Seri Panglima Joseph Pairin Kitingan, P.M.N., J.P., S.P.D.K., S.S.A.P., P.N.B.S., P.G.D.K. [Keningau] - PBS
30. " Datuk Joseph Salang anak Gandum, D.S.P.N., A.M.N. [Julau] - PRS
31. " Datuk Jumat bin Haji Idris [Sepanggar] - UMNO
32. " Datuk Juslie bin Haji Ajirol, P.G.D.K., A.S.D.K. [Libaran] - UMNO
33. " Datuk Koh Nai Kwong, D.M.S.M., D.S.M., B.C.M., P.J.K. [Alor Gajah] - MCA
34. " Tuan Khoo Soo Seang [Tebrau] - MCA
35. " Datuk Liang Teck Meng [Simpang Renggam] - GERAKAN
36. " Datuk Linda Tsen Thau Lin, J.M.N. [Batu Sapi] - PBS
37. " Dr. Mansor bin Haji Abd. Rahman [Sik] -UMNO
38. " Datuk Dr. Makin @ Marcus Mojigoh, P.G.D.K., J.S.M., A.D.K., B.S.K. [Putatan] - UPKO
39. " Tuan Haji Mohd Fasih bin Mohd. Fakeh, P.J.K. [Sabak Bernam] - UMNO
40. " Tan Sri Mohd. Isa bin Abdul Samad, S.U.M.W., S.P.N.S., P.S.M., D.S.N.S., P.M.C. [Jempol] – UMNO
41. " Dato' Seri Haji Mohd. Shafie bin Haji Apdal, P.G.D.K., D.S.A.P., D.M.S.M., J.P. [Semporna] - UMNO
42. " Dato' Haji Mohd. Zaim bin Abu Hasan, D.P.M.P., A.M.P., P.P.T. [Parit] - UMNO
43. " Dato' Sri Dr. Muhammad Leo Michael Toyad Abdullah, P.N.B.S., P.G.B.K., J.B.S. [Mukah] – PBB
44. " Tan Sri Dato' Haji Muhyiddin bin Mohd. Yassin, P.S.M., S.P.M.P., S.P.M.J., S.M.J., P.I.S., B.S.I. [Pagoh] - UMNO
45. " Dato' Ir. Nawawi bin Ahmad, D.S.D.K., A.M.K., B.K.M. [Langkawi] - UMNO
46. " Datuk Seri Haji Noh bin Omar, D.P.M.S., D.M.S.M., K.M.N., A.S.A., P.J.K., J.P. [Tanjong Karang] - UMNO
47. " Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai] - UMNO
48. " Datuk Noor Ehsanuddin bin Mohd. Harun Narrashid, D.P.S.M. [Kota Tinggi] - UMNO
49. " Datuk Hajah Norah Abd. Rahman [Tanjong Manis] - PBB
50. " Dato' Noraini binti Ahmad, D.S.A.P., D.M.S.M. [Parit Sulong] - UMNO
51. " Puan Hajah Normala binti Abdul Samad, A.M.N. [Pasir Gudang] - UMNO
52. " Dato' Wira Othman bin Abdul, D.G.M.K., D.S.S.A., S.D.K., A.M.K. [Pendang] - UMNO
53. " Dato' Othman bin Aziz, D.S.D.K., B.K.M., A.S.K. [Jerlun] – UMNO
54. " Datuk Seri Palanivel A/L K. Govindasamy, D.S.S.A., S.S.A., P.J.K. [Cameron Highlands] - MIC
55. " Datuk Raime Unggi, P.G.D.K. [Tenom] - UMNO

56. Yang Berhormat Datuk Rozman bin Isli, K.M.W, P.P.N [Labuan] - UMNO
57. “ Puan Rubiah binti Haji Wang [Kota Samarahan] - PBB
58. “ Datuk Sapawi bin Haji Ahmad, P.G.D.K., A.S.D.K., J.P. [Sipitang] - UMNO
59. “ Datuk Shabudin bin Yahaya, P.J.K. [Tasek Gelugor] - UMNO
60. “ Ir. Shahrudin bin Ismail, P.M.P., P.J.K. [Kangar] - UMNO
61. “ Tan Sri Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad, P.S.M., S.U.M.W. [Johor Bahru] - UMNO
62. ” Dato’ Shamsul Anuar bin Haji Nasarah, D.P.M.P., S.M.S., P.P.N., P.P.T. [Lenggong] - UMNO
63. “ Datuk Seri Shaziman bin Abu Mansor, D.G.S.M., D.S.A.P., D.S.N.S. [Tampin] - UMNO
64. “ Tengku Razaleigh Hamzah, D.K., S.P.M.K., P.S.M., S.S.A.P., S.P.M.S. [Gua Musang] - UMNO
65. “ Dato’ Seri Tiong King Sing, S.S.S.A., D.S.S.A., J.P. [Bintulu] - SPDP
66. “ Tuan Wilson Ugak anak Kumbong [Hulu Rajang] - PRS
67. “ Dato’ Wan Mohammad Khair-il Anuar Wan Ahmad, D.P.M.P., A.M.P. [Kuala Kangsar] - UMNO
68. “ Datuk Wee Jeck Seng, D.M.S.M. [Tanjong Piai] - MCA
69. “ Datuk William @ Nyallau anak Badak, P.B.B., P.P.S. [Lubok Antu] - PRS
70. “ Tan Sri William Mawan Ikom, P.S.M., P.N.B.S., P.G.B.K., A.M.N., P.B.S [Saratok] - SPDP
71. “ Datuk Zahidi bin Zainul Abidin, D.M.S.M., S.M.P. [Padang Besar] - UMNO
72. “ Dato’ Haji Zainudin bin Haji Ismail, A.N.S., P.M.C., P.J.K. [Jelebu] - UMNO

AHLI-AHLI (PKR)

1. Yang Berhormat Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]
2. “ Dr. Azman bin Ismail [Kuala Kedah]
3. “ Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]
4. “ Dato’ Fauzi bin Abdul Rahman, D.I.M.P., A.M.P., P.P.N. [Indera Mahkota]
5. “ Puan Hajah Fuziah binti Salleh [Kuantan]
6. “ Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]
7. “ Tuan Gooi Hsiao-Leung [Alor Star]
8. “ Tuan Hee Loy Sian [Petaling Jaya Selatan]
9. “ Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang]
10. “ Dato’ Johari bin Abdul, D.S.D.K. [Sungai Petani]
11. “ Dato’ Kamarudin bin Jaffar, D.S.N.S., B.C.M. [Tumpat]
12. “ Dato’ Kamarul Baharin bin Abbas, D.S.S.A. [Telok Kemang]
13. “ Dr. Lee Boon Chye [Gopeng]
14. “ Dato’ Mansor bin Othman [Nibong Tebal]
15. “ Dr. Michael Teo Yu Keng [Miri]
16. “ Tuan Laksamana Pertama (B) Haji Mohamad Imran bin Abd Hamid, P.A.T., P.C.M., S.M.S., A.C.M., A.M.S., K.M.N., K.A.T., P.P.A., P.P.P. [Lumut]
17. “ Dato’ Seri Mohamed Azmin bin Ali [Gombak]

18. Yang Berhormat Datuk Mohd Idris bin Jusi, A.M.N., A.M.S., D.S.M., D.M.S.M. [Batu Pahat]
19. “ Tuan Mohd. Rafizi bin Ramli [Pandan]
20. “ Tuan N. Surendran A/L K. Nagarajan [Padang Serai]
21. “ Puan Nurul Izzah binti Anwar [Lembah Pantai]
22. “ Tuan R. Sivarasa [Subang]
23. “ Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]
24. “ Tuan Sim Tze Tzin [Bayan Baru]
25. “ Dato' Dr. Tan Kee Kwong, D.M.P.M. [Wangsa Maju]
26. “ Datuk Seri Dr. Wan Azizah binti Wan Ismail, D.P.P.N. [Permatang Pauh]
27. “ Tuan William Leong Jee Keen [Selayang]
28. “ Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]
29. “ Puan Hajah Zuraida binti Kamaruddin [Ampang]

AHLI-AHLI (DAP)

1. Yang Berhormat Puan Alice Lau Kiong Yieng [Lanang]
2. “ Tuan Charles Anthony Santiago [Klang]
3. “ Tuan Chong Chieng Jen [Bandar Kuching]
4. “ Tuan Er Teck Hwa [Bakri]
5. “ Tuan Fong Kui Lun [Bukit Bintang]
6. “ Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]
7. “ Tuan Julian Tan Kok Ping [Stampin]
8. “ Tuan Ko Chung Sen [Kampar]
9. “ Tuan Liew Chin Tong [Kluang]
10. “ Tuan Lim Guan Eng [Bagan]
11. “ Tuan Lim Kit Siang [Gelang Patah]
12. “ Tuan Lim Lip Eng [Segambut]
13. “ Tuan Loke Siew Fook [Seremban]
14. “ Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]
15. “ Dato' Mohd. Ariff Sabri bin Abdul Aziz [Raub]
16. “ Tuan Ng Wei Aik [Tanjong]
17. “ Tuan Nga Kor Ming [Taiping]
18. “ Dato' Ngeh Koo Ham, D.P.M.P. [Beruas]
19. “ Dr. Ong Kian Ming [Serdang]
20. “ Tuan Ooi Chuan Aun [Jelutong]
21. “ Tuan Oscar Ling Chai Yew [Sibu]
22. “ Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]
23. “ Tuan Tony Pua Kiam Wee [Petaling Jaya Utara]
24. “ Tuan Ramkarpal Singh A/L Karpal Singh [Bukit Gelugor]
25. “ Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam]

26. Yang Berhormat Tuan Sim Tong Him [Kota Melaka]
27. “ Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah]
28. “ Tuan Su Keong Siong [Ipoh Timur]
29. “ Tuan Tan Kok Wai [Cheras]
30. “ Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]
31. “ Tuan Teo Kok Seong [Rasah]
32. “ Puan Teo Nie Ching [Kulai]
33. “ Puan Teresa Kok Suh Sim [Seputeh]
34. “ Tuan Wong Ling Biu [Sarikei]
35. “ Tuan Wong Sze Phin @ Jimmy [Kota Kinabalu]
36. “ Tuan Wong Tien Fatt @ Wong Nyuk Foh [Sandakan]
37. “ Tuan Zairil Khir Johari [Bukit Bendera]

AHLI-AHLI (PAS)

1. Yang Berhormat Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]
2. “ Tuan Ahmad Baihaki bin Atiqullah [Kubang Kerian]
3. “ Tuan Ahmad Marzuk bin Shaary [Bachok]
4. “ Dr. Che Rosli bin Che Mat [Hulu Langat]
5. “ Tuan Idris bin Haji Ahmad [Bukit Gantang]
6. “ Dr. Izani bin Husin [Pengkalan Chepa]
7. “ Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar, D.S.D.K. [Pokok Sena]
8. “ Dato' Dr. Mohd. Khairuddin bin Aman Razali, D.M.P. [Kuala Nerus]
9. “ Tuan Nasrudin bin Hassan [Temerloh]
10. “ Dato' Dr. Nik Mazlan Nik Mohamad, D.J.M.K [Pasir Puteh]
11. “ Tuan Nik Mohamad Abduh bin Nik Abdul Aziz [Pasir Mas]
12. “ Puan Hajah Siti Zailah binti Mohd. Yusoff [Rantau Panjang]
13. “ Dato' Takiyuddin bin Hassan, D.J.M.K., J.P. [Kota Bharu]
14. “ Tuan Haji Wan Hassan bin Mohd. Ramli [Dungun]

AHLI-AHLI (AMANAH)

1. Yang Berhormat Tuan Khalid bin Abd. Samad [Shah Alam]
2. “ Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]
3. “ Dr. Mohd. Hatta bin Md. Ramli [Kuala Krai]
4. “ Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]
5. “ Dato' Raja Kamarul Bahrin Shah, D.P.M.T [Kuala Terengganu]
6. “ Dr. Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]

PSM

1. Yang Berhormat Dr. Michael Jeyakumar Devaraj [Sungai Siput]

BEBAS

1. Yang Berhormat Tan Sri Dato' Seri Abdul Khalid bin Ibrahim, P.S.M., D.P.M.S.,
D.S.A.P. [Bandar Tun Razak]

PARLIMEN MALAYSIA

Ketua Pentadbir Parlimen
Datuk Awang Alik bin Jeman

Setiausaha Dewan Rakyat
Datuk Roosme binti Hamzah

Setiausaha Bahagian (Pengurusan Dewan)
Mohd Sazali bin Mohd Zin

PETUGAS-PETUGAS
CAWANGAN PENYATA RASMI (HANSARD)

Azhari bin Hamzah
Monarita binti Mohd Hassan
Rosna binti Bujairomi

Nor Hamizah binti Haji Hassan
Noraidah binti Manaf
Siti Norlina binti Ahmad

Suriyani binti Mohd. Noh
Yoogeswari A/P Muniandy
Nor Liyana binti Ahmad
Zatul Hijanah binti Yahya
Sharifah Nor Asilah binti Syed Basir
Nik Nor Ashikin binti Nik Hassan
Hafilah binti Hamid
Siti Norhazarina binti Ali
Mulyati binti Kamarudin
Nor Faraliza binti Murad @ Nordin Alli
Sherliza Maya binti Talkah
Mohd Salleh bin Ak Atoh

Azmir bin Mohd Salleh
Mohd. Izwan bin Mohd. Esa
Nor Kamsiah binti Asmad
Siti Zubaidah binti Karim
Aifarina binti Azaman
Noorfazilah binti Talib
Farah Asyraf binti Khairul Anuar
Julia binti Mohd. Johari
Syahila binti Ab Mohd Khalid
Ismalinda binti Ismail
Hazliana binti Yahaya
Amir Arshad bin Ab Samad
Sharifah Raabiatul Adawiyah binti Syed Mohamed
Nik Nor Nazrin binti Nik Ab Rahman
Nurul Fadhilah binti Ibharim
Hizamihatim Maggisa bin Juara
Siti Nasirah binti Md Nasir

**MALAYSIA
DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGKAL KEEMPAT
MESYUARAT PERTAMA**

Rabu, 9 Mac 2016

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee)
mempengerusikan Mesyuarat]*

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. Tuan Haji Ahmad Nazlan bin Idris [Jerantut] minta Menteri Pendidikan Tinggi menyatakan, pengenalan CEO atau '*Faculty Programme*' di universiti terpilih yang dilaksanakan, namun apakah hasil dan kepakaran yang dipraktikkan tersebut mampu memberi impak yang besar dalam pengajaran dan pembelajaran universiti.

Menteri Pendidikan Tinggi [Dato' Seri Haji Idris Jusoh]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menjawab soalan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Jerantut ini bersekali dengan soalan Yang Berhormat Kulim-Bandar Baharu pada 16 Mac nanti memandangkan isu yang dibangkitkan adalah berkaitan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Sila, Yang Berhormat.

Dato' Seri Haji Idris Jusoh: Terima kasih. Program Fakulti Ketua Pegawai Eksekutif ataupun *CEO Faculty Programme* adalah kolaborasi industri dan akademik. CEO mewakili industri, fakulti menggambarkan akademik. Jadi, *CEO Faculty Programme* adalah program kolaborasi industri dan juga akademik.

Ini berlandaskan kepada lonjakan kedua kecemerlangan bakat dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2015/2025 Pendidikan Tinggi. Melalui program ini CEO terpilih akan memberi syarahan berkongsi amalan terbaik serta berinteraksi dengan pensyarah dan juga pelajar-pelajar di universiti.

Selama ini 24 orang tokoh korporat tanah air dan antarabangsa telah berkongsi pengetahuan mereka seperti Tan Sri Azman Mokhtar daripada Khazanah; Tengku Zafrul Aziz – CEO CIMB; Datuk Azman Ismail – MD Shell Malaysia Trading Sdn. Bhd.; Michaela Dinboeck daripada Novartis Corporation; Anna Maria Braun daripada B. Braun; Dr. Hari Narayanan – MD Motorola Solution Malaysia Sdn. Bhd.; Mr. Abraham Liu Kang – CEO Huawei; Richard Parker daripada Rolls-Royce; dan Tan Sri Azman Hashim – Ambank, di antara yang terlibat.

Antara keberhasilan dan impak dalam pengajaran dan pembelajaran melalui program ini adalah mahasiswa berpeluang memahami dunia sebenar. Melalui perkongsian pengalaman CEO daripada segi pengurusan pentadbiran, kepimpinan dan teknologi masa kini di lapangan. Perkongsian amalan terbaik dari sudut pandangan CEO membolehkan pelajar berfikir lebih kreatif dan inovatif. Seterusnya mewujudkan pembelajaran lebih holistik ataupun saya katakan faham dunia sebenar. Ini akan dapat meningkatkan lagi kebolehpasaran graduan dan mengurangkan ketidaksepadanan dalam penawaran dan permintaan pasaran kerja.

Selain itu juga, integrasi dan sinergi di antara tenaga pakar industri dengan penyelidik universiti dan pelajar dapat diwujudkan. IPT juga berjaya beralih daripada operasi secara bersendirian kepada *Quadruple-Helix* iaitu ekosistem inovasi yang saling berkaitan antara akademia industri, kerajaan dan komuniti yang telah membentuk perkongsian sumber untuk pembangunan negara.

Untuk makluman Yang Berhormat, pemilihan para CEO bagi program ini adalah berdasarkan kepakaran dalam bidang bersesuaian dengan *niche area* sesebuah IPT itu. *CEO Faculty Programme* ini akan menjadi salah satu *signature programme* di peringkat KPT dan mewujudkan satu penjenamaan baru yang semakin popular di kalangan pemain industri tempatan justeru sukacita saya mengumumkan program ini diteruskan pada tahun 2016 ini dengan perluasan kategori penyertaan kepada para CEO daripada syarikat berkaitan kerajaan ataupun GLC dan juga penyertaan daripada para pegawai tinggi kerajaan.

Diharapkan kelangsungan program *CEO Faculty Programme* ini akan terus membantu KPT untuk terus mewujudkan sistem pendidikan tinggi yang semakin cemerlang ataupun kita panggil *soaring upwards*, Yang Berhormat.

Tuan Haji Ahmad Nazlan bin Idris [Jerantut]: Terima kasih, Yang Berhormat Menteri atas jawapan yang telah diberikan, cuma saya ingin mendapatkan kepastian daripada Yang Berhormat Menteri. Baru-baru ini dalam persidangan *Asia Pacific Economic Conference* (APEC) ada beberapa peserta daripada luar negara yang telah pun menunjukkan minat dan memuji usaha yang telah dibuat oleh kementerian dalam pelaksanaan *CEO Faculty Programme* ini.

Jika ini benar adakah ini merupakan di antara indikator yang boleh kita katakan mula mendapat pengiktirafan di peringkat antarabangsa. Apa pandangan dan komen daripada Yang Berhormat Menteri. Terima kasih.

Dato' Seri Haji Idris Jusoh: Pada minggu yang lalu sebenarnya Yang Berhormat memang ada satu persidangan Asia Pasifik tentang pendidikan di Melbourne.

■1010

Dalam persidangan tersebut ada beberapa peserta yang memang merasakan ini satu program yang baik. Kagum dengan program *CEO Faculty Programme* yang telah dilaksanakan di Malaysia. Bukan itu sahaja, mereka bertanya dan mereka kagum juga dengan program-program *integrated* CGPA kita yang merangkumkan bagaimana kita menilai pelajar-pelajar dengan cara yang lebih holistik, program-program *teaching factory* ataupun kilang dalam universiti ataupun 2u2i, dua tahun universiti, dua tahun dalam industri yang sedang kita laksanakan.

Puan Nurul Izzah binti Anwar [Lembah Pantai]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri atas jawapan khusus berkait dengan program perlangsungan CEO. Saya tidak nafikan keberkesanan program ini tetapi saya ingin bertanya, apakah Yang Berhormat mengambil kira keperluan fundamental atau dasar bagi Institut Pengajian Tinggi khususnya apabila tenaga pengajar akibat daripada potongan belanjawan daripada kerajaan iaitu sebanyak RM2.4 bilion bagi tahun ini bagi Kementerian Pengajian Tinggi yang memberi kesan kepada pelbagai universiti.

Ini sudah banyak kali diutarakan yang saya ingin tanyakan. Memandangkan Universiti Malaya mengalami potongan sebanyak 27.3 peratus, maka antara institusi atau agensi yang terkesan adalah Pusat Perubatan Universiti Malaya sendiri, di mana banyak pesakit yang tidak mampu untuk mendapatkan rawatan kerana kekurangan dana oleh PPUM.

Akibat pemotongan kerajaan jugalah, sebanyak 156 orang profesor berstatus kontrak yang tidak dilanjutkan. Jadi rungutan utama oleh pelajar apabila potongan dilakukan sebegini, tambahan dengan potongan kepada PTPTN, maka ramai yang tidak dapat melanjutkan pengajian. Sementara saya ambil maklum, ada program CEO, pada saya secara dasar lebih penting untuk memberikan dana bagi universiti-universiti untuk memastikan kelancaran "*Soaring Upwards*", *blueprint* yang telah diumumkan oleh Yang Berhormat.

Saya mohon pandangan, adakah Yang Berhormat bersedia untuk mengambil kira-*to revise*, dengan izin, untuk memastikan pelajar kita termasuklah pesakit di bawah PPUM tidak terkesan? Terima kasih.

Dato' Seri Haji Idris Jusoh: Terima kasih kepada Yang Berhormat daripada Lembah Pantai yang *concern* tentang apa yang berlaku di universiti masa kini. Sememangnya jika kita lihat sendiri di dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (Pendidikan Tinggi) ataupun *blueprint* yang telah dilancarkan pada April yang lalu, sememangnya kita telah menyatakan bahawa universiti awam kita terlalu bergantung pada kerajaan.

Oleh sebab itu dalam *blueprint* itu jelas mengatakan kita perlu mengurangkan kebergantungan universiti kita kepada kerajaan kerana kadar kebergantungan universiti kita kepada kerajaan ialah di antara 80 peratus sehingga 90 peratus. Ini tidak *sustainable*. Kita ingin membawa kepada peringkat dikatakan hingga peringkat 70 peratus sahaja dalam masa empat, lima tahun ini. Oleh sebab itu apa yang dilakukan baru-baru ini adalah selaras dengan bukannya satu perkara yang tidak dirancang, satu perkara yang sudah selaras dengan Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (Pendidikan Tinggi) yang telah kita rancang.

Oleh itu, UM sebenarnya juga merupakan sebuah universiti yang mampu menjana lebih 25 peratus daripada pendapatan mereka sendiri dan antara yang terbaik di antara universiti awam yang ada di dalam merancang pendapatan mereka. Oleh itu, kita perlu sedar bahawa apa yang berlaku ini juga ialah kesan daripada kejatuhan harga minyak USD110 hingga ke USD30 per *barrel* baru-baru ini. Akan tetapi walau bagaimanapun, kita akan pastikan.

Berhubung dengan soalan tadi tentang Profesor tadi, ini ialah hak universiti masing-masing. Pelantikan profesor ialah hak universiti masing-masing, Senat masing-masing. Terima kasih.

2. Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas] minta Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air menyatakan, kenapa tarif elektrik Tenaga Nasional Berhad tidak menurun sungguhpun harga bahan bakar jana elektrik seperti petroleum, gas dan arang batu telah turun mendadak.

Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air [Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili]: Terima kasih Yang Berhormat Beruas. Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya menjawab soalan Ahli Yang Berhormat dari Beruas dan Yang Berhormat Batu Sapi secara bersekali yang masing-masing dijadualkan pada 9 Mac dan 7 April 2016 kerana perkara yang dibangkitkan adalah berkaitan antara satu sama yang lain iaitu mengenai kesan penurunan harga minyak mentah dunia dan bahan bakar bagi penjanaan elektrik seperti petroleum, gas dan arang batu ke atas tarif elektrik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya, sila Yang Berhormat.

Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili: Untuk makluman Yang Berhormat, penentuan tarif elektrik Semenanjung adalah dibuat berdasarkan rangka *Incentive-Based Regulation* atau IBR, dengan izin, yang terdiri daripada dua komponen utama iaitu komponen tarif asas- *basic tariff*, dengan izin, dan komponen *Imbalance Cost Pass-Through* (ICPT), dengan izin.

Tarif asas mengambil kira harga asas bahan api utama bagi gas berpaip, arang batu dan gas asli cecair. Tarif asas juga mengambil kira kos operasi dan pembangunan pihak utiliti termasuk *Return on Regulated Asset Base* (RORB) dengan izin dan ditetapkan oleh kerajaan untuk tempoh empat tahun bermula pada 1 Januari 2014 hingga 31 Disember 2017. Manakala mekanisme ICPT merupakan mekanisme yang mengambil kira kos sebenar bahan api dan kos sebenar penjanaan, di mana sebarang pengurangan atau peningkatan kos akan dilepaskan kepada pengguna melalui semakan setiap enam bulan.

Kedua-dua komponen tarif inilah yang menentukan jumlah sebenar bil yang perlu dibayar oleh pengguna elektrik kepada Tenaga Nasional Berhad. Memandangkan kerajaan telah menetapkan kadar tarif asas iaitu 38.53 sen kilowatt jam sehingga 31 Disember 2017, sebarang semakan semula yang dibuat terhadap tarif elektrik hingga tarif tersebut adalah hanya untuk menyelaraskan kos bahan api dan kos penjanaan bekalan elektrik.

Pada ketika ini sungguhpun harga bahan api seperti minyak mentah, arang batu dan gas di pasaran dunia turun, ia tidak dapat diterjemahkan kepada kadar tarif yang lebih rendah kerana faktor pertukaran nilai mata wang asing FOREX, dengan izin, di mana kemerosotan nilai ringgit berbanding Dolar Amerika Syarikat adalah begitu ketara menyebabkan harga bahan api dalam nilai Ringgit adalah tinggi. Namun begitu, kerajaan sedar akan kos sara hidup yang semakin meningkat dan kesejahteraan hidup rakyat.

Oleh itu, kerajaan telah menggunakan penjimatan daripada hasil perjanjian pembelian tenaga ataupun PPA dengan izin untuk membeli rebat sebanyak dua kali seperti berikut:

- (i) rebat sebanyak 2.25 sen kilowatt jam bagi tempoh 1 Mac 2015 hingga 31 Disember 2015; dan
- (ii) rebat sebanyak 1.52 sen kilowatt jam, tempoh 1 Januari 2016 sehingga Jun tahun ini.

Untuk negeri Sabah, rebat pada 1.2 sen bagi kedua-dua tempoh tersebut. Mengenai pemberian rebat ini, semua pengguna domestik yang menggunakan elektrik melebihi 300 kilowatt jam sebulan serta semua pengguna komersial dan industri telah dikenakan kadar tarif elektrik yang lebih rendah bagi setiap kilowatt jam yang digunakan.

Oleh itu, pertanyaan daripada Yang Berhormat Beruas bahawa tarif elektrik Semenanjung tidak turun walaupun minyak telah turun adalah sebenarnya tidak tepat kerana rebat telah pun diberi dalam bentuk tersebut. Kerajaan telah mengenalkan satu mekanisme yang telus bagi menyelaraskan sebarang perubahan dalam kos pembekalan elektrik bagi memastikan pengguna elektrik membayar pada kos sebenar. Melalui pendekatan ini, kerajaan dapat memastikan kelompangan industri bekalan elektrik dan pada masa yang sama, dapat memastikan pengguna mendapat bekalan elektrik yang tersedia dan berdaya harap. Terima kasih.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Apabila harga minyak melambung naik melebihi USD100 satu *barrel* untuk penduduk lebih kurang empat tahun, TNB telah menaikkan tarif lebih daripada 40 peratus. Daripada jawapan, kita tidak nampak penurunan 40 peratus apabila harga petroleum turun ke bawah USD30.

■1020

Masalahnya ialah harga barang naik rakyat menanggung, harga barang turun rakyat tidak menikmati. Soalan tambahan saya ialah sejauh manakah pembelian IPP ataupun penjana kuasa elektrik bebas yang membekalkan sebahagian besar daripada elektrik kepada TNB dengan harga yang tinggi oleh 1MDB menjejaskan kebolehan pihak kerajaan menurunkan harga tarif elektrik ini.

Ini kerana dengan kos yang tinggi, dengan pembelian yang tinggi terpaksa menanggung perbelanjaan ataupun kos faedah bank dan lain-lain perbelanjaan. Adakah ini satu daripada sebab utama kenapa tarif elektrik tidak dapat diturunkan.

Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili: Tuan Yang di-Pertua, dari Yang Berhormat Beruas, apa yang dikatakan itu tidak ada kena mengena dengan kadar tarif yang telah ditetapkan oleh pihak kerajaan. Pembelian aset-aset tenaga 1MDB itu oleh pihak pembeli tiada impak sama sekali daripada kiraan tarif kerana tarif yang dikenakan bagi jumlah aset ataupun penjana tenaga yang dimiliki oleh 1MDB itu tarifnya telah ditentukan dalam PPA yang sedia ada dan tidak ada semakan apa-apa kepada tarif kepada asid-asid tersebut. So, sama sekali tidak ada impak semua sekali.

Untuk bahagian yang kedua tadi pada 5 ke 6 tahun dahulu katakan bahawa kerana meningkat harga minyak di peringkat global maka tarif pun disemak selaras dengan kos input. Pada masa itu kita belum melaksanakan lagi apa yang kita katakan tadi *incentive based regulation*. *Incentive based regulation* ini adalah sistem penentuan tarif yang digunakan di peringkat antarabangsa di mana berpatutan tarif itu mestilah berpatutan kepada kos dan bahan-bahan input dan *also return to investment* untuk aset-aset. Kiraan ini dibuat secara terbuka supaya tarif yang dikenakan adalah sebenarnya *reflective of cost*, dengan izin, *reflective of return* yang wajar dan dalam pada masa yang sama *reflective of efficiency* yang dicapai oleh pihak penjana-penjana.

Jadi pada zaman sekarang ini penentuan tarif lebih terbuka untuk *discrutinize* dan dia adalah sebenarnya prinsip-prinsip yang digunakan di peringkat antarabangsa. Terima kasih.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Minta dapat penjelasan Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Tak boleh Yang Berhormat.

Dato' Ngeh Koo Ham [Beruas]: Mengenai TPA.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat tak boleh. Yang Berhormat Johor Bahru.

Tan Sri Datuk Seri Utama Shahrir bin Abdul Samad [Johor Bahru]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak bertanya dengan Menteri. Saya dengar tadi bahawa dua kali rebat yang telah diberikan kepada pengguna elektrik. Berapakah jumlah dalam tahun 2015 berapakah jumlah keseluruhannya rebat yang disampaikan kepada pengguna? Adakah ini satu jumlah yang besar dan kalau tak diberikan rebat bukankah ini menjadi pulangan kepada pihak TNB.

Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili: Terima kasih Yang Berhormat Tan Sri Johor Bahru. Betul saya katakan tadi bahawa kerajaan begitu prihatin sekali untuk menangani impak kos. Walaupun tarif telah ditentukan untuk 4 tahun, 38.53 *average* tarif dan itu telah mengambil kos-kos tertentu. Namun berasaskan kepada penurunan sebahagian kos input itu walaupun tidak begitu ketara untuk impak kepada tarif kerana *exchange rate* pada masa kita menentukan tarif untuk 4 tahun itu adalah 3.1. Sekarang di peringkat 4.

Jadi kos untuk arang walaupun menurun dan kos untuk LNG walaupun menurun tetapi bila diterjemahkan dengan FOREX, maka *minimal actually reduction*. Untuk *period* yang dua kali itu sebenarnya kita telah menggunakan ICPT *savings* kita. Satu daripada PPA dan satu daripada PPL, rasanya pada masa kita menyemak perjanjian PPA dengan para penjana-penjana tenaga. Pada Mac sampai Jun 2015 kerajaan telah menggunakan pada masa itu kita memberi rebat 2.25 sen 1 kilowatt *hour* kita telah menggunakan 726.99 juta.

Bagi tahun lalu, Julai sampai Disember okey, adalah RM1,85.67 bilion untuk memberi 2.25 rebat sekali lagi. Bagi tahun Januari ini sampai ke tahun Jun kita telah menggunakan 763.03 juta untuk rebat. *So it is not true to say that we have not adjusted with respect*, dengan izin dengan *price* di peringkat dunia. Walaupun 38.53 kilowatt *hour* purata kadar tarif tetapi kita telah memberi dalam bentuk rebat kepada pengguna. Terima kasih.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Soalan tambahan Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Jasin.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tarif tenaga elektrik ini ditentukan dan dikawal selia oleh kerajaan di bawah *framework* IBR bagi memastikan bukan sahaja kemampuan rakyat tetapi kita hendak tengok tarif ini dapat menjana pembangunan ekonomi negara dan dalam masa yang sama kita hendak pastikan kemapanan industri tenaga elektrik. Apa yang terjadi pada ketika ini Tuan Yang di-Pertua, dalam setiap bil elektrik semua pengguna dikenakan caj sebanyak 1.6 peratus untuk kumpulan wang tenaga yang tidak boleh diperbaharui ataupun SEDA.

Wang ini telah dipungut sejak tahun 2012 sehingga sekarang dan diserahkan kepada *Sustainable Energy Development* ataupun SEDA ini. Jadi soalan saya kepada Yang Berhormat Menteri, setakat ini sehingga tahun berakhir 2015, berapakah jumlah yang telah dipungut daripada pengguna yang telah diserahkan kepada SEDA? Apakah sebenarnya tujuan SEDA menggunakan duit ini dan kita hendak tengok apa projek yang telah dibuat? Dan apakah penerangan yang telah dibuat oleh kepada pengguna supaya pengguna dapat mengetahui manfaat yang mereka akan dapati bukan sahaja kepada pengguna bahkan kepada rakyat. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Seri Panglima Dr. Maximus Johnity Ongkili: Terima kasih Yang Berhormat Jasin. Sebenarnya 1.6 peratus itu yang diambil kepada pengguna untuk tujuan Tabung Tenaga Diperbaharui adalah dikenakan hanya bagi mereka yang bilnya 300 kilowatt sebulan. Jadi bagi mereka yang di bawah itu ia tidak dikenakan sebarang kutipan 1.6 peratus tersebut. Bagi menjawab soalan tadi, nanti saya akan bekalkan secara bertulis dari segi jumlah keseluruhan kerana ia berubah daripada setiap 6 bulan terutama berapa lama TNB serahkan wang tersebut kepada pihak SEDA. Kadang-kadang dia simpan beberapa bulan sebelum ia beri kepada pihak SEDA.

Tapi saya boleh katakan bahawa dari pergi jumlah wang tersebut telah digunakan untuk membiayai, mempromosikan tenaga boleh diperbaharui supaya memberi sektor tenaga menyumbangkan secara *direct* pada pengurangan pengeluaran karbon, okey. Jadi itu sektor tenaga dan sambil itu juga memastikan supaya *sustainability* di dalam sektor tenaga ini dapat dibina dan pada masa yang sama memastikan *energy mix* itu tidak kurang daripada tujuan kita kalau ASEAN *target* ada 23 peratus menjelang tahun 2030.

■1030

Setakat ini kalau hidro itu dimasukkan sebagai *renewable*, kita ada menggunakan dalam kadar 14 peratus, okey kalau hidro itu dimasukkan juga sebagai *renewable*. Baik, tujuannya adalah untuk memupuk *investment* pelaburan dalam sektor *renewable* seperti *biomass*, *biomass* sisa, pepejal, biogas, hidro kecil, solar dan *geothermal*.

Setakat ini untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, bagi tahun ini jumlah megawatt yang telah diluluskan adalah kira-kira 1000 megawatt, 985 telah digunakan setakat tahun ini dan yang sudah *delivered*, sudah *energize* adalah sebanyak 332.76 ataupun 333 megawatt. Di sinilah wang yang telah digunakan untuk tujuan tersebut.

Untuk makluman Dewan, menjelang tahun 2020 matlamatnya supaya 2,000 megawatt boleh dijana tabung ini untuk tujuan pembinaan dan pengembangan *energy* yang boleh diperbaharui ataupun *renewable*. Maklumat-maklumat yang lebih terperinci, saya akan bekalkan kepada Ahli Yang Berhormat, terima kasih.

3. Datuk Abd Rahim bin Bakri [Kudat] minta Menteri Kerja Raya menyatakan, status pelaksanaan *Pan-Borneo Highway* khususnya di kawasan negeri Sabah. Bilakah ia akan mula dilaksanakan.

Menteri Kerja Raya [Dato' Sri Haji Fadillah bin Yusof]: *Bismillahir Rahmanir Rahim*. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mohon izin untuk menjawab soalan ini bersama-sama dengan tujuh soalan lain iaitu soalan daripada Ahli Yang Berhormat Sipitang yang diadualkan pada 15 Mac 2016, Ahli Yang Berhormat Sandakan juga pada 15 Mac. Dua soalan daripada Ahli Yang Berhormat Kalabakan iaitu masing-masing pada 16 dan 28 Mac. Ahli Yang Berhormat Bandar Kuching pada 16 Mac, Ahli Yang Berhormat Miri pada 17 Mac dan Ahli Yang Berhormat Lubok Antu pada 28 Mac. Ini kerana ia menyentuh isu yang sama iaitu tentang status pelaksanaan Projek Lebuhraya Pan-Borneo di Sabah dan Sarawak dan juga isu-isu lain yang berkaitan dengan projek tersebut.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Sila Yang Berhormat.

Dato' Sri Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebagaimana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum projek Lebuhraya Pan-Borneo merupakan projek yang dijanjikan oleh Kerajaan Barisan Nasional dalam manifesto Pilihanraya Umum Ketiga Belas pada tahun 2013. Pembinaan lebuhraya sepanjang 2,239 kilometer bagi menghubungkan bandar-bandar utama di Sabah dan Sarawak itu ialah salah satu Aku Janji Kerajaan Persekutuan untuk meneruskan agenda pembangunan infrastruktur dan ekonomi di wilayah tersebut. Malahan isu berkaitan pelaksanaan Projek Lebuhraya Pan-Borneo juga telah disentuh oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong semasa Baginda merasmikan pembukaan Parlimen sesi ini pada hari Isnin yang lepas.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai status Projek Lebuhraya Pan-Borneo di negeri Sabah, untuk makluman Dewan yang mulia ini, Jemaah Menteri pada minggu lalu iaitu pada 3 Mac 2016 telah bersetuju dengan cadangan Projek Lebuhraya Pan-Borneo Sabah untuk dilaksanakan menerusi kaedah rakan pelaksana projek ataupun *Project Delivery Partner* (PDP).

Modal PDP ini ialah bersamaan sebagaimana modal PDP Lebuhraya Pan-Borneo Sarawak. Berdasarkan perancangan PDP Lebuhraya Pan-Borneo Sabah dijangka akan ditandatangani pada akhir bulan Mac ini. Projek Lebuhraya Pan-Borneo Sabah ini akan dilaksanakan oleh syarikat Borneo Highway PDP Sdn. Bhd. Anggaran kos atau projek ialah sebanyak RM12.86 bilion iaitu melibatkan jarak sepanjang 706 kilometer bagi fasa pertama.

Tempoh siap pula ialah selama 5 tahun 9 bulan. Skop projek melibatkan naik taraf jalan-jalan persekutuan, jalan negeri sedia ada dan membina jalan baru dengan reka bentuk laluan dua lorong, dua hala, dengan izin, *dual carriage way*. Ini termasuklah jalan pesisir pantai Tuaran ke Kudat iaitu salah satu daripada projek Aku Janji Kerajaan Barisan Nasional dalam Pilihanraya Umum Ketiga Belas yang lalu.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, pelaksanaan Projek Lebuhraya Pan-Borneo Sabah ini akan dilaksanakan secara tiga fasa. Fasa pertama melibatkan laluan Sindumin-Beaufort-Kota Kinabalu-Tuaran-Kudat, dan juga laluan Ranau-Telupid-Lahad Datu-Tawau. Fasa kedua pula melibatkan jajaran Tamparuli ke Ranau. Manakala fasa ketiga dari Tawau-Keningau-Kimanis. Pelaksanaan projek untuk fasa pertama sepanjang 706 kilometer ini akan dimulakan terlebih dahulu dan dirancang siap pada tahun 2021.

Sehubungan itu dua projek *kick-off* fasa pertama akan dimulakan sebaik sahaja perjanjian ditandatangani iaitu dari Donggongan ke Papar sepanjang 11 kilometer dan Tawau ke Semporna sepanjang lima kilometer. Manakala pakej-pakej lain fasa pertama akan di tender secara berperingkat mulai suku keempat 2016.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai projek Lebuhraya Pan-Borneo di Sarawak pula. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, keseluruhan jajaran terlibat ialah sepanjang 1089 kilometer. Projek ini dilaksanakan Syarikat Lebuhraya Borneo Utara Sdn. Bhd. melalui kaedah PDP. Skop projek PDP ini melibatkan jarak sepanjang 822 kilometer sahaja iaitu 85 peratus daripada jarak keseluruhan Lebuhraya Pan-Borneo Sarawak dan baki jajaran telah dan sedang dilaksanakan secara konvensional menerusi peruntukan pembangunan kerajaan.

Anggaran kos projek Lebuhraya Pan-Borneo Sarawak yang dilaksanakan secara PDP ialah sebanyak RM16.488 bilion. Pelaksanaan projek telah dibahagikan kepada dua fasa pembinaan. Fasa pertama melibatkan laluan dari Teluk Melano-Semantan-Kuching-Serian-Sibu-Bintulu-Miri, telah dimulakan pada tahun lalu. Manakala fasa kedua pula melibatkan laluan bahagian Limbang dan Lawas dijangka akan dimulakan pada tahun 2018.

Projek *kick-off* fasa pertama telah dilancarkan pada 31 Mac 2015 iaitu melibatkan laluan dari persimpangan Jalan Nyabau ke persimpangan Jalan Bakun sepanjang 44 kilometer. Pada masa kini projek telah mencapai kemajuan 5 peratus dan dijangka disiapkan pada bulan Oktober 2017. Manakala projek kedua ialah dari Teluk Melano ke Semantan sepanjang 33 kilometer. Ia telah dimulakan pada 1 September 2015 yang lalu dan dijangka siap pada bulan Disember 2018.

Kemajuan fizikal di tapak pada masa kini adalah mengikut jadual iaitu 5 peratus. Projek ketiga iaitu dari Serian ke Pantu sepanjang 73 kilometer dijangka akan dimulakan pada minggu hadapan iaitu pada 13 Mac 2016. Manakala baki untuk pakej-pakej lain fasa pertama Lebuhraya Pan-Borneo Sarawak akan ditender secara berperingkat pada tahun ini. Keseluruhan projek Lebuhraya Pan-Borneo dirancang siap dan beroperasi sepenuhnya pada awal tahun 2023.

Tuan Yang di-Pertua, kos keseluruhan Projek Lebuhraya Pan-Borneo Sabah dan Sarawak yang dilaksanakan secara PDP ini ialah sebanyak RM29.3 bilion. Daripada jumlah tersebut RM10 bilion atau RM5 bilion untuk setiap negeri akan dibayar menerusi peruntukan pembangunan Rancangan Malaysia Kesebelas. Manakala baki kos projek RM19.3 bilion akan dibiayai melalui terbitan bon ataupun sukuk di bawah DanaInfra Nasional Berhad.

Untuk tahun 2016 sebanyak RM800 juta telah diperuntukkan di bawah peruntukan Rancangan Malaysia Kesebelas iaitu RM300 juta untuk Lebuhraya Pan-Borneo Sabah dan RM500 juta bagi Lebuhraya Pan-Borneo Sarawak. Peruntukan ini akan digunakan bagi tujuan bayaran kemajuan pakej-pakej yang sedang berjalan termasuk membiayai kos pengambilan balik tanah. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya, saya rasa kita semua merasai gegaran Dewan. Saya tidak berhasrat untuk memberhentikan kerja-kerja di luar tetapi saya minta agar pihak yang berwajib memastikan keselamatan kita di dalam Dewan.

Dato' Sri Haji Fadillah bin Yusof: Diambil maklum Tuan Yang di-Pertua di bawah Kementerian Kerja Raya, kita akan maklumkan pegawai kita yang bertugas untuk memastikan bahawa kerja-kerja di luar dapat diberhentikan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Ya, Yang Berhormat Kudat.

Datuk Abd Rahim bin Bakri [Kudat]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri, terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana telah memberikan peluang kepada saya untuk mengajukan soalan tambahan.

■1040

Saya mengucapkan tahniah dan berharap supaya projek ini dapat dimasukkan dan dilaksanakan dalam masa terdekat ini kerana ini adalah merupakan satu kepentingan bagi rakyat di kawasan tersebut. Saya juga mencadangkan untuk masa akan datang supaya satu *route* baru iaitu dari Kudat ke Kota Marudu dan juga ke kawasan Tuan Yang di-Pertua, Beluran iaitu di Paitan sehingga ke Sandakan dimasukkan ke dalam *route* Pan-Borneo ini. Ini kerana ia juga adalah merupakan kawasan-kawasan yang penting untuk pertumbuhan ekonomi dan juga kemajuan negeri Sabah di masa akan datang.

Soalan saya yang selanjutnya ialah dalam kita melaksanakan projek yang begitu berfaedah kepada rakyat khususnya di negeri Sabah ini, saya juga ingin menarik perhatian bahawa projek yang begini skalanya besar yang dianggarkan untuk Sabah sahaja tidak kurang daripada RM10 bilion. Saya minta supaya kerajaan khususnya kementerian dapat menjelaskan apakah penglibatan daripada kontraktor-kontraktor tempatan dan juga mereka yang terlibat dalam pembinaan ini kerana saya difahamkan projek ini dilaksanakan secara *Private Delivery Partner* (PDP) yang sudah tentulah melibatkan pembiayaan swasta. Memandangkan jumlahnya begitu besar, saya berharap supaya kerajaan mempertimbangkan untuk memastikan bahawa penyertaan kontraktor-kontraktor tempatan dapat terlibat secara berkesan dalam pelaksanaan projek ini.

Kedua, projek ini begitu besar...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat...

Datuk Abdul Rahim bin Bakri [Kudat]: Soalan terakhir ya, ia boleh dijadikan sebagai pemangkin terhadap pembangunan sektor pertanian khususnya komoditi getah. Seperti mana yang kita tahu bahawa ada teknologi baru yang kononnya telah pun dilaksanakan secara jayanya di negara jiran tentang penggunaan *rubberised pavement* yang sudah tentu jika ia dapat dilaksanakan, ia mampu untuk membantu membangunkan industri getah khususnya di negara kita di mana seperti mana yang kita tahu bahawa industri getah terjejas dengan keadaan kejatuhan harga pada hari ini. Jadi saya minta penjelasan daripada Menteri tentang dua perkara ini.

Dato' Sri Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih Yang Berhormat Kudat. Sememangnya dari segi awalan, jajaran Tuaran ke Kudat memang tidak termasuk dalam jajaran Pan-Borneo. Namun, jajaran Tuaran ke Kudat ini telah pun menjadi aku janji di bawah kerajaan pimpinan Barisan Nasional dan setelah dibincangkan akhirnya dapat kita masukkan. Kalau mengikut perancangan awal, Tuaran ke Kudat ini akan dilaksanakan di bawah peruntukan pembangunan yang telah kita buat kajian, sudah pun selesai akan dilaksanakan secara lima *packages*. Akan tetapi sekarang ini dipindahkan kepada untuk dilaksanakan di bawah kaedah PDP.

Soalan kedua, berhubung kait dengan penglibatan kontraktor ataupun rakyat tempatan, Sabah dan Sarawak khususnya. Sesuai dengan apa yang telah dipersetujui di antara Kerajaan Persekutuan di atas kehendak Sabah dan Sarawak iaitu di bawah *devolution of power* di mana *empowerment* kepada Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak, maka kita sudah bersetuju bahawa pelaksanaan PDP ini sahaja untuk segmen Sabah 60 peratus syarikat PDP adalah dimiliki oleh Sabah dan 40 peratus oleh syarikat dari Semenanjung yang berpengalaman dalam membangunkan lebuh raya, itu yang pertama.

Ia juga dipersetujui bahawa kaedah pelaksanaannya ialah melalui jawatankuasa iaitu sesuai dengan *empowerment* tadi, dua jawatankuasa utama yang diwujudkan, dia ada banyak jawatankuasa iaitu Jawatankuasa Teknikal dan juga Jawatankuasa Kewangan adalah dipengerusikan oleh Setiausaha Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak.

Inilah yang akan menentukan bahawa *the tender*, untuk tender dan juga bagaimana projek-projek ini dilaksanakan ditentukan oleh Jawatankuasa Teknikal yang dipengerusikan oleh Setiausaha Kerajaan Negeri Sabah dan untuk itu Yang Berhormat Kudat boleh kemukakan cadangan kepada Setiausaha Negeri untuk dibincangkan dalam Jawatankuasa Teknikal cadangan jajaran yang baru termasuklah dari Kudat ke Kota Marudu itu tadi.

Untuk makluman Ahli Berhormat, untuk Sabah ini telah dibahagikan kepada 35 *packages* daripada yang besar tadi 35 *packages* dan keutamaan adalah diberikan kepada syarikat-syarikat tempatan dari Sabah. Ia hanya dibenarkan kalau mengikut konsep yang dibuat di Sarawak, Johor Bahru dengan syarikat berpengalaman dari Semenanjung sebab kita memerlukan syarikat yang ada pengalaman dan juga syarikat yang ada modal kewangan yang kukuh untuk melaksanakan projek sebegitu besar.

Kalau ada syarikat tempatan mempunyai prasyarat yang disebutkan tadi iaitu kewangan dan pengalaman, maka sudah pasti mereka diberi keutamaan. Kalau tidak mereka boleh *joint venture* dengan syarikat dari luar Sabah ataupun luar Sarawak tetapi tidak diberikan keutamaan kalau mereka hendak *joint venture* dengan syarikat dari luar negara. Itu sebab keutamaan ialah pertama sekali untuk rakyat dan syarikat-syarikat Sabah dan Sarawak itu sendiri dan boleh *joint venture* dengan mereka yang dari luar negeri tapi tidak dari luar negara. Itu yang dilaksanakan di Sarawak. Itu memang tumpuan kita.

Selain daripada itu, sudah pasti projek ini akan memberi impak kepada pembangunan sosial dan juga ekonomi rakyat setempat sebab bila pembukaan jalan ini sudah pasti sebagaimana adanya Projek Lebuhraya Utara-Selatan membuka luas kawasan di tanah semenanjung dengan peluang ekonomi, pekerjaan dan sebagainya sudah pasti Jalan Pan-Borneo Sabah dan Sarawak ini akan turut dinikmati oleh rakyat dengan pembangunan ekonomi yang pesat, perkembangan ekonomi, membuka ruang untuk pengangkutan, perniagaan, dan juga pelancongan. Semua sektor ekonomi akan diberi peluang.

Berhubung kait dengan teknologi *rubberised pavement* itu tadi. Sememangnya Lembaga Getah Malaysia dan juga JKR telah pun menandatangani perjanjian. Kita sudah menjalankan satu projek rintis di Negeri Sembilan dan akan diperhalusi daripada hasil daripada projek rintis ini. Kita juga akan mengkaji di Thailand apa yang telah melaksanakan teknologi *rubberised pavement* ini dan untuk memastikan kesesuaian untuk pelaksanaan di Malaysia ini dan *insya-Allah*, ini sebahagian daripada komitmen dari segi dasar, kita sudah pun tetapkan sekurang-kurangnya 5 peratus akan menggunakan kaedah jalan menggunakan konkrit dan juga 5 peratus untuk menggunakan *rubberised pavement*. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Hendak tanya soalan ini Yang Berhormat Pokok Sena? Sabah, Sarawak, saya tunggu dari Sarawak tidak ada yang bangun, saya beri Yang Berhormat Pokok Sena.

Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya memang berhasrat hendak beri peluang kepada orang Sabah dan Sarawak. Akan tetapi oleh kerana ia berkaitan dengan soal lebuhraya saya ucapkan terima kasih atas penjelasan yang disebutkan oleh Yang Berhormat Menteri tadi.

Cuma saya agak terkejut apabila di waktu pelancaran yang dibuat pada Mac 2015 yang lalu, Perdana Menteri telah pun menyebut dan Yang Berhormat sendiri pun ada menyebut dalam kenyataan Yang Berhormat sebelum ini bahawa Lebuhraya Pan-Borneo itu tidak akan dikenakan tol dan Yang Amat Berhormat Ketua Menteri, Tan Sri Adenan Satem pun menyebut orang Sarawak tidak mahu tol kerana kalau ada tol tambah 'ol' jadi tolol. Orang Malaya itu dia punya fasallah, orang Malaya itu dia punya pasal, dia tidak mahu tol.

Akan tetapi, jawapan yang diberikan oleh Perdana Menteri menyatakan bahawa di Pan Borneo itu tidak ada jalan alternatif. Itu *argument* untuk tidak mengenakan tol kerana tidak ada jalan alternatif. Di semenanjung ini ada jalan alternatif untuk PLUS dan sebagainya.

Akan tetapi, saya hendak mendapatkan penjelasan daripada Yang Berhormat, adalah sangat tidak wajar untuk menggunakan alasan tersebut sedangkan jalan alternatif di semenanjung ini tidak dibangunkan secara lebih baik untuk membolehkan ada pilihan kepada masyarakat pengguna jalan raya ini untuk menggunakan jalan alternatif.

Jadi saya hendak dapatkan penjelasan daripada Yang Berhormat, daripada penjelasan yang disebut tadi bahawa di Pan-Borneo itu juga sama ada jalan baru yang dibina ataupun jalan yang sedia ada dibangunkan untuk disambung kepada Lebuhraya Pan Borneo ini.

Jadi maknanya mereka dapat jalan lama itu, jalan yang diguna sekarang itu dibangunkan. Akan tetapi nampaknya jalan alternatif di Semenanjung ini tidak dibangunkan sebaiknya untuk kegunaan pengguna jalan raya. Mohon penjelasan.

■1050

Dato' Sri Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih Yang Berhormat Pokok Sena. Tuan Yang di-Pertua, memang patut diberikan penjelasan. Nampaknya memang banyak kekeliruan di pihak Yang Berhormat Pokok Sena. Pertama sekali, apa yang dikatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, *highway* di Semenanjung ini, sama ada PLUS *Highway* dan semua *highway* sebenarnya bukan jalan utama. Ia adalah jalan alternatif. Jalan utama ialah jalan-jalan persekutuan yang menghubungkan tanah dari Kuala Lumpur ke utara, selatan dan juga Pantai Timur digelar FT1, FT2 dan FT3. Itu jalan utama.

Jalan utama dulu di mana sudah dibuat sebahagiannya semua boleh dikatakan semua jalan utama ini, sudah menjadi jalan *dual carriage way*. Dua lorong, dua hala. Jadi maknanya empatlah. Empat lorong dengan ada dua hala. Kebanyakannya. Boleh dikatakan keseluruhan FT1, FT2, FT3 sudah pun menjadi jalan dua lorong, dua hala. Manakala *highway* adalah jalan alternatif. Sebab itu dibukakan kepada syarikat-syarikat swasta untuk mencadangkan apa-apa *highway* yang boleh memberi alternatif. Sebab itu jalan itu dikenakan tol sebab ia dibiayai menggunakan peruntukan dana pihak swasta dan untuk mereka mengembalikan apa sahaja pelaburan, maka ia dikenakan tol.

Manakala Lebuhraya Pan-Borneo Sabah dan Sarawak ialah sebenarnya jalan utama. Itu sahajalah jalan, tidak ada jalan lain yang menghubungkan antara bandar, bahagian dan antara negeri Sabah dan Sarawak. Sama macam FT1, FT2 dan FT3. Sebab ia dibuat daripada jajaran yang asal hanya dilebarkan dari jalan satu lorong dua hala menjadi jalan dua lorong dua hala. Diperbesarkan jalan yang masih *single carriage way* itu. Itu yang kita katakan naik taraf jalan sedia ada. Akan tetapi, standardnya apabila kita katakan standardnya macam jalan persekutuan utama di sini iaitu dua hala tetapi ia merupakan jalan *seamless driving*, maknanya tidak ada lagi *traffic light*, persimpangan akan kita angkatkan menjadikan persimpangan bertingkat dan sebagainya.

Sebab itu dikatakan ia tidak dikenakan tol sebab memang di Sarawak memang tidak ada jalan alternatif yang lain. Itu sahajalah jalan perhubungan utama. Sebab itu, dasarnya kita tidak boleh mengecaikan atau mengenakan tol pada jalan-jalan utama. Sebab itu FT1, FT2, FT3 tidak ada tol. Yang ada ialah jalan alternatif yang dibangunkan oleh pihak swasta bukannya kerajaan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

4. Puan Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan] minta Perdana Menteri menyatakan, adakah kerajaan bercadang menghentikan penukaran agama secara unilateral bagi kanak-kanak bawah umur memandangkan ianya bertentangan dengan Perlembagaan Persekutuan serta inisiatif Peguam Negara untuk meminda Akta Membaharui Undang-undang (Perkahwinan dan Perceraian) yang melibatkan penukaran agama unilateral.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Puan Hajah Nancy binti Shukri]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahir Rahmanir Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Tuan Yang di-Pertua sebelum saya memberikan maklum balas lanjut kepada pertanyaan yang diajukan oleh Yang Berhormat Batu Kawan pada hari ini, izinkan saya Tuan Yang di-Pertua, untuk turut menjawab soalan ini bersekali dengan 11 lagi soalan daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain kerana ia menyentuh perkara yang sama.

Soalan-soalan yang akan dijawab bersekali adalah seperti berikut.

1. soalan nombor 50 oleh Yang Berhormat Selayang, bertarikh 14 Mac;
2. soalan nombor 66 oleh Yang Berhormat Kota Raja, bertarikh 15 Mac;
3. soalan nombor 12 oleh Yang Berhormat Temerloh, bertarikh 16 Mac;
4. soalan nombor 33 oleh Yang Berhormat Subang, bertarikh 17 Mac;
5. soalan nombor 36 oleh Yang Berhormat Alor Star, bertarikh 21 Mac;
6. soalan nombor 46 oleh Yang Berhormat Kota Baharu, juga bertarikh 21 Mac;
7. soalan nombor 45 oleh Yang Berhormat Ipoh Timur, bertarikh 22 Mac;
8. soalan nombor 57 oleh Yang Berhormat Taiping, bertarikh 23 Mac;
9. soalan nombor 60 oleh Yang Berhormat Alor Gajah, bertarikh 24 Mac;
10. soalan 65 oleh Yang Berhormat Sungai Siput, juga bertarikh 24 Mac; dan
11. soalan nombor 37 oleh Yang Berhormat Ipoh Barat, bertarikh 7 April.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan menyedari hakikat bahawa terdapat keresahan di kalangan pelbagai pihak dalam kes-kes yang membabitkan isu-isu yang ingin saya kategorikan kepada tiga perkara seperti berikut. Pertama, iaitu status perkahwinan di mana hanya salah seorang daripada pasangan itu menukar agama. Kedua, hak penjagaan anak bagi pasangan tersebut. Ketiga, isu yang menyentuh penukaran agama bagi anak berumur di bawah 18 tahun oleh salah seorang daripada ibu atau bapa daripada perkahwinan tersebut atau, dengan izin, *unilateral conversion*.

Bagi dua perkara pertama yang saya nyatakan sebentar tadi, Mahkamah Persekutuan baru-baru ini telah pun memutuskan dalam kes Viran A/L Nagapan *versus* Deepa A/P Subramaniam, dengan izin, "*The civil court continues to have jurisdiction in respect of divorce as well as custody of the children despite the conversion of one party to Islam.*"

Oleh yang demikian, tiada keperluan untuk meminda Perkara 121(1A) Perlembagaan Persekutuan atau mana-mana akta bagi mengelakkan pertindihan kuasa antara mahkamah sivil dan mahkamah syariah seperti yang dicadangkan oleh sesetengah pihak. Sementara itu, bagi perkara ketiga iaitu, dengan izin, *unilateral conversion*. Pada masa ini, terdapat satu kes yang sedang dalam pendengaran di Mahkamah Persekutuan iaitu kes Pathmanathan Krishnan *versus* Indira Gandhi Mutho. Oleh yang demikian, selaras dengan Peraturan Mesyuarat 36(2), Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, 36(2), saya tidak akan mengulas lanjut berhubung isu ini. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batu Kawan.

Puan Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya ingin mendapatkan kepastian di sini. Memandangkan kes ini bukan sahaja kes yang begitu sensasi dari segi penukaran agama tetapi perebutan hak penjagaan dan ketidakadilan terhadap ibu-ibu yang dalam keadaan yang begitu terseksa akibat perpisahan daripada anak-anak mereka. Saya ingin tahu jika ada apa-apa hasrat dari kerajaan untuk meminda seksyen 51, dengan izin, *Law Reform (Marriage and Divorce Act) 1996*.

Adakah ia akan dibentangkan, dibahaskan dan dipinda dalam sesi Parlimen ini memandangkan pada tahun 2009, Kabinet telah memutuskan dan dalam keputusan yang adil itu bahawa anak-anak perlu dibesarkan dalam agama ketika ibu bapa berkahwin jika salah seorang daripadanya menukar agama kerana sehingga kini tiada lagi draf pindaan rang undang-undang diberikan kepada Ahli-ahli Parlimen. Saya ingin tahu daripada Yang Berhormat Menteri sama ada, adakah satu *Parliamentary Committee* akan ditubuhkan untuk menangani dan mengkaji isu-isu penukaran agama yang diwakili oleh Ahli Parlimen dari kedua-dua belah supaya kes Indira Gandhi dan kes S. Deepa tidak berulang lagi.

Oleh sebab selepas tujuh tahun, masih lagi, dengan izin, *the woman is dragging its feet*, Tuan Yang di-Pertua, tiada apa-apa lagi, *you know, there's no news at all, any amendments to the law, even after the 2009, Cabinet's decision*. Jadi saya mohon Yang Berhormat Menteri menjawab. Terima kasih.

Puan Hajah Nancy binti Shukri: Terima kasih Yang Berhormat. Saya berasa suka cita apabila mendengar Yang Berhormat tahu mengenai keputusan Jemaah Menteri kerana keputusan Jemaah Menteri memang jelas sekali iaitu kita memang mahu meminda undang-undang untuk memastikan perkara ini. Akan tetapi, apa yang berlaku ialah keputusan Jemaah Menteri merupakan satu keputusan dasar bagi melaksanakan undang-undang perlu dipinda dan digubal sewajarnya.

Saya percaya Yang Berhormat pernah mengikuti kenyataan-kenyataan saya yang mengatakan memang kita telah dalam pelaksanaan untuk meminda undang-undang tersebut iaitu cadangan pindaan rang undang-undang iaitu *law reform* atau memperbaharui undang-undang perkahwinan dan penceraian dan yang berkaitan dengannya iaitu dari segi Undang-undang Syariah.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, beberapa siri rundingan dan konsultasi dengan negeri-negeri telah pun diadakan oleh rakan sejawat saya, Menteri di Jabatan Perdana Menteri yang menjaga hal ehwal agama Islam kerana bagi pihak kita, dari segi sivil itu tidak ada masalah sangat tetapi ia mempunyai kaitan dari segi syariah. Jadi setakat ini, saya dimaklumkan beberapa buah negeri telah memberikan maklum balas secara rasmi kepada pihak JAKIM. Proses konsultasi ini masih sedang giat dijalankan. Jadi dari segi soalan Yang Berhormat tadi, mengenai *Parliamentary Committee* itu belumlah lagi kita putuskan kerana kita masih lagi menunggu diselesaikan dari segi konsultasi ini di peringkat negeri-negeri. Ada yang sudah memberi *feedback*, ada juga Yang Berhormat belum, Yang Berhormat. Terima kasih.

■1100

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *But* selepas tujuh tahun, mengapa tiada lagi apa-apa pembaharuan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Tidak boleh penjelasan, Yang Berhormat.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: Saya faham, saya faham.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Tanah Merah.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *But it has been seven years already nothing has happened.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: *You can raise that...*

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *So there is no meaning to a Cabinet decision for seven years and nothing is executed.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: Tuan Yang di-Pertua, *I think this is a fair question. Seven years of dragging feet.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: *It is a fair question but it is out of procedure.*

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *But there have been so many other decisions made by the Cabinet that has been executed immediately, instantly. But this one, they are dragging their feet.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Peraturan mesyuarat Yang Berhormat.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *No seven years* Tuan Yang di-Pertua. *You need to be fair.*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya, Yang Berhormat Tanah Merah.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *You know other issues are executed so fast, this has been dragging on. I mean, where is the justice for these two mothers,* Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Ikmal Hisham bin Abdul Aziz [Tanah Merah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebelum saya bertanya soalan tambahan, saya ingin mengalu-alukan kehadiran 39 orang pelajar Tingkatan 6 bersama lima orang guru pengiring daripada Sekolah Menengah Tanah Merah (2) di Dewan yang mulia ini. Orang kampung, selamat datang.

Okey, soalan tambahan saya ialah apakah langkah kerajaan dalam usaha memastikan mana-mana pihak tidak mempolitikkan sebarang keputusan yang diputuskan oleh Mahkamah Syariah termasuklah dalam kes-kes penukaran agama melibatkan kanak-kanak? Ini memandangkan ada setengah-setengah artikel atau kenyataan yang dibuat boleh mencetuskan ketegangan kaum dan agama. Tidakkah jika keadaan ini dibiarkan berterusan, ini akan mencemarkan kemuliaan Mahkamah Syariah dan keharmonian agama juga akan terjejas. Terima kasih.

Puan Hajah Nancy bin Shukri: Terima kasih Yang Berhormat. Tadi Yang Berhormat Batu Kawan pun bertanya mengenai soalan sebenarnya berkaitan. Kalau kita tidak mengambil tindakan, maka tidak adalah draf yang kita buat. Sebenarnya draf itu memang sudah siap dan cuma sekarang ini yang saya nyatakan tadi, rakan saya di Jabatan Perdana Menteri juga di Bahagian Hal Ehwal Agama Islam telah melakukan rundingan dan konsultasi. Jadi, apa Yang Berhormat tanya tadi, apakah langkah kerajaan dalam usaha memastikan mana-mana pihak tidak mempolitikkan perkara ini, kita memang pun telah mengambil tindakan.

Seperti yang saya nyatakan, kita telah mengadakan cadangan pindaan. Kita hanya boleh - dalam Kabinet kita telah memutuskan. Itu adalah keputusan dasar dan ini diserahkan kepada pihak yang berwajib untuk memastikan adanya pindaan undang-undang dan untuk cadangan pindaan Akta Membaharui Undang-undang iaitu (Perkahwinan dan Perceraian) 1976 [Akta 164] pun, ia hanya mengambil kira beberapa perkara.

Misalnya saya ambil contoh di sini daripada segi pembubaran kerana masuk Islam, seksyen 51(1), jika salah satu pihak kepada sesuatu perkahwinan telah masuk Islam, pihak yang satu lagi itu yang tidak masuk Islam boleh mempetisyenkan untuk perceraian dengan syarat bahawa tiada suatu petisyen di bawah seksyen ini boleh dikemukakan sebelum tamat tempoh tiga bulan dari tarikh masuk Islam itu dan banyak lagi sebenarnya kalau saya hendak sentuh di sini. Inilah cara kerajaan menangani masalah ini.

Ingin saya nyatakan di sini Yang Berhormat, apa yang menjadi kerisauan Yang Berhormat, Yang Berhormat kata tujuh tahun kah apa, saya pun risau kerana ini telah menjadi tanggungjawab saya di sini untuk memastikan kita selesaikan masalah ini. Ini bukan hanya untuk politik kerana bagi saya sebagai orang Islam, saya pun tidak mahu agama kita dipertandingkan, tidak mahu orang menyalahgunakan agama sebagai alasan untuk mencapai hasrat mereka.

Jadi, ini adalah menjadi tanggungjawab kita bersama di dalam Dewan yang mulia ini. Jadi kalau adalah yang menjadi cadangan yang baik, kita sedia mendengar. Itulah Yang Berhormat, seperti yang saya nyatakan, inilah tindakan yang kita ambil untuk...

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: Yang Berhormat Menteri, *maybe we can start the IGP...*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Sudah, sudahlah itu Yang Berhormat. Sudah habis.

Puan Hajah Nancy bin Shukri: ...Untuk mengambil tindakan terhadap...

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: Tuan Yang di-Pertua, tadi Yang Berhormat daripada kerajaan..

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batu Kawan tidak boleh macam ini Yang Berhormat Batu Kawan, tidak boleh. Kita dalam Kabinet, *please. Sit down, please.*

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *No, I just say something* Yang Berhormat.

Puan Hajah Nancy bin Shukri: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: Tadi Ahli Parlimen kata jangan dipolitikkan isu agama. *Maybe we should start with the IGP...*

Tuan Gooi Hsiao-Leung [Alor Star]: Tuan Yang di-Pertua, dengan izin. Tuan Yang di-Pertua, soalan yang dijawab oleh Yang Berhormat Menteri adalah...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat.

Tuan Gooi Hsiao-Leung [Alor Star]: ...Terhadap sepuluh soalan Tuan Yang di-Pertua. Harap memberikan ruang untuk tanya lebih soalan sebab...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Saya tahu. Itu Peraturan Mesyuarat tetapi baca Peraturan Mesyuarat dia kata, itu keputusan budi bicara Tuan Yang di-Pertua, bukan? Kalau kita lihat sekarang, 1 jam, empat soalan.

Tuan Gooi Hsiao-Leung [Alor Star]: Minta permohonan untuk jawab lagi soalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Soalan kelima pun penting, soalan keenam pun penting, soalan ketujuh pun penting.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: Tuan Yang di-Pertua, *this is the fastest reply from a ministry*. Tadi yang lama-lama itu, *nothing has been said* Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: *Stop it*. Yang Berhormat, saya jemput Yang Berhormat Datuk Jumat bin Haji Idris.

Puan P. Kasthuriraani A/P Patto [Batu Kawan]: *This is the fastest reply.*

5. Datuk Jumat bin Haji Idris [Sepanggar] minta Menteri Kewangan menyatakan, apakah tindakan kementerian terhadap bank tempatan yang enggan menstruktur semula pinjaman bagi mengurangkan bayaran balik hutang perumahan di negeri Sabah.

Timbalan Menteri Kewangan [Datuk Johari bin Abdul Ghani]: Tuan Yang di-Pertua, Bank Negara Malaysia sentiasa memantau dan memastikan bank-bank tempatan mematuhi garis panduan amalan pembiayaan yang bertanggungjawab yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia.

Garis panduan ini dikeluarkan bagi memastikan individu mendapat pembiayaan yang setimpal dengan kemampuan membayar semula pinjaman sepanjang tempoh pembiayaan. Institusi perbankan perlu memastikan pertimbangan sewajarnya diberi kepada pelanggan yang gagal membuat bayaran balik pinjaman disebabkan faktor kesihatan, tiada pekerjaan ataupun sebarang sebab lain yang munasabah.

Selain itu, institusi perbankan juga dikehendaki untuk menghubungi pelanggan dengan segera apabila mendapati pelanggan mungkin menghadapi masalah pembayaran balik pinjaman. Institusi perbankan juga harus menawarkan pelan pembayaran balik yang bersesuaian dengan komitmen dan situasi semasa pelanggan bagi meringankan masalah kewangan yang dihadapi oleh pelanggan. Selain berbincang dengan institusi perbankan berkenaan, peminjam boleh menghubungi Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK), sebuah anak syarikat Bank Negara Malaysia untuk mendapatkan kaunseling dan khidmat nasihat kewangan.

Mereka disarankan untuk mendapatkan nasihat atau bantuan daripada AKPK seawal mungkin sebelum tindakan undang-undang diambil oleh pihak institusi perbankan bagi mendapatkan pembayaran balik pinjaman.

Antara peranan AKPK dalam membantu individu yang menghadapi masalah pengurusan kewangan ialah membantu mereka menyusun semula hutang dan membuat pelan pembayaran balik yang bersesuaian mengikut profil peminjam. Dalam hal ini, AKPK boleh menentukan pengiraan bagi pembayaran balik pinjaman dengan mengambil kira profil kedudukan kewangan peminjam.

Untuk pengetahuan, makluman Dewan, setakat bulan Februari 2016, lebih daripada 148,000 peminjam telah berdaftar di bawah program pengurusan hutang yang dikendalikan oleh AKPK untuk memberi khidmat kaunseling dan pendidikan kewangan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Sepanggar.

Datuk Jumat bin Haji Idris [Sepanggar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Soalan tambahan saya ialah adakah benar dakwaan bahawa sindiket lelong menjadi salah satu punca bank-bank enggan menstruktur semula hutang perumahan sehingga menganiaya peminjam dan seterusnya membantu ejen-ejen perumahan untuk membeli rumah tersebut pada kadar yang jauh lebih murah khususnya bagi perumahan kos rendah? Terima kasih.

Datuk Johari bin Abdul Ghani: Terima kasih. Saya tidak pernah dengar lagi fasal sindiket terlibat untuk menjual rumah-rumah peminjam. Akan tetapi apa yang berlaku hari ini ialah kebanyakan daripada peminjam kita, apabila dia tidak boleh bayar hutang rumah, kereta, kad kredit atau *personal loan*, apabila bank memberi notis kepada peminjam-peminjam ini, mereka *ignore* notis ini. Akhirnya apa yang berlaku, apabila nilai sekuriti ataupun nilai harga rumah tersebut telah mencecah satu tahap yang mana perlu bank melakukan lelongan, maka itu sudah di bawah bidang kuasa AKPK. AKPK ini ialah ditubuhkan untuk mengatasi masalah itu sebelum sampai ke tahap lelongan.

Kebanyakan daripada isu yang timbul hari ini ialah apabila mahkamah membuat keputusan untuk melelong sesuatu sekuriti pinjaman tersebut, baru mereka datang cari bantuan daripada AKPK. Dalam proses itu Tuan Yang di-Pertua, dalam keadaan itu sudah terlambat. Jadi saya sarankan bahawa mana-mana peminjam-peminjam yang berdepan dengan masalah untuk membayar pinjaman bank, dia kena cepat-cepat datang ke AKPK untuk mereka strukturkan pinjaman ini sebelum sampai ke tahap dilelong harta-harta mereka sebagai sekuriti pinjaman.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pasir Puteh.

■1110

Dato' Dr. Nik Mazian Nik Mohamad [Pasir Puteh]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan, masalah hutang ini adalah masalah yang besar yang memang menjadi suatu isu yang besar kerana ramai isi rumah kita yang turut berhutang dan ramai yang akan *bankrupt*. Saya ingin bertanya kepada pihak kerajaan, tidakkah pihak kerajaan sedang berusaha supaya menggalakkan rakyat kita supaya menyewa rumah dan tidak membeli rumah kerana kos membeli rumah terlalu mahal. Jadi, sepatutnya kita menyewa sahaja.

Pihak kerajaan membina sebanyak mungkin rumah-rumah untuk disewa dengan harga yang berpatutan kepada rakyat. Dengan itu, mengurangkan beban berhutang dan mengurangkan bilangan orang muda yang terpaksa jadi *bankrupt*. Apakah pendapat kerajaan dalam hal ini? Terima kasih.

Datuk Johari bin Abdul Ghani: Yang Berhormat Pasir 'Seputeh', saya sangat bersetuju dengan pandangan ini.

Dato' Dr. Nik Mazian Nik Mohamad [Pasir Puteh]: Pasir Puteh.

Datuk Johari bin Abdul Ghani: Yang Berhormat Pasir Puteh ya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Pasir Puteh.

Seorang Ahli: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Seputeh dia *claim* kawasan itu Pasir Seputeh itu.

Datuk Johari bin Abdul Ghani: Saya bersetuju dengan pandangan ini. Apa yang berlaku hari ini ialah kebanyakan rumah yang dibina untuk ditawarkan kepada rakyat Malaysia ini rata-rata walaupun dipanggil *affordable house* tetapi harganya RM300,000 ke ke atas. Sedangkan mengikut daripada *responsible financing* yang ada *guideline* yang dikeluarkan oleh Bank Negara ini, kebanyakan daripada pemohon ini mereka cuma layak untuk pinjam RM200,000. *Majority of them* yang mana golongan berpendapatan bawahan ini dia cuma layak pinjam RM200,000.

Oleh kerana *supply* produk-produk yang RM200,000 ini tidak ada, maka saya sangat bersetujulah bahawa kena wujudkan banyak atau bina rumah yang bukan sahaja kita panggil *affordable house* dari segi kategori RM300,000 ke atas. Kita juga kena ada rumah-rumah seperti 10, 15 tahun yang lalu. Maknanya kita ada rumah kos rendah, rumah kos sederhana. Itu perlu ada. Jadi, kalau itu kita boleh wujudkan berterusan di antara Kerajaan Persekutuan dan juga kerajaan negeri menyediakan tanah-tanah yang strategik untuk mereka beli atau rakyat beli, saya rasa ini akan kita dapat atasi.

Di samping itu juga dari segi penyewaan ini saya bersetuju. Kadang-kadang ada juga *graduates* yang dapat gaji RM3,000 tetapi hendak membeli rumah tidak mampu tetapi dia boleh menyewa RM500, RM600. Kalau kita boleh bina rumah-rumah untuk disewa dengan harga RM500, RM600 saya percaya bahawa masalah ini boleh diselesaikan.

6. Tuan Tan Kok Wai [Cheras] minta Perdana Menteri menyatakan, perkembangan dan pencapaian pegawai SPRM yang dihantar ke kementerian/jabatan/agensi kerajaan bagi mengekang gejala rasuah, meningkatkan integriti dan akauntabiliti perkhidmatan awam.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Razali bin Ibrahim]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh, salam sejahtera, salam 1Malaysia.*

Tuan Yang di-Pertua, pegawai SPRM yang dihantar ke agensi-agensi yang berkaitan adalah diletakkan di bawah Unit Integriti agensi yang berkaitan. Unit Integriti ini bertindak sebagai *focal point* kepada pengurusan isu-isu berkaitan integriti di semua agensi awam termasuk jabatan-jabatan yang terlibat dengan penguatkuasaan undang-undang dan peraturan bagi memastikan penjawat awam mengamalkan budaya kerja unggul dengan ciri-ciri moral dan etika yang kukuh termasuk meningkatkan semangat patriotisme di kalangan penjawat awam.

Unit-unit Integriti ini akan diketuai oleh pegawai-pegawai yang mempunyai kelayakan sebagai Pegawai Integriti bertauliah, *Certified Integrity Officer* (CIO) atau lain-lain kelayakan seperti mana yang diiktiraf oleh Lembaga Pentauliah Pegawai Integriti. Kursus CEO ini dibangunkan dan dilaksanakan oleh Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) di Akademi Pencegahan Rasuah Malaysia.

Antara kemajuan yang telah dicapai sejak penubuhan unit integriti ini adalah pertama, berkaitan soal pengurusan aduan di mana sejak ianya dilaksanakan jumlah aduan yang diterima pada tahun 2015 meningkat kepada 5.68 kali ganda berbanding tahun 2014 iaitu daripada 1,902 kepada 10,813 aduan. Ia memberi tanda bahawa kesedaran kakitangan agensi yang berkaitan telah meningkat terhadap soal integriti di mana semakin ramai penjawat awam menyalurkan maklumat pelanggaran integriti yang berlaku pada pandangan mereka.

Manakala yang kedua adalah dalam soal pematuhan. Jumlah pematuhan kakitangan agensi berkaitan terhadap peraturan dan arahan-arahan pentadbiran turut telah meningkat. Ini terbukti apabila data naziran menunjukkan bahawa tahap pematuhan telah meningkat sebanyak 1.6 kali ganda iaitu dari 384 kepada 614 bagi tahun 2014 berbanding tahun 2015.

Hanya sebagai contoh apabila Pejabat Hutan Negeri Perak merombak penempatan 600 anggota yang bertugas di negeri itu dengan izin, *job location* hasil daripada lawatan naziran yang dilakukan. Dalam masa yang sama, dari lawatan tersebut ia juga telah dapat mempertingkatkan sistem tadbir urus yang lebih baik apabila Jabatan Perhutanan Negeri Perak telah turut menyediakan kertas pengesyoran supaya diwujudkan zon penanaman dengan izin, *buffer zone* bagi hutan simpan kekal yang bersempadan di antara negeri bagi mencegah pencerobohan hutan simpan kekal merentas sempadan.

Tuan Yang di-Pertua, pihak SPRM telah mengambil tindakan kepada semua aduan yang diterima serta menyemak semua laporan naziran bagi diambil tindakan susulan yang sewajarnya. Pihak SPRM juga sentiasa melaksana dan akan meneruskan program peningkatan pengetahuan dan kemahiran di kalangan 43 orang pegawai CEO ini yang ditempatkan di agensi-agensi berkaitan tadi. Bagi memastikan mereka sentiasa berkeupayaan dalam melaksanakan fungsi-fungsi teras Unit Integriti mengikut perkembangan dan tuntutan semasa. Terima kasih.

Tuan Tan Kok Wai [Cheras]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, amalan rasuah di politik atasan dan penjawat awam tinggi semakin berleluasa. Ini adalah satu fakta terbukti oleh indeks persepsi rasuah negara kita yang bertambah buruk dan memalukan. Walaupun saya mengalu-alukan penempatan pegawai SPRM di unit-unit integriti di agensi-agensi kerajaan dan badan-badan awam tetapi keberkesanannya diragui.

Tuan Yang di-Pertua, jikalau kita menyoal beberapa perkara, yang pertama macam mana pegawai-pegawai seorang dua sahaja ditempatkan atau ditugaskan di Unit Integriti di kementerian atau pun jabatan-jabatan kerajaan dan majoritinya adalah pegawai-pegawai yang terdiri daripada kementerian atau pun agensi jabatan kerajaan yang sama. Bukan daripada SPRM sendiri dan bukannya di bawah pengawasan Ketua Pesuruhjaya SPRM.

Macam mana mereka dapat menjalankan tugas secara bebas dan berkecuali tanpa pilih kasih dalam penyiasatan perlakuan rasuah di kalangan pegawai-pegawai atasan. Bagaimana pegawai-pegawai ini tidak akan dijadikan korban menyebabkan mereka tidak dapat dinaikkan pangkat jika mereka mendedahkan salah laku pegawai atasan seperti Menteri, ketua-ketua jabatan dan sebagainya. Saya mohon penjelasan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya, ini Yang Berhormat Cheras jika diganggu, dia akan lama lagi soalan, makin panjang.

Dato' Razali bin Ibrahim: Walaupun tidak disebut berapa soalan tetapi satu spektrum yang sangat besar. Yang Berhormat menyebut tentang keseluruhan hampir tentang rasuah, bukan mengenai Unit Integriti atau pun Pegawai CEO.

Pertama saya perlu betulkan. Unit ini bukan untuk tangkap orang. Unit ini diwujudkan bagi memastikan semua penjawat awam dan jabatan-jabatan yang berkaitan dapat mempunyai nilai integriti yang tinggi. Sebab itu selepas penubuhan, terima kasih banyak. Kita bukan tangkap orang, kita hendak didik budaya supaya dapat memberikan sistem penyampaian kerajaan dengan lebih baik supaya pegawai-pegawai dapat memenuhi amanah yang diberi.

Saya ambil contoh kalau dahulu mereka sambil lewa atas arahan Pekeliling. Hari ini bukan sahaja KSU tetapi satu pegawai yang telah kita hantar daripada SPRM untuk memastikan semua arahan pekeling itu dipatuhi.

■1120

Ini bukan kerja satu orang. Untuk mengatakan bahawa Pesuruhjaya tidak terlibat juga tidak betul kerana semua bahan yang saya nyatakan tadi akan disiasat. Jumlah aduan menentukan kesedaran untuk melaporkan perkara yang dilanggari. Bila dilanggar Yang Berhormat kena ingat ini bukan semua kes jenayah, ia juga bukan semua kes rasuah. Tidak mematuhi arahan seperti tidak berdisiplin, masuk lambat, membocorkan rahsia ini bukan amalan-amalan integriti yang baik. Oleh sebab itu unit ini telah menunjukkan tanda ada banyak sistem penyampaian yang telah dapat kita jayakan dengan lebih baik.

Sebagai contoh, penyediaan IC dengan cepat, pengeluaran pasport dengan cepat, begitu juga dengan pemberian subsidi kepada kumpulan yang lebih tepat dan juga mengelakkan ketirisan. Adalah amalan-amalan budaya baik yang telah dapat kita jayakan di bawah transformasi kerajaan yang dipantau, dibantu oleh pelbagai agensi termasuk Unit Integriti.

Jadi pada saya persepsi Yang Berhormat ada itu yang cuba diwujudkan itu tidak langsung membantu usaha kerajaan untuk menjayakan hasrat membanteras semua gejala yang tidak baik. Di samping meningkatkan nilai integriti yang tinggi di kalangan penjawat awam. Minta maaf Yang Berhormat saya tidak boleh bersetuju dengan perkara Yang Berhormat nyatakan.

Dato' Noraini binti Ahmad [Parit Sulong]: Terima kasih saya ucapkan kepada Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri yang menjawab soalan ini. Saya setuju dengan apa yang dinyatakan oleh Yang Berhormat Menteri tadi dan saya kira ianya dapat meningkatkan lagi persepsi rakyat kepada kerajaan melalui pewujudan Unit Integriti ini. Walau bagaimanapun, saya dimaklumkan hanya lebih kurang 39 agensi dan juga GLC yang mana pegawai SPRM ada berada di sana.

Jadi soalan tambahan saya adalah apakah pihak kerajaan ada membuat cadangan ataupun bercadang untuk menjadikan ianya *compulsory*, dengan izin. Untuk meletakkan pegawai SPRM di semua agensi kerajaan dan juga GLC dalam usaha untuk mengukuhkan lagi integriti di kalangan penjawat awam. Apakah impak kepada hasil dan penjimatan dana negara setelah penempatan pegawai SPRM sejak Unit Integriti ini diwujudkan. Bagi menutup persepsi negatif di pihak pembangkang yang sentiasa menyatakan perkara negatif sahaja kepada pihak kerajaan... [Dewan riuh]

Dato' Razali bin Ibrahim: No no yang ini "A", yang ini betul.

Seorang Ahli: Tang mana betul.

Dato' Razali bin Ibrahim: Dengarlah. Betulnya dari segi menyebut tentang bagaimana hendak ditambah. Saya setuju bahawa buat masa ini kita hanya menempatkan disebabkan kemampuan kewangan dan anggota kerja, kita hanya menempatkan di jabatan agensi kerajaan sebanyak 29 dan 10 di GLC. Antara pertimbangan kita disebabkan kewangan dan kemampuan tadi kita hanya meletakkan pegawai mengikut risiko yang tinggi, yang sederhana dan yang rendah. Tinggi ini kebanyakannya berurusan dengan orang ramai dan mentadbir sejumlah dana yang besar bagi kemudahan rakyat. GLC ada 10, pegawai semua 43 orang.

Maknanya kalau ikut kita, kita hendak letak di semua kerana Pekeliling 6 telah pun menyatakan bahawa semua agensi perlu ada tetapi kita ada hampir 1,000 agensi kerajaan. Kita mengharapkan satu hari nanti kita tidak perlu pun satu unit untuk bercakap dan mendidik tentang integriti kerana setiap manusia ada amanah dan perlu menjalankan amanah masing-masing.

Namun begitu buat masa ini dalam tempoh dua tahun pelaksanaan kita telah berjaya menyumbang sedikit sebanyak contoh di Kementerian Pertanian umpamanya soal berkaitan subsidi beras. Kita dapat memastikan segala urusan tadbir itu disampaikan secara betul dan akhirnya yang betul itu telah dapat menjimatkan dana awam. Ini kita harap dapat kita teruskan dengan sokongan Ahli Yang Berhormat yang "A" macam ini. Kita akan tambah lagi unit-unit ini di tempat-tempat yang lebih berisiko untuk berlaku penyalahgunaan kuasa. Terima kasih Yang Berhormat Parit Sulong.

7. Ir. Shaharuddin bin Ismail [Kangar] minta Menteri Pengangkutan menyatakan, berapakah jumlah kos penyelenggaraan yang disediakan, serta apakah langkah yang diambil dalam meningkatkan lagi prasarana-prasarana awam seperti masalah surau yang tidak diselenggara serta masalah ketiadaan air di Jeti Kuala Perlis. Jeti tersebut merupakan salah satu laluan utama ke Pulau Langkawi dan Satun, Thailand dengan pertambahan bilangan pelancong domestik dan antarabangsa ke utara Semenanjung selaras dengan wujudnya perkhidmatan tren elektrik (ETS).

Timbalan Menteri Pengangkutan [Datuk Ab. Aziz bin Kaprawi]: Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh. Tuan Yang di-Pertua dalam memastikan kemudahan dan perkhidmatan terbaik diberikan kepada penumpang di Jeti Kuala Perlis. Kementerian Pengangkutan melalui Jabatan Laut Malaysia telah memperuntukkan RM513,548 setahun bagi tujuan penyelenggaraan utiliti, kebersihan, sekuriti dan juga kemudahan-kemudahan yang lain.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, Kementerian Pengangkutan sangat prihatin terhadap masalah surau yang tidak di selenggara dan juga masalah ketiadaan air di jeti penumpang Kuala Perlis terutamanya ketika waktu puncak. Dalam hubungan ini bagi mengatasi masalah surau yang tidak diselenggara Kementerian Pengangkutan melalui Jabatan Laut mempunyai perancangan bagi membina sebuah surau yang baru di kawasan terminal tertakluk kepada saiz ruang yang ada.

Bagi mengatasi masalah ketiadaan air terutamanya ketika waktu puncak. Kementerian akan membina tangki simpanan air tambahan dengan kapasiti yang lebih besar dan juga tandas tambahan. Kedua-dua masalah ini dijangka akan dapat diselesaikan pada hujung tahun 2016 ini.

Pada masa yang sama bagi memenuhi permintaan pasaran dan memastikan kemudahan dan perkhidmatan yang terbaik disediakan kepada pengguna jeti penumpang Kuala Perlis. Kementerian mempunyai cadangan untuk membangunkan semula jeti penumpang Kuala Perlis pada masa hadapan. Dalam hubungan ini cadangan ini sedang diperhalusi oleh kementerian mengambil kira dapatan kajian *feasibility*, pembangunan semula jeti penumpang Kuala Perlis dan Kuala Kedah yang telah disediakan pada akhir tahun 2015.

Perincian mengenai perancangan ini sedang diteliti dan akan dikemukakan untuk pertimbangan kerajaan. Untuk makluman Yang Berhormat bagi mempertingkatkan kualiti pengurusan dan operasi jeti penumpang Kuala Perlis dan seiring dengan Program Transformasi Ekonomi Kementerian Pengangkutan juga sedang menimbang cadangan-cadangan untuk menswastakan sektor pengurusan dan operasi di terminal jeti penumpang Kuala Perlis. Melalui cadangan penswastasaan ini kualiti pengurusan dan operasi di jeti ini dijangka akan dapat dipertingkatkan dengan penglibatan input-input daripada syarikat swasta. Terima kasih.

Ir. Shahrudin bin Ismail [Kangar]: Terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri di atas jawapan yang cukup lengkap. Memandangkan permintaan terhadap perkhidmatan *train* elektrik ETS semakin meningkat kerana masa perjalanan yang pendek khususnya ke utara semenanjung. Apakah terdapat sebarang cadangan oleh kementerian untuk meningkatkan lagi kekerapan waktu perjalanan perkhidmatan *train* ini. Bagi menampung permintaan yang semakin meningkat dari hari ke hari dan seterusnya membantu kegiatan ekonomi di negeri Perlis. Terima kasih.

Datuk Ab. Aziz bin Kaprawi: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Dewan yang mulia ini memang kerajaan sedang merancang untuk meningkatkan lagi kekerapan *train*. Ini bergantung kepada *rolling stock* ataupun kereta api elektrik yang dapat kita tingkatkan unit dia. Jadi kerajaan sedang meningkatkan untuk mendapatkan *rolling stock* yang baru. Terima kasih.

Dr. Azman bin Ismail [Kuala Kedah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri soalan saya tentang Jeti Kuala Kedah berkaitan kerana Kuala Kedah juga merupakan pintu masuk ke destinasi pelancongan yang penting iaitu ke Langkawi. Semua masalah di Kuala Perlis ada di Kuala Kedah cumanya saya rasa di waktu puncak, Kuala Kedah lebih teruk kerana sebab-sebab tertentu kesesakan dan lain-lain lagi. Persoalan saya ada dua, pertamanya ialah telah ada perkhidmatan kiosk-kiosk swasta menyediakan segala kemudahan kepada pelancong. Persoalannya ialah sekarang rancangan di Kuala Kedah ialah dipindahkan dikeluarkan kiosk-kiosk tadi. Itu dikatakan dilakukan atas nama Kementerian Pengangkutan. Saya pohon penjelasan.

Keduanya ialah memandangkan pentingnya pelancongan ini bolehkah kita adakan kerjasama lebih erat antara Kementerian Pengangkutan dengan Kementerian Pelancongan. Atau pun diserahkan jeti ini dikendalikan secara profesional oleh orang yang lebih peka kepada isu-isu pelancong. Terima kasih.

■1130

Datuk Ab. Aziz bin Kaprawi: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman, Jeti Penumpang Kuala Kedah memang dalam kajian *feasibility study* untuk kita besarkan dan sekarang ini Jeti Kuala Kedah memang dalam keadaan yang amat kecil. Kerajaan sedang menyediakan peruntukan yang agak besar yang melibatkan ratusan juta untuk menambah ruang. Kiosk-kiosk itu dipindahkan kerana kita hendak mengurangkan kesesakan di terminal tersebut dan seterusnya menambah ruang menunggu kepada penumpang-penumpang dan seterusnya memberi keselesaan.

Jadi, kesimpulan kajian untuk menambah baik Jeti Kuala Kedah ini ialah seperti kapasiti jeti penumpang dan juga konsep pembangunan bersepadu. Ini juga seperti saya maklumkan awal tadi, kerajaan sedang menimbang untuk menswastakan pengurusan dan juga operasi terminal ini untuk mendapatkan khidmat yang lebih baik kepada pengunjung dan juga kepada rakyat. Terima kasih.

[Soalan No.8 – YB. Dato' Fauzi bin Abdul Rahman (Indera Mahkota) tidak hadir]

9. Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam] minta Menteri Komunikasi dan Multimedia menyatakan, berapakah kes laporan penipuan yang melibatkan penjualan barangan melalui internet telah dilaporkan kepada Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dalam tempoh 2008-2013, berapakah kes yang telah berjaya diselesaikan.

Timbalan Menteri Komunikasi dan Multimedia [Dato' Jailani bin Johari]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih juga kepada Yang Berhormat Silam yang menanyakan soalan.

Tuan Yang di-Pertua, menurut data Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia, statistik pengguna internet di negara ini menunjukkan hampir 20 juta orang pengguna. Sebagai contoh, jumlah pengguna aktif laman sembang *Facebook* pula mencapai lebih daripada 41 peratus pengguna internet di Malaysia. Ketika ini, platform *Facebook* merupakan platform yang paling berkesan dalam mempromosikan maklumat seperti produk terkini yang dapat dilakukan dengan cepat, tepat dan menepati sasaran. Ini menunjukkan aktiviti penjualan dan pembelian melalui internet turut meningkat di mana MDeC, salah satu agensi di bawah kementerian menganggarkan sejumlah RM40 juta hasil melalui aktiviti penjualan dalam talian menerusi Program eRezeki dan eUsahawan.

Jadi apabila kita berbicara mengenai perlakuan penipuan, kita tidak dapat lari daripada menyentuh perihal perlindungan pengguna. Oleh demikian, pihak kerajaan telah menggubal Dasar Pengguna Negara dan Pelan Induk Pengguna pada tahun 2002 dan 2003 bagi mewujudkan kerangka kawal selia dalam memberikan perlindungan kepada pengguna.

Bertitik tolak daripada itu, pihak kerajaan telah menggubal Akta Perlindungan Pengguna 1999 yang dikuatkuasakan oleh Kementerian Perdagangan Dalam Negeri, Koperasi dan Kepenggunaan (KPDNKK). Akta ini mula berkuat kuasa pada 15 November 1999. Pada tahun 2007, pindaan telah dibuat bagi memperluaskan skop akta ini untuk turut merangkumi urus niaga perdagangan secara elektronik.

Dalam hal ini, meskipun telah wujud undang-undang seperti yang disebutkan sebelum ini, sebarang aduan berhubung penipuan penjualan internet yang diajukan oleh orang awam kepada kementerian ini melalui SKMM akan tetap diberikan perhatian sewajarnya. Bagi menjawab persoalan Yang Berhormat, antara tahun 2008 hingga 2013, pihak suruhanjaya menerima sejumlah 1,630 aduan berkaitan jenayah siber termasuk aduan penipuan pembelian melalui internet.

Dari bulan Januari 2014 sehingga bulan Februari 2016, pihak suruhanjaya telah menerima sebanyak 391 aduan yang melibatkan penipuan penjualan melalui internet kepada orang awam. Oleh kerana aduan-aduan ini adalah menjurus kepada kesalahan di bawah Akta Perlindungan Pengguna 1999, aduan-aduan ini telah pun dikemukakan kepada pihak KPDNKK untuk tindakan lanjut sewajarnya. Sekian, terima kasih.

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan tamat]

USUL

**WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN
DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MESYUARAT**

11.34 pg.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Sri Azalina Dato' Othman Said]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 12(1), Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga pukul 7.30 malam dan selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga pukul 10.00 pagi, hari Khamis 10 Mac 2016.”

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Razali bin Ibrahim]: Saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan. Masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujui.

[Usul dikemukakan bagi diputuskan; dan disetujui]

USUL

**MENJUNJUNG KASIH TITAH
SERI PADUKA BAGINDA YANG DI-PERTUAN AGONG**

Aturan Urusan Mesyuarat dibaca bagi menyambung semula perbincangan yang ditangguhkan atas masalah:

Bahawa suatu ucapan yang tidak sepertinya dipersembahkan kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, demikian bunyinya;

“Ampun Tuanku,

Patik, Yang di-Pertua dan Ahli-ahli Dewan Rakyat Malaysia di dalam Persidangan Parlimen, memohon ampun mempersembahkan suatu ucapan yang ikhlas daripada Majlis Dewan Rakyat mengucapkan berbilang-bilang syukur dan menjunjung kasih kerana Titah Duli Yang Maha Mulia Tuanku semasa membuka Penggal Keempat, Parlimen Ketiga Belas”. **[8 Mac 2016]**

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Saya jemput Yang Berhormat Silam untuk menyambung perbincangan.

11.35 pg.

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Izinkan saya untuk menyambung semula ucapan saya membahaskan Usul Menjunjung Kasih kepada Titah Diraja.

Tuan Yang di-Pertua, saya amat tertarik dengan penstrukturan Bajet 2016 yang telah dibentangkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri Malaysia. Saya kira ini merupakan langkah berani dalam kita mendepani cabaran Wawasan 2020.

Kita maklum bahawa pekerjaan 3D iaitu *dangerous*, *dirty* dan *difficult* merupakan pekerjaan yang kurang mendapat perhatian dalam kalangan masyarakat kita.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said) mempengerusikan Mesyuarat]

Namun sebagai negara yang memerlukan pekerja sokongan, kita perlu mengambil pekerja asing untuk menjadi buruh kasar dalam negara kita. Melalui penstrukturan Bajet 2016 ataupun lebih dikenali dengan *recalibration*, kerja melaksanakan program penggajian dan penempatan semula pendatang asing tanpa izin (PATI) yang bekerja secara haram diberi permit kerja yang sah.

Perkara ini bukan sahaja dapat memenuhi permintaan tenaga buruh kasar, bahkan dapat mengelakkan PATI ini daripada jadi penjenayah dalam negara kita. Isu ancaman banjir PATI ini bukan sahaja berlaku dalam negara kita, tetapi turut berlaku di negara-negara maju. Ini disebabkan peluang pekerjaan dan daya tahan ekonomi sesebuah negara menjadi faktor penyebab pada penghijrahan manusia ke suatu tempat sehinggakan golongan ini berani memasuki negara dengan halangan-halangan yang memungkinkan nyawa mereka boleh terdawai.

Tuan Yang di-Pertua, kita maklum bahawa industri perladangan, pembinaan dan pembuatan memerlukan lebih ramai tenaga kerja untuk memastikan kelangsungan industri ini dapat menyumbang kepada pendapatan negara. Oleh sebab itu, usaha yang dilaksanakan oleh kerajaan dalam menyusun semula pendatang asing tanpa izin ini untuk memanfaatkan sebagai pekerja yang sah merupakan langkah yang bijak dalam kita mengurangkan kos perbelanjaan untuk membawa masuk pekerja asing dan menangkap golongan pendatang asing tanpa izin ini untuk dihantar pulang ke negara asal mereka.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan terpaksa berbelanja RM29 juta daripada Januari hingga Oktober 2015 untuk menanggung kos makanan pendatang asing tanpa izin dalam depot tahanan dan menghantar mereka pulang ke negara asal. Wang perbelanjaan RM29 juta ini seharusnya boleh diguna pakai untuk meningkatkan pembangunan sesuatu kawasan ataupun subsidi bantuan kepada rakyat Malaysia yang memerlukan.

Maka, saya kira usaha untuk memberi peluang kepada pendatang asing tanpa izin yang berada di Malaysia untuk diberikan permit sah bukan sahaja dapat menjimatkan perbelanjaan kerajaan dalam mengurus permasalahan PATI, tetapi mampu menyumbang kepada pertumbuhan industri yang memerlukan tenaga buruh kasar. Maka, kita lihat keperluan tenaga asing dalam negara kita tidak boleh dinafikan kerana keperluan ini bukan sahaja untuk merancakkan ekonomi negara, tetapi untuk pembangunan negara yang akhirnya dinikmati oleh rakyat.

■1140

Apa yang perlu kita lihat ialah mungkin penyelarasan di antara agensi-agensi kerajaan yang berkenaan dengan pengambilan pekerja-pekerja asing ini. Cadangan saya ialah supaya kerajaan mewujudkan satu *one-stop agency*...

Tuan Ng Wei Aik [Tanjong]: Minta laluan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, sila.

Tuan Ng Wei Aik [Tanjong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Berkenaan dengan sambutan baik oleh Yang Berhormat Silam terhadap kedatangan kemasukan pekerja-pekerja asing. Saya hendak tanya kenapa apabila kerajaan hendak memasukkan 1.5 juta pekerja asing dari Bangladesh, mengapa kerajaan negeri di Sabah khususnya dari negeri Silam datang, kenapa mereka tolak untuk menerima, tolak untuk memberi permit kepada pekerja-pekerja tersebut. Sila beri penjelasan.

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada soalan itu. Sebenarnya pendapat beza-beza. Di Sabah pun banyak juga perbezaan tentang pendapatan. Sebenarnya majikan-majikan amat sedih apabila disekat pekerja-pekerja daripada luar datang untuk bekerja di ladang-ladang, sebabnya di Sabah kita tidak ada pekerja tempatan yang boleh bekerja di ladang. Jadi ini satu perkara yang harus kita ambil kira. Jadi itu jawapan saya kepada soalan tadi.

Dr. Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Yang Berhormat Silam. Boleh soalan?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat Kota Raja. Ya sila.

Dr. Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Silam saya ingin bertanya, apabila pekerja-pekerja tempatan tidak mahu bekerja dengan majikan-majikan, adakah pihak kerajaan sepatutnya mengkaji dan membuat pelan tindakan untuk menggalakkan pekerja tempatan. Kita mengambil langkah yang agak *short term* apabila pekerja tempatan enggan bekerja, mesti ada sebab-sebab dia. Jadi apa pendapat Yang Berhormat Silam.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Yang Berhormat, sedikit boleh? Sedikit sahaja. Terima kasih Yang Berhormat Silam, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, sila.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Di Dewan yang mulia ini Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri membentangkan Rancangan Malaysia Kesebelas. Sasaran Rancangan Malaysia Kesebelas adalah supaya pekerja asing tidak melebihi 15 peratus daripada pasaran sumber tenaga domestik negara kita. Akan tetapi dasar kerajaan sendiri bercanggah dengan wawasan Rancangan Malaysia Kesebelas dengan ingin mengimport 1.5 juta lagi pekerja asing dari Bangladesh. Ini adalah satu percanggahan yang begitu ketara. Apakah penjelasan Yang Berhormat Silam.

Yang kedua, di negeri Sarawak, Ketua Menteri kata satu orang pun pekerja dari Bangladesh, Sarawak tidak akan terima kerana ia akan membawa impak sosio yang begitu buruk. Maka mengapa Sarawak tidak mahu terima, Semenanjung terima. Apakah logiknya? Ini adalah logik songsang Barisan Nasional. Jika Sarawak ingin membawa kesan sosio buruk kepada Sarawak...

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Cukuplah, banyak sudah itu.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: ...Ia akan membawa kesan buruk kepada Semenanjung juga. Mengapakah Menteri sini sikap "*talam dua muka*". Maka kita perlukan penjelasan daripada Yang Berhormat Silam, setujukah dasar ini patut diberhentikan...

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Peribahasa pun tidak betul. Mana ada dua talam muka?

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: ...Untuk kepentingan nasional. Sekian terima kasih.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Lama sangat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Bagan Serai.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Terima kasih Yang Berhormat Silam, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak tanya pendapat Yang Berhormat Silam, sebenarnya tidakkah perkara 1.5 juta kah atau 2 juta kah dengan izin *it's not a real problem*. Masalahnya ialah tidak ada negara pun yang boleh hidup dengan menggunakan pekerja tempatan sahaja. Jadi kita...

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Kita ada Dasar Pandang ke Timur Yang Berhormat. Bagaimana hendak tipu.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: ...Apa yang perlu untuk kita buat sekarang, pendapat saya kita *manage*, bagaimana kita hendak mengurus. Duduk dahulu. Masalah ini. Bagaimana kita mengurus 1.5 juta kah atau berapa bilangan yang akan masuk ke Malaysia. Lagipun keperluan pekerja-pekerja ini bukan masuk secara mendadak semua, tetapi secara beransur-ansur dan masih dalam perhatian kerajaan. Adakah kita perlu atau tidak perlu pekerja-pekerja asing untuk memenuhi jawatan di sini. Bukan muka dua talam ya.

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Sebelum saya menjawab soalan-soalan ini Tuan Yang di-Pertua, saya tidak akan melayan lagi pencelahan-pencelahan sebab masalah dia saya punya ucapan panjang.

Tuan Nga Kor Ming [Taiping]: Saya boleh maafkan, saya memang tahu Yang Berhormat tidak boleh menjawab [*Ketawa*]

Dato' Wan Mohammad Khair-il Anuar Wan Ahmad [Kuala Kangsar]: Yang Berhormat..

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Tidak. Kita boleh masuk ke bilik kantin, kita boleh bercakap di sana kalau hendak.

Dato' Wan Mohammad Khair-il Anuar Wan Ahmad [Kuala Kangsar]: Yang Berhormat Silam boleh sedikit pencilahan?... *[Dewan riuh]*

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Sudah-sudahlah. Cukuplah. Okay, sila.

Dato' Wan Mohammad Khair-il Anuar Wan Ahmad [Kuala Kangsar]: Sedikit sahaja Yang Berhormat Silam. Terima kasih Yang Berhormat Silam. Sebelum Yang Berhormat Silam pergi ke tajuk lain, saya hendak respons sedikit tentang perkara pekerja asing ini. Di Sarawak kalau tanya orang Sarawak, tanya majikan di Sarawak mereka memang tidak mahu menggunakan orang-orang Bangladesh. Tanya tauke-tauke ladang, tauke-tauke estet dan ada juga undang-undang di Sarawak kena rujuk kepada undang-undang tempatan. Jadi perkara ini jangan dicampuradukkanlah. Apa pandangan Yang Berhormat Silam.

Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam]: *[Menyampuk]*

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Ya, seperti yang saya katakan awal tadi sebenarnya pendapat beza-beza. Di Sabah mereka tidak mahu Bangladesh, tetapi mereka menggunakan pekerja dari Indonesia beribu-ribu. Demikian juga di Sarawak. Jadi ini pekerja daripada sana sebab orang tempatan tidak mahu bekerja di ladang-ladang untuk menombak kelapa sawit dan lain-lain. Jadi ini pandangan yang beza-beza. Sebenarnya yang tidak mahu Bangladesh ini orang pembangkang sahaja yang bising-bising. Sibuk tidak mahu 1.5 million pekerja. Sebenarnya di Sabah dan di Sarawak kita perlukan pekerja asing. Kalau tidak ada pekerja asing tidak boleh jalan ekonomi di Sabah dan Sarawak.

Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang]: Yang Berhormat Silam, Yang Berhormat Silam sekejap sahaja.

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Cukup, cukuplah saya sudah...

Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang]: Bukan Ketua Menteri Sabah, Kabinet yang tidak mahu 1.5 million.

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Terima kasihlah, saya hendak teruskan dengan ucapan. Jadi saya mencadangkan di sini walaupun kita amat memerlukan pekerja asing untuk bekerja di negara kita, tetapi saya mencadangkan supaya agensi-agensi yang bertugas untuk pengambilan-pengambilan pekerja ini mestilah diselaraskan dan kita mesti dapat maklumat ataupun data-data yang terkini, keperluan-keperluan dari industri-industri ini. Berapa pekerja yang diperlukan? Supaya kita boleh selaraskan pengambilan-pengambilan pekerja untuk di negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin terus kepada isu seterusnya iaitu isu perumahan dan Perkampungan Air. Seperti yang dititahkan oleh Tuanku berkenaan kebimbangan Tuanku mengenai isu pemilikan rumah dalam kalangan masyarakat, saya melihat isu ini merupakan isu yang perlu ditangani dengan segera. Melihat kepada peruntukan Bajet 2016, kerajaan begitu komited dalam meneruskan pelbagai program pemilikan rumah bagi segenap lapisan pendapatan termasuk golongan berpendapatan rendah dan sederhana. Menurut Laporan Ekonomi 2015 dan 2016, sejumlah 120,751 unit sedang dalam perancangan dengan RM1.2 bilion dibelanjakan sehingga Ogos 2015 untuk PR1MA. Akan tetapi ini tidak mencukupi, maka kita juga memerlukan pihak swasta terlibat dalam usaha ini.

Tuan Yang di-Pertua, mengikut Laporan Penyiasatan Pendapatan Isi Rumah dan Kemudahan Asas tahun 2012 oleh Jabatan Perangkaan Malaysia, menunjukkan bahawa pendapatan bulanan penduduk Malaysia untuk kumpulan pendapatan 40 peratus ialah RM3,055 hingga 40 peratus terendah ialah RM200 hingga RM3,054. Kumpulan pendapatan pertengahan 40 peratus ialah RM3,055 hingga RM6,954. Manakala kumpulan pendapatan 20 peratus ke atas iaitu RM6,955 hingga RM182,251.

Jika di campur golongan B40 dan M40 bermakna adakan 80 peratus penduduk Malaysia yang berpendapatan di bawah RM6,954. Maka dengan mengambil kira 30 peratus pendapatan bersih untuk pinjaman rumah, yang mampu dibeli oleh golongan B40 dan M40 adalah di bawah RM300,000. Maka melihat kepada data ini kerajaan seharusnya mengambil langkah yang proaktif untuk menyelesaikan isu pemilikan rumah dalam kalangan rakyat Malaysia.

■1150

Melihat kepada harga pasaran perumahan di kawasan saya, di Parlimen Silam, perumahan yang dibina oleh pemaju swasta meletakkan harga perumahan bermula dari RM350,000 hingga RM1.2 juta. Perkara ini tidak dapat membantu rakyat di kawasan Parlimen Silam untuk memiliki rumah sendiri melainkan rumah-rumah yang disediakan oleh kerajaan melalui projek-projek PPR daripada PR1MA dan lain-lain. Akan tetapi projek-projek ini tidak dapat menampung keperluan rumah dari penduduk-penduduk khasnya daripada golongan-golongan muda.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan supaya pihak Kerajaan Persekutuan berbincang dengan pihak Kerajaan Negeri Sabah untuk menyelesaikan masalah-masalah di mana pemaju-pemaju perumahan di Sabah terlalu mengutamakan keuntungan yang berlebihan daripada rumah-rumah yang mereka bina supaya dapat membantu rakyat memiliki rumah di kawasan saya.

Seperkara yang saya juga ingin sentuh di sini berhubung dengan perumahan ialah perkampungan air. Perkampungan air ini adalah satu perkampungan yang sebenarnya mempunyai sejarah yang tersendiri. Kalau kita lihat daripada sejarah di Pantai Timur Sabah, semenjak tahun 1658 bila mana Pantai Timur Sabah diserahkan oleh Sultan Brunei kepada Sultan Sulu sebab Sultan Sulu telah membantunya untuk mengawal atau menghapuskan pemberontakan Kesultanan Brunei pada masa itu. Maka Sabah atau Pantai Timur Sabah telah diserahkan kepada Sultan Sulu. Bermula pada masa itu berakulah banyak penghijrahan daripada Kesultanan Sulu untuk datang tinggal, membina kampung-kampung di Pantai Timur Sabah.

Itu sebabnya di Pantai Timur Sabah sehingga sekarang kita melihat kampung-kampung air yang banyak berselerak di seluruh pantai. Kampung-kampung ini mempunyai sejarah, ada yang telah terbina beratus tahun. Jadi apabila ESSCOM melaksanakan dasar mereka untuk menghapuskan semua kampung air ini, maka saya amat sedih sebabnya kampung-kampung ini ialah satu bahan sejarah dan yang tinggal di sana adalah orang-orang tempatan Sabah. Hanya di kebelakangan ini sahaja orang-orang asing datang masuk, menyusup ke dalam kampung-kampung ini sehinggakan kampung-kampung ini menjadi tidak aman, tidak tenteram disebabkan budaya-budaya asing yang dibawa dari luar untuk masuk ke kampung-kampung ini.

Jadi kalau ESSCOM berhajat untuk menghapuskan kampung-kampung air ini tanpa mendapat maklumat-maklumat yang tertentu, maka tidak adil kepada penduduk di kawasan ini. Jadi saya mencadangkan supaya ESSCOM dan juga Kerajaan Negeri Sabah mencari cara yang terbaik supaya boleh dikekalkan kampung-kampung ini supaya penduduk rakyat Sabah masih boleh tinggal di kampung-kampung ini tetapi anasir-anasir yang tidak baik harus dihapuskan oleh pihak keselamatan supaya mereka tidak boleh mengganggu lagi penduduk-penduduk yang tinggal di kawasan ini.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, saya ingin terus kepada isu potensi pelancongan khasnya di kawasan saya, di Silam. Tuan Yang di-Pertua, sebagai sebuah negara yang beriklim khatulistiwa, Malaysia mempunyai alam semula jadi yang unik dengan deretan pulau yang menawan. Oleh itu negara kita mampu menjadikan industri pelancongan sebagai sumber utama pendapatan negara jika alam semula jadi itu dieksplotasi sepenuhnya.

Berdasarkan jumlah pelancong yang semakin bertambah ke negara kita sejak kebelakangan ini, jelas menunjukkan bahawa negara ini mempunyai daya tarikan yang tersendiri. Buktinya, sepanjang tahun 2015 Malaysia telah dikunjungi oleh 25.7 juta orang pelancong yang menyumbangkan pendapatan sebanyak RM51.5 bilion kepada negara. Keunikan budaya rakyat yang berbilang kaum menjadi aset penting dalam usaha negara menarik kedatangan pelancong.

Tuan Yang di-Pertua, di kawasan saya Silam, terdapat dua tempat yang menjadi aset pelancongan negara iaitu Lembah Danum dan juga Tabin. Kawasan Lembah Danum merupakan kawasan pemuliharaan dan Pusat Kaji Selidik Danum yang terletak 83 kilometer ke barat daya Lahad Datu telah diberkati dan dilimpahi dengan pelbagai spesies tumbuhan dan haiwan yang menakjubkan dan tidak pernah ditemui di tempat lain selain di Lembah Danum. Kawasan tadahan yang luas ini merupakan tempat tinggal bagi badak sumbu Sumatera, orang utan, ungka, kancil serta harimau bintang. Terdapat sebanyak 270 spesies burung telah direkodkan di kawasan ini.

Pusat Kaji Selidik Danum terletak di dalam kawasan hutan simpan seluas 440 kilometer persegi yang telah diwartakan oleh kerajaan sebagai hutan simpan kekal kelas satu. Maka dengan itu, potensi Lembah Danum ini sebagai penyumbang kepada keberangsangan pelancongan negara perlu diambil perhatian. Begitu juga dengan rizab Tabin. Rizab Hidupan Liar Tabin telah diwartakan pada tahun 1984 di bawah Enakmen Hutan 1968 dan dikategorikan sebagai hutan simpan kelas ketujuh. Rizab ini mempunyai kawasan seluas 120,521 hektar dan merupakan kawasan dilindungi yang paling besar di negeri Sabah.

Rizab ini merupakan hutan tropika yang kaya dengan kepelbagaian biologi. Kewujudan Rizab Hidupan Liar Tabin ini adalah sebahagian daripada usaha Kerajaan Negeri Sabah untuk melindungi dan memelihara hidupan liar khususnya mamalia besar seperti badak Sumatera. Antara lain objektif pengurusan Rizab Hidupan Liar Tabin ialah untuk memastikan perlindungan berkualiti tinggi bagi spesies-spesies terancam seperti badak Sumatera, menikmati lawatan yang indah di bumi Sabah dan Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, di Pantai Timur Sabah ini merupakan banyak pulau yang belum diterokai.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat Silam boleh gulung.

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansor [Silam]: Ya, terima kasih. Demikian juga di pantai-pantai ini kita mempunyai pulau-pulau seperti di pantai Parlimen Silam kita mempunyai Pulau Tiga, kita mempunyai Pulau Baik, Pulau Tabun, Pulau Tamanjang dan di Kunak kita mempunyai Pulau Maganting, Pulau Tebawan, Pulau Batik Kelambu, Pulau Adai Besar, Pulau Adai Kecil, Timbun Mata dan lain-lain. Pulau-pulau ini belum pernah lagi diterokai. Jadi saya mencadangkan kepada kerajaan supaya meninjau kawasan-kawasan ini untuk tujuan membina kemudahan-kemudahan seperti tandas, jeti dan lain-lain kemudahan untuk pelancong-pelancong yang akan mengunjungi kawasan-kawasan ini.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya mengakhiri ucapan ini, saya juga ingin menyentuh beberapa projek yang telah diumumkan oleh kerajaan untuk dilaksanakan pada tahun 2016. Projek-projek ini seperti yang dinyatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ialah Projek *People-Centric* ataupun *People-Centric Project*. Satu daripadanya ialah kerajaan telah menyenaraikan projek lapangan terbang baru Lahad Datu di dalam Rancangan Malaysia Kesebelas. Saya ingin mengingatkan kepada kerajaan bahawa projek ini adalah Projek *People-Centric* iaitu diperlukan oleh rakyat untuk Lahad Datu supaya menjadi maju.

Satu perkara lagi ialah kerajaan telah menyenaraikan Projek Penjara Lahad Datu untuk dilaksanakan pada tahun 2016 iaitu tahun ini. Saya juga ingin bertanya kepada kementerian berkenaan, bilakah projek ini akan dilaksanakan dan apa yang telah dibuat oleh kerajaan untuk membina penjara Lahad Datu ini yang amat diperlukan. Seperkara yang juga dinyatakan oleh kerajaan dalam Bajet 2016 ialah projek tebatan banjir yang bernilai RM29 juta yang akan dilaksanakan pada tahun ini juga.

■1200

Demikian juga projek bekalan elektrik 30 megawatt di Lahad Datu. Ini juga projek yang telah dikenal pasti oleh kementerian untuk dilaksanakan tahun ini. Saya ingin bertanya, bilakah projek ini akan dilaksanakan? Seperkara lagi ialah projek bekalan air Lahad Datu. Saya telah berucap beberapa kali sebelum ini mengatakan bahawa bekalan air Lahad Datu amat tidak mencukupi. Dua buah loji air di Lahad Datu hanya boleh menampung atau mengeluarkan 68 juta liter sehari sedangkan permintaan di kawasan Lahad Datu adalah 92 juta liter setiap hari. Maka bekalan ini tidak mencukupi.

Saya berterima kasih kepada kementerian berkenaan telah mengumumkan bahawa projek bernilai hampir RM200 juta akan dilaksanakan untuk membina loji air baru di Lahad Datu untuk tahun ini, 2016. Sebenarnya pertanyaan saya ialah bilakah projek ini akan dilaksanakan sebab saya melihat belum ada pergerakan di kawasan untuk melaksanakan projeknya.

Seperkara yang saya ingin sentuh juga di sini ialah Sekolah Menengah Kebangsaan Binuang telah siap dan sudah berdiri tetapi sehingga sekarang belum dapat digunakan. Sudah empat tahun. Saya bertanya kepada pihak JKR di Lahad Datu apakah masalah? Pihak JKR kata, memerlukan RM3 juta lagi untuk menyelesaikan semua hal supaya sekolah ini boleh digunakan.

Saya amat hairan mengapa memerlukan empat tahun untuk mendapatkan peruntukan RM3 juta untuk melaksanakan projek-projek ini sedangkan bangunannya sudah siap hingga menunggu digunakan sahaja? Saya dimaklumkan ada RM3 juta lagi yang diperlukan. Jadi tak kan RM3 juta memerlukan empat atau lima tahun kerajaan untuk menyelesaikan? Jadi saya harap sekolah ini dapat digunakan dalam tempoh masa yang terdekat.

Demikian juga Sekolah Menengah Agama Lahad Datu yang telah dijanjikan oleh Menteri Pelajaran yang dahulu, yang sekarang sudah bukan Menteri Pelajaran dan juga bukan Timbalan Perdana Menteri. Beliau menjanjikan supaya Sekolah Menengah Agama Lahad Datu dibina di Lahad Datu pada 28 Ogos 2020 tetapi sehingga hari ini sekolah menengah agama itu belum ada lagi. Cuma yang ada tapaknya sahaja. Peruntukannya belum ada.

Demikian juga ESSCOM. ESSCOM sudah diperuntukkan RM600 juta dalam Bajet 2016 untuk dilaksanakan dalam tahun 2016. Saya berterima kasih kepada kerajaan sebab sebahagian daripada peruntukan ini iaitu RM532 juta adalah digunakan untuk membina kem tentera baru di FELDA Sahabat, itu satu. Kedua, RM50 juta telah diperuntukkan untuk menaik taraf Lapangan Terbang Lahad Datu yang akan digunakan oleh Tentera Udara DiRaja Malaysia yang digunakan untuk menempatkan helikopter-helikopter penggempur, saya difahamkan. Akan tetapi sehingga sekarang ini projek ini belum terlaksana lagi. Saya bertanya kepada pihak kerajaan, bilakah projek ini akan dilaksanakan?

Satu lagi projek yang di bawah ESSCOM ialah *Seabasing*. *Seabasing* ini adalah pangkalan tentera yang dibina di tengah-tengah laut, pangkalan tentera dibina di tengah-tengah laut supaya menyenangkan rondaan-rondaan yang dibuat oleh pihak keselamatan. Saya ingin tahu bilakah *Seabasing* ini dilaksanakan dan apakah tahapnya sekarang?

Seterusnya juga kerajaan telah memperuntukkan duit melalui peruntukan RM600 juta iaitu untuk menaik taraf untuk memperbaiki radar-radar yang ada di kawasan persempadanan Malaysia dan juga Filipina. Saya ingin tahu dan ingin Menteri menjelaskan berapakah radar-radar ini yang sudah disiapkan dan apakah tahapnya sekarang? Bolehkah digunakan untuk menjaga keselamatan rakyat di kawasan Pantai Timur Sabah?

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali saya secara kesimpulannya saya mengharapkan agar kerajaan dapat mengambil perhatian terhadap isu-isu yang saya ketengahkan terutama pembangunan di kawasan Silam. Kita tidak mahu apabila negara sudah mencapai status negara maju 2020, kawasan di Parlimen Silam dan pedalaman masih ketinggalan dan tidak dapat menikmati pembangunan asasi yang sepatutnya. Saya percaya kepimpinan kerajaan hari ini yang berteraskan pembangunan dan kebajikan rakyat akan dapat dilaksanakan dengan adil dan saksama. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Marang.

12.05 tgh.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh...* [Bercakap dalam bahasa Arab] Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya mulakan ucapan saya dengan menyebut firman Allah Taala... [Membaca sepotong ayat al-Quran]

Surah Ar-Rum, antaranya yang bermaksud, kalau sekiranya penduduk negeri mana-mana negeri beriman dan bertakwa, mematuhi perintah Allah dan meninggalkan laranganNya, nescaya dibuka kepada mereka keberkatan-keberkatan yang banyak yang turun dari langit, hujan-hujan yang berkat, musim-musim yang berkat dan keluar dari bumi. Akan tetapi mereka membohonginya lalu Kami bertindak ke atas mereka dengan sebab apa yang telah mereka lakukan. Adakah penduduk negeri merasa aman apabila datang hukuman Kami terhadap mereka, membinasakan mereka pada waktu malam sedang mereka nyenyak tidur? Adakah penduduk negeri merasa aman apabila bencana hukuman Kami datang pada waktu pagi sedang mereka leka bermain? Dan tidak merasa aman terhadap hukuman Kami yang Kami rancangan dengan adil dan teliti, melainkan oleh orang-orang yang rugi dan merugikan diri mereka sendiri.

Saya ingin menarik perhatian kepada dua perkara dalam Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Pertama pada muka 13, berkait dengan menyokong penuh segala inisiatif yang mendaulatkan Islam sebagai agama Persekutuan dan seterusnya pemerintahan Mahkamah Syariah dapat disegerakan.

Kedua, muka surat 15, supaya berhenti berpolitik untuk kepentingan sempit. Ini dua perkara yang sangat penting. Perkara ini sebenarnya berkait dengan transformasi, transformasi yang kita uar-uarkan itu di sana ada petunjuk dari Allah SWT di dalam al-Quran... *[Membaca sepotong ayat al-Quran]* Antaranya bermaksud, sesungguhnya Allah tidak mengubah apa yang ada pada sesuatu kaum itu, melainkan kaum itu sendirilah yang membuat sebab-sebab yang mengubahkan mereka sendiri.

Sebenarnya ayat ini memberi amaran kepada transformasi yang negatif supaya kita melakukan transformasi yang positif untuk membawa kebaikan kepada kita semua. Sebenarnya perkara ini sangat berkait dengan pembangunan insan. Pembangunan manusia itu sendiri yang bertanggungjawab untuk membina negara dan umat. Di sinilah Allah memulakan Islam di akhir zaman di bumi Mekah yang kering yang tidak ada apa-apa hasil dengan membangun manusia dengan ilmu, dengan akhlak, dengan jati diri yang baik. Negara yang terhasil mendatangkan tamadun dalam segala aspek dan bidang.

Sepatutnya kita kembali kepada Perlembagaan kita yang diasaskan oleh generasi awal sama ada kalangan kerajaan ataupun pembangkang yang sama-sama memperjuangkan kemerdekaan, sama-sama memperjuangkan kemerdekaan.

■1210

Walaupun kita berbeza dalam dasar, dalam polisi, dalam pendekatan tetapi sama-sama memperjuangkan kemerdekaan dan menuntut kemerdekaan yang berakhrir dengan British menubuhkan Suruhanjaya Reid. Suruhanjaya Reid ini telah menggubal Perlembagaan yang mewujudkan dua perkara yang penting bagi pembangunan manusia. Yang pertama, perkara tiga, Islam Agama Persekutuan. Dalam masa yang sama, hak-hak kebebasan agama lain. Yang kedua, Perkara 152 iaitu Bahasa Kebangsaan, Bahasa Melayu dan hak bahasa ibunda.

Kedua-dua perkara ini kita telah isikan dengan betul dengan cara yang baik. Yang pertama, agama Islam. Tuanku mencadangkan supaya didaulatkan Islam ini dan untuk mendaulatkan Islam, kita mestilah benar-benar mendaulatkan Islam itu berpandukan kepada Islam agama yang ada di dalam al-Quranul Karim... *[Membaca potongan ayat Quran]* Bermaksud, sesungguhnya *din* di sisi Allah ialah Islam dan firman Allah... *[Membaca potongan ayat Quran]* Iaitu masuklah kamu ke dalam Islam itu semuanya. Jangan kamu ikut langkah-langkah syaitan. Sesungguhnya syaitan itu musuh yang nyata kepada kamu. Maka, jika kamu terpesong dan tergelincir setelah datang kepada kamu keterangan-keterangan yang nyata daripada Allah dalam Quran, maka ketahuilah Allah maha perkasa lagi maha bijaksana.

Kita jangan terpengaruh dengan perihal agama melalui bahasa penjajah yang terpengaruh dengan apa yang disebutkan dalam *Bible*, dalam *Injil*. Saya petik daripada kitab *Injil*, "*Render therefore unto Caesar the things which are Caesar's; and unto God the things that are God's*". Pemisahan di antara kuasa pemerintah dan tuhan, pemisahan di antara agama yang disebut dalam *Injil Luke* dan dalam naskhah cetakan yang lain dalam *Injil Matthew*. Itu terulang kepada orang Kristian. Dia banyak *Injil*, *Bible* dia banyak sangat. Ini disebut dalam *Bible*. Kita terpengaruh dengan *Injil* ini padahal Islam adalah agama yang berdaulat. Dalam konsep politik, Islam menentang *dictatorship*, Islam menentang teokrasi.

Ayat-ayat al-Quran menyebut, pemerintah-pemerintah yang berlagak menjadi Tuhan sama ada yang bernama raja seperti Firaun Namrud ataupun al-Malak kalangan pemimpin-pemimpin. Allah mendedahkan Firaun yang berbangga... [*Membaca potongan ayat al-Quran*] Bermaksud, tidakkah aku yang berkuasa di bumi Mesir ini? Semua hasil-hasil yang ada di Mesir ini kepunyaan aku. Aku yang punya, aku boleh buat apa sahaja mengikut kehendak dan kemahuan aku. Menyalahgunakan kuasa dalam politik, ekonomi dan lain-lain.

Allah mendedahkan teokrasi di kalangan ahli-ahli agama, sami-sami sama ada ulama dan sebagainya yang berlagak menjadi Tuhan... [*Membaca potongan ayat al-Quran*] Antaranya bermaksud, mereka itu ada kalangan agama-agama yang menjadikan pendeta-pendeta mereka, sami-sami mereka sebagai Tuhan-tuhan yang lain...

Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam]: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Marang. Ada pencelahan.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Ya, sila.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, sila.

Tuan Sim Chee Keong [Bukit Mertajam]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih tuan guru dari Marang. Sekadar untuk mencelah tentang isu *Bible* itu, saya rasa apa yang ditunjukkan oleh Ahli Yang Berhormat dari Marang itu mungkin tafsirannya bahawa, "*Render unto Caesar what belongs to Caesar, and render unto God what belongs to God*" itu bermakna pemisahan, saya rasa tidak begitu tepat tetapi betul apabila Tuan Guru kata ini daripada *Bible* dan sebenarnya ia mengesahkan apa yang Tuan Guru kata iaitu agama termasuk dalam *Bible* sendiri mengajak supaya manusia lebih akur kepada Tuhan daripada akur kepada *Caesar*.

Sebab dalam cerita tersebut, konteksnya adalah, apabila ada orang itu bertanya kepada *Jesus* dalam *Bible*, adakah kita perlu bayar cukai kepada pemerintah, maka *Jesus* kata bagi duit yang digunakan untuk bayar cukai dan dalam duit itu ada kepala siapa, muka siapa dan orang itu kata, muka *Caesar*. Maka dia kata bagi kepada *Caesar* apa yang milik sah kepada *Caesar* tetapi bagi kepada Tuhan apa yang sah kepada Tuhan dan dalam konteks itu, apa yang sah kepada Tuhan adalah manusia. Manusia sah kepada Tuhan, maka kalau kena pilih antara menunduk kepada *Caesar* ataupun pemerintah yang zalim ataupun menunduk kepada Tuhan, saya rasa konteks dalam *Bible* itu jelas bahawa kitab Injil menyatakan manusia perlu taat kepada Tuhan daripada taat kepada pemerintah, Tuan Guru.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Kita penganut Islam wajib beriman mesti adalah Rasulullah, utusan Allah namun selepas ketiadaan Isa, kita didedahkan berlaku perubahan-perubahan yang banyak dalam agama Kristian. Ada kalangan-kalangan agamawan yang diburu oleh pemerintah. Dibunuh dan sebagainya, mengasingkan diri daripada masyarakat, yang bertafakur di pulau, di gua dan sebagainya. Kami tahu.

Ada agamawan yang bersekongkol dengan pemerintah, ini berlaku dalam sejarah Kristian dan berlakunya perebutan kuasa. Merebut hasil di antara paderi yang mengambil cukai untuk mengampunkan dosa dengan kerajaan juga mengambil cukai. Berlaku pertembungan ini dan berlaku juga pertembungan di antara Kristian dan sains dan teknologi. Masuk pengaruh tamadun Islam ke Barat menyebabkan lahirnya teori sekularisme di Barat.

Ceritanya panjang, panjang ceritanya. Dengan sebab itu berlakunya kekeliruan ini. Kita sedar bahawa apa yang dibawa oleh British bukan ajaran Kristian tetapi ajaran Kristian yang sebenar yang telah dipinda dibawa masuk ke sini untuk menyekat kuasa pemerintah negara ini dengan merampas kuasa Raja-Raja dengan kuasa yang terhad dinamakan kuasa agama. Kuasa agama sekadar nikah cerai, sekadar bahagi pusaka dan harta wakaf. Kuasa tanah, kuasa pentadbiran dan kuasa kerakyatan diambil oleh British. Selepas kita mencapai kemerdekaan, sepatutnya pemikiran British ini hendaklah dibuang akan tetapi kuasa ini kita daulatkan.

Saya sangat tertarik dengan cadangan supaya diperkasakan Mahkamah Syariah, untuk meninggikan taraf Mahkamah Syariah. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat semua yang hadir, Mahkamah Syariah hari ini lebih rendah daripada Mahkamah Majistret padahal kita sebut Islam adalah agama persekutuan. Bagaimana Mahkamah Syariah yang jaga urusan agama lebih rendah daripada mahkamah di daerah-daerah. Oleh sebab itu kita sangat menyokong kalau ada usaha kerajaan dan cadangan Tuanku supaya meninggikan taraf Mahkamah Syariah ini, ini sangat penting. Kedua, oleh sebab masa tak mencukupi...

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]: Yang Berhormat, boleh sedikit?

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Ya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Bukit Katil sila.

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Marang. Saya hendak mencelah tentang isu Mahkamah Syariah yang dinyatakan tadi lebih rendah statusnya daripada Mahkamah Majistret. Kita semua sedia maklum kalau mengikut sistem sekarang ini, hakim Mahkamah Syariah adalah seorang penjawat awam sebagaimana penjawat awam yang lain dan mereka tertakluk kepada arahan dan garis panduan penjawat awam.

Dalam masa yang sama, kita lihat hakim Mahkamah Sivil dilantik oleh satu suruhanjaya yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan. Apakah Yang Berhormat Marang setuju bahawa sudah sampai masanya kita mulakan dengan perkara ini iaitu memastikan agar pelantikan hakim-hakim Mahkamah Syariah ini dibuat melalui satu suruhanjaya yang bebas dan sudah adapun pindaan Artikel 121(1A) yang memberikan kuasa dan *jurisdiction* kepada Mahkamah Syariah tetapi hakim-hakim ini tidak dapat berperanan dengan begitu baik apabila terikat dengan garis-garis panduan penjawat awam ini. Apa pandangan Yang Berhormat? Terima kasih.

■1220

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Saya bersetuju dengan pandangan itu tetapi bukan dengan aspek itu sahaja. Di sana termasuk aspek menjatuhkan hukuman. Denda, hukuman di Mahkamah Syariah lebih rendah daripada hukuman buang sampah di bandar, lebih rendah daripada hukuman kesalahan hisap rokok, kesalahan-kesalahan agama. Sepatutnya, bidang kuasa Mahkamah Syariah hendaklah diberi lebih daripada yang sepatutnya. Seboleh-bolehnya mengikut hukum syariat yang sepenuhnya.

Dalam hal ini, penganut-penganut bukan Islam jangan bimbang kerana di sana ada jaminan dalam Islam sendiri yang pertama dalam hak beragama. Al-Quran mengatakan... [*Membaca sepotong ayat al-Quran*] "*Tidak ada paksaan dalam agama.*" Ini kerana hendak menjadi Islam ini mestilah dengan hati yang reda dan rela. Kalau paksa orang dia tidak reda, tidak betul Islamnya. Kita mahu Islam yang betul.

Keduanya, dalam masalah rumah-rumah ibadat. Al-Quran menyebut ayat Quran ini bukan saya reka. Ayat Quran, surah-surah Quran... [*Membaca sepotong ayat al-Quran*] Antara maksudnya, kalau sekiranya tidak dibenarkan pertembungan di antara golongan yang menegakkan yang benar, yang menegakkan hukum Islam yang sebenar, yang menyokong dan menentang, nescaya binasalah rumah-rumah ibadat- penganut Yahudi, Kristian dan sembahyang-sembahyang.

Islam memberi jaminan- dalam sejarah Islam kita melihat bagaimana Mesir, *Kristian Orthodox Coptic* di sana sebelum kedatangan Nabi Muhammad SAW. Saya melawat *Egypt*, masih ada gereja-gereja sebelum kedatangan Islam. Ada penganutnya sehingga hari ini, termasuk di Iran, rumah api penganut Majusi masih ada termasuk di Indonesia, di alam Melayu ini, masih ada biara-biara, candi-candi wat yang lama sebelum kedatangan Islam. Borobudur di Indonesia tidak diroboh. Ia menandakan bagaimana agama yang dibawa oleh penganut Islam. Kita jangan baca selepas kedatangan penjajah.

Itulah *first step* melaksanakan undang-undang. Al-Quran mengatakan... [*Membaca sepotong ayat al-Quran*] "*Kerana mereka datang kepadamu...*" kerana mereka ada undang-undang sendiri. Quran berundang-undang agama mereka sendiri, tidak boleh campur. Undang-undang agama Islam, orang Islam.

Adakah undang-undang umum, undang-undang jalan raya, tidak ada beza? Kita tidak boleh buat undang-undang jalan raya, lampu hijau, orang Islam jalan, orang bukan Islam tidak boleh jalan. Lampu merah bukan Islam jalan. Berlanggarlah! Maka tidak boleh. Undang-undang jalan raya sama, undang-undang tanah sama. Undang-undang yang berkait dengan adat, keluarga, itu hak agama masing-masing. Jangan bimbang bila disebut memperkasakan Mahkamah Syariah, masih ada hak pada orang bukan Islam.

Kedua, oleh kerana masa tidak mengizinkan, saya hendak sebut tentang pembangunan manusia. Mesti kita pergi kepada penggunaan Bahasa Kebangsaan...

Dato' Hasan bin Arifin [Rompin]: *[Bangun]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat Rompin bangun ini.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Ya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat Rompin. Ingin bertanya.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Oh! Ada lagi yang berminat.

Dato' Hasan bin Arifin [Rompin]: Tuan Yang di-Pertua, mungkin pendekatan kita antara hudud dan memperkasakan Mahkamah Syariah. Kalau kita mengatakan memperkasakan Mahkamah Syariah, mungkin orang bukan Islam tidak terkejut sangat berbanding dengan penekanan kita kepada fakta-fakta dalam hudud. Maknanya, memperkasakan Mahkamah Syariah itu adalah tujuan utama. Hudud itu adalah apa terkandung dalam nantinya dalam Mahkamah Syariah. Ini mungkin tidak mengejutkan sangat kepada orang-orang bukan Islam dan cuba untuk memahami apakah yang terkandung dalam hukum-hukum syariah itu sendiri. Adakah Yang Berhormat Marang setuju?

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Itu adalah dalam Islam undang-undang mengandungi aspek-aspek undang-undang bermula dengan Undang-undang perlembagaan sehinggalah undang-undang pentadbiran, undang-undang perdagangan, undang-undang keluarga, undang-undang jenayah, undang-undang antarabangsa, semua ada dalam Islam. Sering kali kalangan orientalis menjadikan hudud sebagai senjata untuk menyerang Islam. Hudud ini dia tulis potong tangan. Potong tangan adalah satu hujah untuk menakutkan orang dengan Islam. Padahal undang-undang ekonomi, undang-undang banyak yang lain lagi. Ini menjadi satu senjata.

Sebenarnya ada satu seminar, satu dialog tahun 1971 di antara *Vatican City* dan wakil-wakil Barat dengan pemikir-pemikir Islam. Dia ada tentang... pada masa itu. Dalam dialog itu ditimbulkan isu hudud ini, potong tangan. Mereka ingat bila laksanakan undang-undang potong tangan ini barangkali oleh kerana jumlah pencuri sekarang 70,000, maka 70,000 yang kena potong tangan. Mereka tidak sedar bahawa undang-undang Islam ini undang-undang yang mendidik, bukan menghukum. Hendak menjatuhkan, syarat-syaratnya ketat. Syarat hakim, syarat saksi, syarat penjenayah, syarat harta berapa banyak nisabnya, hubungan pencuri dengan mangsanya, syarat-syaratnya dan mengikut Islam, hakim mesti mencari jalan untuk membebaskan yang dituduh, bukan cari jalan menghukum juga. Islam menggalakkan pengampunan. Bertaubat sebelum dibawa ke mahkamah adalah lebih baik. Ini diajar oleh Islam.

Apa yang penting undang-undang ini ia lebih mendidik. Mendidik supaya penjenayah itu gerun. Gerun, bila sebut potong tangan, semua cabut. Yang takut itu bukan mencuri pun, bukan mencuri ataupun dia tidak mencuri. Kalau tidak mencuri, takut apa? Di Arab Saudi, sebagai contohnya di Iran dilaksanakan undang-undang ini. Kita melihat bagaimana berlakunya keamanan sehingga kedai-kedai ditutup dengan kain, tidak buat kunci-kunci yang kukuh. Dijaga dengan jaga-jaga yang gagah perkasa, tidak payah. Ini kehebatan undang-undang.

Apa yang berlaku tidak ada kehebatan undang-undang. Contohnya undang-undang sebatan. Sebatan, bila kita pinda undang-undang Mahkamah Syariah, undang-undang sebatan boleh disebut 100 ataupun 50. Bila disebut sebatan dalam Islam ini, sebat dalam Islam tidak boleh pecah kulit. Bukan macam dalam penjara hari ini, mesti cari yang besar, tinggi, rotan yang kuat, disebut sehingga tercabut kulit dengan isi.

Tidak, tidak mencederakan tetapi memalukan sebab yang tidak menyakitkan dan tidak mencederakan bahkan pernah seorang yang dituduh melakukan kesalahan, seorang yang tua, kurus dihukum sebat sebanyak 100 sebatan. Orang tanya Nabi, maknanya Rasulullah, bagaimana dia ini tua kalau sebat 100 kali, kena tulang terus. Apa jawab Nabi, “Ambil 100 ranting, pukul sekali sahaja pada dia di tengah khalayak ramai”. Ini dia hukum Islam.

Kita tahu hukum Islam ini yang digambarkan dalam filem, yang sengaja digambarkan dengan cara gambaran yang salah. Oleh sebab itu saya merasakan *insya-Allah*, perbincangan sudah lama tentang ini, sudah bertahun-tahun. Sejak tahun 1957 kita mencapai kemerdekaan, sudah bincang perkara ini dan sekarang ini sudah berlaku satu anjakan paradigma dalam kalangan pengamal-pengamal kehakiman untuk menuju ke arah perubahan ini sehingga Tuanku menyebut dalam titah ucapan dan kami sangat mengalu-alukan. Apa yang penting kita bincang dengan sebaik dan cara yang sangat kreatif dan orang bukan Islam jangan bimbang.

Kedua, masalah...

Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang]: Tuan Yang di-Pertua, minta maaf.

Dato’ Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Ya, ya sila.

Tuan Ignatius Dorell Leiking [Penampang]: Terima kasih. Ahli Parlimen Marang, yang kebimbangan orang Sabah dan Sarawak adalah pada pembentukan Malaysia, kita telah bersetuju bahawa undang-undang agama tidak akan dilaksanakan di Persekutuan Malaysia. Bila kita kata agama yang penting adalah disiplin sendiri. Akan tetapi kita mesti percaya dengan undang-undang yang sedia ada dalam Perlembagaan dan juga yang telah dilaksanakan melalui Parlimen ini.

So, bagi saya sebagai rakyat Sabah dan juga Persekutuan Malaysia, agak susah menerima undang-undang agama dilaksanakan keseluruhannya biarpun dia tidak akan kena kepada bukan Islam. Akan tetapi minta maaf, dengan izin, kita mesti percaya, *we must believe* bahawa undang-undang perlembagaan sedia ada dan undang-undang termasuk sivil. *Criminal Acts* ataupun undang-undang jenayah yang sedia ada sudah cukup, *so we do not need to enforce* lagi undang-undang agama di Persekutuan Malaysia. Terima kasih.

Dato’ Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Yang Berhormat, negara kita mengamalkan konsep *federalisme*. Makna *federalisme* ini, ada kerajaan negeri di bawah bidang kuasa. Apa yang tertarik dalam Perlembagaan ini ialah bidang kuasa kerajaan negeri dan agama diserahkan kepada bidang kuasa kerajaan negeri. Dalam hal ini terpulang kepada negeri yang hendak terima, negeri yang tidak terima terpulang kepada dia.

■1230

Dalam sejarah Islam memerintah wilayah yang lebih luas daripada Malaysia. Daripada Benua India, alam Melayu yang sebelah timur. Di Barat sampai Sepanyol, punya luasnya wilayah Islam. Berbagai-bagai kaum dan bangsa, berbagai-bagai agama pernah diamalkan undang-undang ini dan diamalkan konsep federalisme. Zaman itu tak adapun, tak ada internet, tak ada apa. Najasyi yang memerintah negara Habsyah.

Sebagai contoh dia kerana dia baru masuk Islam. Dia menghadapi paderi-paderi yang tak setuju dengan dia. Maka hudud ditangguhkan di Habsyah kerana realiti masyarakat yang ada di situ. Ini keanjalan yang ada dalam pelaksanaan syariah Islam itu, ini kita kena sedar. Dengan sebab itu, jangan takut, jangan bimbang, kepada kami orang Islam, ini termasuk dalam akidah yang kita mesti yakini. Orang bukan Islam kita tak boleh paksa dalam perkara ini.

Oleh sebab itulah dalam masa yang sama saya menunggu proses demokrasi. Proses demokrasi..

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Yang Berhormat Marang.

Dato’ Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Proses demokrasi yang baik, maka proses demokrasi, proses melalui undang-undang dan Parlimen.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Bagan Serai. Ramai yang berminat. Ini baru satu isu.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Saya *subhanallah*, *tabarakallah*. Saya memang tertarik tadi dengar penjelasan Yang Berhormat Marang tentang undang-undang yang boleh menimbulkan bukan sahaja gerun tetapi memalukan dia, menyebabkan dia tak buat sesuatu.

Saya ingin bertanya pendapat Yang Berhormat Marang. Undang-undang, contohnya undang-undang berkenaan dengan dadah di Malaysia sudah menjangkau enam dekad. Kalau tangkap dadah yang banyak, hukum mandatori mati dan sebat mungkin terkeluar isi. Akan tetapi kita lihat dadah makin menjadi-jadi dan penagih dadah makin banyak. Seolah-olah macam tak gerun dan apa sebenarnya yang berlaku sebenarnya dalam keadaan macam ini? Jadi saya tanya Yang Berhormat Marang, apakah pendapat Yang Berhormat Marang dan adakah patut kita ubah undang-undang ini? Terima kasih Yang Berhormat Marang.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Dalam undang-undang *jinayah* Islam terdapat tiga bahagian. Yang pertama qisas ialah undang-undang kecederaan. Bunuh, cedera, sengaja, tak sengaja, panjang cerita. Yang kedua hudud yang berkait dengan moral, dengan akhlak. Yang ketiga takzir. Takzir adalah perkara yang tidak ada nas dalam qisas dan hudud. Termasuk dadah. Dadah termasuk dalam hukuman takzir, yang diserahkan kepada budi bicara pemerintah.

Akan tetapi undang-undang Islam mengenainya lebih bersifat undang-undang yang mendidik, bukan undang-undang yang menghukum sahaja, yang mendidik. Undang-undang Islam, undang-undang yang ada aspek spiritual, aspek roh. Undang-undang Barat tak ada aspek roh, spiritual ini. Makna spiritual ini, seseorang itu dia percaya kalau tak hukum di sini, dia hukum lepas dalam kubur. Ini ada lagi, tak boleh melarikan diri, ini aspek spiritual.

Dengan sebab itu dalam sejarah Islam ada orang serah diri mengaku dia buat salah. Ini berlaku kerana aspek-aspek *spiritual* yang ada dalam diri dia. Dengan sebab itu kita perlu merujuk kepada undang-undang takzir, bukan mandatori, boleh bunuh bukan tak boleh. Hukum bunuh boleh bila penjenayah dadah ini sampai ke peringkat jenayah yang sangat dahsyat yang boleh merosakkan masyarakat, boleh bunuh. Akan tetapi kesahan-kesahan awal, ini boleh dilakukan pilihan mengikut undang-undang takzir, sebatan dan penjara dan sebagainya. Ini boleh dibincang oleh ahli undang-undang. Tak cukup masa kita hendak syarah, ini bukan satu kuliah undang-undang.

Tak apalah, saya hendak pindah kepada isu...

Dato' Hasan bin Arifin [Rompin]: Yang Berhormat Marang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Isu yang kedua, Yang Berhormat Rompin.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Ada lagi?

Dato' Hasan bin Arifin [Rompin]: Setuju tak kalau saya katakan bahawa sejak kita merdeka, undang-undang sivil dan undang-undang syariah berjalan serentak, berjalan serentak dalam negara kita dan tidak menimbulkan sebarang masalah. Cuma di akhir-akhir ini bila ada *interfaith* dan sebagainya. Saya rasa undang-undang Perlembagaan tidak perlu dipinda tetapi memperkasakan Mahkamah Syariah itu adalah satu perkara yang harus dilihat secara mendalam.

Jadi supaya mahkamah- supaya sehinggalah orang bukan Islam apa dia *civil law*, apa dia Mahkamah Syariah dan saya pernah mencadangkan supaya satu tribunal keluarga diwujudkan bagi mengkaji kes-kes yang kadang-kadang 10 tahun sekali berlaku di antara umpama yang baru-baru ini berlaku. Jadi dua undang-undang ini berjalan sejak merdeka dan difahami oleh semua rakyat dan saya rasa perkara yang perlu utama kita lakukan adalah memperkasakan Undang-undang Syariah. Setuju tak?

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Ada *part* yang saya setuju, ada *part* saya tak setuju. Dari segi dasar undang-undang, Islam Agama Persekutuan dasar Perlembagaan, ini tak perlu dipinda. Apa yang berunding ialah perkara yang berkait dengan perubahan masa. Bahkan negara kita mengalami proses pindaan undang-undang beberapa kali. Saya duduk di Parlimen sejak tahun 1990. Boleh duduk lama nu, ada lagi banyak ubah-ubah Perlembagaan ini. Menunjukkan ada perkara semasa yang perlu diubah.

Jangan kita jadikan terlalu jumud, tak boleh ubah, mesti fleksibel. Yang fleksibel kita fleksibel. Contoh undang-undang hukuman mati. Hukuman mati yang ada pada hari ini ialah hukuman tali gantung. Hukuman zaman abad ke berapa, saya tak tahulah. Sedangkan Islam mengatakan... *[Berucap di dalam bahasa Arab]* Bermaksud- bila bunuh, bunuh dengan cara yang baik, yang tidak menyeksakan. Mesti dikaji secara saintifik apakah pendekatan yang tidak boleh menyeksakan, boleh dijatuhkan hukuman mati.

Hukuman mati kena ada. Teori menyatakan, hendak hapus hukuman mati itu tak boleh terima teori ini kerana kita tak benar setiap penjenayah yang ganas terhadap sama ada masyarakat, terhadap keluarga dan seumpamanya akan wujud manusia macam binatang ini akan wujud sampai bila-bila. Dengan sebab itu undang-undang yang keras mesti ada. Kita kena sedar ada perkara yang kita kena ubah, perkara yang kita kena tak ubah. Dalam Islam ada dua perkara, yang pertama, *tsawabit*. *Tsawabit* ini perkara yang tak boleh berubah, dasar tak boleh ubah. Yang kedua *mutaghayyirat*. Perkara yang boleh ubah mengikut perkembangan...

Datuk Joseph Salang anak Gandum [Julau]: *[Bangun]*

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Sila.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Julau minat juga.

Datuk Joseph Salang anak Gandum [Julau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Dengan peluang ini saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Marang, bahawa adakah betul dalam satu laporan akhbar, Yang Berhormat Marang telah mengatakan bahawa ada orang-orang Islam diajar dan diberi wang untuk memeluk agama Kristian oleh *missionary Christian*. Terima kasih.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Ya, kenyataan daripada saya dan saya baca dalam media-media di luar negara di Afrika, mana-mana ada perkara-perkara ini- bahkan Islam kita pun ada juga. Kita jinakkan orang dengan wang. Itu masing-masinglah. Usaha masing-masing. Dalam Islam ada zakat untuk galakkan orang masuk Islam.

Kristian ada duit dia nak galak orang masuk itu hal dia. Itu masing-masing ada. Apa yang penting ialah kita menjaga keharmonian. Tidak ada ketegangan. Dengan sebab itu dalam Al-Quran, menggalakkan kita berdialog di antara satu sama lain. Berhujah, digalakkan antara satu sama lain dengan tidak menimbulkan ketegangan. Biar kita berbeza pendapat, jangan berpecah. Ini yang diajar. Ya...

Datuk Joseph Salang anak Gandum [Julau]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Marang. Bagi kami yang memeluk agama Kristian tuduhan ini tidak sepatutnya dilemparkan oleh seorang lebih-lebih lagi yang boleh dipanggil 'Tok Guru' dan yang berilmu agama yang mendalam.

Saya percaya kalau ada perkara tersebut berlaku di Malaysia, kita mahu ia dilaporkan seperti mana kami di Sarawak- bila-bila masa kami mendengar dan diberitahu bahawa pendakwah-pendakwah dari Semenanjung Malaysia datang ke Sarawak untuk mengajak orang di pendalaman memeluk agama Islam, kita pun merasa tak begitu sedap. Saya percaya kalau betul apa yang dikatakan Yang Berhormat Marang, harap boleh dilaporkan kepada polis. Terima kasih.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Itu terpulang kepada budi bicara pihak yang berkenaan yang ada kuasa. Negeri masing-masing ada pihak agama dan ada pihak polis, ada pihak macam-macam untuk menyiasat. Mana yang menyalahi undang-undang perlu dikawal. Dengan sebab itu dalam kitab Islam, Imam Ghazali menyebut... *[Berucap di dalam bahasa Arab]* Ini kata-kata Al- Ghazali. Agama asas kehidupan manusia. Kita tak paksa manusia bertukar agama.

■1240

Kuasa penglihatan adalah pengawas yang mengawasi agama dan hubungan di kalangan rakyat turut mengawasi. Perkara yang tak ada asas, runtuh. Kalau tak ikut agama dengan betul, runtuh. Bukan sahaja Islam yang disebut *Islamophobia* kerana orang Islam ada ganas. Kristian juga ada ganas di Ireland, sama-sama Kristian berperang. Hindu, ada India, 2 orang bangsa India dibunuh oleh Hindu, dibunuh oleh Sikh.

Jangan tuduh Islam sahaja. Hari ini dia tuduh Islam sahaja, tak tuduh orang lain. Sebenarnya Islam menentang keganasan, mengawalkan hubungan yang baik di antara satu sama lain. Kalau Islam mengharamkan bunuh kucing, Islam menganggap boleh pahala kerana memberi minum anjing yang dahaga, bagaimana Islam boleh membenarkan manusia dibunuh? Oleh sebab itu kita perlu merujuk kepada ajaran Islam itu sendiri. Kita tak boleh rujuk kepada media-media yang memberikan maklumat dan pandangan-pandangan yang bercanggah dengan hakikat yang wujud dalam ajaran Islam. Jadi, ceritanya panjang...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, isu yang kedua Yang Berhormat.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Kedua, daripada segi bahasa. Kita telah meletakkan Perlembagaan 152, Bahasa Melayu ialah Bahasa Kebangsaan. Bahasa Melayu menjadi Bahasa Kebangsaan, bahasa nasional kerana bahasa ini menjadi bahasa perantaraan di kalangan semua kaum yang ada dalam negeri ini. Dalam masa yang sama, kita mengizinkan bahasa ibunda. Bahasa adalah naluri suatu kaum, naluri, fitrah, sifat semula jadi satu-satu kaum. Al-Quran menyatakan... *[Membaca sepotong ayat al-Quran]* iaitu antara tanda kebesaran Tuhan, menjadikan kamu berbagai-bagai bahasa.

Bahasa bukan sahaja alat komunikasi, bahasa juga untuk mencari ilmu. Bagi mengilmukan sesuatu bangsa, dengan sepenuh-penuhnya hendaklah menggunakan bahasa masing-masing. Bahasa adalah jiwa bangsa. Ini hakikat, kita jangan nafikan. Hendak mengilmukan sebanyak-banyak bangsa dengan bahasa dia sendiri. Awak Melayu ada Bahasa Melayu, Cina bahasa Cina, India bahasa dia.

Hendak mempakarkan orang kita, barulah dengan bahasa asing. Sekarang ini ilmu asas pun hendak suruh dalam bahasa asing juga. Jadi, kita ambil masa. Contohnya kita hendak belajar agama. Walaupun sembahyang dalam bahasa Arab, kita tak belajar sembahyang dalam bahasa Arab. Belajar sembahyang dalam Bahasa Melayu. Sembahyang dalam bahasa Arab, belajar sembahyang Bahasa Melayu.

Sains, hendak belajar sains dengan Bahasa Melayu. Hendak meningkatkan sains, kalau hendak belajar dengan Perancis, dengan bahasa Perancis, Jepun dengan Jepun, Inggeris dengan Inggeris. Apa yang menjadi masalah hari ini, kita meninggalkan bahasa kita sendiri menyebabkan ramai kalangan bumiputera khususnya ketinggalan kerana kita menjual bahasa kita sendiri. Ini termasuklah dalam penggunaan-penggunaan secara rasmi, semuanya kita meninggalkan bahasa kita sendiri.

Kita bakal melihat di peringkat internasional, dari mana Ketua-ketua Negara asing dalam ucapan-ucapan dia di persada antarabangsa Bangsa-Bangsa Bersatu menggunakan bahasa ibunda masing-masing, bahasa mereka sendiri. Bahkan ada yang boleh sampai 7, 8 bahasa pun boleh bertutur, bukan sahaja bahasa Inggeris. Bercakap dengan bahasa dia.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat boleh beralih kepada titah yang kedua tentang menghentikan berpolitik.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Berhentikan berpolitik ini.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Masa, sebab masa ini. Ini kerana saya sudah bagi banyak masa, saya percaya Yang Berhormat daripada PAS terpaksa berkorban ya. Sila, sila.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Kita tidak boleh berhenti daripada politik sebab politik sebahagian daripada masyarakat, sebahagian daripada kehidupan manusia. Tujuannya manusia ialah beribadat, berpolitik...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, saya benarkan sehingga jam 1 Yang Berhormat.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Apa yang jadi masalahnya kita berpolitik melampau. Berpolitik melampau sehingga meninggalkan akhlak... *[Tepuk]* Meninggalkan perangai yang tak baik, ini tidak elok. Jangan. Semualah. Saya tidak- tuju kepada semua. Contohnya bila Abu Bakar dilantik...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ini ada sangkaan jahat ini...*[Ketawa]*

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: *[Menyampuk]*

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Abu Bakar dilantik, apa ucapan dia... *[Berucap dalam bahasa Arab]* "Wahai tuan-tuan, saya telah dipilih menjadi pemimpin kamu. Saya bukanlah yang terbaik. Kalau saya baik, tolong saya. Kalau saya tidak baik, perbetulkan saya." Benar adalah amanah, bohong adalah khianat di mana kata-kata ini menunjukkan bahawa budaya memecat pemimpin tidak digalakkan oleh Islam. Islam tidak galak budaya memecat pemimpin, membetulkan pemimpin.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Memecat atau memecah?

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Memecat pemimpin tidak digalakkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya.

Dato' Seri Haji Abdul Hadi bin Awang [Marang]: Membetulkan pemimpin. Kita kena sabar, membetulkan pemimpin, di mana pendekatan dalam negara sendiri, *Arab Spring*, apa jadi dengan *Arab Spring*. *Arab Spring* menjadi musim bunga yang tidak berbuah. Meletakkan berlaku campur tangan asing yang menghuru-harakan negara. Walaupun saya tidak setuju dengan kerajaan, tetapi kita sabar. PAS menyertai arena politik negara sejak sebelum merdeka sehingga hari ini. Parti-parti lain ini banyak yang baru ditubuhkan kemudian. Kita sabar, kita menang, kita kalah, kita rebah, kita bangun, kita banyak Kerusi, tidak ada Kerusi langsung, tidak kisah. Apa yang penting ialah jangan mengacau rakyat. Ini yang kita perlu jaga betul-betul.

Ini saya tidak mengampu sesiapa dalam perkara ini. Orang hendak sokong, sokong. Tidak mahu sokong, sudah. Sekian, terima kasih... *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Saya bagi masa sehingga jam 1 Yang Berhormat Marang, tidak apa. Sila Yang Berhormat Sekijang.

12.46 tgh.

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang]: *Bismillahi Rahmani Rahim. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana memberikan saya peluang untuk berbahas menunjung Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong bagi Penggal Keempat, Parlimen Ketiga Belas pada pagi ini. Kita tahu Titah Seri Paduka Baginda jelas menyentuh pelbagai isu dengan menyatakan perkara dari setiap perspektif kehidupan rakyat sehinggalah perkara-perkara berkaitan polisi kerajaan, termasuklah kejayaan dan pengiktirafan yang diperoleh negara di peringkat antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, tahun 2015 ini telah menjadi satu lipatan sejarah yang memberikan kita seribu satu pengajaran. Ketidaktentuan ekonomi global sehingga menyebabkan pasaran tidak menentu, kedudukan mata wang negara sememangnya menjadi cabaran yang besar buat kepimpinan negara.

Namun begitu, berkat doa seluruh rakyat dan kebijaksanaan pemimpin negara yang dipilih secara sah dan demokrasi ini membolehkan kita menghadapi tekanan ini dengan terurus dan terkawal. Buktinya, ekonomi Malaysia masih mencatatkan pertumbuhan yang baik selepas merekodkan Keluaran Dalam Negara Kasar sebanyak 5 peratus tahun lalu walaupun negara menghadapi persekitaran ekonomi global yang mencabar.

Selain daripada itu, pelaksanaan cukai barangan dan perkhidmatan walaupun dilihat sebagai *percent* tidak popular yang diambil kerajaan, jelas akhirnya menjadi keputusan yang baik untuk dilaksanakan serta dilihat sebagai satu keperluan buat negara selepas pendapatan negara terjejas teruk akibat daripada kejatuhan harga minyak dunia yang sebelum ini menjadi penjana utama ekonomi negara.

Namun, kini ia menyumbang kira-kira hanya 10 peratus keseluruhan hasil negara pada tahun lalu. Walaupun pelbagai tohmahan serta persepsi negatif cuba diwujudkan oleh beberapa pihak, namun akhirnya rekod pertumbuhan ekonomi negara ini dilihat ramai pakar ekonomi seperti yang dimaklumkan oleh *ASEAN HSBC Global Research* dan *ForexTime Limited* ataupun FXTM sebagai sesuatu yang kukuh dan menunjukkan Malaysia masih mampu berdaya saing walaupun menghadapi ancaman getir ketidaktentuan pasaran global.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun begitu, suka atau tidak, kerajaan juga harus akui ketidaktentuan ekonomi terutamanya kedudukan Ringgit yang merudum sepanjang tahun lalu serta keperluan kerajaan yang terpaksa untuk melaksanakan beberapa dasar yang telah sedikit sebanyak menjejaskan ekonomi serta perbelanjaan seharian rakyat.

Peningkatan inflasi serta kenaikan indeks harga barangan yang bertambah sebanyak 2.1 peratus pada tahun 2015 seperti yang dinyatakan Jabatan Perangkaan Malaysia, sememangnya memberikan signal jelas bahawa bebanan yang lebih perlu ditanggung oleh rakyat setiap bulan. Justeru, beberapa langkah proaktif perlulah diambil bagi membuang jauh kegusaran hati nurani rakyat, seterusnya memastikan bebanan kenaikan ini mampu ditanggung oleh rakyat.

Saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih dan penghargaan saya kepada pihak kerajaan atas keputusan bagi memberikan kenaikan satu tangga gaji bagi 1.4 juta penjawat awam bermula separuh kedua tahun ini atau pada Julai 2016 nanti.

■1250

Sudah tentu ia satu keputusan yang tepat dan memberikan sedikit kelegaan kepada kakitangan awam memandangkan ia bakal membantu golongan ini dalam menghadapi tekanan beban kenaikan kos kehidupan. Namun begitu, selain daripada kenaikan gaji ini, saya merasakan terdapat keperluan mendesak bagi kerajaan untuk turut sama menilai semula jumlah bantuan sara hidup ataupun COLA yang diberikan kepada kakitangan awam memandangkan berlakunya peningkatan dalam perbelanjaan seharian mereka ini.

Buat masa ini, COLA ini dibayar dengan jumlah berbeza-beza mengikut pecahan kepada tiga kumpulan yang bersandarkan kepada kawasan tempat kerja atau institusi pengajian bagi kakitangan yang diluluskan cuti belajar atau mengikuti kursus jangka panjang dalam negara. Memandangkan kenaikan kos sara hidup ini bukan sahaja berlaku di bandar-bandar besar, malah turut sama tempiasnya berlaku di kawasan luar bandar dan juga kawasan-kawasan bandar kecil yang lain. Selain daripada jurang perbezaan kos sara hidup yang semakin kecil antara bandar besar dan bandar-bandar kecil ini, saya ingin mencadangkan agar jumlah bantuan COLA ini diselaraskan dengan jumlah yang sama tanpa perlu lagi dibahagikan mengikut perbezaan kawasan.

Seperti yang saya sebutkan tadi, jurang perbezaan kos sara hidup rakyat antara dalam bandar besar dan bandar kecil mahupun di luar bandar sekali pun adalah semakin mengecil malah ada juga di setengah-setengah kawasan, kos hidup di luar bandar adalah lebih tinggi berbanding di dalam bandar. Bermakna, kos kehidupan seharian mereka dilihat adalah setara ketika ini.

Justeru, jika di bandar besar kakitangan awam ini mendapat RM300 maka adalah satu keperluan juga di bandar-bandar lain terutamanya di kawasan-kawasan luar bandar turut mendapat jumlah yang sama. Selain itu, mekanisme pemberian COLA ini mungkin juga perlu dikaji kaedah pelaksanaannya. Kita boleh mengambil contoh di negara-negara maju lain seperti di Amerika Syarikat yang mana COLA ini dibuat penyelarasan baru berdasarkan indeks pengguna setiap tahun.

Memandangkan kadar inflasi dijangka meningkat dalam tempoh beberapa tahun akan datang, saya merasakan langkah ini adalah sesuatu yang proaktif bagi mewujudkan keseimbangan pendapatan dan perbelanjaan keluarga kakitangan awam yang ada di negara kita ini. Selain daripada itu, kerajaan juga perlu memberi galakan kepada majikan-majikan swasta, yang ini penting, Tuan Yang di-Pertua, untuk turut sama memperkenalkan skim COLA ini kepada pekerja mereka. Insentif cukai adalah langkah sesuai yang boleh diambil kerajaan sebagai suatu bentuk galakan kepada majikan swasta yang turut melaksanakan pemberian COLA kepada pekerja mereka. Memandangkan tambahan pendapatan melalui COLA ini bakal meningkatkan perbelanjaan dalam negara melalui permintaan domestik yang secara tidak langsung menjana pertumbuhan negara untuk jangka masa panjang.

Namun begitu, jika ia menjadi kenyataan, haruslah ditekankan bahawa pemberian COLA kepada pekerja swasta ini adalah terhad kepada rakyat Malaysia sahaja.

Ini bermakna, hanya syarikat swasta yang mengambil pekerja tempatan layak untuk mendapat insentif cukai ini dan perkara ini secara tidak langsung bakal menjadi pemangkin kepada syarikat swasta untuk memperkasakan penggunaan tenaga tempatan dalam operasi syarikat mereka seterusnya mengurangkan kebergantungan mereka kepada pekerja asing. Bagi saya, ini adalah *win-win situation*, dengan izin. Situasi menang-menang. Ambil pekerja tempatan, kita beri COLA dan syarikat layak mendapat insentif cukai.

Tidak mengapalah jika hasil kerajaan sedikit terjejas kerana pemberian insentif cukai ini, kerana akhirnya rakyat menjadi lebih gembira, penggunaan tenaga tempatan bertambah manakala aliran wang ke luar negara pula dapat kita kurangkan. Dalam jangka masa panjang, ia bakal memberikan kesan positif kepada masa depan negara.

Tuan Yang di-Pertua, Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia atau pun PPPM merupakan satu titik tolak penting sistem pendidikan Malaysia. Dalam memastikan kualiti pendidikan Malaysia ini mampu mencapai standard yang bertaraf dunia, kita harus akui bidang pendidikan mempunyai banyak ruang dan peluang yang harus diperbaiki dan diterokai.

Perspektif sebilangan pelajar dan ibu bapa bahawa "A" adalah segalanya haruslah diubah sebaliknya melahirkan lebih ramai pelajar yang *street smart*, haruslah menjadi keutamaan dan sasaran sistem pendidikan negara dalam menyediakan aset masa hadapan negara yang bukan sahaja berkualiti malah mampu membawa impak besar dalam pembangunan negara pada masa hadapan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Kota Raja bangun.

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang]: Sila.

Dr. Siti Mariah binti Mahmud [Kota Raja]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Sekinchan, Sekijang, maaf. Saya hendak bawa sedikit tentang cadangan Yang Berhormat Sekijang tadi mengenai Tingkatan 6. Saya bekas pensyarah selama 14 tahun di universiti. Saya dapat membezakan penuntut-penuntut yang datang daripada Tingkatan 6 dengan yang datang daripada matrikulasi. Saya sedar sistem matrikulasi ini adalah satu jalan pintas untuk menambah atau meningkatkan jumlah pelajar bumiputera di universiti, *shortcut* dia setahun matrikulasi berbanding dengan dua tahun atau setahun lebih dalam Tingkatan 6.

Akan tetapi saya ingat kita sudah lama ada dua sistem prauniversiti ini. Maka, adakah Yang Berhormat Sekijang bersetuju supaya kerajaan melihat semula kerelevanan sistem matrikulasi ini dan menggantikan satu sistem untuk seluruh negara kita iaitu sistem Tingkatan 6. Yang Berhormat sendiri bersetuju bahawa ia menghasilkan iaitu penuntut yang lebih matang dan lebih bersedia untuk ke universiti.

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang]: Terima kasih Yang Berhormat dari Kota Raja. Saya mencadangkan Tingkatan 6 ini diberi ruang yang lebih untuk dipromosikan di Dewan Rakyat ini kerana kita melihat akhir-akhir ini, ibu bapa dan para pelajar melihat proses pembelajaran dalam Tingkatan 6 ini adalah proses terakhir setelah mereka tidak ada pilihan untuk memasuki universiti atau pun masuk program untuk matrikulasi. Namun begitu, saya setuju jika sekiranya pihak Kementerian Pendidikan dapat menilai semula bagaimanakah proses yang terbaik untuk memastikan dua-dua sistem ini dan mungkin ada pilihan kepada mereka yang melihatkan matrikulasi ini baik tetapi ada pilihan yang baik juga untuk ibu bapa memilih Tingkatan 6 ini sebagai opsyen yang baik untuk anak-anak mereka.

Dato' Johari bin Abdul [Sungai Petani]: Yang Berhormat Sekijang?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Sungai Petani.

Dato' Johari bin Abdul [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Sekijang, Tingkatan 6 ini kalau kita tengok kurikulumnya walaupun setahun setengah, *Lower 6, Upper 6*. Saya datang sistem- saya orang tua, datang daripada sistem *Lower 6, Upper 6*. Sebenarnya, *Lower 6, Upper 6* ini ialah *A Level- A Level basically*. Hendak masuk universiti, *minimum requirement* kita dahulu ialah *A Level*. Kemudian dari *A Level* ditukar kepada *pre-U*, maknanya dalam psikologi pelajar-pelajar, bila kita sebut pra-U, dia rasa lebih *motivated* daripada kita panggil Tingkatan 6.

So, saya rasa *at one time*, zaman mantan Menteri Pelajaran iaitu Tun Dr. Mahathir, menggunakan pra-U, lepas itu, dia tukar balik kepada Tingkatan 6. Saya rasa kalau *dimaintain* perkataan pra-U, dan betul-betul diajar *A Level* dan saya rasa ini akan memberikan *motivation* kepada pelajar-pelajar. Makna, kalau *you* masuk *A Level*, jalan mudah dan lebih cepat berbanding sistem-sistem lain. Ini akan memberikan, saya rasa, ruang yang lebih untuk para pelajar memanfaatkan sistem ini. Apakah Yang Berhormat Sekijang bersetuju dengan saya supaya kita panggil balik dia pra-U. Maknanya pra-U, maknanya *you prepare yourself before you get into the university*, itu *A Level*. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Yang Berhormat Sekijang, sikit.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Bagan Serai.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Terima kasih Yang Berhormat Sekijang. Saya terpanggilah, saya dengar dua orang Ahli-ahli Yang Berhormat Parlimen dah bagi cadangan berkenaan dengan *Form 6* dan juga matrikulasi. Sebenarnya dasar matrikulasi ini dah lama ada, lebih daripada 20 tahun. Dasar ini telah melahirkan ramai pakar sains, pakar kedokteran dan sebagainya. Melahirkan pemimpin-pemimpin di Malaysia. Saya lahir daripada kumpulan matrikulasi.

Jadi saya mudahah. Yang Berhormat Sungai Petani yang tua. Dia memang tua. Jadi saya tak berapa setuju kata kematangan di antara *Form 6* tetapi pada pendapat saya, tidaklah salah diteruskan sebab ada kebaikan. Sekarang ini terdapat banyak perkara yang baru dalam *Form Six*, tidak macam dulu lagi. Akan tetapi untuk menyatakan bahawa matrikulasi ini tidak matang dan tidak jauh, itu satu yang saya tidak setuju, apa pendapat Yang Berhormat Sekijang?

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang]: Sedikit sahaja Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya.

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang]: Saya jawab sedikit lah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, pendapat Yang Berhormat Sekijang ini boleh dijawab selepas jam 2.30 petang nanti. Jadi kita berhenti berehat sehingga jam 2.30 petang.

[Mesyuarat ditangguhkan pada jam 1.00 petang]

[Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang]

[Tuan Yang di-Pertua mempengerusikan Mesyuarat]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Sekijang, 15 minit yang tertulis di sini Yang Berhormat Sekijang. Jadi jangan senyum. Sila.

2.33 ptg.

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang]: Tadi macam sebut 25 minit lagi. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya terus sambung semula perbincangan ini. Saya mengalu-alukan kehadiran Ahli Jawatankuasa UMNO Bahagian daripada Sepang yang berada di atas sana. Selamat datang.

Selain daripada itu, Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia ini juga adalah setaraf *A Level* yang diperakui di universiti-universiti seluruh dunia apabila seorang pelajar itu hendak menyambung pelajaran. Ini juga adalah kelebihan STPM berbanding dengan sijil Diploma yang tidak semua bidang diperakui dan diterima di seluruh dunia. Sijil STPM ini juga sah digunakan untuk permohonan melanjutkan pelajaran untuk tempoh masa tidak terhad berbanding sijil Matrikulasi yang hanya sah bagi tempoh masa dua tahun selepas tamat pelajaran.

Sijil STPM ini juga boleh digunakan untuk membuat permohonan kerja sebagai sijil akademik tertinggi seseorang jika tidak mempunyai ijazah dan untuk rekod peluang untuk mendapat pekerjaan terutamanya sebagai kakitangan awam adalah lebih cerah berbanding sijil Diploma itu sendiri.

Saya ingin menyentuh tentang *Technical and Vocational Education Tertiary* (TVET). Saya berharap jawapan yang jelas serta lanjut dapat diperincikan mengenai isu yang saya bawakan ini. Seperti yang diketahui kewujudan kolej vokasional yang menawarkan Diploma Vokasional Malaysia (DVM) merupakan langkah murni yang diambil kerajaan bagi memastikan golongan yang meminati bidang teknikal melanjutkan pelajaran ke peringkat yang lebih tinggi sehingga menjadi sumber tenaga mahir.

Namun begitu, apa yang menjadi permasalahan apabila graduan kolej vokasional ini memohon pekerjaan. Ramai daripada mereka ini tidak mendapat pekerjaan kerana mereka ini tidak mempunyai sijil SPM seperti yang diketahui adalah sijil asas yang dilihat oleh majikan untuk mengambil pekerja. Walaupun diakui Diploma Vokasional Malaysia (DVM) ini diperakui oleh *Malaysian Qualification Agency* (MQA) namun masih ramai lagi majikan yang tidak mengetahui status DVM ini dan ada daripada mereka ini tidak pun mengetahui kewujudan DVM ini.

Persoalan saya kepada pihak kementerian, sejauh manakah perbincangan antara pihak mereka dan juga industri bagi menerangkan kepada mereka standard serta pengiktirafan yang ada pada pemegang diploma ini supaya pihak industri dan majikan ini maklum serta sedar bahawasanya DVM ini adalah sijil yang diperakui kerajaan.

Selain daripada permasalahan ini terdapat juga beberapa isu yang lain mana lepasan TVET ini sukar untuk menyambung pelajaran ke peringkat yang lebih tinggi. Isu ini timbul disebabkan terdapat pertindihan sistem akreditasi yang mana dibuat pada masa sekarang akreditasi terhadap TVET dijalankan oleh dua kementerian berbeza iaitu Kementerian Sumber Manusia dan Kementerian Pendidikan.

Justeru itu saya mohon agar proses penyelarasan sistem akreditasi tunggal bagi TVET ini dijalankan secepat mungkin seperti yang telah dicadangkan dalam RMKe-11 yang lalu. Ini adalah penting bagi memastikan sistem penyampaian program TVET ini dapat diperkasakan seterusnya dalam negara melahirkan 50 peratus pekerja mahir pelbagai bidang dapat dicapai menjelang tahun 2020.

Tuan Yang di-Pertua, fenomena lembah harga getah masih lagi meresahkan sebilangan besar pemain industri getah. Ini baik secara kecil-kecilan mahupun syarikat-syarikat besar. Pasti yang terjejas teruk melalui fenomena ini adalah pekebun kecil yang kehidupan seharian mereka bergantung kepada hasil harian. Sebagai sebahagian usaha membela nasib golongan ini kerajaan telah mengaktifkan insentif pengeluaran getah bagi mengurangkan impak pendapatan yang berkurangan akibat daripada kejatuhan harga getah. Ini adalah suatu yang sangat kita hargai. Sebagai salah seorang yang membesar di persekitaran getah saya akui ramai yang menyatakan penghargaan kepada insentif ini. Namun, pemberian insentif secara *one-off* ini masih lagi mempunyai beberapa kekurangan yang dilihat tidak mencapai sasaran seperti yang dirancang.

Antara isu yang menjadi perbualan di peringkat bawahan adalah bila mana insentif ini hanya diraih oleh pemilik kebun namun tidak bagi mereka yang mengambil upah menoreh. Golongan yang mengambil upah menoreh ini terpaksa berkongsi pendapatan dengan pemilik kebun. Hal ini telah menyebabkan timbul rasa kurang senang kepada mereka ini memandangkan pendapatan mereka sudah sememangnya kecil. Jadi cadangan saya, kerajaan perlu memikirkan juga bentuk bantuan lain kepada golongan mereka yang mengambil upah menoreh ini seperti mewujudkan *database* bagi golongan ini agar apa-apa bentuk bantuan dapat terus disalurkan kepada golongan ini.

Selain daripada itu, kerjasama sesama negara pengeluar getah melalui *Association of Natural Rubber Producing Countries* (ANRPC) yang kebanyakan negara anggota adalah dalam kalangan negara Asean haruslah mencari suatu langkah signifikan bagi memastikan industri getah tidak terkubur, memandangkan saingan dari getah jenis sintetik menjadi pilihan utama industri ketika ini.

Tuan Yang di-Pertua, pembinaan *Rubber City* di Kedah adalah satu langkah dinamik demi masa depan industri getah. Sasaran RM10 bilion pelaburan asing pada peringkat permulaan projek ini haruslah dijadikan realiti dan kerajaan seharusnya mengkaji pemberian insentif-insentif lain yang boleh menarik pelabur.

Ini adalah penting memandangkan Thailand juga sedang giat membangunkan bandar getah mereka yang terletak Songkhla tidak jauh daripada sempadan negara. Sasaran pelaburan yang mereka letakkan juga adalah jauh lebih tinggi dari *Rubber City* di Kedah iaitu sebanyak USD10 bilion.

Melihatkan kadar pengeluar dan stok simpanan hasil getah kita yang jauh lebih kecil berbanding Thailand, saya bimbang persaingan ini akhirnya tidak begitu berpihak kepada kita. Kita tidak mahu projek *Rubber City* ini menjadi sebuah projek gajah putih kerana kegagalan kita untuk bersaing pada peringkat permulaan ini. Benar, persaingan yang wujud ini adalah suatu yang sihat dan bersifat *competition friendly* melibatkan dua negara berjiran.

Akan tetapi apa yang lebih penting melalui *Rubber City* di Kedah ini adalah demi kelangsungan industri getah dalam negara kita selain memastikan *survival* pengusaha pekebun-pekebun kecil serta ladang-ladang getah yang ada di dalam negara ini. Kita harap ia tidak akan membiarkan harapan mereka ini terkubur.

Selain daripada itu, saya menyambut baik kenyataan yang dibuat oleh Lembaga Getah Malaysia awal Februari lalu tentang persediaan mereka untuk menggunakan getah sebagai bahan binaan jalan raya. Keputusan ini bakal sedikit sebanyak menjadikan Malaysia sebagai pendahulu dalam pembuatan jalan raya berasaskan getah dengan teknologi terkini. Jika berjaya mencapai standard yang diperakui antarabangsa, tidak mustahil kita mampu mencapai hasil yang menguntungkan dan pada masa hadapan.

Saya berharap pihak Jabatan Kerja Raya boleh bekerjasama erat dengan LGM bagi memastikan teknologi ini dapat digunakan sepenuhnya dalam kerja-kerja pembinaan dan baik pulih jalan raya di seluruh negara pada masa terdekat ini. Kita berharap pembinaan *Rubber City* adalah sangat sesuai untuk dijadikan projek perintis dengan menggunakan 100 peratus teknologi baru ini.

Tuan Yang di-Pertua, saban tahun kerajaan menanggung sekitar RM150 juta dalam bentuk pemberian subsidi kepada lebih sejuta pengguna elektrik bil bulanannya kurang daripada RM20.

■1440

Terima kasih saya ucapkan kepada kerajaan atas pemberian subsidi ini tetapi kalau boleh kaji semula pemberian subsidi secara pukal ini dengan memindahkannya ke dalam bentuk rebat yang dinikmati rakyat ketika ini melalui *Imbalance Cost Pass Through* (ICPT) yang dinikmati rakyat ketika ini. Pemindahan ini akan membolehkan rakyat menikmati rebat yang lebih tinggi. Bagi mereka yang berpendapatan rendah yang mempunyai keluarga yang kecil, boleh dikekalkan subsidi yang RM20 ini memandangkan penggunaan tenaga elektrik kepada golongan ini sememangnya rendah.

Akan tetapi bagi mereka yang mempunyai pendapatan rendah, yang mempunyai keluarga yang agak besar dan menggunakan tenaga elektrik yang lebih banyak, pemberian rebat yang lebih tinggi, sedikit sebanyak boleh mengurangkan kos bulanan mereka. Sudah tentu cara ini hanya boleh dilakukan jika TNB mempunyai *database* berkenaan dengan jumlah pendapatan seseorang pengguna dan mekanisme pelaksanaan itu boleh diperhalusi pada masa hadapan.

Tuan Yang di-Pertua, Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong turut menitahkan tentang kepentingan perihai pertumbuhan hijau yang antara lain memberikan penekanan kepada sumber penjana tenaga boleh baharu. Saya terpenggil untuk menyentuh tentang Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu (KWTBB) yang mana dana yang dikumpulkan dalam tabung ini dikutip dari pengguna TNB, lalu diserahkan kepada *Sustainable Energy Development Authority* (SEDA) untuk diuruskan.

Walaupun begitu, pengguna yang terlibat, hanyalah mereka yang menggunakan elektrik dengan bil bulanan melebihi RM77 sebulan dengan penggunaan 300 kilowatt. Saya difahamkan bagi pengguna yang membangunkan bagi menjana tenaga boleh baharu untuk kegunaan sendiri, mereka boleh membuat tuntutan melalui KWTBB. Akan tetapi seperti yang kita ketahui, alatan ini bukanlah sesuatu yang murah dan ada antaranya yang memakan kos yang terlalu tinggi, beribu-ribu ringgit.

Justeru, saya melihatkan satu kepincangan apabila semua pengguna yang mempunyai bil bulanan RM77 ke atas wajib membuat caruman ke dalam tabung ini memandangkan ramai pengguna yang berpendapatan sederhana yang secara bulannya mempunyai bil antara RM80 sehingga RM100 dan dilihat tidak mampu untuk memasang alatan semahal ini turut terpaksa membuat caruman yang akhirnya hanya menguntungkan mereka yang berkemampuan memasang alatan ini sahaja.

Bukanlah saya tidak menyokong pelaksanaan caruman ini, cumanya jika boleh dikaji semula had kena carum terhadap pengguna seperti contoh jumlah minimum yang wajib dikenakan, caruman dinaikkan agar mereka yang kurang berkemampuan seperti golongan sederhana tidak perlu menanggungnya walaupun jumlah yang dikenakan hanya satu peratus, namun ia dilihat tidak begitu molek dalam pelaksanaannya. Kalau boleh diambil penekanan terhadap penggunaan tenaga boleh baharu ini terutamanya dalam usaha menambah dana di bawah KWTBB, ditekankan secara lebih terhadap syarikat-syarikat besar yang beroperasi dalam negara kita.

Selain daripada itu, saya berharap kewujudan KWTBB ini akan menjadi pemangkin kepada pengurangan kebergantungan sumber penjanaan daripada penjana kuasa bebas atau pun IPP. Bangunkan teknologi alternatif baru dalam penjanaan kuasa melalui dana di dalam KWTBB. Jadi tidak perlu lagi kita mengeluarkan apa-apa kontrak pembinaan IPP lagi selepas ini. TNB juga perlu menetapkan sasaran untuk mengurangkan kebergantungan mereka kepada IPP setiap tahun, lagipun sumber baru kita tidak terhad. Kita ada laut, kita ada angin, kita juga ada bahan buangan sisa pepejal yang agak tinggi saban tahun. Ini semua boleh digunakan sebagai alternatif baru. Jalinkan kerjasama dengan agensi berkaitan seperti Kementerian Kesejahteraan Bandar, Perumahan dan Kerajaan Tempatan bagi membangunkan teknologi-teknologi baru untuk penjanaan kuasa.

Tuan Yang di-Pertua, tahun 2010 kita telah meminda Akta Jabatan Pengangkutan Jalan 1987 bagi membenarkan penggunaan kenderaan elektrik termasuklah motosikal. Syarikat pembuat motosikal negara iaitu Modenas telah mengeluarkan motosikal jenis elektrik yang ia telah digunakan secara meluas oleh agensi kerajaan seperti Polis Diraja Malaysia dalam operasi rondaan kawasan-kawasan perumahan dan kejiranan. Namun begitu, teknologi terkini menyaksikan terdapatnya motosikal elektrik berkuasa sangat rendah iaitu dengan kelajuan maksimum 40 kilometer sejam sahaja yang kebanyakannya model motosikal elektrik ini dibuat di negara China. Motosikal elektrik ini juga telah digunakan secara meluas di negara Jepun.

Saya mendapat maklumat bahawa motosikal jenis ini tidak mendapat kelulusan dari pihak JPJ kerana tidak menepati spesifikasi yang ditetapkan untuk sesebuah motosikal elektrik. Untuk meletakkannya di bawah kategori basikal elektrik juga tidak boleh kerana kenderaan ini tidak perlu dikayuh bagi membenarkannya diletakkan di bawah basikal. Akan tetapi penggunaan motosikal elektrik berkuasa rendah ini dirasakan sangat efektif dan selamat digunakan di kawasan-kawasan kejiranan kecil serta dalam kawasan kampung kerana tidak dapat mencapai kelajuan yang tinggi.

Pada masa yang sama, ia juga bebas pencemaran, baik bunyi mahupun udara selain harga jualannya yang tidak begitu mahal. Justeru saya mencadangkan kepada pihak JPJ menilai semula kenderaan jenis ini untuk dibenarkan penggunaannya walaupun bukan di jalan-jalan besar atau utama tetapi terhad di kawasan-kawasan yang saya sebutkan tadi.

Tentang soal keselamatan, soal insurans, itu boleh difikirkan melalui pendaftaran di JPJ dan menggunakan Cukai Jalan mungkin serendah RM1- kalau motor biasanya RM2, maka pemilik motosikal elektrik ini bolehlah membeli insurans untuk kenderaan ini dan risiko tuntutan jika berlaku sebarang kemalangan dan ia mungkin dapat mengurangkan kejadian-kejadian kemalangan kerana mereka telah mempunyai insurans yang sah. Saya melihat penggunaan motor elektrik ini ialah suatu yang positif memandangkan ia adalah selamat dan sudah tentu perkara paling penting ia adalah inisiatif penting bagi mengurangkan pencemaran.

Tuan Yang di-Pertua, untuk golongan belia pula, kita tahu tidak ketinggalan dalam Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Seruan Baginda agar pelaksanaan program terhadap golongan belia dipertingkatkan dan haruslah diberikan perhatian. Seperti yang kita ketahui terdapat pengurangan dalam bajet yang diperuntukkan kepada Kementerian Belia dan Sukan.

Justeru, saya ingin mendapatkan kepastian dari pihak Kementerian Belia dan Sukan tentang bagaimana dengan pengurangan peruntukan ini, KBS dapat memastikan segala perancangan seperti yang direncanakan di bawah Dasar Belia Negara akan tetap berjalan seperti yang dirancang dan apakah pula perubahan-perubahan dinamik yang perlu diambil pihak KBS dalam penganjuran aktiviti serta program berkaitan belia sepanjang tahun ini, terutamanya dalam proses melahirkan lebih ramai pemimpin pelapis belia berkualiti dapat dipastikan selari dan berjaya memenuhi hasrat dan saranan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong ini.

Saya juga mendapat perkhabaran bahawasanya peruntukan kepada persatuan-persatuan belia pada tahun ini juga akan dikurangkan dan jika benar ia terpaksa dilakukan, sudah tentu hal ini akan merencatkan perjalanan, perancangan sedia ada persatuan serta pertubuhan belia ini. Justeru, saya berharap dan saya memohon jasa baik kementerian agar menimbangkan semula perkara ini terutama sekali berkaitan dengan peruntukan bagi kerja-kerja pengurusan persatuan memandangkan persatuan belia sememangnya telah terbukti berjaya melahirkan ramai tokoh-tokoh serta bakat kepimpinan dalam negara.

Tuan Yang di-Pertua: Dua minit lagi Yang Berhormat.

Tuan Anuar bin Abd. Manap [Sekijang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya juga berharap Festival Belia Putrajaya yang diadakan bersempena dengan Hari Belia Negara setiap tahun seperti tahun-tahun sebelum ini dapat kita laksanakan. Walaupun mungkin tidak diadakan secara besar-besaran dan berskala besar seperti sebelum ini, memadailah jika festival tersebut dapat dijalankan secara sederhana dengan lebih banyak pengisian program dan aktiviti berbentuk ilmiah, penyampaian maklumat ataupun sesi sembang santai yang menghubungkan pihak kerajaan, kementerian dan agensi berkaitan dengan belia di peringkat akar umbi.

Tuan Yang di-Pertua, ini untuk kawasan Tuan Yang di-Pertua. Dua minit sempat agaknye, hendak dapat tambah setengah minit lagi. Saya berharap tahun ini Daerah Segamat khasnya di kawasan Sekijang diberikan perhatian yang lebih berbanding sebelum ini oleh kerajaan dalam proses pembangunan. Untuk pengetahuan Dewan, Daerah Segamat telah diangkat sebagai daerah pertanian di peringkat negeri Johor. Dengan keluasan tanah yang luas dan tidak terhad, pemilihan Segamat sebagai sebuah daerah pertanian dilihat sebagai sangat tepat.

Namun begitu melihatkan perkembangan semasa masih tidak banyak pembangunan serta kemudahan bagi aktiviti pertanian yang dijalankan oleh Kerajaan Persekutuan dan juga negeri bagi menyokong usaha-usaha kerajaan tersebut. Oleh yang demikian, saya berharap Kerajaan Persekutuan melalui Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dapat mengadakan perbincangan dua hala dengan kerajaan negeri bagi membentuk hala tuju dan pelan strategik termasuklah menghasilkan sebuah pelan induk ataupun *blueprint* bagi merealisasikan pembangunan Segamat sebagai daerah pertanian dalam kadar segera.

Saya berharap pihak kementerian serta agensi berkaitan bersedia untuk membenarkan penggunaan tanah milik mereka bagi tujuan ini jika dirasakan tanah-tanah tersebut sesuai untuk dijalankan aktiviti pertanian.

Saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kerana telah mengesahkan projek landasan berkembar antara Gemas dan Johor Bahru diteruskan. Projek ini dijangka akan melalui lebih kurang 30 kilometer untuk kawasan Sekijang dan telah lama dirancang. Ia telah dikatakan apabila disahkan statusnya ini tetapi masih belum dapat dilihat reka bentuk landasan yang akan dibina, dibentangkan kepada penduduk di sekitar Daerah Segamat. Jadi oleh kerana ia melalui kawasan Sekijang, saya harap pihak kementerian dapat segera menunjukkan reka bentuk landasan yang akan dibuat dengan 30 kilometer ini.

Terdapat juga sebuah projek perumahan awam yang terbengkalai di Taman Tuanku Abdul Rahman dalam kawasan Sekijang yang mana pada awalnya, jika siap ia mampu memberikan pilihan kepada lebih ramai penduduk terutamanya golongan muda untuk memiliki kediaman sendiri. Melalui perbincangan dengan Jabatan Perumahan Negara, dikhabarkan masih belum ada lagi hala tuju mahupun lantikan kontraktor baru untuk menyambung pembinaan rumah tersebut.

Memandangkan projek ini telah terbengkalai agak lama lebih daripada 15 tahun, saya berharap perkara ini dapat diatasi dalam kadar segera walaupun saya tahu pihak Kementerian dikatakan akan mengadakan mesyuarat, tetapi mohon mendapat perhatian yang serius dan saya harap ia tidak dibiarkan terlalu lama.

■1450

Perkara terakhir yang saya mohon agar diberi perhatian oleh pihak kerajaan ialah menaik taraf kemudahan terminal pengangkutan awam Segamat yang semakin usang dimakan usia. Kerja pembaikan atap atau syiling perlu dijalankan dengan kadar segera bagi menghindarkan risiko keselamatan kepada pengguna. Selain daripada itu, terminal ini juga dilihat tidak mesra bagi pengguna orang kurang upaya ataupun orang OKU. Adalah satu keperluan bagi membina sebuah lif untuk memudahkan kegunaan golongan ini. Saya jemput pihak berwajib untuk membuat lawatan ke terminal ini dan menilai sendiri keadaannya.

Tuan Yang di-Pertua, sebagai penutupnya, Seri Paduka Baginda melalui titahnya dengan jelas mahukan negara Baginda ini dibangun dan dimajukan sebaik mungkin. Saranan Tuanku agar setiap aspek kehidupan rakyat diberi perhatian yang menyeluruh oleh kerajaan haruslah diberi perhatian serius, ditambah harapan mencapai status negara maju pada tahun 2020 kini hanya tinggal kurang daripada 5 tahun. Justeru itu kerajaan haruslah berusaha sebaik mungkin untuk memenuhi hasrat Seri Paduka Baginda ini. RMKe-11 yang telah dibentang pada tahun lalu bakal menjadi titik tolak masa depan negara yang sudah tentu kejayaan yang akan diraih kelak bakal menguntungkan bukan saja rakyat buat masa ini malah generasi pada masa akan datang. Sekian dari saya Tuan Yang di-Pertua, saya Yang Berhormat Sekijang, mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Sila Yang Berhormat Parit Buntar.

2.51 ptg.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Saya ada berapa minit Tuan Yang di-Pertua, 30 minit, 40 minit? Saya cuba untuk menepati masa.

Tuan Yang di-Pertua: Sila. Kita sudah buat ketetapan iaitu 30 minit.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: 30 minit.

Tuan Yang di-Pertua: 30 minit, ya sila.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Okey. *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Salam Sejahtera, Salam Harapan.

Berdiri megah puncak menara;

Berpegang teguh seia sekata;

Yang di-Pertuan Agong payung negara;

Menjunjung kasih mohon patik berkata-kata.

Tuan Yang di-Pertua, saya mulakan dengan Firman Allah SWT. *Bismillahir Rahmanir Rahim...* [Membaca beberapa potong ayat Al-Quran] Bermaksud, "Kami telah memuliakan anak Adam dan kami telah mengangkatnya di lautan dan di daratan. Kami telah memberi kepada mereka rezeki yang baik-baik dan kami telah melebihi ciptaan manusia ke atas segala ciptaan yang lain dengan segala kelebihan-kelebihan".

Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dalam Titah Diraja telah menyebut tentang bahayanya kita berdepan dengan isu keganasan. Saya menyokong saranan Tuan Yang di-Pertuan Agong kerana sebelum ini saya telah pun menyatakan pendirian bahawa keganasan itu adalah merupakan satu ancaman kepada negara. Namun jika kita menjangkau lebih dalam daripada itu, keganasan bukan sahaja satu tindakan tetapi dia bermula dengan ideologi, dia bermula dengan pemikiran.

Pemikiran itu melahirkan beberapa kefahaman. Pertama, menyatakan bahawa dia sahaja yang betul. Dia yang memiliki mutlak kebenaran. Kedua, dia mentaksirkan saudara seislam yang lain. Kalau dalam agama lain, ia akan menganggap saudara seagama dia itu sesat dan yang ketiga, siapa yang tidak menyokong perjuangannya akan dianggap sebagai pengkhianat. Ini adalah merupakan ciri-ciri karakter ISIS dan sebelumnya Al-Qaeda.

Saya khawatir Tuan Yang di-Pertua, tanpa kita sedari fahaman ekstremisme ini menular secara senyap dalam pemikiran anak-anak muda kita khususnya dengan dia meyakini tentang *absolute truth* yang ada kepadanya, melihat orang lain sebagai sesat lalu lahiriah budaya takfir dan seterusnya dia menyatakan siapa yang tidak bersamanya adalah pengkhianat.

Ini bahaya dari sudut ia boleh menjurus kepada fahaman ekstrem yang kemudian boleh diterjemahkan melalui tindak tanduk yang dikatakan sebagai keganasan ataupun pengganas. Pada waktu yang sama, saya menyokong usaha kita di dalam Parlimen yang mulia ini untuk menangani keganasan dan juga fahaman ekstremisme ini melalui undang-undang. Kita ada POCA, kita ada POTA, kita ada SOSMA.

Kita juga mungkin di situ ada Akta Hasutan dan sebagainya. Namun mengikut kajian yang dibuat oleh beberapa pengkaji antarabangsa, ada beberapa negara Islam khususnya telah menyalah gunakan undang-undang ini bukan untuk berhadapan dengan pengganas, tetapi menggunakan undang-undang ini untuk berhadapan dengan penentang-penentang politiknya. Ini yang saya khawatiri Tuan Yang di-Pertua.

Saya boleh bagi satu contoh yang berlaku di negara kita. Seorang yang mengkritik Perdana Menteri atas isu 1MDB. Dia tidak dihadapkan dengan undang-undang yang lain tetapi dia dihadapkan dan didakwa atas undang-undang SOSMA, *security, measures*-ya yang merupakan satu undang-undang yang diguna khas untuk menyekat pengganas. Akan tetapi apa yang berlaku kepada seorang ini yang dia ini adalah daripada parti yang memerintah. Saya tidak tahu kedudukan dia sekarang bagaimana, dia telah didakwa atas SOSMA sedangkan yang dia bercakap itu ialah masalah politik negara.

Jadi saya, jangan salahkan saya jikalau saya merasai kebimbangan ini kerana perkara ini jika tidak ditangani, kita akan melihat *the misuse of law to maintain the current regime* iaitu salah guna kuasa untuk mengekalkan rejim yang ada. Ini satu bahaya kepada negara kerana tujuan utama undang-undang itu ialah untuk memelihara negara daripada ancaman pengganas. Bukan tujuan undang-undang itu diadakan untuk mengekalkan pemerintah yang korup dan pemerintah yang pincang. Sebab itu, saya berasa bimbang juga dalam trend yang ada hari ini. Belum sempat kita bercakap tentang SOSMA yang disalah gunakan, kita ada MKN, Majlis Keselamatan Negara.

Kita tidak boleh juga orang marah saya kalau saya merasakan bahawa ini juga terdedah kepada salah guna jika mereka merasakan kedudukan mereka terancam. Sebab itu saya minta Tuan Yang di-Pertua supaya isu ekstremisme...

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Yang Berhormat Parit Buntar, sedikit.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Ya, silakan.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih sahabat saya Yang Berhormat Parit Buntar. Yang Berhormat Parit Buntar saya ingin bertanya pendapat Yang Berhormat Parit Buntar, kita tahu di Parlimen ini telah meluluskan banyak akta-akta yang kita panggil *draconian* ya seperti SOSMA, POTA, POCA, Akta Hasutan dan kemudian sekarang baru-baru ini pula kerajaan melalui Peguam Negara mencadangkan supaya diperketatkan lagi Akta Rahsia Rasmi iaitu dengan dicadangkan hukuman sampai ke peringkat *life imprisonment*, dengan izin dan juga pada wartawan-wartawan.

Jadi saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Parit Buntar, pertamanya setuju dengan saya tidak salah satu ciri negara-negara diktator ini adalah banyaknya undang-undang. Kedua, setuju dengan saya bahawa sepatutnya dalam suasana zaman sekarang ini kita permudahkan rakyat menerima maklumat. Kita berlakunya ketelusan dari segi pentadbiran kerajaan. Kita selama ini meminta supaya diadakan akta dipanggil *Freedom of Information Act*. Negara Israel pun ada *Freedom of Information Act* tetapi kita nampaknya kita ke belakang. Kita hendak kuat, hendak skru lagi kuat Akta Rahsia Rasmi. Jadi apa pandangan Yang Berhormat Parit Buntar. Terima kasih.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Saya amat bersetuju sekali kerana itu adalah satu bentuk *regression*. Kita pergi ke belakang, bukan satu bentuk yang progresif, kita pergi ke hadapan.

■1500

Ini seolah-olah kita tidak mempercayai kematangan rakyat untuk berhak mendapat kebebasan maklumat tetapi sebaliknya setelah kita merdeka hampir 50 tahun lebih, kita hendak ajak ke belakang supaya rakyat tidak tahu apa yang sedang berlaku. Begitu juga apa yang berlaku kepada *The Malaysian Insider*, satu portal berita yang telah ditutup dengan hanya sebab berita yang telah disiarkan dan belum lagi didakwa di mahkamah sudah pun diambil tindakan.

Datuk Mohd Idris bin Jusi [Batu Pahat]: [Bangun]

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Bagi saya ini adalah *regression*. So, it is a shame for the Cabinet to take this country backward sedangkan kita sepatutnya berasa bangga. Kita mesti ke hadapan bagi kita memberikan kepercayaan kepada rakyat supaya mereka berhak untuk mendapat maklumat. Apatah lagi kalau maklumat itu tentang kepincangan negara, tentang 1MDB. Ini beritahu pula PAC tidak boleh bawa keluar kan laporannya kerana ia dianggap sebagai satu rahsia. Ini semua perlu kepada penjelasan dan diberikan satu yang jelas.

Jadi, saya hendak masuk kepada *point* saya yang kedua...

Datuk Mohd Idris bin Jusi [Batu Pahat]: Tuan Yang di-Pertua,...

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Ya, silakan. Cuma saya mohon jangan terlalu panjang sebab saya ada masa yang pendek.

Tuan Yang di-Pertua: Sila.

Datuk Mohd Idris bin Jusi [Batu Pahat]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Parit Buntar. Sebelum ini daripada peringkat awal Yang Berhormat Parit Buntar tadi menyebutkan tentang ekstremisme ini ia berasaskan ideologi. Bagaimana kalau saya menganjurkan pendekatan penyelesaian tidak mungkin dapat diselesaikan semata-mata menerusi undang-undang yang keras tetapi ia mesti bersifat dialog, mesti bersifat meyakinkan bahawa ideologi yang dipegang oleh satu golongan itu tidak benar.

Ia perlu dibuka pemikirannya. Jadi, maknanya kena ada keterbukaan hubungan dan komunikasi dalam kalangan golongan muda ini. Selain daripada itu dengan pemimpin-pemimpin terutamanya dalam kalangan pemimpin yang memerintah memberikan contoh terbaik dalam penyelesaian yang bersifat *ideological* ini. Bagaimana pandangan Yang Berhormat?

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Tadi saya ingin menyebut sebagai tambahan daripada apa yang disebut oleh Yang Berhormat Batu Pahat iaitu undang-undang sahaja Tuan Yang di-Pertua tidak akan mencukupi. Ia mesti diadakan satu lagi *frontier* iaitu menjelaskan pemikiran-pemikiran yang betul, pemikiran negara yang betul supaya kita dapat menanganinya juga melalui kaedah lain daripada undang-undang.

Saya telah pun mencadangkan kepada Tuan Yang di-Pertua supaya disegerakan dengan ucapan Yang di-Pertuan Agong ini jawatankuasa menangani ekstremisme dan keganasan di peringkat Ahli-ahli Parlimen. Saya akan amat menghargainya jika Tuan Yang di-Pertua sebagai satu usaha *reform* menambahkan satu jawatankuasa khas bagi menangani pelampau dan juga ekstremisme ini yang saya sendiri telah menawarkan diri untuk menjadi salah satu anggotanya.

Seterusnya Tuan Yang di-Pertua, Yang di-Pertuan Agong ada menyebut tentang semua kita bertanggungjawab untuk menjaga nama negara. Ya, saya setuju. Sebelum ini kita diserang, mengatakan kita memburukkan nama Malaysia di luar negara. Kita memburukkan nama Malaysia, jumpa pemimpin itu pemimpin ini, kita memburukkan nama negara dan sebagainya.

Akan tetapi hari ini saya ingin menjelaskan Tuan Yang di-Pertua bahawa *Wall Street Journal* pada 2 Mac 2016 dalam *front page* dia menyatakan, "*Malaysian Leader Received 1 billion*". Ini bukan *good news*. Ini *bad news*. *For the wrong reason you get that*-anda mendapat *that coverage for the wrong reason*. *Wall Street Journal* ini bukan cikai punya surat khabar. Ini surat khabar berprestij tinggi, ia tidak akan tulis, ia *very investigative*. Kalau betul hendak jaga nama baik negara, sekali lagi saya minta Perdana Menteri saman *Wall Street Journal* kalau ini berita palsu!... [Tepuk]

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Bila hendak saman? *Chief of* Komunikasi ada.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Ada di sini? Suruh dia saman sebab ini memburukkan nama negara.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Saya minta...

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: *Sat* Yang Berhormat Bagan Serai. Saya tahu Yang Berhormat Bagan Serai hendak kata apa. Duduk *sat*.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Menteri ada sana.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Dengar dahulu.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Tengoklah sama. Tengok pun tidak mahu.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: *Sat*. Saya diarahkan dalam peraturan, apabila bercakap, hendaklah melihat Tuan Yang di-Pertua. Betul Tuan Yang di-Pertua? Jadi, jangan rasa kecil hati kalau saya tidak pandang. *Wall Street Journal*, ini satu surat khabar yang berprestij. *Whole of front page* tentang, "*Malaysian Leader Received RM1 billion*". Okey, itu tidak cukup.

Pada 28 Februari, *New York Post*, ia letak di dalam *centre page*, "*Malaysian Money Back at Center of Global Laundering*". Mana saya hendak letak muka? Kalau saya keluar negara saya hendak letak muka di mana?

Selepas itu di dalam *New York Times* pula menyebut tentang bagaimana Peguam Negara *Switzerland* pada 4 Februari telah mendedahkan rupa-rupanya ada lagi \$4 bilion dimasukkan dalam akaun pelbagai dikatakan ada kaitan dengan *Malaysian state-owned, 1MDB*.

Jadi saya rasa, dalam hal ini, kita kena ambil kira pandangan ucapan Yang di-Pertuan Agong bahawa janganlah burukkan nama negara dengan keadaan begitu. Malu kita. Kalau saya pergi luar negara sekarang...

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Saya minta *Wall Street Journal* ini. 'Sat gi' terlepas. *Wall Street Journal*. Sedikit sahaja.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: *Okay, no problem*, tidak ada masalah. Akan tetapi jangan ambil masa saya. Saya ada banyak lagi.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Sedikit, saya memang ringkas sahaja. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Selepas itu bagi yang berkualiti ya. Jangan... *[Ketawa]*

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Berkualiti, *very quality*. Yang Berhormat Parit Buntar pun kena bercakap benda yang berkualiti. Terima kasih Yang Berhormat Parit Buntar. Saya terpanggil tadi bila cakap *Wall Street Journal* satu akhbar yang tersohor, yang teliti tetapi *Wall Street Journal* ini ia *paper*. Ia *business paper* juga. Betulkah ia ada *financial accountability* ataupun ia tulis supaya ada berita-berita sensasi... *[Dewan riuh]* Ramai orang baca *paper*, lagi ia suka. Itu berita sensasi.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Okeylah...

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: *Wall Street Journal*. Tersohorlah.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Oleh kerana pencelahan tidak berkualiti. Saya sudah membaca apa dalam minda anda *[Ketawa]* Jadi Tuan Yang di-Pertua...

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Yang Berhormat Parit Buntar tidak dengar ini. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Parit Buntar tidak dengar... *[Dewan riuh]*

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Ada politik di sana.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Isu saya, bukan soal...

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Eksekutif, eksekutif.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Isu saya bukan surat khabar itu ia ini apa. Isu saya, kalau tidak betul, saman! Itu *point* saya. Itu sahaja. *You* tidak payah hendak *defend* lah apa-apa. Kalau betul ini satu fitnah sebab ia burukkan nama negara Tuan Yang di-Pertua. So, saman. Jangan biarkan benda yang tidak betul ini berterusan. Akan tetapi kalau hendak saman, *you* kena saman *Wall Street Journal*, *you* kena saman *New York Post* dan *you* kena saman *New York Times* dan *you* kena saman AG Switzerland kerana telah mendedahkan perkara tersebut.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Kalau tidak ada *lawyer*, kita rela.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Kalau tidak ada *lawyer*, sini pun ada *lawyer*, kita boleh tolong.

Tuan M. Kulasegaran [Ipoh Barat]: Kita rela.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Buat tabung. Kalau tidak ada duit, kita buat tabung. Tidak apa. Boleh saya *move on* Tuan Yang di-Pertua? Nanti Tuan Yang di-Pertua marah saya.

Tuan Yang di-Pertua: Sila, sila.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Saya ada lagi lebih kurang 10 minit lagi. Yang di-Pertuan Agong juga telah menyatakan janganlah kita politik banyak sangat. Kita ini letih. Tuan Yang di-Pertua lagi letih kalau dalam Dewan ini kita berpolitik. Saya setuju itu sebenarnya.

Akan tetapi kita kena ingat. Apabila ada seorang pemimpin yang pincang, seorang pemimpin yang telah dikatakan mempunyai pelbagai skandal yang merupakan orang yang tertinggi di dalam negara ini, kalau kita tidak menyatakan kebenaran, kalau kita tidak mendedahkannya, saya akan khuatir orang di sebelah sana akan berterusan dengan kefasadan dan berpolitik sehingga bukan kerana kita letih tetapi rakyat akan menjadi mangsa kepada kepincangan ini. Sebab itulah dalam Islam kita ada... [*Berucap dalam bahasa Arab*] iaitu maksudnya, semulia-mulia jihad adalah berkata benar di hadapan pemerintah yang jahil ini yang zalim. Kita tidak lawan pemerintah zalim yang pencen, Tuan Yang di-Pertua. Kita lawan zalim- kerajaan yang ada hari ini. Yang pencen kita tidak lawan, kita *biaq pi*. Dia sudah pencen hendak buat *lagu* mana.

Di dalam Islam, kita ada kaedah untuk menentukan sama ada pemimpin ini dia betul kah atau tidak betul. *It is not a free check* Tuan Yang di-Pertua. *Just because you are a Prime Minister or a Minister, it does not mean that it is a free check, a blank cheque.* Dia mesti ada ciri-ciri yang dia kena jaga.

■1510

Saya melihat dalam keadaan negara kita hari ini, Perdana Menteri sebagai Ketua Eksekutif, Perdana Menteri sebagai orang nombor satu ...

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelebu]: [*Bangun*]

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Nanti sekejap bagi saya habis yang ini nanti. Saya hendak nyatakan kenapa alasan kita perlu campur tangan dalam isu ini. Kita melihat bagaimana Institusi Peguam Negara itu telah dicerobohi begitu rupa, ditukar dalam keadaan tergesa-gesa. Ketua Peguam Negara sendiri dia kata dia pun tidak tahu dia sakit lalu dia diberhentikan daripada jawatannya. Ini semua satu perkara yang *this is intolerable, uncompromisable* Tuan Yang di-Pertua. *A country-* sebuah negara yang ada Peguam Negara boleh dipindah dalam keadaan tergesa-gesa dan lebih teruk pada itu pagi itu dia hendak masuk pejabat pun dia tidak dapat masuk, polis *escort* dia keluar, dia tidak boleh masuk hendak ambil dokumen-dokumen dia.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelebu]: [*Bangun*]

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Nanti dahulu bagi saya cakap kita dengar dahulu. Peguam Negara dibuat begitu rupa. Saya sudah sebut sudah dahulu *Public Accounts Committee* dibubarkan hanya kerana hendak lantik daripada ramai yang ada, Pengerusi dia yang hendak dilantik jadi *Cabinet Minister*. Ini semua telah menggagalkan siasatan yang rakyat tunggu mana dia dan sekarang ini sudah berlarutan setahun tidak ada apa-apa jawapan. Begitu juga Jawatankuasa Siasatan juga dibubarkan.

Beritahu saya ini apa punya negara ini? Kita tidak mahu jadi *a failed state* Tuan Yang di-Pertua. Oleh sebab itu saya menyatakan berpandukan, sebelum itu saya terlupa hendak sebut Timbalan Perdana Menteri juga telah dipecat dan sedang menunggu nasibnya hari Jumaat ini. Jadi siapa sahaja yang menegur kefasadan yang ada dalam kerajaan terus dicap sebagai, telah dibuang, dipecat dan sebagainya.

Oleh sebab itu Tuan Yang di-Pertua, dalam Musnad Imam Ahmad ada menyebut... *[Berucap dalam bahasa Arab]* Bahawa, hamba yang paling dikasihi oleh Allah ialah imam yang adil. "Imam" ini bukan imam sembahyang tetapi pemimpin yang adil. Dan yang paling dibenci oleh Allah ialah pemimpin yang *jair* yakni zalim. Jadi kita kena ingat kita boleh terlepas daripada manusia dengan pelbagai cara tetapi di hadapan Allah kita akan dihisabkan. Saya juga ingin menyebut tadi dengar jauh-jauh, tadi saya dengar ada...

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: *[Bangun]*

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Hendak juga?

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Boleh boleh sedikit.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Perkara yang samakah?

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Tidak, tidak berkaitan dengan *politicking* tadi.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Berkualitakah macam Yang Berhormat Bagan Serai tadi?

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Bukan, berkualiti.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Saya hendak *make sure* sebab kalau tidak, *the moment* dia tidak berkualiti saya akan campur tangan.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Ringkas dan tepat. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat. Saya tertarik kepada Titah Tuanku yang disebut oleh Yang Berhormat tadi berkaitan dengan *politicking* yang keterlaluan, lama dan meleitihkan. Akan tetapi Yang Berhormat nampaknya memilih pengertian itu dalam konteks yang *selected context*, dengan izin Tuan Yang di-Pertua. Akan tetapi dalam pengertian yang luas kekhawatiran Tuanku itu ada asasnya, ada dia punya *substancenya*. Di mana sehinggakan perkara-perkara berkepentingan rakyat, berkepentingan negara, masa depan negara, keselamatan negara pun kadang-kadang dipolitikkan juga. TPPA umpamanya...

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Sudahlah itu.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Suatu kepentingan untuk masa depan, ekonomi dan pasaran negara ini dipolitikkan diajak rakyat turun.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Saya sudah membaca apa dia punya urus setia...

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Nantilah bagilah peluang saya jelaskan sedikit supaya jangan salah tafsir.

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]: Yang Berhormat Parit Buntar sedikit, Yang Berhormat Parit Buntar.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Sehinggakan Lahad Datu diserang oleh orang luar pun dikatakan itu sebagai lakonan politik. Apa yang dimainkan ini?

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]: Yang Berhormat Parit Buntar.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Ini yang dikhuatiri oleh Tuanku sebenarnya.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Pastinya tidak- sila duduk saya sekejap dahulu masa saya sudah tidak ada.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Akan tetapi kalau politik yang dikatakan ada *substance*, ada kepentingan rakyat itu tadi kita terima.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Terima kasih banyak, terima kasih banyak.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Akan tetapi sehinggakan tragedi negara MH370 pun dipolitikkan sampai ke tahap itu.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Terima kasih, *thank you very much, thank you very much.*

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Inilah yang dimaksudkan oleh Tuanku Agong kekhawatiran dan kebimbangan mereka, beliau terhadap *politicking* yang keterlaluan, meletihkan, menjemukan, memuakkan. Terima kasih. Apa pandangan Menteri?

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: *Confirm* salah faham, *confirm* salah faham.

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]: Yang Berhormat Parit Buntar sedikit.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Sebelum saya bagi Yang Berhormat Bukit Katil sedikit sahaja. Tadi dia sebut saya bercakap itu saya ambil *selected context*. Ia bukan *selected context* tetapi itulah konteks yang dirasakan oleh seluruh rakyat dan Yang di-Pertuan Agong nyatakannya. Hanya sebelah sini sahaja yang tidak rasa apa! Hanya sebelah sini sahaja yang masih dalam alam mimpi mereka! Rakyat sudah tahu, dunia sudah tahu, Yang di-Pertuan Agong pun sudah tahu, fasal itulah dia kata. Kalau itu pun kamu tidak faham...

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: *Selected issue* bukan *selected context*.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Tadi dia kata konteks yang ini isu pula.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Isu yang *you* untung, Yang Berhormat untung Yang Berhormat akan *highlight*kan sebagai politik...

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Okey terima kasih Yang Berhormat, terima kasih.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Akan tetapi isu yang kepentingan rakyat Yang Berhormat tidak jadi juara kepadanya.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Terima kasih, terima kasih ya silakan. Dia seorang sahaja yang duduk dalam alam tidur lagi.

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]: Boleh Tuan Yang di-Pertua?

Tuan Yang di-Pertua: Sila.

Tuan Shamsul Iskandar @ Yusre bin Mohd. Akin [Bukit Katil]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Parit Buntar. Saya sebenarnya hendak ambil pandangan Yang Berhormat Jelevu. Saya setuju bahawa ingatan Yang di-Pertuan Agong *politicking*. Akan tetapi, apakah Yang Berhormat Parit Buntar setuju dengan pandangan bahawa sebenarnya Yang di-Pertuan Agong ini dia asal daripada Kedah. Jadi isu sebelum Parlimen yakni isu pemecatan Menteri Besar negeri Kedah. Ini *politicking*, *politicking* Kedah jadi faham-faham sendirilah ya tidak? Ini yang hendak paling dekat kita lagi buat apa. Terima kasih.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Ini baru kualiti betul. Selektif apa siapa yang tidak tahu Kedah apa yang berlaku. Selektiflah itu yang berlaku, itu yang realiti yang berlaku. Oleh sebab itu saya hendak jawab ada orang menyatakan ini Perdana Menteri ini tunggu pilihan rayalah kalau hendak pecat. Saya hendak tanya yang dahulu masa Tun Hussein Onn, dahulu masa Pak Lah ada tunggu pilihan raya? Tidak ada tunggu pilihan raya.

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Tuanku pun bimbang sebab berlaku pertukaran di Selangor, politik yang berlebihan.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Yang Berhormat tidakkah itu tidak tunggu pilihan raya. Okeylah mungkin *you* kata itu sejarahlah, itu sejarah okeylah sejarah tetapi Mukhriz jadi Menteri Besar pada masa sekarang belum pilihan raya dia juga dipecat, apa masalahnya... [Disampuk] Ya betul Selangor betul-betul, ya betul... [Disampuk] Ini yang saya kata tidak kualiti ini. Tuan Yang di-Pertua *my point* bukan sebab Tan Sri Khalid, Selangor semua betul saya boleh catat di sini. Perak, Md Said ini baru kelmarin Md Said *habaq* Usul Tidak Percaya kepada Menteri Besar, daripada UMNO bukan daripada pembangkang. Selangor, lepas itu Kedah. *Point* saya bukan kerana Selangorkah, Kedahkah. *Point* saya, apa masalahnya kalau kita minta Perdana Menteri undur sebelum pilihan raya... [Tepuk] *What is the problem?*

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Siapa hendak ganti, ada calon?

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Ini soalan cawangan saya ini...

Dato' Haji Zainudin bin Haji Ismail [Jelevu]: Yang Berhormat selalu hendak tukar, hendak tukar tetapi kita tidak pernah dengar siapa hendak ganti.

Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]: Yang Berhormat Jelevu ganti Yang Berhormat Jelevu.

Tuan Yang di-Pertua: Ada empat minit lagi Yang Berhormat, empat minit lagi Yang Berhormat.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: *Point* saya betul *seriously*, *point* saya ialah dari segi undang-undang, dari segi undang-undang benda itu boleh berlaku. Oleh sebab itu saya pun rasa agak pelik juga kalau kita...

Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Siapa hendak ganti mestilah Ahli Parlimen bukan ADUN.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Kita rasa pelik juga kalau orang kata kita tidak mahu pecat sesiapa, kita hendak tunggu pilihan raya, kita ini tidak mahu pecat. Fasal apa tidak boleh pecat?

Dato' Hasbullah bin Osman [Gerik]: [Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Siapa bercakap bangun, bangun, bangun, cakap!

Dato' Hasbullah bin Osman [Gerik]: Kenapa pihak pembangkang menanya Presiden kita yang dipilih untuk suruh dia letak jawatan. Bukan kita tidak ada sokongan, kita ada lebih daripada 127. Duduk, duduk, pembangkang tidak sampai 100, fasal apa hendak suruh Presiden kami letak jawatan, itu pokoknya. Sedangkan persepsi di pihak pembangkang yang menuduh Perdana Menteri tidak betul.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Pasti daripada Menterilah.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Pastinya Yang Berhormat Jelevu ya tadi ya...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Parit Buntar, Yang Berhormat Parit Buntar.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: *Waitlah* orang Perak.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Yang Berhormat duduk, duduk Yang Berhormat. Tuanku bertitah kalau tidak silap saya jangan selalu berpolitik ataupun jangan politikkan perkara-perkara yang tidak boleh dipolitik, macam sekaranglah ini. Bertengkar fasal berpolitiklah ini jadi hilangkan berpolitik itu. Sila, ada tiga minit lagi.

■1520

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Saya bercakap atas undang-undang ataupun sebagai Ahli Parlimen di sini. Seorang Perdana Menteri macam Pak Lah dulu, dia diberhentikan kerana UMNO tidak mahu dia. UMNO yang suruh dia *step down*, maka dia pun *step down* sebab negara kita ini Perdana Menteri tidak dilantik oleh rakyat, dia dilantik oleh parti yang memerintah.

Kemudian kita tengok dari sudut satu kaedah lagi, bukan sahaja parti yang memerintah itu berhak mempertahankan, tetapi juga Parlimen juga ada kuasa untuk memberhentikan Perdana Menteri jika dia mempunyai kerusi yang cukup. Cuma soalan saya, UMNO yang sekarang ini yang lantik presiden jadi Perdana Menteri, takkanlah mereka ini pekak badak tidak tahu apa yang berlaku di bawahnya... *[Dewan riuh]*

Orang sudah tidak mahu Perdana Menteri ini, orang sudah tolak tetapi yang mempertahankannya bukan rakyat, yang mempertahankannya ialah ketua-ketua bahagian UMNO. Ini masalahnya. Jadi Muhyiddin Yassin, Yang Berhormat Pagoh, dia jadi Timbalan Perdana Menteri tetapi kemudian dia dipecat. Jadi dia tidak jadi lagi Timbalan Perdana Menteri oleh kerana parti dia tidak mahu dia. Dulu sokong dia.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya rasa tidak timbul isu ini sebagai isu politik tetapi ia ialah isu yang pelbagai. Akhirnya...

Dato' Othman bin Aziz [Jerlun]: Yang Berhormat Pokok Sena ajar sikit.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Siapa itu? Siapa itu? Tidak, tidak. Orang fikir tentang negara ini.

Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Yang Berhormat Parit Buntar, sekejap saja fasal Yang Berhormat Jerlun kata Pokok Sena tolong ajar sikit. Ini saya hendak ajar, hendak tolong beritahu kat depa Yang Berhormat Pagoh ini, bukan parti dia tidak mahu kat dia, presiden parti dia tidak mahu kat dia... *[Dewan riuh]*

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Oh presiden.

Dato' Haji Mahfuz bin Haji Omar [Pokok Sena]: Beza tu, Perdana Menteri tidak mahu kat dia. Ni nak ajar bagi kat Yang Berhormat Jerlun *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua: Ini kalau berlarutan begini, Yang Berhormat Kuala Langat, Yang Berhormat Pokok Sena, keluar sekejap ambil teh tarik, keja lagi baru masuk balik.

Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]: Rasa teh tarik tawar kat luar tu.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Akhirnya Tuan Yang di-Pertua, kasih kita kepada negara bukan bermakna diam pada kepincangan pemimpin. Bukan bermakna kasih negara, apa pemimpin hendak buat duduk diam. Akan tetapi kasih kepada negara ialah menyelamatkan negara daripada pemimpin yang pincang. Itulah sebab kita kasih kepada negara dan sebab itulah untuk kita menyelamatkan negara Tuan Yang di-Pertua, saya hendak beritahu dalam Dewan ini, demi hendak selamatkan negara, kita sebagai rakyat Malaysia berhimpun atas fahaman politik yang berbeza kerana sayangkan negara, kerana hendak selamatkan negara. Ini tidak pernah berlaku dalam sejarah politik tanah air dan saya rasa ini ialah satu *level* baru dalam politik.

Saya ingin memetik kata-kata pujangga, *"In the fight between justice and evil, taking a neutral stance and being indifferent is the same as siding with evil"*.

Tuan Abdullah Sani bin Abdul Hamid [Kuala Langat]: Dahsyat!

Seorang Ahli: Politik, politik.

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Politik apa, ini kata pujangga. Saya hanya petik sahaja. Orang yang berasa politik, dia katalah politik. *"In keeping silent about evil, in burying it so deep within us that no sign of it appears on the surface, we are implanting it. When we neither punish nor reproach evildoers, we are not simply protecting it, we are thereby ripping the foundations of justice from beneath new generations"*.

Tuan Yang di-Pertua, kita berdiam diri dengan segala kezaliman ini adalah pada hakikatnya kita menyemai benih-benih kejahatan yang telah menghancurkan asas-asas keadilan dan kerana itu, generasi yang seterusnya akan rosak kerana mereka sudah tidak kenal lagi apa itu kebaikan dan apa itu keburukan. Jadi sebab itu Tuan Yang di-Pertua, saya minta Menteri Kabinet duduk diam sebab dia Menteri Kabinet, dia bukan ahli yang boleh bercakap dalam kita sedang berbahas ini.

Seorang Ahli: *[Menyampuk]*

Dato' Dr. Mujahid bin Yusof Rawa [Parit Buntar]: Jadi, saya tidak kiralah Tun Mahathir atau siapa. Saya tidak kira. *In politics*, tidak ada yang mana kita kata kawan yang berkekalan, musuh yang berkekalan, tetapi dalam politik yang ada ialah prinsip yang berkekalan. Itu yang kita perjuangkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mengakhiri ucapan saya, menjunjung kasih ucapan Yang di-Pertuan Agong. Sekian, terima kasih.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Menteri macam *backbencher*, *mentality*.

Tuan Yang di-Pertua: Peraturan mesyuarat lagi di dalam Dewan Rakyat ini yang lebih utama. Saya tidak akan panggil siapa kalau tidak ikut peraturan mesyuarat. Jangan nampak saya relaks, ada senyum sedikit bahawa langgar peraturan mesyuarat.

Seorang Ahli: [*Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara*]

Tuan Yang di-Pertua: Menteri, Menteri. Sudahlah Menteri. Sudah.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Macam budak kecil [*Ketawa*]

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, sudahlah Ahli Yang Berhormat. Sudah. Perkara-perkara politik biarlah buat kenyataan di luar, di sini kita benarkan politik itu kalau umpamanya ia berlandaskan kepada perkara yang tidak menimbulkan kekecohan. Politik tidak ada keputusan ataupun yang selalu disebut sebagai tuntas. Kita ada masing-masing punya pendapat. Yang Berhormat Hulu Rajang, setengah jam.

3.26 ptg.

Tuan Wilson Ugak anak Kumbong [Hulu Rajang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua atas peluang yang diberikan kepada saya untuk turut serta di dalam membahaskan usul Menjunjung Kasih Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong di atas Titah Tuanku yang dibentangkan di Dewan ini.

Tuan Yang di-Pertua, di sini saya ingin mengambil kesempatan untuk turut menzahirkan rasa simpati kepada keluarga mangsa yang terlibat dalam insiden MH370 setelah dua tahun tragedi ini berlaku. Ia merupakan satu kenangan pahit untuk seluruh rakyat Malaysia. Marilah kita bersama-sama mendoakan agar usaha mencari pesawat ini dapat dipercepatkan dan dipermudahkan.

Tuan Yang di-Pertua, saya di kesempatan ini turut ingin menyentuh mengenai beberapa ancaman keselamatan yang menggugat kesejahteraan negara baru-baru ini. Perkembangan ini harus diberi penekanan serius kerana ia melibatkan isu keselamatan negara. Aset dan keperluan keselamatan di sempadan harus dipertingkatkan serta melalui penubuhan Agensi Keselamatan Sempadan turut akan membantu memerangi keganasan dan jenayah rentas sempadan serta meningkatkan usaha membanteras isu perdagangan manusia.

Saya turut ingin membawa suara rakyat jelata menyentuh dengan lebih mendalam mengenai isu keselamatan ini khususnya di Sarawak Tuan Yang di-Pertua, bahagian Kapit Sarawak adalah kawasan yang terbesar di Sarawak, bersempadan dengan Indonesia dan mempunyai banyak lorong tikus di sepanjang persempadanan tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, apa yang merisaukan adalah ramai pekerja asing membanjiri pedalaman bahagian Kapit dan bekerja dalam sektor pembalakan. Sumber ini diberi daripada pekerja-pekerja tempatan yang bekerja bersama dengan majikan-majikan. Pihak yang berkuasa sukar mengesan pekerja asing kerana tinggal di dalam hutan belantara. Pekerja-pekerja asing ini telah merampas peluang penduduk-penduduk tempatan untuk mendapatkan pekerjaan dalam sektor pembalakan dan pertanian Tuan Yang di-Pertua.

Oleh yang demikian, saya memohon agar pihak kerajaan dapat menyediakan kemudahan pos kawalan di Long Busang Daerah Beliga, Long Singut di Daerah Baleh dan di Bukit Mabong di Daerah Bukit Mabong, Baleh, Kapit dan saya mohon sebuah balai polis BRS Sungai Asap patut dibangunkan.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya saya ingin menjurus kepada soal akses kepada kemudahan kesihatan dan pendidikan di negeri Sarawak. Kita semua sedia maklum kerajaan sangat prihatin dengan menyediakan kemudahan akses jalan raya kepada rakyat negeri Sarawak. Jalan dari Kanowit Song Kapit yang bakal menghubungkan Daerah Kapit dijangka akan disiapkan dalam tempoh masa tiga tahun lagi. Justeru itu, saya ingin menyeru dan merayu agar hospital di bahagian Kapit diperbesarkan dengan melibatkan penambahan doktor pakar dan menambahkan jumlah bilangan mesin dialisis.

Ini selaras dengan kadar pertambahan jumlah pesakit di Kapit yang kian meningkat setiap tahun Tuan Yang di-Pertua. Saya melihat dalam jangka masa tiga tahun, Hospital Kapit akan menguruskan bilangan pesakit yang sangat banyak dan keperluan penambahan kakitangan dan pembesaran hospital adalah amat perlu sekali.

■1530

Selain itu, saya berharap agar pihak Kementerian Kesihatan juga dapat memberikan perhatian serius kepada penyakit berjangkit seperti melioidosis merupakan penyakit berjangkit yang disebabkan oleh bakteria gram-negatif, yang terdapat daripada bahagian tanah dan air. Saya menyeru agar pihak Kementerian Kesihatan dapat menyediakan tenaga doktor pakar dan penyelidik di Hospital Kapit agar kita dapat mengelakkan berlakunya kehilangan nyawa.

Tuan Yang di-Pertua, kawasan luar bandar seperti di Hulu Rajang amat memerlukan pembangunan infrastruktur yang berterusan. Seiring dengan wawasan negara, Wawasan 2020 ialah sebuah wawasan yang telah diilhamkan oleh kepimpinan terdahulu dan kini diteruskan legasi kepimpinan hebat oleh Yang Amat Berhormat Dato' Sri Mohd. Najib bin Tun Abdul Razak, Perdana Menteri Malaysia yang sentiasa berusaha gigih untuk meningkatkan Malaysia menjadi sebuah negara maju sepenuhnya menjelang tahun 2020 dan meletakkan nama negara di atas peta dunia sebaris dengan negara-negara maju yang lain.

Pentakrifan sebuah negara maju bukan sahaja terletak dalam bidang ekonomi, politik, sosial, kerohanian perpaduan nasional dan sosial, namun pembangunan infrastruktur di bawah kawasan luar bandar harus diberi perhatian serius oleh kerajaan selaras dengan kerancangan pembangunan yang pesat berlaku di Semenanjung.

Kepesatan dalam dunia teknologi pada hari ini memperlihatkan bagaimana rakyat kini mudah untuk berhubung dengan dunia luar serta mendapatkan maklumat yang tepat mengenai kerajaan di alam maya dan tidak termakan dengan diayah tipu helah pembangkang. Hari ini kita dapat lihat bagaimana dunia siber dapat menyebarkan fitnah dengan begitu pantas menyebabkan rakyat hari ini bercelaru pemikirannya dengan tohmahan-tohmahan yang dilemparkan tidak berasas.

Justeru saya ingin menyeru dan memohon pertimbangan agar pihak KKMM dapat menyediakan tambahan menara telekomunikasi di kawasan Parlimen saya khususnya di Klinik Nanga Melinau Sungai Mujong, SK Nanga Kain Sungai Baleh, Rumah Panjang ke Rumah Ajai Sungai Majau dan SK Bena di Sungai Sut, Klinik Nanga Merirai, Rumah Menga di Sungai Gaat.

Selari dengan arus pemodenan negara dan hasrat ingin mencapai status negara maju, isu seperti perhubungan jalan darat atau air perlu sentiasa diberi perhatian yang serius khusus melibatkan kawasan di luar bandar kerana prasarana-prasarana ini merupakan perkara pokok yang menjadi asas untuk kemudahan rakyat khususnya di kawasan pedalaman. Sememangnya jaringan jalan raya yang sempurna merupakan prasyarat kepada pembangunan sesebuah kawasan.

Saya ingin merakamkan jutaan terima kasih kepada usaha kerajaan persekutuan yang berusaha urus banyak pihak dan sekali gus menyingkatkan masa perjalanan penduduk tempatan. Janji Kerajaan Barisan Nasional semasa PRU Ke-13, bukannya retorik atau omong kosong sahaja namun janji yang menepati aspirasi rakyat Tuan Yang di-Pertua.

Saya turut ingin menarik perhatian Dewan yang mulia ini khusus melibatkan penerbangan domestik di negeri Sarawak. Kita semua sedia maklum bahawa syarikat penerbangan negara *Malaysia Airlines* (MAS) telah banyak membantu menghubungkan penduduk di negeri Sarawak menggunakan kemudahan perkhidmatan *MASwings*.

Namun sejak akhir-akhir ini saya mendapati kadar peningkatan penumpang yang menggunakan kemudahan MASwings ini juga bertambah dari tahun ke tahun melibatkan laluan domestik Sibu-Bintulu-Miri.

Namun pertambahan kadar penumpang tidak selari dengan kemudahan perkhidmatan disediakan, sering kali berlakunya penerbangan ditunda dan jangka masa yang diambil ialah 2-3 jam. Ini menyukarkan mereka yang mempunyai urusan kerja yang penting. Justeru saya menyeru Kementerian Pengangkutan mengambil langkah proaktif agar permasalahan ini dapat diatasi agar para penumpang diberikan kemudahan pengangkutan yang lebih baik Tuan Yang di-Pertua.

Kerajaan sentiasa meneruskan usaha menyambung bekalan elektrik di luar bandar menjadi bukti bahawa komitmen dalam usaha untuk membangunkan infrastruktur asas di kawasan luar bandar. Sememangnya inisiatif ini amat dialu-alukan oleh penduduk di kawasan luar bandar seperti di Parlimen saya di Hulu Rajang Tuan Yang di-Pertua. Saya berharap agar usaha ini dapat diperluaskan ke kawasan Parlimen saya khususnya di kawasan rumah panjang yang mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi di kawasan Nanga Mijong terus ke Hulu Baleh dan ke Nanga Gaat Tuan Yang di-Pertua.

Saya turut ingin merakam jutaan terima kasih kepada Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW), menteri ada di sini kerana telah memberikan perhatian khusus di kawasan saya Hulu Rajang bagi mempercepatkan projek pemasangan bekalan elektrik Solar Hibrid khusus di Lusong Laku, Long Kajang di Daerah Belaga. Namun apa yang meresahkan penduduk di kawasan pedalaman ini apabila mereka dikenakan bayaran sebanyak RM900 bagi kos penerimaan bekalan elektrik menggunakan sistem hibrid ini.

Kita sedia maklum sistem solar menggunakan tenaga cahaya matahari yang merupakan sumber percuma telah dianugerahkan Tuhan namun kos untuk mendapatkan bekalan elektrik menggunakan tenaga ini adalah mahal. Namun permintaan masyarakat pedalaman agar pihak kementerian dapat mempertimbangkan kadar bayaran ini agar ia tidak membebankan rakyat. Justeru itu saya berharap agar pihak KKLW akan mengambil maklum mengenai hal ini.

Sistem pendidikan memainkan peranan penting dalam membekalkan Malaysia dengan bakat bertaraf dunia yang merupakan penggerak utama dalam pembangunan pengetahuan, kemahiran dan sikap semasa muda. Usaha kerajaan untuk melahirkan bakal pemimpin berpengetahuan, berkemahiran, beretika dan bermoral yang akan melonjakkan Malaysia ke tahap negara yang lebih tinggi.

Untuk makluman Ahli Dewan yang mulia ini, di kawasan Hulu Rajang sahaja terdapat tiga buah sekolah menengah dan 34 buah sekolah rendah yang sebahagian besar daripadanya amat memerlukan bantuan dari segi penambahbaikan fasiliti. Melalui Inisiatif *School Improvement Program* atau SIP, di bawah GTP Pendidikan iaitu pendidikan sekolah-sekolah di luar bandar harus terus diperbaiki dengan kerjasama padu Pejabat Pendidikan Daerah. Fokus harus diberikan kepada kualiti pendidikan dan ekuiti pendidikan iaitu kesamarataan di dalam menikmati akses kepada pendidikan berkualiti.

Oleh yang demikian, saya amat berharap agar peruntukan khusus dapat disegerakan bagi tujuan membangun dan menyelenggarakan fasiliti pendidikan di sekolah kebangsaan dapat disalurkan ke sekolah-sekolah di pedalaman seperti di Hulu Rajang yang memerlukan bantuan segera. Peruntukan ini selaras dengan hasrat kerajaan untuk melahirkan modal insan yang lebih berketerampilan dan dinamik, justeru pembangunan infrastruktur sekolah juga harus selari dengan pembangunan insaniah.

Kesimpulan Tuan Yang di-Pertua. Sebelum saya mengakhiri hujah-hujah saya hari ini, perincian memaklumkan kepada Yang Berhormat dari Bandar Kuching semalam, bahawa negeri Sarawak mahupun Ketua Menteri Sarawak yang kami sanjung tidak pernah menolak parti UMNO untuk bertapak di Negeri Sarawak. *Mutual understanding*, dengan izin Tuan Yang di-Pertua, telah lama wujud di antara parti politik Barisan Nasional di Semenanjung dan negeri Sarawak sejak bermulanya era kemerdekaan. Namun apa yang penting aspirasi dan perjuangan Barisan Nasional adalah mendekati rakyat dengan menggunakan slogan, "Rakyat Didahulukan dan Pencapaian Diutamakan".

Umum mengetahui bahawa Barisan Nasional di negeri Sarawak terdiri daripada komponen parti PBB, PRS, SUPP dan SPDP yang merupakan tunjang kepada kekuatan Barisan Nasional di negeri Sarawak.

Sejarah telah membuktikan bahawa hanya Barisan Nasional sahaja mampu membawa perubahan positif khususnya untuk masyarakat di negeri Sarawak Tuan Yang di-Pertua. Parti UMNO yang merupakan tunjang kepada Barisan Nasional akan terus setia bersama negeri Sarawak bagi mendukung segala usaha yang dilaksanakan oleh kepimpinan negeri Sarawak. Perjuangan dan kesetiaan kami bagaikan perumpamaan seperti aur dengan tebing Tuan Yang di-Pertua.

Sebagai orang baru dalam politik Tuan Yang di-Pertua, saya di kesempatan ini juga turut merakamkan setinggi-tinggi penghargaan kepada semua mantan Perdana Menteri Malaysia yang telah bertungkus-lumus membawa Malaysia mencapai kejayaan cukup cemerlang, gemilang dan terbilang. Namun sejak akhir-akhir ini, kita melihat negarawan kita sanjung dan hormati Tun Dr. Mahathir kini tidak lagi memperjuangkan prinsip dan nilai-nilai murni yang telah beliau amalkan dan perjuangkan ketika pemerintahan beliau sebagai Perdana Menteri Keempat untuk tempoh 22 tahun.

■1540

Tidak dinafikan kejayaan negara pada hari ini merupakan hasil cetusan idea beliau dan menempatkan Malaysia di atas pentas dunia. Namun tindakan negarawan ini sejak akhir-akhir ini sangat mengecewakan saya dan kebanyakan rakyat di negeri Sarawak. Ini kerana beliau bersekongkol dengan pihak yang tidak bertanggungjawab bagi mengucarkan keharmonian masyarakat di negara kita. Saya hari ini turut menyeru agar negarawan kita ini hormati dan dapat bersama-sama menggembelng tenaga bagi membantu negara ini untuk mencapai kejayaan yang cukup gemilang serta merealisasikan hasrat wawasan negara kita ke Wawasan 2020 nanti.

Dengan itu Tuan Yang di-Pertua, saya menyokong penuh Usul Menjunjung Kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Sekian, terima kasih... [Tepuk]

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Yang Berhormat Kelana Jaya, sila.

3.41 ptg.

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana memberi saya peluang untuk mengambil bahagian dalam Perbahasan Usul Menjunjung Kasih di atas Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong semasa merasmikan Mesyuarat Pertama tahun 2016 ini.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin menyampaikan perasaan terharu atas keprihatinan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong mengenai cabaran-cabaran ekonomi yang kini dihadapi oleh Malaysia. Oleh demikian, dalam perbahasan saya, saya akan memberi fokus satu-satunya ialah tentang isu ekonomi dan juga isu fiskal negara.

Tuan Yang di-Pertua, kita tidak boleh menafikan bahawa negara kita sedang menghadapi permulaan atau *the start*, dengan izin, satu krisis ekonomi yang cukup ketara. Pada tahun yang lalu, kita telah mengalami kejatuhan nilai mata wang Ringgit sebanyak 30 peratus. Kita *bounce back* sedikit baru-baru ini. Akibatnya, kepentingannya ialah kehilangan keyakinan pelabur mengenai isu-isu *governance* termasuk isu hal 1MDB.

Kita juga telah melihat kejatuhan harga minyak setong ke paras USD30 hingga USD35. Pada hari ini, naik sedikit kepada USD39. Sektor ekonomi minyak dan gas adalah sektor ekonomi yang besar sekali di Malaysia. Petronas, Shell, Exxon, ada banyak syarikat gergasi beroperasi di Sabah, Sarawak dan juga di Terengganu. Sektor ini telah banyak *slow down* dan bukan sahaja *slow down* tetapi mengurangkan tenaga kerja, menyebabkan *unemployment* dengan sektor ini.

Sektor ini juga berkait dengan sektor kewangan iaitu *banking system*. Kita tahu tiap-tiap hari kita boleh baca surat khabar. Seramai 2,000 orang ke 10,000 orang *bankers, middle class*. Apa itu *middle class*? *Technicians, engineers losing their jobs*, dengan izin. Pada tahun ini, kita mungkin akan menghadapi kemerosotan sektor-sektor lain pula. Kita tahu bahawa Petronas ada program untuk melepaskan atau menggugurkan seramai 15,000 orang pekerja. Baru-baru ini seramai 1,000 orang pekerja telah *diannouce* dalam *period* tiga hingga empat tahun.

Kemerosotan sektor lain yang kita tahu ialah sektor hartanah adalah sangat lembap pada ketika ini. Jualan perumahan pada tahun 2017 iaitu tahun hadapan kita jangka akan mencecah kadar yang sangat rendah. Oleh demikian, sektor yang bakal mengalami masalah yang teruk ialah sektor pembinaan atau *construction sector*, Tuan Yang di-Pertua.

Ini akan bermula selepas sahaja kerja pembinaan yang besar-besar berakhir pada tahun 2016. Hanya dua perkara yang boleh menyelamatkan *construction sector* ialah pembinaan MRT2 dan juga kereta api berkelajuan tinggi atau *high speed train*, dari Kuala Lumpur ke Singapura. Akan tetapi kemungkinan adanya dua program ini, malangnya kita tidak tahu sebab apa yang kita tahu ialah masalah kewangan untuk menguruskan atau mengendalikan dua projek ini tidak terjawab pada ketika ini.

Tuan Yang di-Pertua, situasi ekonomi sekarang saya sudah kata amat teruk. Masalah ini bukan sahaja masalah di Malaysia tetapi juga masalah ekonomi dunia dan dalam sektor ataupun dalam alam ekonomi dunia, kita mempunyai tiga isu yang utama. Pertama, ialah krisis berpunca daripada harga minyak yang turun mendadak. Kita tidak pernah melihat minyak turun daripada satu tahun sebanyak 40 peratus, 50 peratus, 60 peratus. Kita pernah melihat ini pada tahun 1978. *Oil crisis of 1978-1979*. Jadi ini amat membimbangkan semua pakar ekonomi di dunia.

Kedua ialah isu tentang negara China dan negara-negara yang dipanggil *emerging market* termasuk Malaysia, Brazil, dan India. Semua menghadapi masalah kelembapan ekonomi. Dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *China, the factory of the world is slowing down dramatically*.

Akhir sekali iaitu *point* ketiga ialah seluruh sistem kewangan dunia telah gagal diperbaharui sejak tahun 2008. *Global economic crisis 2008*, disebabkan oleh bank-bank dan juga *subprime loans* dan *derivatives*. Sepatutnya Presiden Obama membuat *Senate* berkumpul untuk merubah semua sistem kewangan. Ini tidak berlaku. Sampai pada hari ini, *the legislation, the Dodd-Frank Act*, nampaknya tidak boleh membuat apa-apa *effect* yang betul.

Jadi syarikat-syarikat dan bank-bank terbesar masih giat menjana dan menjual *derivatives* lagi dan juga sekarang mengamalkan program komputer untuk membuat *high frequency trading*. Jadi sekiranya aktiviti bank-bank ini tidak dikawal dengan baik dalam jangka masa yang pendek ini, kita akan melihat kepulangan satu global *financial crisis* yang paling teruk. Sehubungan dengan ini, saya ingin membuat saranan kepada semua Ahli Parlimen di dalam Dewan yang mulia ini untuk membaca satu artikel dari Joseph Eugene Stiglitz, seorang pakar ekonomi yang terkenal, Nobel laureate, yang baru diterbitkan di *New York Times* pada 8 Februari 2016, bertajuk *What's Holding Back the World Economy*.

Tuan Yang di-Pertua, walaupun faktor-faktor luaran ini merupakan ancaman *existential* kepada ekonomi kita, Kerajaan Barisan Nasional masih perlu bertanggungjawab atas masalah ekonomi dalaman Malaysia. Terdapat banyak masalah ekonomi yang sebenarnya disebabkan oleh kerajaan sendiri khususnya skandal-skandal *financial* seperti 1MDB dan isu RM2.6 bilion ini merupakan punca utama pelarian domestik modal atau *domestic capital flight*. Bagi isu modal asing pula, skandal-skandal tersebut telah menyebabkan masalah penjualan bon Kerajaan Malaysia oleh pelabur-pelabur asing.

Dalam dua tahun kebelakangan ini, mereka yakni pelabur-pelabur asing telah menjual RM25 bilion bon Kerajaan Malaysia. Semasa mereka menjual ini Tuan Yang di-Pertua, dia bawa balik duit dia dalam mata wang US dan ini menyebabkan kejatuhan nilai mata wang ringgit.

Masalah yang lebih besar pada pendapat saya Tuan Yang di-Pertua ialah dia jual, satu isu, tetapi dia tidak akan beli lagi. Pelabur asing tidak akan sudi beli lagi bon Kerajaan Malaysia yang baru. Pendek kata, skandal pentadbiran kerajaan Yang Amat Berhormat Pekan yang lemah telah menjadikan satu insentif negatif kepada pelabur melabur di negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, semasa perayaan Tahun Baru Cina ini, saya telah perhatikan sebagai seorang pengguna. Purata kejatuhan pasaran runcit dan perbelanjaan pengguna sebanyak 30 peratus. Ada sampai ke 40 peratus. Saya berkenalan dengan orang-orang yang berniaga yang mempunyai *malls* dan mereka beritahu saya, *shopping center* teruk. Semua sektor jatuh.

Cuma makan- restoran, okey. Tengok *movie*, okey. Beli, beli, beli, semua jatuh, 30 peratus, 40 peratus. Pada tahun lepas, semasa pengenalan GST, ini juga telah menyebabkan kadar perbelanjaan pengguna menurun.

GST merupakan satu-satunya derita ekonomi yang telah diakibatkan oleh kerajaan sendiri. Ini tidak boleh dinafikan. Walaupun GST telah menjana hasil tambahan kepada Kerajaan Persekutuan sebanyak RM15 bilion *extra*, GST telah memusnahkan *consumer spending* semua pengguna di Malaysia. Dengan GST, Kerajaan Barisan Nasional dapat RM15 bilion tetapi rakyat miskin dari segi penggunaan, *consumer spending*- miskin RM15 bilion.

Tuan Yang di-Pertua, bukan sahaja miskin, GST juga menyebabkan inflasi dan juga harga barang naik melambung. Kita perlu bertindak segera mengawal harga barang naik dan menggalakkan perbelanjaan pengguna sekali. Saya difahamkan bahawa kerajaan memang ada usaha juga, iaitu cuba mengurangkan caruman KWSP para pekerja sebanyak 3 peratus.

■1550

Saya juga difahamkan bahawa pihak kerajaan sedang melaksanakan satu dasar pelepasan cukai sebanyak RM2,000 kepada mereka yang bergaji RM8,000 ke bawah. Akan tetapi Tuan Yang di-Pertua, saya ingin pertikaikan dasar-dasar ini kerana jelas walaupun polisi-polisi nampaknya baik, ini adalah langkah penyelesaian berjangka pendek yang tidak akan membawa impak ketara kepada ekonomi negara secara menyeluruh.

Sebagai contoh, dasar pelepasan cukai sebagaimana yang telah saya sebutkan, cuma akan mengembalikan RM350 juta ke tangan pengguna. Jumlah RM350 juta dalam impak RM1 trilion ekonomi adalah terlalu kecil untuk merangsangkan apa-apa kadar perbelanjaan pengguna.

Bagi isu 3 peratus caruman KWSP itu, jika semua ahli KWSP menerima cadangan ini, ekonomi negara mungkin akan mendapat *consumer spending increase* sebanyak RM8 bilion. Itu data kerajaan. Walaupun itu data kerajaan, pada realitinya kita hanya boleh menjangka RM4 bilion sahaja atau separuh sahaja pekerja-pekerja Malaysia yang akan mengambil skim KWSP ini.

Lembaga KWSP sendiri telah memberi keterangan bahawa hanya 50 peratus pencarum akan membuat potongan 3 peratus ini. Tambahan lagi, dasar ini nampaknya baik, tetapi terlalu *short term*, sebab apabila kita potong caruman kita, dalam 10 tahun, 20 tahun apabila kita *retire*, kita pensen, kita akan sakit sebab kita kurang 3 peratus pada masa yang penting.

Walaupun pihak kerajaan berpendapat bahawa kedua-dua langkah ini boleh meningkatkan *consumer spending*, langkah-langkah ini gagal sebab senang sahaja, *in the final analysis*, dengan izin ya, jumlah *consumer spending* yang boleh dijana dengan pengurangan KWSP dan LHDN adalah RM4.35 bilion. Ini jauh lebih rendah daripada jumlah RM15 bilion yang kerajaan telah ambil dari pengguna melalui GST. Dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, *you do not take RM15 billion out of consumer spending and then put back RM4.35 billion and expect the economy to recover on the back of consumer spending*.

Tuan Yang di-Pertua, dari segi perbelanjaan pengguna, segala tindakan yang sedang dilaksanakan oleh pihak kerajaan tidak akan berkesan sekiranya kadar GST tidak dikurangkan ke satu tahap *tax neutrality* yang penting dan pada fikiran saya *tax neutrality* ialah pada kadar GST tiga peratus. Apa yang perlu dilakukan oleh kerajaan sekarang ialah untuk menurunkan GST dengan segera ke tiga peratus untuk cuba merancakkan semula *consumer spending*.

Tuan Yang di-Pertua, apabila sektor swasta mengalami cabaran ekonomi seperti sekarang, apakah dasar-dasar ekonomi yang boleh dilakukan oleh kerajaan? Perkara paling penting ialah *pump priming*. Semasa ekonomi kita runtuh pada tahun 1997 ke tahun 1998, kerajaan Tun Dr. Mahathir pada masa itu, menjalankan projek-projek infrastruktur untuk merangsangkan ekonomi kita. Akan tetapi kini, pentadbiran kerajaan Yang Berhormat Pekan mestilah juga memakai sistem yang sama atau *solution* yang sama iaitu untuk *pump prime* ekonomi kita memandangkan di dalam dekat dengan pintu krisis ekonomi.

Namun persoalannya yang paling penting adalah dapatkah kerajaan Yang Berhormat Pekan berbuat demikian? Saya amat pesimistik tentang keupayaan kerajaan ini kerana *pump prime* ekonomi memerlukan satu benda, *money*. *You must have a lot of money to pump prime*.

Tuan Yang di-Pertua, semasa fiskal kerajaan kita stabil- ini tahun 2008, tahun 2009 di mana harga setong minyak adalah USD120, pihak Kerajaan Barisan Nasional tidak meningkatkan dana *surplus* kita, dia tidak simpan. Sebaliknya pada masa itu, apabila harga minyak baik, dia giat lagi meneruskan amalan pinjaman secara besar-besaran. Semakin baik harga minyak, semakin ghairah kerajaan meminjam duit melalui bon-bon.

Dato' Fauzi bin Abdul Rahman [Indera Mahkota]: Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Silakan.

Dato' Fauzi bin Abdul Rahman [Indera Mahkota]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Kelana Jaya. Saya mengikuti ucapan Yang Berhormat Kelana Jaya macam seolah-olah saya mendengar Menteri Kewangan yang membentangkan bajet. Namun apa yang saya hendak tanya Yang Berhormat Kelana Jaya tadi Yang Berhormat Kelana Jaya baru menceritakan pasal merancang ekonomi melalui *consumer spending*.

Akan tetapi saya hendak rujuk ke belakang sedikit di mana Yang Berhormat menceritakan pasal ekonomi dunia keseluruhannya dan *with the weak* ekonomi negara Malaysia. Yang Berhormat menyentuh berkenaan dengan semasa tahun 2009 harga minyak adalah lebih kurang USD80 hingga USD120 satu *barrel* dan sumbangan Petronas kepada kerajaan melebihi 40 peratus daripada keseluruhan bajet iaitu lebih kurang RM80 bilion hingga RM90 bilion setahun. Itu pun negara Malaysia tidak dapat membayar balik hutang. Hutang itu pun bertambah daripada RM200 bilion, RM300 bilion, RM500 bilion sampai RM800 bilion dengan keadaan harga minyak yang begitu tinggi, harga komoditi yang tinggi.

Sekarang ini dengan harga komoditi yang jatuh, harga minyak yang jatuh, sumbangan lebih kurang dikatakan 13 peratus ke 14 peratus sumbangan minyak kepada kantung kita, apakah Yang Berhormat merasakan optimistik terhadap masa depan kita?

Kedua, saya hendak tanya Yang Berhormat, Yang Berhormat kata tadi dahulu semasa ekonomi kita baik tidak ada simpanan, sedangkan dalam Dewan inilah kita dengar Menteri Kewangan UMNO Barisan Nasional membentangkan bahawasanya membawa contoh al-Quranul Karim di mana zaman Nabi Yusuf a.s., tujuh tahun yang baik, tujuh tahun yang buruk. Tujuh tahun yang baik simpan duit sedikit-sedikit, sementara tujuh tahun yang buruk kita gunakan simpanan kita. Saya hendak minta pandangan daripada Yang Berhormat. Saya nampak macam ada gayalah Menteri Kewangan. Terima kasih.

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Terima kasih Yang Berhormat Indera Mahkota. Saya memang tidak ada *ambition* hendak jadi Menteri Kewangan tetapi...

Dato' Fauzi bin Abdul Rahman [Indera Mahkota]: Akan tetapi terlantik juga...

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: [Ketawa] Ya, memang apa yang dikomen daripada Yang Berhormat Indera Mahkota itu memang betul. Sepatutnya, kalau masa kita ada wang itu kita kena simpan. Ini diamalkan oleh banyak negara yang baik seperti Norway, negara-negara minyak yang keluarkan minyak. Mereka kena simpan sebab kita tahu, kita boleh *enjoy* lapan tahun ekonomi yang baik tetapi satu tahun, buruk. Ini, *economic cycle*.

Jadi kalau kita tidak *prepare for the downturn*, maknanya kita itu tidak mentadbirkan negara dengan baik. Baik, saya sambungkan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah]: Tanya boleh?

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Boleh.

Tuan Sivakumar Varatharaju Naidu [Batu Gajah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Kelana Jaya, saya agak tertarik dengan apa yang disebutkan oleh Yang Berhormat Kelana Jaya berkaitan dengan dua kaedah yang telah digunakan oleh kerajaan untuk merancang ekonomi dan satu daripadanya ialah dengan mengurangkan caruman tiga peratus kepada KWSP.

Saya tidak tahu sama ada strategi kerajaan ini mempunyai niat baik atau pun tidak. Pertama sekali, saya rasa dengan mengurangkan kadar caruman tiga peratus ini, jumlah wang penggunaan ini adalah sebanyak RM8 bilion akan masuk dalam pasaran. Ini adalah untuk wang penggunaan. Apabila wang ini digunakan, maka perbelanjaan itu juga akan dikenakan GST. Adakah itu salah satu daripada tujuan kerajaan untuk memperbanyakkan lagi penggunaan dan menambahkan kutipan GST kerajaan? Apakah pandangan Yang Berhormat?

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Terima kasih Yang Berhormat Batu Gajah. Saya rasa untuk *collect* GST lebih itu adalah satu *unintended consequences of policy*. Paling penting bagi kerajaan saya rasa kalau kita masuk balik RM8 bilion, *the economic cycle will continue* tetapi kita tahu, KWSP sudah kata, sebenarnya RM4 bilion sahaja. Jadi seperti yang saya katakan tadi, kalau betul-betul hendak merencanakan *domestic consumer spending* kita perlu bawa GST turun ke 3 peratus. *Tax neutrality*, maknanya kita pulangkan RM15 bilion ke dalam ekonomi dan ini boleh cuba menyekat kejatuhan ekonomi kita.

Baik Tuan Yang di-Pertua, saya akan *continue*, pada hari ini dengan dasar pendapatan hasil negara semakin lemah, negara kita tidak boleh mengamalkan sistem meminjam tanpa kehakisan kedaulatan negara. Kerajaan kini menghadapi masalah untuk mengitar semula ataupun *roll over* bon kerajaan yang sudah matang.

Setiap tahun Tuan Yang di-Pertua, lebih kurang RM50 bilion bon kita menjadi matang, *maturity*. Kalau kita tidak *roll over* kita kena bayar RM50 bilion. Jadi saya rasa dengan tekanan fiskal yang teruk, tahun ini teruk, tahun depan lagi teruk, sebab tahun depan akan berdasarkan pendapatan minyak tahun ini.

■1600

Tahun depan kalau kita tak boleh *roll over*, kita kena bayar RM50 bilion. Ini adalah krisis yang paling ketara sebab kalau kita buat macam itu, kalau kita *fail to* bayar, rating kita jatuh, kita akan jadi macam Brazil, apa yang dihadapi oleh Brazil sekarang. Jadi isunya ialah bolehkah kerajaan *pump prime* ekonomi? *Pump prime means* kalau dia tak ada duit, dia akan pinjam daripada bon tetapi kalau pinjaman sudah melebihi RM600 bilion, macam mana hendak pinjam lagi? Jadi pentadbiran Kerajaan Malaysia di bawah pimpinan Perdana Menteri Yang Amat Berhormat Pekan adalah juga sangat membingungkan.

Bukan sahaja pengurusan kewangannya lemah, dasar-dasar luar negaranya juga lemah. Pada Januari yang lepas, di Dewan ini, kita telah menyaksikan Ahli-ahli Parlimen Barisan Nasional menyokong perjanjian Perkongsian *Trans-Pacific Partnership Agreement* atau TPPA. Kita semua tahu TPPA ini ialah usaha Kerajaan Amerika Syarikat untuk mengekang kemaraan negara China. Adakah Amerika Syarikat akan membeli bon Kerajaan Malaysia? Jawapannya tidak. Orang Amerika ini jual bon kita, lari balik kepada mereka tetapi sebaliknya nampaknya...

Dato' Ahmad Fauzi Zahari [Setiawangsa]: Yang Berhormat Kelana Jaya.

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Nanti. Akan tetapi nampak sebaliknya Yang Amat Berhormat Pekan sekarang ini nampaknya cuba sedaya upaya untuk meyakinkan negara China untuk membeli bon Kerajaan Malaysia dan juga membiayai projek-projek infrastruktur besar seperti *Kuala Lumpur-Singapore High Speed Rail*. *On the one hand*, dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *we sign the TPPA to upset the China, to contain China on behalf of America*. *On the other hand*, *the Prime Minister is asking China to bail out 1MDB*.

Jual EDRA Energy, jual tanah 1MDB, sekarang minta dia buat *high speed train* lagi. Saya rasa diplomasi cara ini nampaknya pandailah, kita main *both side*. Akan tetapi apakah *impact long term* apabila China kata kita tidak mahu buat? Kalau kita tidak percaya lagi, *our number one trading partner*. Jadi saya rasa lebih baik dalam pentadbiran apa-apa pun, *we have a principal policy in our foreign policy*. *If we decide to choose one side, we choose one side and we stick to that*. Maaf, ya silakan.

Dato' Ahmad Fauzi Zahari [Setiawangsa]: Yang Berhormat Kelana Jaya, saya, dengan izin, "*beg to differ on America trying to contain China*". *There was a meeting in 2009 as saya mentioned* dalam Dewan ini, *there was a meeting between President Xi and President Obama in Sunnyville, California*. Selepas perbincangan itu persoalan "*is that true that you, through TPPA try to contain China?*" *There is none*. *Right after the meeting, kedua-dua China then Amerika setuju bahawa there is nothing about containment*.

Australia dengan New Zealand *make it very clear from the day one* sekiranya TPPA ini *is talking about containing China, they're going out from TPPA. So there is no such thing as containment. China opt out, that's all.*

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Terima kasih Yang Berhormat Setiawangsa. Yang Berhormat Setiawangsa, dalam diplomasi dunia, kalau di depan orang itu kalau kita musuh pun you tidak boleh cakap *we are fighting. You kena shake hand* juga depan kamera. Kita semua tahu. Isu ini bukan sahaja dibentangkan di *US Senate* tentang *containment of China* tetapi ia menjadi betul-betul polisi Amerika Syarikat. Saya bukan di sini untuk tanya sama ada ini betul atau tidak polisi Amerika Syarikat, itu terpulang kepada Amerika Syarikat. Ya, Yang Berhormat Batu.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya rasa yang lebih mengkhawatirkan, Yang Berhormat Kelana Jaya, maaf Tuan Yang di-Pertua. Yang paling khuatir ialah orang yang sokong TPPA sendiri tidak tahu niat Amerika Syarikat ini adalah untuk *contain China*. Saya agak kalau kita baca daripada diplomatik dan geopolitik *magazine* yang bermaksud dalam di Amerika Syarikat, kita pernah *come across* ada beberapa artikel yang menyatakan *TPP provides American a good reason to get involved with the South China Sea dispute*. Itu telah disiarkan di semua *diplomatic magazine* di Amerika Syarikat. Saya kurang faham kenapa ada *backbencher* kita tidak faham perkara ini.

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Terima kasih Yang Berhormat Batu. Ya, memang. Itu you kena tanyalah *backbencher* tetapi kita semua tahulah, isunya seperti yang saya katakan saya bukan di sini, di Dewan yang mulia ini untuk mempersoalkan apakah strategi Amerika Syarikat cuma kalau kita hendak membuat perdagangan, kita perlu membuat perdagangan secara berprinsip. Kita tak boleh main *both side*, itu bahaya. Amat bahaya sekali sebab kita perlukan sekarang *pump priming economy* kita. Siapa yang ada duit di dunia? Amerika Syarikat tidak akan bagi cuma negara China dan negara China sekarang dalam satu bulan ini telah menghadapi masalah yang besar sekali di ekonomi mereka. Penurunan saham dia, kelembapan ekonomi dia, *factories* dia banyak sudah tutup.

Izinkan saya menyambung, Tuan Yang di-Pertua. Okey. Tuan Yang di-Pertua, sudah menjadi kebiasaan pihak pembangkang kita di sebelah sini mengkritik kerajaan. Ini merupakan tugas kita yang utama iaitu memastikan kerajaan buat kerja dia yang betul tetapi pada hari ini saya ingin memberi beberapa nasihat. Bagi saya, isu ekonomi bukanlah semestinya sama dengan isu panas politik.

Pertama sekali, nasihat saya yang pertama ialah kerajaan mesti mula mengamalkan pentadbiran berakhlak. Langkah ini amat penting untuk mengembalikan keyakinan pelaburan pelabur-pelabur. Oleh itu selagi Yang Berhormat Pekan terus menjawab jawatan Menteri Kewangan dan juga Perdana Menteri, negara kita akan gagal mengembalikan keyakinan pelabur tersebut. Malaysia memerlukan perubahan kepimpinan Menteri Kewangan yang baru untuk menyelamatkan ekonomi kita.

Tuan Yang di-Pertua, apa lagi yang kita perlu lakukan? Pihak kerajaan mesti menyediakan pimpinan yang berprinsip iaitu, dengan izin, *principled leadership* semasa krisis ekonomi negara. Jika kerajaan meminta warganegara kita, rakyat kita berjimat cermat. Kerajaan sendiri juga mesti menunjukkan pimpinan beretika dan turut sama berjimat cermat.

Saya menghargai seruan Yang Berhormat Pekan untuk mengurangkan kos-kos protokol. Saya juga difahamkan bahawa pegawai-pegawai tertinggi seperti *director general* kementerian-kementerian tidak akan lagi menggunakan penerbangan *first class* untuk lawatan-lawatan ke luar negara, dia akan pakai *business class*. Ini amat baik kerana semua Ahli-ahli Dewan Parlimen ini terpaksa naik *economy class*lah, lebih-lebih lagi di kawasan kita. Tidak ada *business class* pun tetapi bukannya ia lebih bermakna jika Yang Amat Berhormat Pekan turut naik *economy class* seperti kita dan menjual jet-jet peribadi dalam usaha untuk berjimat cermat demi kebaikan negara.

Apa lagi yang perlu dilakukan? Pihak kerajaan perlu melibatkan diri dalam perjuangan membanteras pembaziran dan jenayah rasuah yang pada dasar dan pada fikiran saya adalah anggaran di antara RM20 bilion ke RM30 bilion setahun. Bolehkah saya percayai bahawa Yang Berhormat Pekan akan membanteras pembaziran dan jenayah rasuah? Saya rasa saya tidak perlu menjawab soalan tersebut, satu Malaysia tahu jawabannya.

Pada jangka masa sederhana pula, pihak kerajaan perlulah meluaskan asas cukai atau *tax base*, mengurangkan belanjawan, mengurangkan defisit secara mendadak, berhenti meminjam wang melalui pengeluaran bon-bon. Pihak kerajaan perlu mula menjimatkan wang apabila negara diberkati kesenangan supaya terdapatnya dana simpanan yang mencukupi untuk memberangsangkan ekonomi apabila negara ditimpa kesusahan.

Tuan Yang di-Pertua, kita semua tahu lebih kurang *reserve* minyak kita, bukan gas. Gas panjang lagi. Minyak kita adalah kurang *reserve* dalam jangka masa 10 tahun ke 20 tahun sahaja lagi. Kalau kita katakan *peak oil*, kemungkinan 15 tahun daripada sekarang. Kalau kita tidak membesarkan *tax base* kita dalam 10 tahun ini, kesengsaraan akan menimpa rakyat kita. *This is not a political issue*, Tan Sri, *this is a clear economic fiscal issue*. Kita boleh lihat *the train is coming towards us, we can see. So, we need to do something now*.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum saya menamatkan ucapan saya, izinkan saya memberi kenyataan ini. Apa yang sebenarnya diperlukan apabila berlakunya krisis ekonomi adalah rancangan *planning* yang kukuh. Saya pasti pegawai-pegawai awam kita ini dengan ratusan pakar perunding yang diupah oleh kerajaan boleh mengemukakan satu strategi yang baik seperti dasar EPF tadi, KWSP dan LHDN itu baik tetapi tidak cukup.

■1610

Namun, bolehkah rancangan tersebut dilaksanakan dengan efektif, itu isunya. Adakah kerajaan mempunyai kesungguhan politik ataupun *political will to see through a good plan*. Itu *the real challenge* pada negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, saya khuatir Malaysia sedang mengalami zaman gelap di mana segala kesalahan dilindungi dan soalan berasas dikekang. Sekarang kita hidup dalam era kehilangan akhlak ataupun mengalami satu moral defisit. Minggu lalu saya kena kata ini sebab ini tentang sahabat saya, saudara Yahya Sahri. Dia telah dihukum dua tahun penjara dan dua sebatan rotan kerana menerima *donation* RM50,000.

Dalam kes tersebut, *donation* RM50,000 tersebut diberi secara ikhlas dan saudara Yahya tidak menggunakan wang tersebut untuk kepentingan dirinya. Akan tetapi masih dipenjarakan dua tahun dan dikenakan dua sebatan rotan. Jika kita menggunakan kes ini sebagai satu ukuran dasar secara matematik, kalau seseorang itu menerima RM2.6 bilion *donation* penjara itu 52,000 tahun dan direman 52,000 sebatan rotan. Dengan izin, Tuan Yang di-Pertua, *is this what justice amounts to in Malaysia today?*

Dato' Fauzi bin Abdul Rahman [Indera Mahkota]: Saya hendak tanya sedikit Tuan Yang di-Pertua, boleh?

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Sila.

Dato' Fauzi bin Abdul Rahman [Indera Mahkota]: Kalau begitu siapa hendak ambil derma, biar ambil banyak-banyaklah biar ambil RM2 bilion, RM3 bilion tidak apa. Kalau kurang tidak boleh, minta maaf.

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Komen itu tidak apalah saya tidak masuk dalam ucapan perbahasan saya [Ketawa] Tuan Yang di-Pertua, dua minggu lalu, *I'm going to wind down*, dengan izin. Dua minggu lalu semasa saya melawat Singapura dan saya banyak membuat lawatan ke Singapura sebab banyak Malaysian yang *exile* duduk di Singapura, yang pandai-pandai, yang profesor semua ini, *bankers* duduk di Singapura dan saya berkesempatan berjumpa dengan pakar-pakar ekonomi terkenal di Singapura. Mereka adalah pakar-pakar ekonomi bank-bank besarlah.

Mereka memberitahu saya bahawa pada situasi ekonomi sekarang, negara ini memerlukan pemimpin yang berpengalaman dan pengurusan ekonomi Malaysia yang baik dan mereka beritahu saya secara terang-terang bahawa pemimpin itu adalah saudara Datuk Seri Anwar Ibrahim yang sedang beralamat di Penjara Sungai Buloh. Mereka ada kepercayaan kepada Datuk Seri Anwar Ibrahim sebab Datuk Seri Anwar Ibrahim semasa menjadi Menteri Kewangan menunjukkan kehebatan dia mendapatkan satu surplus kepada kerajaan. Tidak ada defisit tahun itu.

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat]: [Bangun]

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Silakan.

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat]: Tuan Yang di-Pertua, saya sedang mengikut dan cuba mencari bahan-bahan khususnya berkaitan dengan ucapan Yang Berhormat Kelana Jaya tadi dan celahan daripada sahabat saya Yang Berhormat Setiawangsa berkaitan dengan Amerika, Negara China dan TPPA. Ucapan terpenting seorang Presiden Amerika sepertilah Titah Agong di Parlimen kita ini ialah ucapan yang dipanggil *State of the Union Address* yang dibentangkan oleh Presiden Obama kepada akhir tahun lepas. Saya fikir yang merupakan ucapan beliau yang terakhir sebagai Presiden Amerika Syarikat.

Satu *paragraph* dalam ucapan itu, dengan izin Tuan Yang di-Pertua berbunyi, *"Obama emphasized that although it involves many other nations under the TPP, China doesn't set the rules in that region, we do." He concluded by telling the Members of Congress assembled before him, "You want to show our strength in this century? Approve the agreement. Give us the tools to enforce it."*

Makna jelas dalam ucapan terpenting Presiden Amerika Syarikat tujuan utama salah satunya TPPA ini ialah untuk mengawal negara China dan Amerika menguasai rantau Asia, rantau Pasifik ini. Apa pandangan Yang Berhormat Kelana Jaya?

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Terima kasih, Yang Berhormat Tumpat. Saya memang setuju dengan pandangan Yang Berhormat Tumpat dan kalau boleh dimasukkan ke dalam perbahasan saya. Tuan Yang di-Pertua, kita semua di Dewan ini bimbang tentang keadaan politik dan ekonomi negara. Sekiranya terdapat perubahan kepimpinan dan saya doakan, saya meminta Dewan ini untuk mencari satu jalan di mana saudara Anwar Ibrahim boleh dikembalikan ke Dewan ini... *[Tepuk]* Untuk berkhidmat mendorong ekonomi negara ke arah yang lebih baik.

Itu adalah permintaan saya demi kepentingan ekonomi sejagat. Selagi Anwar tidak dibebaskan saya akan terus pesimistik mengenai masa hadapan situasi ekonomi negara kita. Sekian sahaja perbahasan saya Tuan Yang di-Pertua, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Setiawangsa.

4.15 ptg.

Dato' Ahmad Fauzi Zahari [Setiawangsa]: *Bismillahir Rahmanir Rahiim*. Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua kerana saya diberi peluang untuk turut sama berbahas menjunjung kasih Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong pada 7 Mac 2016. Alhamdulillah Yang di-Pertuan Agong masih lagi diberi kesihatan yang baik untuk menyampaikan amanatnya kepada kita dalam mentadbir negara.

Tuan Yang di-Pertua, suka saya ingin memetik sekali lagi apa yang terkandung di dalam Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong tempoh hari dan juga oleh pembahas lain seperti Yang Berhormat Sibuti, Yang Berhormat Langkawi, Yang Berhormat Silam, Yang Berhormat Sekijang, Yang Berhormat Hulu Rajang mengenai pencapaian yang baik yang telah Malaysia kecapai.

Bukan mudah negara kecil Malaysia hendak menerajui kelompok ASEAN bahkan menjadi tunjang pelopor sehingga tertubuhnya Komuniti ASEAN 2015. Ini hanya membuktikan saiz sesebuah negara bukanlah penghalang untuk kita diberi kepercayaan oleh negara lain. Ini adalah cerminan kepada kewibawaan kepimpinan negara yang menjalankan amanah dengan penuh cermat, bertanggungjawab dan berhemah.

Negara-negara ASEAN yang lain yang telah melihat kebolehan dan memberi keyakinan kepada kepimpinan negara menerajui mereka, saya melihat ini sebagai satu pencapaian yang sangat membanggakan. Namun Malaysia bukan hanya dikenali di kalangan ASEAN sahaja, ini berjaya kita buktikan apabila Malaysia berjaya menduduki kerusi Lembaga Eksekutif UNESCO pada tahun 2015-2019; dan untuk tempoh 6 tahun, kita berjaya mengekalkan Kerusi Anggota Majlis Pertubuhan Maritim Antarabangsa.

Selain itu, saya suka mengimbuai kembali saat di mana Malaysia berjaya dipilih sebagai salah satu daripada lima Anggota Tetap Majlis Keselamatan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu mulai 1 Januari 2015 sehingga 31 Disember 2016 bersama-sama dengan Angola, Venezuela, New Zealand dan Sepanyol. Untuk pengetahuan Tuan Yang di-Pertua, Malaysia berjaya meraih 187 undi daripada 192 negara yang layak mengundi.

Apa yang saya dapat simpulkan di sini bahawa 187 negara ini mempunyai keyakinan tentang kredibiliti Malaysia untuk duduk bersama-sama dengan kuasa besar seperti Amerika Syarikat, China dan Rusia. Jumlah undi yang diterima ini boleh saya katakan sebagai satu testimoni kepada reputasi cemerlang negara kita sejak sekian lama sebagai wakil yang bertanggungjawab terhadap komuniti antarabangsa terutamanya dalam konteks keamanan dan keselamatan antarabangsa.

Tuan Yang di-Pertua, selain itu laporan daya saing global 2015/2016 yang diumumkan oleh WEF menunjukkan Malaysia naik dua anak tangga dari kedudukan ke-20 pada tahun 2014 ke kedudukan ke-18 pada tahun 2015. Apa yang lebih membanggakan ranking negara kita adalah lebih tinggi daripada negara-negara kuasa besar yang lain seperti Australia, Perancis, Arab Saudi, Korea Selatan, Belgium dan lain-lain lagi.

Boleh saya katakan antara faktor utama pendekatan ranking ini adalah keberhasilan dari program transformasi kerajaan GTP dan program transformasi ekonomi ETP. Saya juga ingin memetik laporan terbaru Bank Dunia, *Doing Business 2015-Going beyond efficiency* menjalan perniagaan 2015 melangkaui kecekapan yang menyatakan Malaysia terus menduduki antara 20 ekonomi terbaik di seluruh dunia dan pertama dalam kalangan negara-negara pesat membangun di Asia Timur dalam mudahnya menjalankan perniagaan.

Ini sekali lagi jelas membuktikan Malaysia bukan sahaja diyakini oleh pihak kerajaan negara lain tetapi juga diyakini oleh sektor-sektor korporat dari segi lokasi untuk mengembangkan perniagaan. Pada Februari 2016, Ringgit Malaysia dianggap sebagai *the best performing currency* kecuali mata wang Yen, Jepun. Ringgit Malaysia menaik sebanyak 4 peratus *against US Dollars*. Negara-negara lain seperti Singapura hanya naik sebanyak (1.38 peratus), Indonesia Rupiah (3.03 peratus), *Thai Bhat* hanya (1.62 peratus), Chinese Yuen hanya (0.8 peratus), *South Korean* hanya (-0.295 peratus), *Taiwanese Dollars* (-0.82 peratus), *Philippines Peso* (-0.59 peratus) manakala India Rupee (-2.89 peratus).

■1620

Pada hari Isnin yang lepas, pada 7 Mac 2016, Ringgit Malaysia ditutup pada kadar RM4.07 pada kadar USD1 dibandingkan paras tertinggi RM4.770 pada September 2015.

Dua cubaan untuk menjatuhkan Ringgit Malaysia pada November 2015 dan Januari 2016 gagal kerana ekonomi negara berada di landasan yang betul dengan polisi fiskal yang mantap ditambah dengan ketiadaan kenaikan faedah di US dan harga minyak menunjukkan peningkatan.

Tuan Yang di-Pertua, mengapa saya mengulangi dan terus mengulangi tentang kejayaan yang diraih oleh Malaysia kebelakangan ini? Ini kerana saya rasa itulah realiti keadaan semasa. Keadaan pencapaian besar negara kita yang rakyat Malaysia mesti tahu.

Pencapaian dan kejayaan negara ini hanya boleh berlaku kerana tadbir urusnya cekap oleh pimpinan negara. Ia harus dibanggakan oleh semua rakyat negara ini. Tujuan saya adalah membuktikan bahawa tanggapan, tuduhan dan pelbagai khabar angin yang bersifat negatif bahawa Malaysia adalah sebuah negara gagal, bankrap, tidak mampu berdaya saing dengan negara lain dan pelbagai lagi tanggapan negatif adalah pembongkaran yang besar dan tersasar jauh daripada kebenaran seperti yang dimomokkan oleh sesetengah pihak. Jika segala tuduhan ini benar, maka...

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Yang Berhormat Setiawangsa, Bagan Serai. Boleh? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Setiawangsa. Saya mendengar dengan teliti perbincangan Yang Berhormat Setiawangsa.

Menyebut tentang kata-kata negatif yang memesongkan rakyat, mengelirukan rakyat tentang Malaysia jauh daripada daya saing sedangkan peningkatan daya saing dengan Laporan Daya Saing Global adalah 18 daripada 144 buah negara dalam dunia ini dan juga saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Setiawangsa.

Apa pendapat Yang Berhormat Setiawangsa kerana kalau kita dengar tadi yang mengatakan ekonomi dunia tidak menentu dengan China, India menurun, *slow down* dan sebagainya. Jadi bukankah penyertaan kita dalam TPPA akan membuka ruang yang lebih besar, kawasan yang lebih besar, negara-negara lebih banyak untuk perniagaan kita dan boleh *justify* kerana kita ada kepelbagaian destinasi eksport? Terima kasih.

Dato' Ahmad Fauzi bin Zahari [Setiawangsa]: Terima kasih Yang Berhormat Bagan Serai. Semalam Yang Berhormat Langkawi telah memberi semua fakta mengenai rating negara kita oleh tiga rating agensi dunia mengatakan bahawa ekonomi Malaysia ini berada dalam keadaan stabil. Walau bagaimanapun, saya terima hakikat bahawa *there is two sides of a coin*.

Kita mengatakan apa pun baik, maka mungkin ada sebelah lagi mengatakan ia tidak baik. Akan tetapi yang pentingnya ialah *State of the Union* negara kita ini berada dalam keadaan yang mantap dan stabil. Oleh itu, saya bersetuju dengan Yang Berhormat Bagan Serai bahawa negara ini ekonominya berada dalam landasan yang benar.

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Boleh mencelah?

Dato' Ahmad Fauzi bin Zahari [Setiawangsa]: Boleh.

Tuan Wong Chen [Kelana Jaya]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Setiawangsa, maaf. Ini kawan baik, *sorry* ya. Yang Berhormat Setiawangsa ada baca atau tidak *The Edge newspaper* setiap minggu? Dalam satu *state of the union edition* dua minggu lalu, ia memang menunjukkan satu *perfect storm is gathering in Malaysia*. Kalau baca baik-baik yang itu, kita tahu, kita tak perlulah *trick ourselves* ataupun menipu diri sendiri tentang isu ini. Lebih baik kita terima bahawa kita memang menghadapi satu permulaan krisis ekonomi yang ketara dan lebih baik kalau kita boleh fokus cara jalan yang lebih baik untuk menyelesaikan *problem* ini. Setuju atau tidak?

Dato' Ahmad Fauzi bin Zahari [Setiawangsa]: Apa juga komen-komen yang positif yang menyebabkan kerajaan melakukan sesuatu perkara yang menyebabkan ekonomi Malaysia berada dalam keadaan yang baik, maka saya bersetuju. Kita tidak boleh mengambil seratus peratus pula apa juga yang dikatakan oleh *The Edge newspaper* ini sebagai semuanya benar kerana kerajaan juga mempunyai mereka yang berkebolehan membentuk polisi-polisi ekonomi yang baik. Walau bagaimanapun, saya rasa kerajaan tidak memandang remeh apa juga laporan-laporan yang berada di persekitaran tentang apa yang berlaku di negara ini. Terima kasih Yang Berhormat Kelana Jaya.

Tuan Yang di-Pertua, dalam ruang dan kesempatan yang diberi ini, saya ingin menyentuh sedikit mengenai jalan raya di Kuala Lumpur. Izinkan saya terkeluar sedikit daripada ucapan saya. Saya sudah tak boleh lagi berdiam dan tahan mengenai *state of* jalan raya di Kuala Lumpur ini. Selepas Telekom datang korek, kemudian tampal, selepas itu SYABAS datang korek, tampal, selepas itu TNB datang tampal. Hari ini surat khabar hari ini, jalan rosak disebabkan projek.

Saya ingin mencadangkan kepada Dewan Bandaraya Kuala Lumpur memanggil kesemua *utility companies* ini, baik Telekom, baik SYABAS, baik TNB supaya duduk dengan meletakkan satu pelan jangka masa panjang bagaimana untuk melakukan kerja-kerja ini. Mungkin satu perkara yang saya boleh cadangkan ialah kita adakan satu *dedicated service area* di mana tempat itu jugalah diletakkan TNB, Telekom atau apa sebagainya. Sekiranya apa-apa berlaku sekarang ini, mereka korek, selepas itu *company* lain, tetapi sekiranya ada *dedicated* tempat yang di mana semua servis dan utiliti boleh meletakkan barang-barang mereka ataupun alat-alat mereka, ia lebih baik.

Untuk menunggu sehingga satu perkara tersebut boleh dilakukan, saya ingin mencadangkan supaya Dewan Bandaraya Kuala Lumpur mendesak supaya semua utiliti ini meletakkan sekurang-kurangnya RM10 juta deposit kepada Dewan Bandaraya Kuala Lumpur. Ini bermakna, apa juga jalan yang rosak disebabkan kerja-kerja ini, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur mesti membetulkan jalan ini dengan menggunakan deposit yang telah diletakkan di dewan Bandaraya Kuala Lumpur. Itu yang pertama.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: [Bangun]

Dato' Ahmad Fauzi bin Zahari [Setiawangsa]: Kedua ialah mengenai iaitu kerosakan oleh *utility company*. Kedua ialah pembangunan. Saya baru balik dari Australia. Saya juga melihat beberapa tempat yang dilakukan pembangunan kondominium dan sebagainya. Akan tetapi jalan-jalan di sekitar tempat itu berada dalam keadaan yang baik.

Akan tetapi ini, hari ini surat khabar bina sedikit, saya tak tahu apa yang dibina tempat jalan kaki rosak teruk sehingga membahayakan bukan sahaja pejalan kaki tetapi menyebabkan kesesakan lalu lintas.

Oleh itu, saya ingin mencadangkan supaya Dewan Bandaraya Kuala Lumpur melalui Kementerian Wilayah meletakkan zon pembangunan ini. Bermakna satu kilometer atau dua kilometer atau apa juga *distance* yang difikirkan perlu daripada pembangunan itu dianggap pembangunan yang dilakukan oleh sesuatu syarikat itu di mana sekiranya berlaku kerosakan maka tindakan harus diambil kepada pemaju itu. Saya agak ia lebih tepat kerana sekarang ini kita tak tahu siapa yang kotorkan satu kilometer jalan ini dengan kadang-kadang simen jatuh dan sebagainya, maka tidak ada orang bertanggungjawab. Saya harap Dewan Bandaraya Kuala Lumpur boleh melihat perkara ini dengan lebih teliti.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai isu perumahan. Perumahan masih jadi isu yang tidak pernah habis disebut di dalam Dewan yang mulia ini. Bahkan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong juga ada menyebut dalam Titah Baginda di mana setakat ini lebih 50 peratus rumah mampu milik daripada satu juta yang disasarkan dalam tempoh 2013 hingga 2018 telah disiapkan. Tahniah diucapkan kepada pihak kerajaan kerana begitu bersungguh-sungguh hendak memberi peluang kepada rakyat Malaysia untuk memiliki rumah.

Namun begitu Tuan Yang di-Pertua, masih ramai sebenarnya rakyat yang masih belum memiliki rumah. Mereka sendiri terutamanya golongan muda memang namanya rumah mampu milik tetapi dengan kekangan kos sara hidup yang tinggi, banyak projek perumahan tidak mampu dimiliki oleh rakyat kebanyakan.

Oleh itu, saya ingin mencadangkan supaya kerajaan atau mana-mana institut kerajaan yang masih mempunyai tanah, maka kerajaan mestilah membekukan dengan serta-merta yang hanya boleh dibangunkan di tempat-tempat itu sekiranya bersesuaian, hanyalah rumah mampu milik. Kerajaan digesa, untuk memperbanyakkan rumah PPR

Akan tetapi projek perumahan rakyat yang ingin dibinakan, saya lebih gemar untuk memanggil projek perumahan rakyat generasi kedua supaya kita tidak lagi terikat dengan projek perumahan rakyat generasi pertama dengan hanya keluasan 650 kaki tetapi sekiranya ingin dibinakan rumah PPR rumah rakyat ini yang kita beri sewa kepada rakyat, maka besarkanlah sedikit tempat ini kepada 850 kaki tetapi sewanya tidak semestinya lagi RM124 seperti yang dibayar sekarang tetapi ia boleh dinaikkan kepada satu tahap yang munasabah.

Saya lihat jika trend membina rumah mewah berterusan, kesannya yang mungkin kita tidak lihat pada hari ini ialah banyak harta tanah yang ada di Malaysia ini akan dimiliki oleh warga asing.

■1630

Saya ingin menyeru kepada pihak kerajaan agar mengawal lambakan perumahan mewah ini agar tidak memberi kesan jangka panjang kepada demokrasi penduduk di Malaysia. Minimumkanlah projek perumahan mewah dan banyakkkan projek perumahan yang benar-benar mampu milik sesuai dengan pendapatan majoriti rakyat Malaysia, bukan hanya mampu milik kepada nama sahaja.

Sudah sampai masanya Tuan Yang di-Pertua kerajaan meneliti teknologi-teknologi perumahan di negara-negara maju. Buat sedikit kajian tentang teknologi pembinaan terkini yang boleh diguna pakai di Malaysia. Objektifnya adalah untuk mengurangkan kos pembinaan rumah, tetapi dalam masa yang sama tidak mengabaikan ciri-ciri keselamatan dan kualiti yang sepatutnya. Saya yakin ia bukanlah perkara yang mustahil untuk kita laksanakan.

Tuan Yang di-Pertua, sudah hampir setahun sejak GST dilaksanakan pada 1 April 2015 dan sedikit sebanyak kita boleh melihat kesan positif terhadap pendapatan negara. Tindakan berani walaupun ia tidak popular. Dengan penurunan harga mendadak minyak dunia, ia secara tidak langsung memberi kesan kepada pendapatan negara. Bagaimana kerajaan hendak mentadbir Malaysia dengan baik sekiranya pendapatan kita adalah terhad. Hasil pendapatan dari GST menjadi penampung bagi menutup kekurangan pendapatan yang dialami oleh kerajaan.

Sekiranya dan seandainya GST tidak dilaksanakan dan kita masih dengan sistem GST yang sebelum ini, hasil negara akan berkurang sebanyak RM21 bilion. Jika dihalusi lagi, kalaulah kita kekal dengan SST, kutipan hanyalah sekadar RM18 bilion berbanding GST iaitu sebanyak RM39 bilion.

Kekurangan sebanyak RM21 bilion yang ditampung oleh GST ini, kerajaan gunakan semula bagi memberikan perkhidmatan dan kemudahan yang terbaik bagi kelestarian rakyat. Cuba bayangkanlah jika kita tidak berani untuk melaksanakan GST tempoh hari, pasti akan banyak dana sama ada dana pembangunan atau mengurus yang akan terkesan.

Tuan Yang di-Pertua, namun begitu, masih ada penambahbaikan yang perlu dilakukan bagi memastikan GST adalah sistem percukaian yang benar-benar lebih baik berbanding SST. Walaupun terdapat hampir 400,000 syarikat yang berdaftar dengan GST dengan kadar patuh serahan atau *submission* mencapai lebih 90 peratus, masih ada kelompok yang boleh diperbaiki. Masih ada segelintir peniaga yang menaikkan harga barang dengan sesuka hati dan menggunakan GST sebagai alasan. Sikap buruk segelintir peniaga inilah yang menyebabkan rakyat marah terhadap kerajaan. Lain orang yang makan nangka, lain orang yang kena getahnya. Lain orang yang mendapat labanya, lain orang yang dapat balanya.

Kerajaan perlu mencari kaedah terbaik bagi mengatasi masalah ini. Peniaga-peniaga yang bersikap sebegini tidak boleh dibiarkan berleluasa...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Bagan Serai bangun Yang Berhormat.

Dr. Haji Noor Azmi bin Ghazali [Bagan Serai]: Yang Berhormat Setiawangsa, terima kasih. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya dengar dengan teliti tentang betapa pentingnya, betapa baiknya GST dilaksanakan hampir 1 tahun ini. Jadi saya hendak tanya Yang Berhormat Setiawangsa, apabila minyak yang dalam keadaan 'yoyo', kadang-kadang tinggi, kadang-kadang rendah dan kita tidak dapat kontrol. Sebagai negara yang dikatakan ekonomi kecil yang berpaut kepada ekonomi dunia ini, kita tidak dapat kontrol.

Jadi, kewujudan GST ini telah banyak membantu negara. Jadi Yang Berhormat Setiawangsa, kata-kata yang mengatakan rakyat menderita, rakyat terseksa yang kita dengar daripada mereka ini adalah satu pembohongan yang nyata. Setuju tidak dengan saya Yang Berhormat Setiawangsa?

Dato' Ahmad Fauzi Zahari [Setiawangsa]: Tolong masukkan *statement* Yang Berhormat Bagan Serai itu dalam ucapan saya, tetapi saya hendak tambah dalam erti kata bahawa GST ini seperti mana yang selalu kerap diberitahu oleh Yang Berhormat Bagan Serai bahawasanya ia dilakukan oleh banyak negara. Akan tetapi saya juga akui bahawa daripada subsidi yang bersasar, kita mempunyai *targeted* subsidi. Bermakna ini kalau dengan kelebihan kita terima daripada GST ini Yang Berhormat Bagan Serai, kita dapat menggunakan bagi membantu rakyat jelata.

Apa yang penting ialah kelebihan kepada kutipan GST ini ke mana perginya. Itu yang penting. Adakah kita berbelanja ikut suka hati ataupun kita berbelanja untuk kesejahteraan rakyat. Walau bagaimanapun, itulah bezanya Yang Berhormat Bagan Serai, tentang satu pemimpin yang berjiwa besar dan berpandangan jauh dengan mereka yang sempit hanya untuk mendapat populariti sementara. Itu sahaja yang bezanya.

Kerajaan perlu mengkaji kaedah terbaik bagi mengatasi masalah ini. Peniaga-peniaga yang bersikap seperti ini tidak boleh dibiarkan berleluasa. Tindakan yang lebih tegas perlu dikenakan kepada mereka. Jika semasa awal-awal pelaksanaan GST tempoh hari kerajaan banyak menjalankan program-program penerangan bagi menjelaskan apa itu tentang GST, bagaimana GST berfungsi dan sebagainya, saya merasakan program-program seperti itu harus diteruskan, namun dibuat dari sudut yang berbeza.

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mencadangkan kepada kerajaan agar melakukan program penerangan khusus kepada orang awam, kaedah-kaedah bagi mengesan penipuan yang dilakukan oleh peniaga. Ramai sebenarnya orang awam yang tidak tahu kaedah pengiraan dan pelaksanaan GST. Oleh sebab itu jika peniaga memberikan alasan harga barang naik kerana GST, mereka menerima dengan bulat-bulat dan akhirnya menyalahkan kerajaan. Jika ramai orang awam yang tahu kaedah-kaedah untuk mengesan penipuan GST, saya yakin peniaga pasti akan berfikir berpuluh kali untuk menipu. Mereka ini sekali gus secara tidak langsung akan menjadi agen tidak rasmi kerajaan dalam memantau GST.

Tuan Yang di-Pertua, umum sedia maklum akan ketidakstabilan harga minyak dunia sekarang ini, yang terkini harga berada pada sekitar 39 tong seperti yang dimaklumkan oleh Yang Berhormat Kelana Jaya sebentar tadi. USD39 per tong. Kejatuhan harga minyak ini mempunyai kesan pro dan kontranya yang tersendiri. Bagi rakyat mungkin gembira jika harga minyak terus jatuh kerana mereka dapat membeli harga minyak dengan lebih murah.

Namun begitu, kesan kepada perbelanjaan negara akan menjadi masalah yang lain pula. Untuk maklumat Yang Berhormat dalam Dewan, kejatuhan harga minyak sebanyak USD1 akan menyebabkan pendapatan kerajaan menurun sebanyak RM450 juta. Cuba bayangkanlah daripada kemuncak USD100 ini kepada USD40, berapa puluh bilion duit yang telah - pendapatan kerajaan daripada *tax*, dividen dan sebagainya telah turun.

Cuba bayangkan dengan harga minyak yang direndahkan pada hari ini, berapa banyak pengurangan pendapatan yang terpaksa ditanggung oleh kerajaan. Kebergantungan pendapatan kerajaan terhadap hasil negara mesti dikecilkan. Untuk pengetahuan Dewan, pendapatan daripada hasil minyak telah menurun dari sekitar 40 peratus dari tahun 2009 ke hanya 21 peratus pada tahun ini. Saya ingin menyeru kepada kerajaan agar terus mengurangkan kebergantungan kepada hasil petroleum untuk jangka masa panjang. Kita sudah tidak boleh mengharap lagi hasil yang tinggi daripada sumber petroleum untuk menguruskan negara.

Saya mengambil contoh Petronas yang menyumbang sejumlah dividen kepada perbendaharaan negara setiap tahun. Jumlah sumbangan dividen ini bergantung pada naik turunnya harga minyak dunia. Misalannya dalam tempoh setahun di mana harga minyak adalah pada purata USD100 setong, pendapatan daripada dividen Petronas serta hasil cukai petroleum negara berjumlah RM60 bilion.

Akan tetapi sekiranya berbeza apabila harga minyak telah turun kepada paras USD50 setong, pendapatan daripada dividen Petronas serta hasil cukai petroleum kepada negara berjumlah RM44 bilion sahaja pada tahun 2015. Harga minyak dijangka akan kekal rendah pada tahun 2016 dan kutipan daripada sumber berkaitan minyak dianggarkan RM31.7 bilion atau penyusutan sebanyak RM30 bilion pendapatan negara. Ini adalah satu pengurangan yang amat ketara.

Saya merasakan sudah sampai masanya kerajaan memikirkan alternatif yang lebih baik bagi menampung kekurangan ini. Saya melihat antara sektor yang berpotensi untuk dibangunkan bagi menjana pendapatan negara, salah satunya ialah sektor pelancongan. Kita harus mengambil kesempatan dengan kejatuhan nilai ringgit kita ini untuk menarik semaksimum mungkin pelancong ke dalam negara kita. Kementerian Pelancongan dan Kebudayaan yang bertanggungjawab harus mempromosikan Malaysia dengan sehebatnya.

Contohnya tempat-tempat seperti Pulau Langkawi, Pulau Perhentian, pulau-pulau di Sabah dan sebagainya harus dinaiktarafkan segala *facilities* dan kemudahan agar mampu menarik lebih ramai pelancong. Kerajaan juga harus mengkomersialkan ke peringkat global pelbagai lagi kawasan-kawasan pelancongan yang lain secara serius.

■1640

Malaysia sangat bertuah kerana kita dikurniakan dengan sumber alam yang pelbagai baik dari segi laut, sungai, hutan hujan, gunung-ganang, tempat-tempat bersejarah, kebudayaan warisan dan lain-lain lagi. Gunakanlah ia dengan sebaiknya. Kitalah yang harus bijak bagaimana hendak memanfaatkan segala kurniaan Allah SWT ini. Tuan Yang di-Pertua, satu lagi sektor yang saya merasakan boleh melonjakkan ekonomi negara adalah melalui sektor perladangan dan juga komoditi, menjadi salah satu penyumbang kepada pendapatan tinggi negara. Saya mengambil contoh kelapa sawit. Malaysia antara negara terbesar pengeluar kelapa sawit. Kita beruntung dengan iklim, bentuk muka bumi dan jenis tanah Malaysia sesuai untuk menanam kelapa sawit.

Kerajaan harus memperbanyakkan lagi ladang-ladang kelapa sawit bagi meningkatkan lagi pengeluaran hasil sawit negara. R&D khusus juga perlu dilakukan bagi mencari teknologi terbaru bagaimana untuk meningkatkan kualiti dan kuantiti sawit yang boleh dihasilkan. Jika sebelum ini sawit kebiasaannya dituai dua kali sebulan, mungkin ada baka dan kaedah yang terkini yang mampu meningkatkan pengeluaran hasil sehingga boleh dituai tiga kali sebulan. Kita harus mengambil peluang Perjanjian TPPA yang baru kita tanda tangani pada 4 Februari 2016 yang lepas.

Sektor import dan eksport juga antara sektor yang berpotensi tinggi meningkatkan hasil negara. Pelabuhan utama negara seperti Pelabuhan Klang, Pelabuhan Tanjung Pelepas harus dimanfaatkan sepenuhnya. Naik taraf segala fasiliti dan kemudahan di sana, gunakan teknologi terkini yang lebih pantas dan efisien bagi menarik kapal-kapal dagang menjadikan Malaysia sebagai laluan perhentian perdagangan mereka. Jadikan pelabuhan-pelabuhan di Malaysia ini setanding dan setaraf dengan pelabuhan-pelabuhan utama dunia.

Selepas Malaysia menandatangani TPPA tempoh hari, Malaysia pastinya akan menjadi salah satu negara tumpuan dalam soal import dan eksport tetapi kita tidak akan dapat mengambil peluang sepenuhnya jika kita tidak menaik taraf pelabuhan-pelabuhan kita. Tuan Yang di-Pertua, mengenai TPPA ini, saya akui baru-baru ini kita menandatangani ibu kepada segala perjanjian perdagangan yang kita pernah tandatangani sebelum ini. Kita menandatangani sebuah perjanjian yang merangkumi 12 buah negara, 800 juta orang penduduk, 40 peratus daripada GDP dunia dan nilai perdagangan yang mencecah USD27.5 trilion.

Cuba bayangkanlah betapa besarnya perdagangan di antara 12 buah negara ini. saya tidak mahu mengatakan tentang keburukan TPP kerana kita telah tandatangani perjanjian ini. Adakah kita, kerajaan, rakyat sudah bersedia? Ia adalah peranan berterusan oleh semua pihak bagi memastikan kita cukup bersedia untuk menghadapi evolusi baru ekonomi ini. Sebanyak 17 undang-undang, 26 pindaan yang mencakupi undang-undang buruh, harta intelek dan perolehan kerajaan harus dilakukan.

Saya hanya berdoa dan berharap pasukan-pasukan yang telah diamanahkan untuk membuat 17 undang-undang ini, membuat 26 pindaan ini mestilah sentiasa teliti dan bersungguh-sungguh menjalankan kepentingan supaya kedaulatan negara terus dijaga. Kepada mereka ini, selamat menjalankan tugas.

Sebelum ini, kerajaan melalui MITI membuat *road tour* hampir ke seluruh negara bagi menerangkan tentang apa itu TPPA, baik dan buruk TPPA dan sebagainya. Kini saya rasa sudah sampainya kerajaan melakukan *road tour*, kali ini *road tour* untuk memperjelaskan dan menerangkan akan ruang dan peluang sama ada terhadap individu atau pihak syarikat dan SME yang boleh mereka perolehi hasil daripada perjanjian ini. Saya yakin ramai lagi pihak di luar sana yang tidak tahu bagaimana untuk mengambil peluang yang wujud untuk mereka menjana pendapatan melalui perjanjian ini.

Kita akan rugi jika kita sudah berada dalam lingkungan kuasa-kuasa besar ekonomi dunia tetapi kita gagal mengaut keuntungan sepenuhnya hanya kerana rakyat kita tidak tahu dan tidak pandai mengambil kesempatan yang ada. Program khusus untuk SME ataupun Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) harus dilakukan bagi memimpin mereka meluaskan pasaran perniagaan mereka ke luar negara. Ia sekali gus menunjukkan kerajaan tidak mengamalkan sikap lepas tangan selepas menandatangani perjanjian TPPA ini. Syarikat-syarikat besar mungkin pandai berdikari, mempunyai jalan mereka sendiri untuk meluaskan perniagaan akan tetapi syarikat-syarikat yang berstatus SME ini masih harus dibimbing, dibantu dan dipantau.

Biar mereka juga memperoleh manfaat dari dasar yang dipilih oleh kerajaan ini. SME Bank dan seluruh agensi kerajaan yang terlibat secara langsung membangunkan SME atau PKS ini harus bergerak dan memikirkan peluang dan kekangan yang ada supaya diatasi sekarang kerana apabila TPPA itu bermula kelak, kita sudah cukup bersedia. Apa gunanya pasaran eksport meluas tetapi produk kita tidak mendapat tempat malah tempat kita pula menjadi sasaran besar produk negara luar. SME tidak boleh berada di takuk lama bagi memastikan produk-produk mereka dapat diterima di negara TPP dengan inovasi, saya cukup yakin produk kita akan capai kualiti dengan harga yang kompetitif.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya, boleh gulung Yang Berhormat.

Dato' Ahmad Fauzi Zahari [Setiawangsa]: Akhir mengenai SME, Tuan Yang di-Pertua. SME yang terlibat dalam sektor minuman dan makanan, kayu, plastik, automotif dan tekstil akan mendapat nikmat disebabkan pengurangan tarif. Mereka-mereka yang terlibat di bidang ICT, elektrik dan elektronik juga akan mendapat manfaat. Contohnya Tuan Yang di-Pertua, perolehan kerajaan Amerika Syarikat adalah sebanyak RM650 bilion.

Kerajaan Amerika Syarikat membeli *notebook* Dell tetapi mereka tidak boleh membeli *notebook* Dell dari Malaysia yang *diproduce* di Pulau Pinang disebabkan kita tidak tandatangani TPPA dengan mereka. Oleh itu, mereka terpaksa membeli Dell *computer* yang *diproduce* di Ireland dengan lebih mahal.

Oleh itu, saya rasa kesempatan ini terbuka untuk mereka-mereka yang sekarang ini *supply* kepada Dell, dengan ini boleh pula menjual komputer ini kepada Kerajaan Amerika. Ini adalah salah satu contoh kecil.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Batu bangun, Yang Berhormat.

Dato' Ahmad Fauzi Zahari [Setiawangsa]: Ia adalah contoh-contoh yang lain walaupun disebabkan kekangan masa ini, saya tidak dapat. Sila.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya nak tanya, siapa lagi yang beli Dell pada zaman ini yang kebanyakan barang-barang elektronik sekarang yang *diproduce* di China dengan kualiti yang mungkin kualiti yang setaraf tetapi tidak mempunyai IP, tidak mempunyai IP *control* seketat Amerika Syarikat. Adakah kita lebih banyak manfaat kalau kita melonggarkan penggunaan teknologi yang setaraf dengan kita daripada kita, dengan izin, *subject ourselves to the patent regime of* Amerika Syarikat? *Thank you.*

Dato' Ahmad Fauzi Zahari [Setiawangsa]: Yang Berhormat Batu, apa yang saya cuba hendak bawa tadi ialah komputer Dell ini dibeli oleh Kerajaan Amerika, itu sahaja. Saya nak beritahu bahawa sementara mereka membeli itu, mereka tidak boleh beli daripada negara kita. Akan tetapi disebabkan kita tidak menandatangani perjanjian itu. Itu sahaja. Tentang paten dan sebagainya, itu perkara yang berbeza. Terima kasih Yang Berhormat Batu, sahabat saya.

Akhir kata, disebabkan ada banyak lagi tidak mengapalah, saya ingin memberi peluang kepada rakan-rakan saya, saya dengan ini mengambil kesempatan ini untuk menyokong usul Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Sekian terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Saya jemput Yang Berhormat Puchong.

■1650

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua kerana membenarkan saya mengambil bahagian dalam perbahasan ini. Tuan Yang di-Pertua, pada 26 Januari tahun ini, Peguam Negara mengeluarkan satu kenyataan dan kenyataan itu diedarkan secara bertulis kepada pemberita yang hadir di satu sesi media di mana beliau telah membuat pengumuman berkenaan dengan siasatan berkenaan dengan Perdana Menteri ataupun Yang Amat Berhormat Pekan.

Apa yang penting Tuan Yang di-Pertua, dalam kenyataan ini adalah bahawa Peguam Negara telah pun memutuskan supaya tidak ada satu tindakan diambil terhadap Perdana Menteri berkenaan dengan dua perkara. Satu berkenaan dengan isu kemasukan wang sebanyak RM2.6 bilion ke dalam akaun peribadi Perdana Menteri dan keduanya Tuan Yang di-Pertua berkenaan dengan wang yang dikatakan daripada *SRC International* juga yang dimasukkan ke dalam akaun peribadi Ahli Parlimen Pekan.

Jelas daripada kenyataan ini Tuan Yang di-Pertua bahawa semasa siasatan dijalankan, pihak pendakwa telah pun melihat kepada beberapa jenis kesalahan. Di antaranya ialah kesalahan-kesalahan di antara *Penal Code* iaitu Kanun Keseksaan negara ini. Kesalahan-kesalahan tersebut sudah tentunya meliputi sama ada ataupun tidak ada sebarang apa yang disebut sebagai *abuse of power* atau CBT, atau apa-apa *misappropriation* berkenaan dengan wang tersebut.

Ini semuanya Tuan Yang di-Pertua adalah kesalahan-kesalahan yang serius. Kesalahan-kesalahan yang mana sekiranya seseorang itu dituduh di mahkamah maka ianya boleh membawa kesan yang berat termasuk kesan hukuman pemenjaraan. Perkara yang berbangkit di Dewan ini sudah tentu menurut daripada kenyataan ini. Ada satu siasatan yang berlaku terhadap Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan beliau disiasat Tuan Yang di-Pertua berkenaan dengan satu perkara seperti mana yang saya sebut tadi *serious possible offences*, dengan izin, yang juga boleh membawa hukuman yang berat.

Kita semua faham bagaimana undang-undang berkuat kuasa. Sekiranya seseorang itu disiasat, seseorang itu menjadi subjek dalam siasatan itu. Maka orang itu tidak boleh dalam undang-undang mengambil sebarang langkah ataupun membuat sebarang keputusan yang mempunyai kesan terhadap siasatan itu. *It is clear Tuan Yang di-Pertua, where he has an interest in the investigation, then he cannot make any decisions that impact on that investigation.*

Akan tetapi dalam kes ini kita lihat bagaimana semasa proses siasatan ini yang paling penting Tuan Yang di-Pertua, Perdana Menteri sebagai orang yang berkuasa di bawah Perlembagaan membuat keputusan berkenaan dengan pelantikan Peguam Negara. Pelantikan Peguam Negara itu adalah satu perkara yang mempunyai ataupun yang perlu dilakukan oleh Perdana Menteri. Persoalannya adalah ini Tuan Yang di-Pertua, kenapa Perdana Menteri semasa beliau disiasat boleh mengambil sebahagian ataupun ambil bahagian dalam proses pelantikan Peguam Negara.

Peguam Negara yang akan membuat keputusan sama ada ataupun tidak Perdana Menteri akan dituduh. Peguam Negara yang akan lihat pada kertas siasatan untuk melihat sama ada ataupun tidak Perdana Menteri sendiri melakukan kesalahan. Perdana Menteri yang memberikan nasihat supaya Peguam Negara dilantik. *Where is the logic in this*, Tuan Yang di-Pertua? Bagaimana kita boleh membenarkan suatu keadaan di mana orang yang disiasat itu mempunyai kuasa untuk melantik orang yang akan membuat keputusan sama ada ataupun tidak siasatan itu beliau akan dituduh di mahkamah. *Ridiculous.*

Seperti mana kita semua fikir apa yang berlaku keputusan kepada siasatan itu menunjukkan bahawa tidak ada tindakan yang akan diambil. *Now isn't this Tuan Yang di-Pertua, a clear cut case of abuse of power. Isn't this Tuan Yang di-Pertua*, satu kes di mana cukup jelas bahawa tindakan Perdana Menteri membuat keputusan berkenaan dengan Peguam Negara semasa siasatan berlangsung bukannya itu satu kesalahan. Ada juga laporan polis yang dibuat, laporan polis dibuat saya rasa oleh Yang Berhormat Kota Raja.

Laporan juga dibuat kepada MACC, kenapa sehingga sekarang ini tidak ada sebarang keputusan berkenaan dengan siasatan itu? Tuan Yang di-Pertua, kita di sini dengar cerita daripada MACC. MACC mengatakan jangan takut, percayalah kepada kita, kita akan melakukan tugas. Saya hendak tanya di sini kenapa isu ini tidak disiasat, kenapa tidak ada jawapan? *This is the central issues* kalau Perdana Menteri boleh melantik Peguam Negara semasa beliau disiasat dan Peguam Negara itu akan membuat keputusan berkenaan dengan Perdana Menteri. *Isn't that clear cut conflict? Who is that MACC trying to keep*, kita di sini semua tahu undang-undang, kita menggubal undang-undang.

Kalau kita menggubal undang-undang adalah tugas kita sebagai Ahli Parlimen untuk tanya MACC, kenapa sampai sekarang isu itu tidak disiasat? Kenapa Perdana Menteri boleh dibenarkan melantik Peguam Negara dan kenapa Peguam Negara itu boleh membuat satu keputusan dalam kes Perdana Menteri? Saya mahu jawapan. Tidak guna kita di luar sana memberi *assurance* kepada rakyat bahawa kita akan menegakkan undang-undang. Apabila di hadapan kita isu yang cukup jelas itu kita tidak berani untuk siasat, kita tidak berani untuk jawab. MACC perlu ada, *they should have a stronger spirit to fight*. Bukan sahaja Tan Sri Peguam Negara membuat keputusan supaya kes ini ditutup dan tidak ada tindakan.

Tuan Yang di-Pertua, kita lihat kepada perenggan terakhir dalam *statement* ini. *Based on the fact*, saya baca minta maaf Tuan Yang di-Pertua oleh kerana Bahasa Inggeris saya mohon kebenaran. *Based on the fact and evidence as a whole, I as the Public Prosecutor, am satisfied that no criminal offence has been committed by the Prime Minister in relation to the three investigation papers. I will return the relevant papers to the MACC today.* Ini penting *in bold with the instruction to close the three investigation papers.*

Kenapa soalan ini saya bangkitkan di sini Tuan Yang di-Pertua? Perlembagaan Persekutuan cukup jelas Perkara 145(3) berkenaan dengan kuasa-kuasa seorang pendakwa raya, Peguam Negara sebagai pendakwa raya. Disebut di situ bahawa *the public prosecutor shall have power to institute, continue or discontinue proceedings*. Tidak disebut di situ bahawa seorang Peguam Negara boleh arahkan MACC supaya tutup fail, arahkan MACC supaya tidak ada tindakan lanjut. Mana dalam Perlembagaan Persekutuan seorang Peguam Negara ada kuasa melakukan kuasa sedemikian.

Saya hendak bagi contoh Tuan Yang di-Pertua, sekiranya seseorang membuat aduan dirogol, seorang perempuan yang muda membuat aduan dirogol. Selepas itu siasatan dibuat, pada masa tersebut tidak ada bukti kerana mangsa itu seorang muda. Siasatan dihantar kepada Peguam Negara kerana tidak ada bukti Peguam Negara kata *okay, no further action* (NFA). Bagaimanakah kalau sekiranya kemudiannya menurut DNA atau pun kajian-kajian saintifik yang kita ada hari ini bukti itu boleh kita dapat?

Do we say to this girl, I'm sorry? Oleh kerana Peguam Negara telah pun katakan no further action (NFA). We will not do anything? Adakah kuasa itu diberikan kepada seorang Peguam Negara? Adakah kita sebagai Ahli Parlimen yang menggubal undang-undang akan menerima perkara itu begitu sahaja? Cannot be. It will be a great case of injustice. What you will say to the victim, dalam keadaan-keadaan sedemikian?

Jadi saya satu mahu jawapan daripada kerajaan. Adakah Peguam Negara kita nombor satu dilantik dengan sah kerana lantikan itu adalah lantikan oleh seorang Perdana Menteri yang mempunyai kaitan secara terus menerus *direct interest in the investigation at that time*?

Kedua, kenapa perkara ini yang kepada saya menjadi perkara pokok? Kalau Peguam Negara tidak dilantik secara sah beliau tidak ada kuasa untuk buat keputusan supaya tidak ada sebarang tindakan diambil terhadap Perdana Menteri. *So, the whole decision has to be set aside.* Itu nombor dua.

Ketiga, Tuan Yang di-Pertua bagaimana dengan keputusan atau kenyataan Peguam Negara bahawa kes ini ditutup (NFA) maknanya arahan yang diberikan kepada MACC supaya tidak ada siasatan lanjut.

Tuan Yang di-Pertua, kita sebagai rakyat Malaysia kita ada hak untuk khuatir berkenan dengan apa yang disebut oleh Peguam Negara semasa sesi persidangan itu. Peguam Negara mengatakan, *"there is no offence, the RM2.6 billion was a donation"*, dengan izin. Selain daripada itu, beliau kata *a big part of it* dengan izin, *a big portion of it has been returned.*

■1700

Tuan Yang di-Pertua, saya hendak tanya di sini bagaimana Peguam Negara pasti bahawa wang ini adalah satu derma. Ini adalah kerana terdapat aduan daripada MACC bahawa Peguam Negara tidak membantu mereka untuk mendapatkan siasatan di luar negara untuk mengesahkan dengan bank dan misalnya *to find out the money trail* berkenaan dengan mana dana ini disalurkan. Tuan Yang di-Pertua, dalam undang-undang kita lihat banyak kes. Kadang-kadang wang itu daripada sebuah akaun, kita tahu tetapi perkara yang perlu buat ialah kita kena siasat adakah betul wang itu daripada akaun tersebut, bagaimanakah wang itu datang?

Ini penting Tuan Yang di-Pertua kerana kalau sebenarnya wang ini tidak menjadi wang daripada *donation is 2.08 billion I believe* yang diberikan balik. Ada kemungkinan wang ini wang rakyat Malaysia. Kalau wang rakyat Malaysia, Kenapakah ia dikembalikan dan dikembalikan kepada siapa? Adakah kita sebagai rakyat Malaysia akan menerima begitu sahaja. Keputusan daripada Peguam Negara tanpa siasatan rapi bahawa wang itu adalah wang derma. Bagaimana Tuan Yang di-Pertua kalau sebenarnya wang itu bukan wang derma *and it belongs to the people of Malaysia. Do we just sit back and say okay we accept? We can't do that.* Kita tidak boleh lakukan ini.

Saya hendak minta di sini supaya kerajaan menunggu – adakah kerajaan bersetuju sekarang untuk menunjukkan kepada rakyat kalau betul-betul berani, kalau betul-betul wang ini daripada derma, kalau tidak ada apa-apa risiko kerana tidak ada, *nothing to be afraid of*, kenapa kita tidak boleh senaraikan untuk seluruh rakyat Malaysia melihat daripada mana wang itu datang dan bagaimana wang itu datang ke Malaysia. *Why can't we do that?* Kenapakah kita tidak melakukan sedemikian? Saya hendak Peguam Negara juga menjawab melalui Yang Berhormat Menteri, kenapa apabila bantuan diminta oleh MACC tidak ada sebarang bantuan diberikan. Ini perkara yang cukup penting.

Saya juga hendak memetik daripada kenyataan yang dibuat selepas daripada itu dan ini cukup penting kerana ini adalah satu kenyataan yang datang daripada seorang yang menduduki panel dalam MACC. Kenyataan ini adalah daripada Lim Chee Wee. Lim Chee Wee adalah seorang bekas Presiden Majlis Peguam dan beliau adalah seorang yang dilantik sebagai *a panelist on the special panel.*

Beliau secara berterus terang menyatakan, *"The AG was wrong"*, dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *"...To order the anti-graft body to close its investigations, adding that his power was only to decide whether to prosecute or not."* Itu apa yang saya sebutkan tadi. *He said here* apa yang disebut di sini, *"AG was legally obliged to provide assistance to MACC through MLA."*

Ini bukan daripada kita. Kalau kita dalam pembangkang membangkitkan hal sedemikian dikatakan bahawa ini adalah tohmahan, tidak ada fakta. Soalan-soalan yang kita tanya dalam Dewan yang mulia ini Tuan Yang di-Pertua, ditolak. *Rejected on the ground that it's assumptions* kerana kita tidak ada fakta, di sini ada fakta. Lim Chee Wee menyatakan, saya hendak MACC menjawab, adakah apa yang disebutkan oleh Lim Chee Wee ini betul. Kalau betul, kenapa tidak ada tindakan diambil? Tuan Yang di-Pertua, *if this is correct then the MACC must take full responsibility and I ask the head of MACC to resign*. Bagaimana kita boleh ada keadaan di mana MACC meminta untuk bantuan daripada Peguam Negara, Peguam Negara tidak membantu dalam keadaan ini, bagaimana kita boleh mengatakan siasatan itu ialah siasatan yang kukuh dan menyeluruh dan kenapa MACC tidak berani untuk mengambil tindakan.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum ini apabila kita sebagai Ahli Parlimen, kita berbahas dalam tahun 2009. *In 2009, this House debated a bill, the Malaysian Anti-Corruption Commission Act 2009*. Apakah yang dinyatakan dalam undang-undang ini *let's look at the act itself*. An act Tuan Yang Pertua, *to provide for the establishment of the MACC to make further and better provision for the prevention of the corruption and for matters necessary thereto and connected therewith*. Perkara pertama yang kita bangkitkan pada masa itu adalah bahawa MACC tidak ada kuasa untuk mendakwa seseorang, itu adalah satu perkara yang cukup membawa masalah kerana kita lihat dalam kes ini di mana keputusan itu diberikan kepada Peguam Negara.

Akan tetapi Tuan Yang di-Pertua, apa yang penting adalah undang-undang ini tidak mengatakan bahawa MACC tidak ada kuasa untuk pergi ke mahkamah dan minta satu perintah daripada mahkamah supaya Peguam Negara memberikan apa-apa bantuan yang diperlukan. *In other words, there is nothing in this act* Tuan Yang di-Pertua *that says the MACC cannot seek orders from court to get the assistance that it wants to investigate a case*. So, itu adalah perkara yang kita perlu lihat kenapa MACC langsung tidak ambil tindakan. MACC sendiri menyatakan mengikut rencana ini bahawa *mutual assistance* tidak dibenarkan. *Mutual assistance* itu adalah bersangkutan dengan bagaimana wang itu diberikan dan siasatan dengan agensi-agensi di luar sana.

Diminta supaya perkara-perkara ini disiasat supaya kita dapat mengesahkan apa yang disebut oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tetapi tidak diberikan bantuan. Adakah MACC harus hanya berdiam diri menerima begitu sahaja. *MACC must be more strong. It must be stronger. They must be more committed to the fight against graft. They must show Malaysians that they are prepared to do everything in order to ensure that there is a fight against corruptions, goes on without fear or favor, and of course on this case* Tuan Yang di-Pertua, *it's with regret, that did not happen. So MACC must explain*.

Saya mahu Menteri untuk menjawab- Menteri ada di dalam Dewan ini bukan sekarang tetapi apabila menjawab. Lain kali *the last time I asked* dia kata dalam siasatan, dalam siasatan, ini adalah satu perkara yang kebiasaan, dalam siasatan. Akan tetapi saya rasa segala keputusan telah pun dibuat. Saya berharap agar kita mendapat satu jawapan dalam Dewan ini dan saya boleh berbahas perkara ini dengan Menteri apabila Menteri menjawab.

Tuan Yang di-Pertua, kemudiannya lihat kepada apa yang berlaku pada 27 Februari 2016. Tuan Yang di-Pertua, saya rasa tidak ada mana-mana Parlimen lain dalam dunia ini di mana kita ada seorang Perdana Menteri yang disiasat sebegini dan dalam masa siasatan itu bukan sahaja kita ada maklumat yang datang daripada beberapa *various sources* tetapi kita ada seorang Timbalan Perdana Menteri pada masa beliau adalah Timbalan Perdana Menteri.

Beliau menyatakan bahawa beliau berjumpa dengan Peguam Negara pada masa itu. *The Former Deputy Prime Minister saying it, what did he say?* Saya baca, *"Ex-AG showed me proof on Najib and SRC, it was clearly a crime"* Tuan Yang di-Pertua. Ini apa yang disebut bukan oleh pembangkang, ini apa yang disebut oleh bekas Timbalan Perdana Menteri, Ahli Parlimen Pagoh. Tidak ada dalam Dewan ini kalau tidak, saya mungkin boleh pelawa dia untuk memberikan penjelasan.

Akan tetapi cukup jelas dalam kenyataan ini apa yang dikatakan. Saya baca, *"Suspended UMNO deputy president Muhyiddin Yassin today said he was presented with evidence about the deposits from state-owned SRC International into Prime Minister Najib Abdul Razak's personal bank accounts. Presented with evidence, Muhyiddin said from the evidence, it is apparent that a crime had been committed. About the money from SRC International that went into Najib's personal bank accounts, I was personally informed by the former Attorney-General (Abdul Gani Patail) together with evidence which clearly showed it to be a criminal act. He said in a press statement this morning."* Ada kenyataan a statement to that effect so there is no doubt that he said it.

The question is, how do we have a situation where seorang bekas Peguam Negara. Beliau disingkirkan daripada jawatan beliau. Tuan Yang di-Pertua, *We are looking at a scenario whereby it is quite clear. It will be or it appears quite clear that things happened for certain reasons.* Kita ada Timbalan Perdana Menteri, ditunjukkan ada bukti kemungkinan besar- ini saya hendak minta supaya kerajaan menjawab, adakah masa itu juga kertas pertuduhan yang dicadangkan, ditunjukkan kepada kerajaan ataupun Timbalan Perdana Menteri. *Is it at that point of time* dan adakah oleh sebab itu Gani Patail dipecat sebagai Peguam Negara Malaysia?

Ini persoalan-persoalan yang boleh dibangkitkan melalui bacaan apa yang ada di hadapan kita dan kerajaan kita tidak menjawab kepada perkara-perkara ini. *So how do we deal with this?* Sebagaimana saya sebut tadi, kita undang-undang Tuan Yang di-Pertua. kalau kita menggunakan undang-undang ini, kita tidak menegakkan undang-undang itu apa gunanya kita ada undang-undang tersebut.

■1710

Kita sebagai Ahli Parlimen kita bangkitkan perkara-perkara ini di dalam Parlimen beberapa kali. Akan tetapi apakah persoalan-persoalan yang kita perlu tanya kepada Peguam Negara Sekarang? *The questions are as follows.* Kita hendak tahu adakah siasatan dibuat berkenaan dengan bagaimana wang itu datang ke dalam akaun peribadi Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, itu pertama. Kedua, kita hendak tahu sama ada disahkan daripada bank-bank melalui mana dana-dana ini datang kepada akaun Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, itu nombor dua. Nombor tiga persoalan yang cukup penting, bukankah Bank Negara sebagai institusi yang mengawal semua akaun dalam negara ini. Bukankah mereka tahu masa itu bahawa wang sebesar ini telah pun masuk ke Malaysia dan seharusnya diberitahu.

Tuan Yang di-Pertua kita sebagai rakyat biasa, kalau kita bawa wang ke dalam negara ini kadang-kadang RM10,000, RM50,000 kita akan ditanya soalan. Bank akan tanya kita *okay we want to check for money laundering. We are subjected to whole question, we are asked to answer.* Bagaimana RM2.6 bilion boleh masuk akaun itu dan Bank Negara tidak tahu? Persoalan dia kenapa diam sampai sekarang? Itu yang kita hendak tahu. *Isn't there an offence committed under the rules of Bank Negara?* Adakah tidak, itu tidak menjadi sebab atas mana Gabenor Bank Negara menunjukkan bahawa beliau tidak puas hati dengan siasatan ini, *is that the case?* Kita hendak jawapan kepada perkara ini apa susah sangat.

Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, kepada saya siasatan dalam kes ini memang *it does not inspire any confidence at all.* Saya rasa semua rakyat Malaysia di luar sana tidak percaya sama sekali apa yang disebut oleh Peguam Negara bahawa wang ini adalah *donation that came to Malaysia and some of it have been returned as a donation. They don't believe* tetapi sebagai kerajaan, sebagai Perdana Menteri saya cabar, *show us the money trail now.* Buktikan kepada kita bahawa siasatan ini memang menjurus kepada isu yang tepat dan perkara ini telah pun diselesaikan melalui siasatan. *You can't do that and don't blame Malaysians when they say they do not believe the explanation and they do not have confidence in the Attorney General of Malaysia...* [Tepuk]

Tuan Yang di-Pertua, dalam perkara ini saya beralih kepada satu perkara yang saya bangkitkan beberapa kali dalam Dewan ini dan saya perlu bangkitkan sekali lagi kerana tidak ada tindakan diambil sehingga sekarang. Tuan Yang di-Pertua saya yakin Tuan Yang di-Pertua masih ingat berkenaan dengan kes Syed Azlan Syed Mohd Nor. Beliau adalah seorang yang meninggal dunia di balai polis, di Johor. Apabila beliau meninggal dunia kenyataan yang dikeluarkan oleh polis masa itu cukup cepat. Apa yang disebut masa itu Johor CID *Chief Hasnan Hassan said that it was a sudden death. Police deny foreplay in detainee's death.* Ini adalah headlines.

Selepas daripada itu Tuan Yang di-Pertua saya sudah bangkitkan *I have to repeat*. Kita membangkitkan isu ini bawa kepada *press*, pemberita lepas itu dibawa kepada *Enforcement Agency Integrity Commission* (EAIC). Mereka melakukan siasatan. Siasatan menunjukkan dengan cukup jelas *61 injuries on the body- died in custody. It was not accidental death, it was something more*. Apa yang disebutkan di sini oleh mereka, *“serious breach of standard operating procedures, concerning the handling of detainees, material seizure and the integrity of statements*.

There was an element of crime in the attacks involving common intent or abetment by the PDRM officers. Including the arresting team to intentionally use physical violent on the deceased to cause death or injury”. EAIC said the statement. Tambahan daripada itu *so that we are not confused or we are not lost as to where the offence lies. “It added that the action was a criminal offence, specifically under Section 302 and 325 or the Penal Code that is section 34 of the same act.”*

Kita bangkitkan di Dewan ini tidak ada tindakan sehingga sekarang. Saya hendak minta kementerian. Sekarang Kementerian Dalam Negeri diterajui oleh Timbalan Perdana Menteri. Saya hendak tanya *what has happened to this case?* Kenapa perlu kita tunggu lama sangat kes di mana satu insiden berlaku dalam balai polis. Tolong supaya kita bangkitkan dalam Dewan Rakyat berkali-kali.

Tuan Yang di-Pertua masalah dia apabila kes-kes sebegini tidak ada tindakan kita lihat bagaimana kes-kes yang agak sama berlaku lagi dan tidak ada tindakan diambil. Tuan Yang di-Pertua saya hendak baca daripada satu penghakiman. *I want to read just one paragraph from a judgment in a case, in a recent case wherein the court, mahkamah telah pun membuat satu finding yang berbunyi seperti berikut*. Kes ini beberapa pegawai polis Tuan Yang di-Pertua telah pun dituduh kerana melakukan pembunuhan seorang tahanan dalam reman. Ini adalah apa yang disebut oleh hakim perbicaraan di perenggan 33 dalam penghakiman beliau.

Saya baca. Menurut keterangan lisan SP41 dan SP45. Tuan Yang di-Pertua untuk rekod *SP41 and SP45 are both police officers*. Saya juga membuat *I also declare that I have been recently seen by the family to advise them on this* Tuan Yang di-Pertua. *But just this one paragraph which does not involve any conflict on my part*. Menurut keterangan lisan *SP41 and SP45 entry-entry*, *entry* ini Tuan Yang di-Pertua adalah berkenaan dengan apa yang berlaku dalam lokap. Apabila seorang polis tahan seorang dalam lokap itu ada buku di situ. Mana-mana anggota yang hendak melihat ataupun bercakap atau bertemu dengan tahanan ini beliau perlu masukkan *entry*. Ini ialah *entry-entry the police official book*. *Entry-entry* yang telah dimasukkan, mereka masukkan dalam buku perharian balai tersebut adalah salah dan tidak benar. Ini adalah keterangan anggota polis sendiri. *They come to court and they admit. The entries are wrong and* tidak benar, salah dan tidak benar.

Kedua pesaksi penting pihak dakwaan tersebut menyatakan bahawa mereka telah diminta oleh pegawai atasan mereka supaya memasukkan *entry-entry* tidak benar tersebut untuk menjaga kepentingan pegawai atasan dan juga kepentingan PDRM. *Is a High Court judge, writing a judgment*. Menjaga kepentingan pegawai atasan dan kepentingan PDRM. SP41 dan SP45 menyatakan bahawa mereka telah dipanggil oleh pegawai atasan pada hari kejadian sekitar jam 7.30 malam untuk menulis catatan-catatan semasa berada di bilik mesyuarat dan cawangan nombor diberikan.

Antara pegawai atasan yang mereka maksudkan termasuklah nama diberikan. *They are mean you know*. SP41 kemudian buat laporan polis *and so forth* but tidak ada kes-kes di mana dalam mahkamah kita tuduh orang, anggota pun datang sana cakap macam ini. Hakim tulis penghakiman *any action taken sir? Or have they been promoted? I have the details*. Saya hendak kementerian jawab. Kalau mereka hendak nama itu saya akan sebut di sini... [Disampuk]

Seorang Ahli: Timbalan Menteri Dalam Negeri ada di sini.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Mana ada. So, persoalan yang dibangkitlah ini. Tuan Yang di-Pertua kita rakyat awam buat laporan polis tidak ada tindakan. Ahli Parlimen buat aduan, buat laporan polis pun tiada tindakan. Hakim Mahkamah Tinggi buat keputusan daripada fakta-fakta selepas saksi ambil sumpah dalam mahkamah. Beliau buat satu keputusan dalam penghakiman, tidak ada tindakan. Perdana Menteri ambil wang RM2.6 bilion dikatakan kononnya tidak ada tindakan. *How do you explain this?* Apabila kita bangkitkan sebagai wakil rakyat dikatakan kita pula yang perlu diambil tindakan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Ya boleh gulung Yang Berhormat.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Gulung boleh Tuan Yang di-Pertua tetapi jawapan itu mesti bagi. Kalau tidak memang kita akan terus bangkitkan isu-isu ini. Tuan Yang di-Pertua dua perkara lain. Pada sesi yang lalu, saya bangkitkan isu berkenaan dengan Sirul di Australia tetapi perkara itu akan dibangkitkan oleh Yang Berhormat Bukit Gelugor kemudian. Saya juga bangkitkan berkenaan dengan Najadi. Tuan Yang di-Pertua ada satu kenyataan yang dikeluarkan oleh pihak polis bahawa *the mastermind in the Najadi killing was arrested but he was released*.

■1720

Saya minta kepada kementerian, *I'm asking the Ministry to answer. Tell us*, adakah benar *mastermind is arrested? And it is true because the report is there. Number two*, kalau *mastermind* ditahan, bagaimana *mastermind* itu boleh dibebaskan tanpa ada apa-apa tindakan di mana *mastermind* itu kerap kali atau kemungkinan besar masih berjalan di jalan-jalan di bandar sekarang. *He is out there, free person. Why is this the position?* Saya minta supaya satu jawapan diberikan.

Selepas daripada itu, pada 12 Februari Tuan Yang di-Pertua, seorang lagi yang dituduh bersama seorang pemandu teksi yang dituduh sebagai orang yang membekalkan senjata kepada pembunuh. Rayuan beliau dibenarkan di Mahkamah Rayuan. Beliau pun dibebaskan. Saya hendak minta kepada pihak Peguam Negara jawab kepada kita. Beritahu bagaimana perkara-perkara macam ini boleh berlaku? Kita hendak tahu kerana apa yang penting saya- *I repeat again, we do not just one those who commit offenses the actual physical act to be charged and punished*. Apa yang lebih penting adalah orang yang berikan arahan. Orang itu yang patut jawab. Sama dengan kes Altantuya. Sehingga sekarang tidak ada jawapan diberikan dengan siapa yang memberikan arahan itu dan kenapa dua orang polis ini mahu melakukan tindakan yang sekejap itu? Itu juga saya minta supaya jawapan diberikan.

Tuan Yang di-Pertua, boleh saya ambil dua minit lagi, kalau boleh.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yes, habiskan soalan.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: *Very quickly*. Ada tidak perkara yang saya ingin bangkitkan berkenaan dengan kawasan saya. Pertama, Tuan Yang di-Pertua kawasan Puchong ini adalah satu kawasan yang cukup membangun, pesat. *Puchong is the best area in the whole of Selangor because I am saying that because I am the MP and it is a place* di mana ramai sangat yang bekerja di Kuala Lumpur, mereka sekarang pilih untuk beli rumah di situ. Bilangan orang cukup ramai. Trafik Tuan Yang di-Pertua, menjadi satu masalah yang cukup besar. Orang yang dari Puchong dia boleh beritahu. Saya sudah bangkitkan berapa kali dalam Parlimen ini, apa yang saya minta, senang.

Saya minta supaya kerajaan setuju untuk memberikan dana supaya satu kajian dibuat untuk cari jalan bagaimana satu penyelesaian boleh diberikan untuk masalah ini. *All I'm asking for this government to agree*. Kita ada wang. Kenapa kita tidak mahu menggunakan wang ini untuk menyelesaikan masalah rakyat. So, saya minta kepada Menteri supaya beritahu kepada saya. Apakah langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan? Berapa tahun saya bangkit di sini, saya bawa isu berkenaan dengan trafik. Ya, ya dikatakan setuju. Ada banyak trafik, tetapi persoalannya apakah yang akan dibuat sebagai langkah untuk mengatasi masalah ini? Itu nombor satu.

Nombor dua, tol. *This is interrelated. Huge amount of traffic, huge amount of collection of toll*, bahawa *people has to put up with*, Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, saya tidak pasti Sabah kawasan tempat kawasan Tuan Yang di-Pertua ada tol atau tidak. Akan tetapi kalau tidak saya beri...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Tidak ada lebuhraya, tidak ada tol Yang Berhormat.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: Tidak ada tol tetapi jaga-jaga sedikit. Dalam masa depan mesti ada tol punya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Mungkin.

Tuan Gobind Singh Deo [Puchong]: *So, perhaps* dalam keadaan ini kita kena faham. *So, I want again an explanation as to-* apakah langkah-langkah yang diambil untuk mengatasi masalah ini?

Keduanya, yang ini yang cukup penting juga yang terikat dengan masalah di kawasan Puchong. Seperti mana yang saya sebutkan tadi, kawasannya luas. Banyak sangat projek yang baru. Tuan Yang di-Pertua, berapa tahun yang lalu saya membangkitkan isu berkenaan dengan satu balai polis di kawasan Sri Serdang yang dikenali sebagai *Equine Park*. Dahulunya ada balai polis di situ tetapi balai polis itu telah pun dipindahkan ke Bandar Kinrara 5.

Saya diberitahu bahawa kerajaan dalam proses untuk mencari dana supaya tempat yang disediakan boleh dibina satu balai polis yang baru tetapi sehingga sekarang tidak ada sebarang pun jawapan. Saya minta supaya kerajaan juga memberikan kita satu jawapan. Adakah kerajaan akan membina balai polis di kawasan itu kerana isu keselamatan menjadi isu yang utama untuk semua penduduk di situ? Kalau ada rancangan itu, bilakah rancangan itu akan dilaksanakan. Itu soalan-soalan yang penting kepada saya yang ingin saya majukan kepada kerajaan dan dengan itu Tuan Yang di-Pertua saya ucapkan terima kasih kerana membenarkan saya mengambil bahagian dalam perbincangan ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat Limbang.

5.24 ptg.

Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua kerana memberi peluang kepada saya untuk turut membahaskan Menjunjung Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong pada hari semalam dan kita berdoa agar Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan sentiasa dirahmati oleh Allah SWT.

Saya ingin mengambil kesempatan di sini untuk mengucapkan takziah sekali lagi kepada keluarga mendiang Andrew Nari, Ketua Pramugara MH370 dan kepada seluruh warga MH370 yang genap dua tahun semalam. Kita yakin negara kita dan beberapa buah negara lain seperti Australia dan China, *insya-Allah*, akan masih lagi meneruskan pencarian dan saya yakin, *insya-Allah*, satu hari nanti ia akan ditemui dengan menggunakan teknologi yang lebih canggih lagi, *insya-Allah*.

Saya ingin menyentuh beberapa perkara apa yang telah dititahkan oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong semalam. Pertama sekali, saya ingin menyentuh tentang keselamatan. Kita bersyukur ke hadrat Allah SWT kerana negara kita dalam keadaan aman makmur dan tahniah dan terima kasih juga atas kecekapan pasukan khas PDRM dalam menangani keganasan kumpulan Daish, ISIS dan kumpulan-kumpulan ekstrem di negara ini.

Saya ingin bertanya kepada Menteri iaitu kepada kerajaan sejauh manakah kumpulan-kumpulan ini menular ke negeri Sarawak dan juga Sabah selain daripada pengganas Sulu yang telah pun difahamkan menular ke Pantai Timur Sabah? Walaupun demikian, tentang perkaitan dengan undang-undang kita yang ada pada hari ini seperti SOSMA, POCA, POTA dan sebelumnya ISA, mungkin ia juga ditampak lain oleh pihak-pihak yang tertentu tetapi yang pastinya dalam usaha kerajaan menangani keganasan ini atau pun perkara-perkara yang boleh mengaggu gugat keamanan kita.

Apa yang pastinya tindakan yang dibuat oleh kerajaan pada masa ini dan dari sepanjang 50 tahun ini selain daripada pengganas komunis sebelum ini iaitu yang pastinya usaha ini diambil telah pun berkesan selama ini dan yang menikmati segala keamanan ini adalah saya, keluarga saya, semua kita di dalam Dewan ini rakyat jelata dan *insya-Allah*, generasi yang akan datang dan negara kita yang tercinta ini.

Perkara yang ingin saya hendak sentuh lagi ialah tentang undang-undang, *bill* yang telah pun diluluskan sebelum ini iaitu tentang Majlis Keselamatan Dalam Negara iaitu fasa 6 tentang komposisi Jawatankuasa NSC ini.

Saya ingin bertanya di sini, apakah kerajaan bercadang untuk memperleengkapkan jawatankuasa tersebut iaitu dengan memasukkan Ketua Menteri Sarawak atau pun Ketua Menteri Sabah atau pun wakil-wakil mereka di dalam jawatankuasa ini untuk memperleengkapkannya dan mungkin juga akan meredakan sesetengah kekusaran yang telah pun kita dengar sebelum ini?

Seterusnya, saya juga menyentuh tentang usaha-usaha kerajaan yang dibuat pada masa ini. Saya mengucapkan terima kasih kepada kerajaan kerana dalam *review budget* 2016 sebelum ini bahawa tidak akan ada pemotongan bajet pembangunan terutamanya projek-projek pembangunan yang telah pun diluluskan walaupun kita ada kekangan kewangan di mana akaun negara menurun disebabkan oleh pendapatan negara berkurang disebabkan oleh harga minyak yang menurun kerana ia masih begitu penting kepada rakyat kita di luar bandar, di Sarawak, di Sabah dan juga mungkin di Semenanjung ini di sesetengah tempat masih lagi memerlukan.

Saya tidak menafikan usaha-usaha ini, sebab sebelum ini pun memang telah pun banyak dibuat oleh kerajaan tetapi namun ia masih lagi diperlukan, dilaksanakan sebab hari demi hari keperluan dan cita rasa rakyat terutamanya di luar bandar itu yang ingin supaya jurang di antara bandar dan pekan itu akan berkurangan dari segi pembangunannya, keperluannya dan juga ekonominya.

■1730

Di sini juga saya ingin memohon kepada kerajaan supaya memastikan projek-projek sebelum ini yang ataupun dipohon beberapa kali selama ini diteruskan untuk kesinambungan pembangunan di luar-luar bandar ini. Kalau saya hendak sebut dari segi pendidikannya, masih ada, kita di Limbang masih memerlukan pembangunan baru, penambahan sekolah menengah, sekolah rendah juga diperlukan lagi yang baru untuk memenuhi bilangan murid yang makin bertambah dan ada projek-projek lain juga yang saya akan sentuh nanti. Di sini juga sebabnya dalam sesi yang lepas saya tidak berkesempatan iaitu tentang pembangunan sukan ini.

Saya telah pun ada juga berbincang dengan beberapa ahli Dewan Rakyat bagi kami yang berada di sebelah utara Sarawak dan di selatan Sabah iaitu apalah kiranya seperti dan Wilayah Persekutuan Labuan di mana untuk menarik pelancongan dan juga untuk memartabatkan sukan dan untuk menghidupkan kawasan di utara Sarawak, selatan Sabah ini dan juga selari dengan BIMP-EAGA iaitu tentang apalah kiranya Kerajaan Persekutuan dan juga kolaborasi dengan kerajaan negeri, Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan untuk mewujudkan satu sukan yang kami panggil Sukan Malaysia Teluk Brunei yang di mana ianya membabitkan kawasan-kawasan seperti Limbang, Lawas, negara Brunei sendiri, Labuan, Sipitang dan juga kawasan Menumbok iaitu di mana kita boleh mewujudkan Sukan Malaysia Teluk Brunei ini untuk menarik pelancongan iaitu seperti mungkin *triathlon* dan sebagainya dan kita berharap kerajaan melihat perkara ini supaya kawasan di sana itu nampak dapat dibangunkan pelancongan dan juga ekonominya.

Satu perkara lagi yang saya ingin hendak sentuh ialah tentang kos sara hidup yang telah pun disebut dalam Titah Duli Tuanku semasa pembukaan Dewan ini iaitu tentang kos sara hidup ini. Dalam, memang banyak perkara yang telah pun dibuat oleh kerajaan seperti penyeragaman dan sebagainya, kes GST pun satu hal juga yang telah pun diadakan. Akan tetapi bagi saya di sini yang saya lihatlah ya, keberkesanan pelaksanaan program ini sebab kita masih juga menerima aduan ada rakyat tidak menerima nikmat ini dan saya berharap agar penguatkuasaan diperketatkan tentang penyeragaman harga sebab kalau di Pekan Limbang masih ada satu tong gas 14 kg masih dengan harga dijual RM30 lebih *which is*, dengan izin, tidak masuk akal lah.

Jadi kita mintalah kepada kerajaan untuk memantau semua ini. Begitu juga dengan pelaksanaan GST itu sendiri. Ianya mestilah diperketatkan juga terutamanya peniaga-peniaga yang mencatut harga barangan ini. Sebab ini semuanya, *effectnya* adalah kepada rakyat jelata, rakyat yang banyak. Juga kepada perumahan, sekarang ini sudah menjadi bual bicara negara kita iaitu tentang harga perumahan yang naik menjulang, *skyrocketing*. Jadi saya mintalah, ianya bukan hanya berlaku di bandar-bandar besar, ianya juga berlaku di pekan-pekan kecil. Jadi kita mintalah supaya kerajaan melihat perkara ini adakah ini disebabkan oleh juga mungkin ada *cartel* juga, bukan hanya *cartel* fasal penjualan, penyeragaman harga, mungkin ada *cartel* juga yang kontrol harga perumahan, harga dan sebagainya.

Jadi kita kerajaan untuk melihat perkara ini. Saya tahu kerajaan pada masa ini ada membuat rumah-rumah PR1MA dan sebagainya yang *affordable houses* untuk generasi baru kita ini. Akan tetapi yang ada sekarang ini pun ya, kita kena lihat. Kita tidak boleh biarkan ianya begitu sahaja or mungkin kita kata ini *market forces* dan sebagainya tetapi benda ini boleh dikira. Kita boleh tahu berapa harga hendak buat sebuah rumah. Macam mana sekali *it can be calculated*, kita tahu barangan ini. Jadi kita mintalah supaya kerajaan melihat supaya jangan ada *cartel* yang *control* harga-harga rumah-rumah yang dibina, perumahan yang dibina ini.

Jadi ini salah satu cara juga. Saya yakin dapat memberi manfaat kepada rakyat kita keseluruhannya. Seperkara lagi ialah yang saya ingin hendak sentuh ialah tentang di, ini berkaitan juga dengan bersempadanan di negara jiran. Pada masa ini kita di Pekan Limbang iaitu membina sebuah jambatan baru, *insya-Allah* sudah mula kerja-kerjanya sekarang ini, tanah dan *clearing* iaitu laluan kedua ke negara jiran kita dan apa yang diperlukan di sini saya ingin hendak sentuh iaitu tentang pembukaan satu lagi laluan sempadan untuk ke negara jiran iaitu di mana ianya hanya 15 kilometer daripada Pekan Limbang iaitu untuk membuka CIQ baru di Kampung Pendam, di Limbang dan Kampung Lumapas di negara jiran.

Kita minta supaya kerajaan membawa perkara ini ke dalam *bilateral meeting* dengan negara Brunei Darussalam supaya nanti apabila jambatan baru ini siap dan supaya ia *synchronize*, siapnya jambatan dan siapnya juga CIQ baru ini. Saya yakin, saya tahu perkara ini memang memakan masa dalam soal pembukaan sempadan ini. Seperkara lagi ialah yang saya hendak sebut iaitu tentang atas permintaan rakyat jelata iaitu tentang MASwings yang beroperasi pada masa ini di Sabah dan di Sarawak.

Saya bukan hendak menyebut tentang harga dia sebab mereka memang ada buat promosi-promosi. Akan tetapi ialah tentang *scheduling* mereka. *Schedule* dia pada masa ini agak kurang baik, sebelum ini begitu baik *connectivity*. Pengangkutan udara adalah salah satu yang penting bagi kami di utara Sarawak dan juga Sabah dan Sarawak keseluruhannya...

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Yang Berhormat Limbang.

Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang]: Ya, okey.

Datuk Datu Nasrun bin Datu Mansur [Silam]: Terima kasih. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Akhir-akhir ini ataupun sebelum ini MASwings membolehkan pegawai-pegawai keselamatan dan juga orang-orang awam yang membawa senjata api boleh membawanya menggunakan MASwings. Akan tetapi baru-baru ini peraturan telah diubah di mana MASwings tidak lagi diberi lesen untuk mengangkut senjata-senjata api. Bersetujukah dengan saya Yang Berhormat Limbang bahawa memang MASwings bertanggungjawab untuk memberi penumpang-penumpangnyanya laluan untuk membawa senjata api sebab itu adalah hak masing-masing. Lebih-lebih lagi pegawai-pegawai keselamatan. Apa pendapat Yang Berhormat Limbang?

Tuan Haji Hasbi bin Haji Habibollah [Limbang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan juga terima kasih Yang Berhormat Silam yang sebenarnya memang saya hendak sebut perkara ini. Satu ialah tentang pembawaan senjata ini. Tidak tahulah, *I hope* MASwings bukannya orang dalam membuka cerita ini. Tempat meletak senjata itu ada. Tidak ada *padlock* dia. *That's what they told me* lah. Bukan tidak ada, ada tapi tidak ada *padlock* sahaja tetapi kita tahulah memang ini menjadi masalah lah kepada kita. Kami ini Yang Berhormat biasa saja tetapi kalau Yang Berhormat Menteri hendak berjalan ke Limbang apa semua, turun naik kapal terbang. Jadi tidak adalah bawa senjata, tidak boleh hendak masuk negara jiran, negara Brunei memang tidak boleh lah. Negara jiran dia tidak bagi langsung.

Jadi kita minta kepada MASwings melihatlah perkara-perkara ini supaya dibenarkan pasukan keselamatan. Yang meminta ini juga adalah sesetengahnya daripada pasukan keselamatan itu sendiri supaya dan juga wakil-wakil rakyat yang juga yang hendak membawa senjata api mereka. Kedua juga ialah tentang MASwings ini sekarang ini benih-benh yang hidup, anak ayam, benih udang dan sebagainya.

■1740

Sekarang ini pun sudah tidak dibenarkan lagi dibawa oleh ATR 72. Mungkin tempat lain di Malaysia sudah tidak rasa, tetapi kami di Limbang memang teruk. Hendak masuk negara jiran kena kuarantin daripada segi perundangan *agriculture* mereka. Jadi sampai ada satu syarikat udang galah harimau kita Yang Berhormat, kena tutup. Benih tidak boleh masuk Limbang lagi, tidak ada cara lagi. Jadi kita minta juga MASwing melihat perkara-perkara ini. Kalau tidak, tercekiklah rakyat di sana.

Seterusnya sebelum saya mengakhiri perbahasan saya ini, saya ingin hendak menyebut beberapa perkara yang diperlukan oleh rakyat di sebelah sana iaitu tentang Projek Jiwa Murni. Projek Jiwa Murni ini ada dua projek yang sudah siap dan ia mempunyai impact yang begitu baik kepada rakyat kita di luar bandar, kita mintalah kepada Kementerian Pertahanan iaitu Projek Jiwa Murni, sebuah jalan di pesisir sungai yang dinamakan Jalanraya Pengkalan Rejab ke Kelapa Mawar. Ini kita pohon projek jalan di bawah Jiwa Murni, habis-habis pun 4 kilometer sahaja.

Kedua ialah untuk menaiktarafkan kem askar di Limbang ini. Kita minta Kementerian Pertahanan supaya bantulah askar-askar kita yang menjaga keamanan di negara kita ini supaya mereka juga walaupun dalam keadaan aman, mempunyai tempat yang selesa dalam sebuah kem yang baru walaupun saiznya tidak besar di Limbang sana. Kem tersebut yang sebenarnya kalau tidak silap saya dalam tahun 70-an, sahabat Jasim saya pun pernah melawat semasa beliau menjadi seorang, masih dalam angkatan tentera.

Saya rasa itu sahaja apa yang saya hendak sampaikan dan saya menyokong Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Bukit Gantang.

5.42 ptg.

Tuan Idris bin Haji Ahmad [Bukit Gantang]: *Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh* dan selamat petang.

Tuan Yang di-Pertua, saya akan berucap untuk membahaskan beberapa isu terutamanya ialah berkenaan dengan hal yang berhubung kait dengan program DLP iaitu program yang berhubung kait dengan *dual language program* yang asasnyalah untuk mempertingkatkan bahasa Inggeris di kalangan pelajar-pelajar yang terdapat di negara ini. Ia telah pun bermula pada tahun ini dengan sekolah perintisnya sebanyak 254 buah kalau ikut maklumat, tetapi yang disebut oleh kementerian sebanyak 300 buah sekolah yang telah pun mengadakan program DLP sebagai satu projek rintis.

Tuan Yang di-Pertua, kerana pelik kerana DLP ini tidak pun disebut di dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (PPPM) 2013-2025. Ia diadakan hanyalah berdasarkan kepada surat pekeliling yang bertarikh 9 November 2015 kepada semua pengarah pendidikan negeri, sedangkan ini merupakan satu dasar yang besar. Macam mana ia hanyalah berdasarkan kepada surat pekeliling semata-mata?

Tuan Yang di-Pertua, ini bukan bermakna saya tidak menyokong untuk hendak memperkukuhkan bahasa Inggeris kerana bahasa Inggeris ini ialah bahasa yang kita kena belajar dan kita kena perkukuhkan. Persoalannya ialah kerana ini mengulangi balik bagaimana sejarah kegagalan PPSMI yang telah pun kita lalui dan sehingga mengakibatkan menjadi mangsa kepada 3 juta pelajar dan melibatkan kos sebanyak RM5.2 bilion. DLP ini ialah dengan izin, *rebranding* balik PPSMI.

Ini kerana mengikut kajian kesan dari dasar PPSMI yang telah pun dilakukan oleh Profesor Emeritus Dato' Dr. Isahak Haron, di mana *finding* kepada kajian mereka, matlamat untuk meningkatkan mata pelajaran Sains dan Matematik tidak tercapai, bahkan merosot. Apa yang paling malang sekali dia kata, bahasa Inggeris juga tidak kesampaian untuk hendak ditingkatkan.

Tuan Yang di-Pertua, yang pelik dan hairan lagi, kenapa Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil dan Sekolah Jenis Kebangsaan Cina tidak terlibat dengan program DLP.

Dimaklumkan di kalangan pihak mereka, mereka mempertahankan untuk mempelajari soal Sains dan Matematik serta teknologi, mereka hendak supaya belajar di dalam bahasa ibunda mereka. Ini sudah berlakunya soal *double standard* terhadap pelajar-pelajar yang berada di sekolah aliran kebangsaan.

Saya juga ingin menuntut penjelasan daripada pihak kementerian mengenai pencapaian terkini Dasar Memartabatkan Bahasa Malaysia Memperkukuh Bahasa Inggeris yang diperkenalkan sejak 2010. Kenapa tidak diberikan insentif kepada mereka yang belajar di sekolah yang mengajar mata pelajaran Bahasa Malaysia kerana ada asas untuk memartabatkan bahasa Malaysia dan memperkukuhkan bahasa Inggeris. Kenapa guru yang mengajar Bahasa Malaysia tidak diberikan insentif seperti mana yang diberikan kepada guru yang mengajar Bahasa Inggeris? Contohnya guru bahasa Inggeris diberikan kursus Pro-ELT dan mereka yang mencapai C2 dalam *Cambridge English Placement Test* atau CPT, C2 mereka memperoleh sebanyak RM5,000. Kalau dapat C1 memperoleh imbuhan sebanyak RM3,000.

Tuan Yang di-Pertua, dasar ini kita melihat ia perlu kita bantah dan perlu pihak kementerian kembali kepada asasnya. Ini kerana mengikut kajian, sepatutnya kementerian kena mengambil perhatian bagaimana kajian ilmiah yang dibuat oleh Permuafakatan Badan Ilmiah Nasional iaitu PEMBINA yang mana diketuai oleh Dato' Haji Abdul Raof Hussin. Dato' Haji Abdul Raof Hussin ini merupakan bekas Timbalan Ketua Pengarah Pendidikan Malaysia dan Timbalan Pengerusi Suruhanjaya Perkhidmatan Pendidikan.

Beliau telah membuat kajian bersama-sama dengan 53 orang pensyarah yang difahamkan kajian ini memakan belanja sebanyak RM1 juta daripada lapan buah universiti yang diketuai oleh Profesor Dr. Muhammad Sandri Gani Hamzah daripada UPSI. Saya melihat kajian ini yang melibatkan 90 buah sekolah rendah, 70 buah sekolah menengah, 553 orang guru yang mengajar di sekolah-sekolah bandar, luar bandar, di pulau, sekolah Orang Asli. Mereka buat kajian melibatkan 15,089 orang responden yang terdiri daripada kalangan murid-murid sekolah.

■1750

Ini kajian yang saya rasakan yang saya sendiri pernah terlibat dalam kajian waktu menjadi pensyarah dahulu, kita melihat ini kajian yang *sampling* ataupun responden yang begitu tinggi. Rumusan yang dibuat ialah untuk pencapaian kepada PPSMI yang dicadangkan dahulunya hanyalah mencapai 4 peratus sahaja daripada apa yang dikehendaki oleh pihak kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, kesan daripada sini kita melihat kita tidak hendak melihat bagaimana Program DLP ini mengulangi bagaimana kegagalan PPSMI. Saya merayu sangat-sangat, kementerian ini apabila hendak buat satu dasar, biar tanya ahli dia. Tanya orang yang terlibat dalam bidang pendidikan. Ini kajian yang diketuai oleh Datuk Raof ini orang yang pernah bergelumang hampir dengan 40 tahun yang pernah menjadi Guru Besar Sekolah Menengah Sains Selangor dan akhirnya menjadi orang nombor dua di dalam Kementerian Pendidikan.

Mereka hari ini mengetahui dalam satu bentuk dalam kumpulan yang terdiri dari kalangan hampir 70 orang profesor. Antaranya ialah Profesor Shaharir Mohamad Zain, Profesor Dr. Wan Ramli dan juga Profesor Abdullah Hussain serta tokoh-tokoh bahasa yang lain. Mereka ini memberitahu DLP ini akan mengulangi kegagalan yang dialami oleh PPSMI. Sepatutnya kementerian kena dengar orang macam ini. Tak usah dengar saya tidak apa, mungkin orang politik PAS ini orang kata buatlah apa pun tidak betul, tidak apa. Akan tetapi dengar orang yang neutral, orang yang terlibat dalam dunia pendidikan kerana kita tidak hendak anak cucu kita menjadi mangsa kepada dasar ini.

Tuan Yang di-Pertua, sebab itu kita tengok kesan yang kita lihat tadi, Matematik dan Sains pun tidak ke mana kita bimbang seperti pepatah sebut, "yang dikendong kecikiran yang dikejar tidak dapat."

Tuan Yang di-Pertua, menurut Profesor Emeritus Dato' Isahak Haron lagi, dia telah pun memberikan cadangan, mereka ini bukan sahaja menentang kerana kita bercakap soal untuk hendak meningkatkan bahasa Inggeris bukan bererti kita menentang kerana hadis Nabi SWT pun menyebut... [*Membaca sepotong hadis*] Maksudnya, belajarlailah bahasa asing, kamu aman daripada tipu daya.

Bukan sahaja bahasa Inggeris, Jerman, Perancis, bahasa Arab, kita kena belajar tidak ada masalah. Bahasa Cina dan sebagainya boleh belajar dan dalam hal ini mereka membuat cadangan yang bersifat membina ataupun konstruktif. Kerana apa, dalam kajian mereka telah pun memberitahu pendekatan modul alternatif yang dipanggil *English in Context for Content* (ECC) untuk peningkatan PMP Bahasa Inggeris mesti bermula daripada sekolah rendah lagi, kerana beliau berpandangan kajian mereka berkata kaedah mengajar TESL yang sekolah kebangsaan hari ini kurang sesuai, ini menurut dia.

Keduanya tengok dia kata buku teks dan latihan bahasa Inggeris perlu ditukar dengan adanya bacaan tambahan untuk membolehkan pelajar-pelajar membuat latihan membaca dan juga menulis.

Ketiga, cadangan mereka Kelab Bahasa Inggeris boleh mengadakan pelbagai aktiviti kokurikulum dengan menggunakan bahasa Inggeris seperti mana berlakon, soal jawab, bermain ataupun *language game* dan sebagainya. Ini cadangan-cadangan yang kita dapat lihat daripada mereka yang telah pun memberikan pandangan ini. Begitu juga ada cadangan dari kalangan jawatankuasa ini, mereka menyebut boleh kita menggunakan pendekatan pedagogi yang pernah digunakan pakai oleh *American Peace Corps* untuk sukarelawan *American Peace Corps* yang berjaya mengajar Matematik dan Sains sepenuhnya dalam bahasa Malaysia. Menurut saudara, Encik Halim Fauzi CML dia telah memberitahu dalam masa 12 minggu sahaja mereka telah pun boleh untuk menguasai bahasa ini.

Tuan Yang di-Pertua, itu isu yang pertama. Kemudian isu OKU. Orang kurang upaya, bukan 'Orang Kuat UMNO'- OKU. Marah pula [*Ketawa*] Okey, petang-petang ini sentuh...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Seri Dr. Ronald Kiandee]: Yang Berhormat Kapar duduk sebelah orang UMNO.

Tuan Idris bin Haji Ahmad [Bukit Gantang]: Okey, iaitu untuk berkenaan kebajikan orang kurang upaya. Ini kerana dalam Rancangan Malaysia Kesebelas kerajaan ada menyebut berkenaan dengan Pusat Kehidupan Berdikari untuk *Independent Living Center* atau ILC untuk manfaat OKU pelbagai kategori. Jadi saya hendak tanya di sini sejauh manakah adanya kerangka kursus yang berkaitan dengan projek ILC ini terutamanya dari kalangan untuk kita menampung ataupun memberikan kebajikan kepada OKU yang berada di luar bandar terutamanya yang mereka berada di luar Lembah Klang kerana mereka ini masih lagi terdiri daripada kalangan yang tercicir dari segi sudut kebajikan dan sebagainya.

Kuota Kursus kita harap dapat mewujudkan peluang pekerjaan untuk sara hidup OKU. Harapan saya jangan mereka ini dipinggirkan, tidak guna kalau kita cakap tentang pendapatan negara yang tinggi sedangkan golongan ini golongan yang kita pinggirkan.

Tuan Yang di-Pertua, kerana saya melihat dari segi banyak perkara yang berlaku. Kadang-kadang saya minta sangat-sangat supaya Jabatan Kebajikan Masyarakat supaya permudahkan soal pengurusan orang-orang kurang upaya ini dalam mereka ini berhubung kait dengan soal birokrasi. Ini kerana setiap tahun mereka ini terpaksa *renew* berkenaan dengan status mereka di Pejabat Jabatan Kebajikan Masyarakat dan kita tengok kadang-kadang mereka ini sudah susah. Hendak pergi memakan masa ataupun perlukan kepada kenderaan ataupun peluang. Sepatutnya automatik sahajalah ataupun kalau tidak pun tidak ramai mana. Kalau boleh dari kalangan pegawai itu pergi sendiri ke rumah-rumah OKU ini tadi supaya kita sendiri yang daftar mereka.

Tuan Yang di-Pertua, antara perkara yang saya harapkan supaya dipertimbangkan. Pertama ialah menyediakan tapak niaga untuk usahawan OKU terutamanya di bandar-bandar. Ini sebagai satu perkara yang perlu kita lakukan untuk membantu mereka supaya hidup secara berdikari. Dahulunya kita pernah tengok di Kuala Lumpur ada Wakaf Orang Buta, di Kuala Lumpur satu masa dahulu kita harapkan supaya perkara ini dapat dihidupkan balik untuk membolehkan segala kemahiran yang Allah Taala berikan kepada OKU ini untuk mereka ini sebenarnya tidak hendak menyusahkan orang. Saya tengok orang-orang OKU ini kadang-kadang dia ada inisiatif sendiri, ada daya usaha sendiri yang hendak mencari makan sendiri dan mereka tidak bergantung dengan orang lain. Maka sebab itu kita berikan keutamaan kepada mereka.

Kedua, wujudkan kuota khusus dalam menjawat jawatan sama ada di GLC ataupun dalam jawatan kerajaan dan swasta. Kalau swasta itu kita berikan insentif agar mereka ini terutama dalam soal pengecualian cukai dan sebagainya boleh diberikan kepada mereka sebagai galakan untuk menempatkan orang OKU ini di tempat mereka.

■1800

Ketiga, libatkan sama OKU yang profesional dan usahawan ini dalam membuat polisi di dalam GLC dan juga di dalam sektor awam.

Keempat, memperuntukkan sejumlah dana bagi penyelidikan yang berkaitan dengan OKU untuk pembangunan OKU yang bersifat holistik.

*[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said)
mempengerusikan Mesyuarat]*

Tuan Yang di-Pertua, isu yang ketiga ialah berkenaan dengan kos sara hidup yang juga disebut oleh Yang Berhormat Limbang tadi kerana kita melihat semua hari ini yang bercakap soal berkenaan dengan kos sara hidup yang begitu mencengkam terutama daripada kalangan penduduk-penduduk luar bandar. Kita tengok hari ini, sudah tentu kita lihat berkenaan dengan tekanan hidup yang dihadapi oleh rakyat kita pada hari ini.

Walaupun kita tengok ada berlakunya gaji yang meningkat tetapi tidak sepadan walaupun pernah disebut oleh Menteri di Jabatan Perdana Menteri, Dato' Sri Abdul Wahid Omar, yang menyebut bahawasanya pendapatan rakyat di Malaysia ini ialah RM5,900. Mungkin adalah dua tiga empat orang satu kampung itu yang ada pendapatan macam ini. Pendapatan yang ini kebanyakannya tidak dimiliki oleh keseluruhan majoriti dari kalangan rakyat kerana kos sara hidup ini terutamanya yang melibatkan soal rumah, pengangkutan, penjagaan kanak-kanak, penjagaan kesihatan, ini di antara kos yang tinggi selain daripada soal untuk kita hendak makan.

Sekarang, kita tengok berlakunya pengangguran di kalangan siswazah. Bagaimana pernah dilaporkan juga oleh Menteri. Seramai 161,000 dari kalangan siswazah yang menganggur. Ini sudah tentu kerana tidak dapat menampung tempat kerja pada hari ini. Dulu, kita tengok anak-anak kita bila masuk universiti, kita rasa kita sudah terlepas bebanan kita. Sekarang, bila masuk universiti, belum tentu lagi. Sudahlah kena dengan tidak dapat biasiswa, malahan juga kita tengok ada dari kalangan pelajar-pelajar yang masuk fakulti perubatan pada hari ini pun tidak ada biasiswa.

Saya ingat masuk fakulti perubatan dapat biasiswa. Sekarang ini pun fakulti perubatan pun tidak dapat biasiswa. Sepatutnya mereka ini merupakan orang yang pandai, yang cerdik. Hendak masuk fakulti perubatan sekurang-kurangnya mesti dapat 4.0 ataupun 3.9 barulah mereka layak masuk fakulti perubatan. Tiba-tiba mereka juga tidak diberikan biasiswa. Ini satu benda yang amat malang. Keluar pula, kita lihat tidak adanya pekerjaan. Begitu juga hari ini, bankrap kerana menurut daripada Menteri juga, menyebut setiap hari seramai 68 orang setiap hari diisytiharkan bankrap. Tahun 2008 sehingga 31 Januari 2015, terdapat 132,543 kes bankrap.

Jadi apabila tekanan hidup ini, saya bimbang ialah sudah tentu yang paling saya bimbang ialah meningkatnya permasalahan sosial. Manusia ini apabila dia tidak ada hendak makan, tidak ada minum, dia sudah hilang pegangan agamanya, dia boleh buat macam-macam. Inilah yang paling saya takut sangat. Sebab itu kita harapkan supaya perkara-perkara seperti ini diambil perhatian oleh pihak kerajaan untuk hendak mengatasi benda ini termasuk juga di kalangan siswazah. Apabila mereka keluar universiti, tidak ada kerja, sebenarnya mereka telah mengalami tekanan jiwa. Jiran tanya, anak awak tidak ada kerja lagikah? Pergi balik kampung, jumpa saudara, tidak kerja lagikah? Jadi tekanan kepada anak-anak kita yang keluar universiti yang tidak ada kerja pada hari ini.

Tuan Yang di-Pertua, sekarang kita tengok bagaimana satu kajian yang telah dibuat oleh FOMCA. Persepsi pengguna terhadap apa yang berlaku berkenaan dengan kos sara hidup pada hari ini, mereka berpendapat dan kata, kerajaan sebenarnya tidak bertindak untuk mengekalkan harga barang yang berpatutan. Ini kajian yang dibuat oleh FOMCA yang saya baca di dalam kajian mereka.

Kedua, kegiatan pencatutan oleh peniaga-peniaga ini bermaharajalela. Ertinya yang kaya, bertambah kaya dan yang miskin bertambah miskin.

Ketiga, ialah apabila kerajaan mesti memikirkan juga soal pemansuhan subsidi. Sebab itu saya apabila kerajaan dia buat Kedai Rakyat 1Malaysia, memang harga yang berpatutan dan sebagainya tetapi itu pun tidak sepadan kerana kita yang ada duit pun boleh beli di kedai itu sedangkan kedai itu dapat subsidi. Sepatutnya orang hendak beli di kedai itu hanyalah orang-orang yang tertentu sahaja yang terdiri dari kalangan mereka yang dikategorikan sebagai orang miskin baru layak untuk membeli di kedai yang disebut sebagai Kedai Rakyat 1Malaysia yang dianjurkan oleh pihak kerajaan dengan mendapat subsidi daripada kerajaan. Sedangkan ini tidak berlaku, semua orang boleh beli. Akhirnya subsidi yang diberikan itu tidak sampai kepada sasarannya. Terbaru, kerajaan hapuskan subsidi tepung untuk yang 25 kilogram.

Orang tanya 25 kilogram tidak apalah untuk peniaga. Betul. Apabila untuk peniaga, akhirnya yang akan terjejasnya ialah kepada pengguna juga. Kebanyakan orang yang berniaga besar-besar, dia beli secara pukal sedangkan dia tidak diberikan subsidi. Maka dia beli tepung dengan harga yang mahal. Maka akhirnya bebanan itu akan terkena kepada pengguna.

Begitu juga kajian yang diputuskan juga apabila GST diperkenalkan tahun lepas. Kita tengok kenaikan harga barang meningkat. Tadi Yang Berhormat Limbang pun sebut tadi. Di sana sudah tentulah lagi ketara di sebelah Sabah dan Sarawak. Kenaikan harga barang antara 20 peratus hingga 25 peratus. Begitu juga yang paling ketara sekali ialah kita tengok terlalu banyaknya ketirisan yang berlaku, semuanya adalah akibat daripada ketidakbijakan untuk kita ini menyelesaikan permasalahan ini.

Tuan Yang di-Pertua, cadangan sepatutnya kerajaan ambil untuk kawal harga. Pertama ialah kena ada pusat harga yang *berauthority*. Ertinya pusat ini akan *declare* melalui media tentang kenaikan ataupun penurunan harga. Sebab itu kita tengok kedai-kedai ini, peniaga apabila naik, dia sudah tidak turun. Ini pelik barang ini. Dia lebih kurang umur juga. Bila umur 60 tahun, dia tidak pergi 59 tahun sudah. Harga barang Malaysia pun sama. Bila naik, tidak turun. Bila petrol naik, dia naik. Bila petrol turun, dia tidak turun. Sebab itu kita katakan tadi mesti ada pusat harga yang *berauthority* untuk *declare* tentang kenaikan ataupun penurunan tentang satu harga. Tujuan pusat harga ini ialah sudah tentu antaranya memantau pergerakan harga keperluan dan perkhidmatan.

■1810

Kedua, menerbitkan data tentang pergerakan harga barang keperluan dan perkhidmatan.

Ketiga, membuat cadangan dasar untuk menangani isu kesan kos sara hidup pengguna ini.

Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali ialah berkenaan dengan hal yang berkaitan dengan soal perumahan mampu milik. Walaupun hari ini kita tengok ialah rumah hari ini tadi disebut oleh Timbalan Menteri ketika menjawab soalan lisan tadi. Memang hari ini kita tengok kebanyakan bank tidak mampu hendak beri. Kalau rumah mampu milik harga RM300,000 ini bukan mampu milik tetapi mampu tengok sahaja. Ini yang berlaku.

Oleh sebab itu kajian yang pernah dibuat oleh *Khazanah Research Institute* dalam laporan menyediakan perumahan mampu milik pada tahun 2015 dan dia memberitahu harga rumah di Malaysia ini mahal. Sepatutnya kita hendak dapat, kita katakan pemilikan harga rumah di Malaysia ini hanyalah tiga kali gaji tahunan isi rumah. Kalau gaji isi rumah itu kita darab tengok dengan tiga tahun maka tiga kali setahun maka itulah pendapatan kita RM30,000 setahun malah harganya lebih kurang RM90,000 ataupun kita katakan harga dalam RM150,000 boleh tahan. Sampai RM200,000, RM300,000 orang tidak mampu untuk beli. Kalau tidak ada *pay slip* gaji kita hendak pinjam RM300,000 tidak ada RM6,000 sebulan maka bank tidak akan memberi.

Sedangkan realiti yang berlaku sepatutnya tiga kali gaji sahaja. Di Kuala Lumpur, 5.4 kali, di Pulau Pinang 5.2 kali. Jadi sudah tentu banyak yang tidak mampu untuk memiliki sedangkan kalau dibandingkan dengan kalau mengikut *Khazanah Research Institute* ini berbanding dengan UK hanyalah 4.7 kali, Amerika 3.5 kali dan Singapura 5.1 kali. Margin keuntungan di Malaysia juga kita tengok terlalu tinggi sehinggakan 21 peratus berbanding dengan Amerika hanyalah 12 peratus, UK 17 peratus, dan Thailand 14 peratus.

Maka dengan sebab itu kerajaan perlu pertamanya membendung spekulasi melalui kaedah kawal selia yang lebih ketat supaya keuntungan pemaju ini kena kawal. Kalau kita tengok rumah *area* Gombak hari ini, rumah dua tingkat sudah mencecah sampai RM2 juta. Itu *area* Gombak. Oleh sebab itu kata Yang Berhormat Puchong tadi orang pakat beli rumah di Puchong walaupun jauh tetapi kalau dikira dengan *transport*, masa dan sebagainya pergi mari, pergi mari lebih kurang sama sahaja, sebab itu inilah keadaan yang berlaku.

Kedua, memberi keutamaan kepada pembeli pertama.

Ketiga, merancang untuk bekalan perumahan yang stabil pada harga yang berpatutan.

Tuan Yang di-Pertua, satu lagi sedikit masa tidak cukup lagi iaitu berkenaan dengan pengangkutan awam. Jadi kita tengok pengangkutan ini adalah kita tengok perkara yang tinggi juga dalam soal kita belanja untuk bulanan kita. Dalam perbelanjaan isi rumah hampir 20 peratus hingga 30 peratus digunakan untuk pengangkutan. Sampai hari ini kita tengok kes berkenaan dengan *public transport* ini tidak selesai. Bukan orang tidak mahu naik pengangkutan awam. Saya tengok ETS hari ini banyak orang guna tetapi masalahnya begitu juga dengan komuter dan juga LRT. Banyak orang guna tetapi persoalannya kita tidak mengenakan program ini ataupun projek ini tidak dibuat dengan teratur antaranya *shuttle bus* antara taman dengan stesen LRT. Itu sepatutnya diperkenalkan.

Macam di Selangor baru-baru ini telah pun memperkenalkan bas percuma. Mungkin salah satu walaupun benda ini usaha yang kecil tetapi sekurang-kurangnya ada satu inisiatif yang dilakukan oleh Kerajaan Negeri Selangor. Kita tengok juga sepatutnya apabila hendak menggalakkan pengangkutan awam, kerajaan kena berikan subsidi kepada perkhidmatan awam dan anggap ini sebagai satu tanggungjawab sosial.

Tiba-tiba kita tengok berlaku pula kenaikan harga tambang. Teksi 19 Mac 2015 di Kuala Lumpur, Pulau Pinang, Johor Bharu semua naik. Teksi 1Malaysia di Pulau Pinang dahulu daripada RM11.80 kepada RM19.80, teksi Lembah Klang dan Johor Bahru 10 kilometer dahulu RM10.80 sekarang RM17.50.

Kedua, bas pula naik bermula 15 Mei 2015 kadar naik RM4.60 hingga RM11. Komuter, LRT, monorel naik juga bermula 2 Disember 2015 naik 11 sen kepada 15 sen satu kilometer, ERL naik pula bermula 1 Januari baru ini RM35 naik RM55. Jadi ini perkara yang sepatutnya kita apabila kerajaan menggalakkan orang menggunakan pengangkutan awam sepatutnya tidak bolehlah untuk kita naikkan harga dan kerajaan mesti mencari ikhtiar. Kita tak nak lagi orang duduk guna kereta seorang sebiji menyebabkan berlakunya permasalahan banyak.

Oleh sebab itu antara benda yang boleh diambil kira ialah syarikat bas ini diberikan subsidi. Kedua, pengguna pula mudah untuk akses pengangkutan awam supaya mudah, kita tak nak payah. Perkhidmatan pula mesti boleh dipercayai. Ini kadang-kadang kita naik dekat Puduraya bas dia berhenti rata, dia ambil orang selagi tidak cukup penumpang. Kadang-kadang janji pukul 5.00, pukul 7.00 baru naik. Ini pun satu benda yang kita kena tengok. Keempat, keadaan bas selesa. Begitu juga tentang kekerapan supaya ditetapkan walaupun tidak ada penumpang dia kena berjalan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya ringkaskan.

Tuan Idris bin Haji Ahmad [Bukit Gantang]: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa itulah sahaja yang saya dapat untuk memberikan ucapan pada hari ini dan kita harapkan supaya apa yang diberikan tadi ialah untuk manfaat kepada orang-orang di luar sana terutama rakyat kita di Malaysia untuk kerajaan mesti memikirkan supaya untuk menyenangkan rakyat. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Terima kasih Yang Berhormat Bukit Gantang. Sila Yang Berhormat Jasin.

6.18 ptg.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua memberi saya peluang untuk sama-sama mengambil bahagian untuk membahaskan Titah Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong. Semoga apa yang kita perkatakan hari ini ataupun apa juga titah daripada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan dapat mengambil perhatian yang saksama daripada pihak kerajaan.

Titah perasmian Pembukaan Parlimen oleh Duli Yang Maha Mulia Yang di-Pertuan Agong telah menyentuh pelbagai bidang dan isu semasa termasuklah politik, keselamatan, perpaduan kaum, ekonomi, pendidikan dan juga lain-lain lagi. Pada hemat saya, apa juga yang telah dititahkan oleh Yang di-Pertuan Agong menuntut perhatian serius daripada kita semua. Seharusnya semua daripada kita di dalam Dewan ini dapat sama-sama menghayati titah ucapan ke bawah Duli Baginda dan sama-samalah kita mengambil iktibar serta dijadikan pedoman untuk kita dapat meneruskan tugas dan amanah kita sebagai wakil rakyat dan juga sebagai penggubal undang-undang di Dewan yang mulia ini.

Tuan Yang di-Pertua, eloklah awal-awal lagi kita akui bahawa sebenarnya perasaan *bias* memanglah merupakan sebahagian daripada fitrah manusia. Justeru itu tidak hairanlah terdapat individu-individu atau kumpulan-kumpulan individu yang hanya bercakap tentang perkara yang baik-baik sahaja mengenai satu pihak dan terdapat kumpulan individu yang hanya menumpukan kepada keburukan pihak yang sama itu.

■1820

Namun, apa yang menjadi tuntutan kita pada hari ini supaya kita dapat bercakap secara berimbang dan juga adil. Saya akui bahawa ia tidak mudah untuk bercakap secara berimbang dan adil kerana ada beberapa sebab. Pertama, saya juga mempunyai perasaan *bias*. Walau bagaimanapun, saya mesti berlaku adil.

Tuan Yang di-Pertua, dunia telah melalui tahun 2015 yang sarat dengan bencana alam, pergolakan dan juga cabaran. Banjir besar berlaku di India, di Pakistan, di Malawi dan Mozambique yang telah meragut sebanyak 700 nyawa dan hampir sejuta keluarga kehilangan rumah. Typhoon Komen pula menyerang Myanmar, India dan juga Bangladesh dengan 120 kematian dan 400,000 keluarga memerhatikan kemusnahan rumah mereka. Sementara gempa bumi yang berlaku di Nepal, yang menimbuskan sebanyak 900 orang dan hampir 350,000 keluarga meratapi kemusnahan rumah dan harta benda mereka. Peperangan sesama Islam terus berlaku di Timur Tengah dengan ratusan ribu kematian dan berjuta orang yang menjadi pelarian.

Menyaksikan atas semua keganasan, kesengsaraan dan kesedihan ini, kita sepatutnya merasa bersyukur kepada Allah kerana negara kita selamat, negara kita makmur, negara kita aman. Namun, kita tidak lupa dengan gempa bumi yang melanda di Ranau pada 15 Jun tahun lalu yang mana 19 orang telah mati dan kemusnahan ditaksirkan lebih kurang bernilai RM100 juta.

Di bawah persekitaran geopolitik dan ekokeselamatan yang tenang dan sarat dengan ancaman, ekonomi dunia telah berkembang dengan perlahan pada tahun 2015 berbanding dengan tahun 2014. Berdasarkan daripada *IMF World Economic Outlook*, pertumbuhan GDP dunia hanyalah sebanyak 3.1 peratus sahaja pada tahun lalu berbanding dengan 3.4 peratus pada tahun 2014. Pertumbuhan ekonomi Malaysia juga dalam arah aliran menurun yang sama. Ekonomi kita mencatat pertumbuhan sebanyak 5 peratus pada tahun lepas berbanding dengan 6 peratus pada tahun 2014.

Sesungguhnya, pencapaian tersebut boleh kita banggakan dengan keadaan persekitaran global yang cukup *hostile*, apatah lagi prestasi ekonomi banyak negara yang dalam keadaan yang lebih teruk lagi berbanding dengan negara kita. Antaranya USA, *Eurozone*, Jepun, Taiwan, Korea dan Thailand. Itu sebablah Tuan Yang di-Pertua, supaya dapat menyedarkan mereka yang sentiasa melemparkan fitnah, mengkritik negara kita, bahkan seharusnya mereka bersyukur di atas nikmat Allah bahawa negara kita terus mencatat banyak kecemerlangan berbanding dengan negara-negara lain yang sedang menghadapi banyak kesukaran pada ketika ini.

Dalam konteks ini, secara relatif, prestasi ekonomi kita jauh lebih baik berbanding dengan negara-negara berkenaan. Ia disokong oleh beberapa petunjuk ekonomi yang memberangsangkan seperti dengan kadar pengangguran negara yang terus rendah. Pada bulan Disember tahun 2015, ia mencatatkan pada angka 2.7 peratus, di antara yang terendah di dunia dan kadar inflasi kita sederhana iaitu bulan Disember tahun lepas sebanyak 2.7 peratus sahaja.

Dalam pada itu, kita juga telah berjaya mengekalkan dan menikmati kadar guna tenaga penuh ataupun, dengan izin, *full employment* terus-menerus sejak 21 tahun yang lalu. Sementara lebih dagang kita, bulanan selama 217 bulan berturut-turut telah mencatatkan lebih akaun semasa sepanjang 18 tahun yang lalu.

Tuan Yang di-Pertua, *significant* nya, data akaun semasa ialah membantu memberikan beberapa petunjuk. Sebagai contoh, lebih akaun semasa bagi suku tahun keempat tahun 2015 sebanyak RM11.4 bilion itu adalah angka yang tertinggi sejak enam suku tahun yang lepas, membayangkan nilai ringgit kita *insya-Allah*, akan naik dan juga banyak dana asing yang akan mengalir masuk ke dalam negara kita.

Benar sekali bersama sokongan kenaikan harga minyak mentah yang kini telah mencecah melebihi USD40 dari serendah USD27 setong. Nilai ringgit kita telah mengukuh pada hari ini sebanyak RM4.12 berbanding dengan USD1, mengukuh dari serendah RM4.48 USD1 pada 29 September tahun 2015.

Pelaburan juga terus mengalir masuk pada minggu terakhir 4 Mac 2016, aliran masuk bersih di pasaran saham kita adalah sebanyak RM300 juta, indeks KLCI telah kembali untuk menembusi tahap psikologi 1,700 mata pada 7 Mac tahun 2016. Pada tahun yang lalu, nilai pelaburan yang diluluskan adalah sebanyak RM178 bilion. Walaupun ia lebih rendah daripada tahun 2014 sebanyak RM234 bilion, namun, ia ialah lebih tinggi daripada sasaran RMKe-10 iaitu sebanyak RM148 bilion. Kita ucapkan tahniah kepada Yang Berhormat MITI yang hadir dalam Dewan ini. Di atas usaha beliau, kita dapat lihat bahawa pelaburan dana asing akan terus mengalir masuk dalam negara kita.

Apa yang memberangsangkan kita Tuan Yang di-Pertua, ialah tempoh yang sama, FDI kita telah meningkat sebanyak 15 peratus daripada RM34 bilion kepada RM39 bilion. Dalam pada itu, sekalipun senario yang saya lakarkan tadi nampaknya menarik, namun, kita seharusnya perlu berhati-hati.

Pertama, dalam kita keghairahan mendengar guruh di langit bahawa harga minyak mentah OPEC akan mencecah USD50 se tong dalam tempoh gerhana ini. Seharusnya kita janganlah lupa bahawa, dengan izin Tuan Yang di-Pertua, *the global glut is still big*.

Kedua, pelabur yang membawa masuk dana mereka ke pasaran saham kita boleh juga membawa wang mereka keluar pasaran yang lebih selamat dan menjanjikan keuntungan yang lebih besar. Justeru, adalah menjadi tanggungjawab kita bersama-sama untuk mengekalkan prestasi persekitaran politik dan ekonomi yang kondusif dan selamat jika kita mahu terus dapat menikmati kemakmuran yang sama-sama dapat kita rasakan. Kita mahu kalau boleh, kita dapat warisi kemakmuran yang kita sama-sama dapat kecapai ini pada generasi anak bangsa kita pada masa akan datang.

Maka seharusnya kita hentikanlah *politicking* yang berkepentingan sempit ini seperti mana yang disarankan oleh Seri Paduka Baginda. Berikanlah sokongan padu kepada pemimpin kita, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan marilah kita bersama-sama melangkah ke hadapan sederhana dan sebahu bersama-sama beliau.

Tuan Yang di-Pertua, di celah-celah pertumbuhan ekonomi yang menurun dan di silam pula dengan berita-berita yang positif itu, terdapat pula berita yang lebih menggembirakan rakyat. Pendapatan rakyat tetap meningkat seperti mana yang dilaporkan oleh penyiasatan pendapatan isi rumah yang dilaksanakan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia. Pada tahun 2009, purata pendapatan kasar bulanan isi rumah adalah sebanyak RM4,025 sahaja. Ia telah melonjak kepada angka RM6,141 pada tahun 2014.

Apa yang perlu kita tekankan di sini ialah kenaikan pendapatan itu adalah lebih tinggi iaitu sebanyak 84 peratus setahun melebihi kenaikan kadar inflasi tahunan kita iaitu pada tahap 2.3 peratus setahun bagi tempoh yang sama.

■1830

Apa yang telah saya perkatakan itu, bukanlah sahaja untuk menyentuh tentang kejayaan kita daripada segi *capital economy*. Bahkan juga kita mahu merangkumi kejayaan kita daripada segi ataupun aspek *people's economy*. Justeru, patutlah kita bersyukur kepada Allah SWT dan kita mengucapkan terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri kita yang telah berjaya mengemudikan negara kita dan berjaya untuk membawa negara kita ke satu tahap yang cukup meyakinkan sekali.

Saya sebenarnya yakin hiruk-pikuk sejak setahun yang lalu yang mahu menggugat kedudukan Yang Amat Berhormat Dato' Sri Perdana Menteri sebagai Presiden UMNO dan juga Perdana Menteri tidak akan berjaya *insya-Allah*, untuk melunturkan semangat beliau. Kita mahu kalau boleh Perdana Menteri kita akan terus berkhidmat kepada rakyat dan kepada negara... [Disampuk] Marilah kita sama-sama berdoa agar beliau sentiasa dalam pemeliharaan Allah SWT serta beliau diberikan kekuatan, diberikan kesihatan untuk meneruskan amanah yang kita sama-sama mahu beliau pikul bersama.

Tuan Yang di-Pertua, sesungguhnya, kejayaan yang saya lakarkan itu memang wajar kita raikan dan patut kita berasa lega. Kalau kita tidak sama-sama menyumbang, kita jangan buat kacau. Kita mahu kalau boleh, semua peringkat masyarakat sekurang-kurangnya kalau tidak berkeupayaan untuk menyumbang tenaga, idea dan apa sahaja tetapi janganlah hendak menjadi pengacau kepada kemakmuran dan kejayaan negara kita. Namun pada masa yang sama, kita perlulah sama-sama berusaha dan mengekalkan rekod cemerlang ini. Ia merupakan satu cabaran yang besar kerana kita berada dalam persekitaran geopolitik dan ekokeselamatan global yang amat versatil serta mendepani, dengan izin, *global headwind* yang sangat panas ini.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Yang Berhormat Jasin.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat Sepang bangun.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Boleh Yang Berhormat Jasin?

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Okey.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Jasin. Yang Berhormat Jasin, saya rasa sebagai Ahli Parlimen Barisan Nasional, sudah tentu Yang Berhormat Jasin kena pertahankan Perdana Menteri. Cuma saya hendak tanya Yang Berhormat Jasin sebagai Ahli Parlimen, setuju atau tidak dengan saya, apabila kita menegur *Prime Minister* ini sebab kita hendak supaya dia terus mempertahankan integriti dia kalau sekiranya ada masalah-masalah yang menjejaskan integriti dia.

Contohnya kes RM2.6 bilion, kes yang melibatkan 1MDB, kes-kes tuduhan-tuduhan yang dibuat ke atas beliau oleh surat khabar-surat khabar luar. Setuju atau tidak dengan saya, sebagaimana Perdana Menteri yang kita hendak doakan supaya dia terus mentadbir negara ini, mesti dia harus bersama-sama membersihkan nama-nama dia. Jadi setuju atau tidak dengan saya, beliau harus saman WSJ, *Washington Post* dan beliau juga harus membersihkan nama dalam tuduhan-tuduhan yang dibuat oleh *Sarawak Report* dan sebagainya dengan menyaman surat khabar-surat khabar tersebut. Apa pandangan Yang Berhormat Jasin?

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Terima kasih Yang Berhormat Sepang. Saya sebenarnya, jangan kira saya daripada Barisan Nasional ataupun daripada mana tetapi sebagai rakyat Malaysia yang sama-sama dapat menikmati keindahan, keamanan, kesejahteraan dan kemakmuran negara. Selain daripada kita bersyukur kepada Allah, kita mestilah berterima kasih kepada pemimpin kita dan dalam Islam pun ada sebut dengan nyata sekali. Saya tahu Yang Berhormat Sepang lebih maklum, ada cara yang paling bijaksana untuk menegur seorang pemimpin, cara yang paling bijaksana. Saya tidak payah terangkan lagi.

Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Soalan saya, saman itu setuju atau tidak setuju. Itu sahaja.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Saya tidak payah sebut lagi, Tuan Yang di-Pertua. [Ketawa] Lantaran itu - saya sudah hilang punca sekarang ini. Akan tetapi *insya-Allah*, saya tetap akan terus bersama-sama memberikan sokongan padu kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang telah membuktikan ketokohan beliau, kewibawaan beliau dalam mengemudikan negara kita sehingga kita telah menjadi sebuah negara contoh.

Tuan Yang di-Pertua, setiap kali kita ke luar negara, kita telah diberi pujian bukan sahaja oleh mereka di luar sana, bahkan pelajar-pelajar kita yang selama ini pemikiran mereka dipesongkan oleh mereka yang tidak bertanggungjawab kononnya negara kita ini korup, konon negara kita hancur. Akan tetapi setelah kita berikan penerangan, saya masih ingat lagi Yang Berhormat Menteri MITI semasa memberikan penerangan kepada pelajar-pelajar, ramai daripada pelajar telah mengeluh bahawa selama ini kita telah dipesongkan dengan cerita-cerita buruk daripada mereka yang tidak bertanggungjawab, yang mempunyai kepentingan sendiri.

Jadi hendaknya kalau boleh, hentikanlah perkara buruk ini. Kalau boleh mari kita jalan bersama-sama. Kita mahu kalau boleh, *go forward*. Kita mahu menjadikan negara kita sebagai negara contoh. Seperti yang saya sebut tadi, kalau boleh, kita mahu mewariskan kepada generasi anak bangsa kita keindahan, kesejahteraan dan keamanan negara kita ini.

Tuan Yang di-Pertua, janganlah kita hendak mengabaikan petunjuk-petunjuk penting ekonomi yang agak negatif pada awal tahun 2016. Sekalipun harga komoditi seperti minyak mentah, getah dan kelapa sawit telah mula pulih. Contohnya permintaan global masih lemah. Eurozone masih bergelut dengan ekonomi yang lemah dan kadar pengangguran yang tinggi manakala Jepun terus dihantui oleh deflasi dan kini menyaksikan pula perbelanjaan isi rumah yang merosot. Maka, antara impaknya ialah nilai eksport kita mengecil seperti mana yang dialami oleh USA dan kita pada bulan Januari yang lalu. Permintaan kilang dunia pun turut mendatar manakala PMI ataupun, dengan izin, *Purchasing Managers' Index* China, dan juga Malaysia juga menurun.

Ringkasnya, pertumbuhan, pelaburan dan juga perdagangan dunia masih lemah manakala komuniti peniaga dan juga pengguna lebih berhati-hati. Perniagaan tidak berkembang dan pengguna pula tidak berbelanja. Apa yang saya hendak sebut di sini, walaupun kita menghadapi beberapa cemuhan daripada mereka yang berpolitik sempit, walau apa pun dituduh mereka Tuan Yang di-Pertua, kita dapat lihat ringgit kita semakin mengukuh. Walaupun mereka kata akan naik sampai RM4.50 tetapi hari ini *alhamdulillah*, RM4.12 sen. Harga getah pun telah *rebound*, Tuan Yang di-Pertua.

Jadi apa pun dia cakap, *insya-Allah*, kita akan terus mencatat kejayaan. Jadi, kita berharap kepada para pemimpin kita, jangan pedulikan kepada mereka ini. Kita teruskan kerja kita, kita mahu kalau boleh negara kita akan terus berjaya. Justeru, kerajaan telah pun *factor in* semua faktor berkaitan dan mengunjurkan bahawa pertumbuhan ekonomi kita pada tahun 2016 ini akan lebih rendah berbanding dengan tahun 2015 iaitu sekitar 4 peratus ke 5 peratus sahaja selaras dengan landskap pertumbuhan ekonomi dunia yang lembap dan jangan lupa bahawa dibimbangi Amerika akan mengalami kemelesetan ekonomi. Benar, kebimbangan tersebut telah berkurangan tetapi ia sebenarnya belum hilang lagi. Keadaan ini bakal mengundang pelbagai masalah sosial ekonomi yang akan menghimpit rakyat.

Pertama sekali, bilangan penganggur yang sedia ada iaitu sebanyak 450,000 orang. 141,000 ataupun 31 peratus adalah yang berkelulusan *tertiary*, segera akan meningkat. Peningkatan tersebut datangnya daripada dua punca, mereka yang baru masuk ke pasaran buruh seperti mereka yang baru tamat belajar dan mereka yang terpaksa diberhentikan demi menyelamatkan syarikat. Contohnya, kita dapat lihat pengumuman MAS, Petronas dan juga CIMB yang akan memberhentikan ribuan pekerja masing-masing.

Mereka ini perlu akan bersaing dengan pekerja-pekerja asing yang terus membanjiri negara kita. Ini bermakna, kadar kemiskinan kita akan menokok. Kalau satu ketika kita dapat berbangga, kita mencatat kadar pertumbuhan yang cukup terbaik dalam dunia. Pada masa yang sama, rakyat juga akan diserang oleh kenaikan kos sara hidup yang melambung ekor daripada kenaikan harga minyak mentah dan sebab-sebab lain sedangkan gaji dan pendapatan yang mendatar atau tidak mampu mengejar kenaikan harga barang-barang. Dengan demikian, kualiti hidup kita akan meruncing dan terjejas dan apa yang kita bimbang, penyakit sosial akan merebak dan juga menular.

■1840

Seungguhnya gaji pekerja Malaysia pada ketika ini adalah amat rendah. Menurut Laporan Penyiasatan Gaji dan juga upah yang dikeluarkan dari Jabatan Perangkaan Malaysia, gaji penengah mereka pada tahun 2014 hanya sebanyak RM1,575 sebulan. Hanya macam pengurus atau pun orang-orang profesional menerima gaji penengah bulanan sebanyak RM4,000 ke RM5,000. Yang lain sebenarnya mereka hanya layak menerima BR1M sebab pendapatan mereka di bawah RM2,600 sebulan.

Dari segi negeri pula, hanya Kuala Lumpur dan Putrajaya sahaja yang mencapai gaji penengah sebanyak RM3,100 hingga RM3,500 sebulan. Negeri-negeri yang lain sebenarnya adalah di bawah RM2,600 sebulan dengan Sabah yang mencatat terendah iaitu sebanyak hanya RM1,569 sebulan.

Tuan Yang di-Pertua, isu gaji dan upah ini adalah isu kritikal yang perlu kita depani dalam usaha kita untuk melonjakkan taraf hidup rakyat kerana hampir tiga suku daripada guna tenaga kita adalah makan gaji. Lebih mengkusarkan dan menyedihkan kita, PEMANDU telah mengunjurkan bahawa kira-kira 7 juta pekerja kita akan menerima gaji dan upah di bawah RM2,000 sebulan menjelang tahun 2020.

Nilai RM2,000 pada tahun 2020 mungkin sama nilainya pada ketika ini sebanyak RM1,500. Bayangkanlah bagaimanalah kehidupan mereka pada masa itu. Sungguh memang kita cukup sedih. D daripada segi MBE pula, Model Baru Ekonomi, gaji dan upah yang rendah ini akan menggugat usaha kita untuk mencapai tahap ekonomi berpendapatan tinggi. Dari segi ukuran negara maju, sumbangan gaji dan upah atau pampasan pekerja kepada GDP hendaklah pada tahap 60 peratus.

Pada ketika ini kita di Malaysia hanya baru mencapai sebanyak 35 peratus sahaja. Bukan sahaja sasaran 60 peratus, mungkin ia tidak akan tercapai bahkan sasaran 40 peratus yang ditetapkan dalam RMKe-11 juga susah kita hendak capai. Justeru, saya menyarankan agar isu pasaran buruh yang kompleks yang sarat dengan masalah ini segera kita kaji dengan secara menyeluruh termasuklah isu gaji dan upah, dengan izin *condition in workplaces*, pergantungan kepada pekerja asing dan juga isu 3B.

Saya yakin rakyat Malaysia tidak takut dan kita tidak jijik dengan pekerjaan 3D ini. Ini dapat kita saksikan daripada ribuan daripada mereka yang bekerja di Singapura dan di Australia, isu gaji dan upah, perumahan dan juga pengangkutan mungkin merupakan isu kembara yang perlu kita beri perhatian dan segera kita selesaikan sekali gus. Tuan Yang di-Pertua, berkait rapat...

Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad [Mersing]: [Bangun]

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Ya, ya Yang Berhormat Mersing.

Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad [Mersing]: Yang Berhormat Jasin, tanya sedikitlah. Semasa saya mula-mula keluar jadi bomoh dulu [Ketawa] Saya masih ingat lagi Tuan Yang di-Pertua, gaji Pegawai Perubatan selepas *full registration*, RM1,600. RM1,480 campur RM120 Elaun Khidmat Awam. Kereta paling murah *Proton*, RM16,000. Baru itu. Kalau tengok gaji Pegawai Perubatan U41 campur dulu tak ada *call allowance*, sekarang ini ada *call allowance*. Gaji dia RM5,000 sebulan.

Kalau kita tengok di Australia, *fresh graduate* AUD5,000. Kita jangan kali dengan tigalah. Bermakna, kereta paling murah sekarang ini RM40,000, saya ingat RM50,000 lah MYVI ya, RM43,000. Saya hendak tanya Yang Berhormat Jasin, adakah perbezaan gaji sama ada sektor swasta mahupun yang dimulakan oleh kerajaan, kita kena ubah sikap majikan di mana kalau kita tengok di Malaysia, kajian telah dibuat keuntungan yang dibuat oleh majikan atau pelabur, biasanya hanya 30 peratus diberi balik kepada pekerja.

Sementara di Eropah, dan di negara-negara lain mengenai negara maju, mereka lebih sayang kepada pekerja di mana 60 peratus daripada pulangan keuntungan diberi balik kepada pekerja. Adakah dasar ini boleh membantu usaha kerajaan? Sekarang kerajaan sudah ada *minimum wage*. Sudah dimulakan pun, RM1,200. Adakah usaha perlu dibuat atau undang-undang perlu dibentangkan kalau tidak ada *market forces* supaya majikan mengubah sikap mereka.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Terima kasih sahabat saya Doktor Mersing sebab ia cukup bertepatan sekali. Kita mahu kalau boleh kita dapat beralih kepada satu zaman bahawa sebenarnya kita terpaksa hidup dengan cabaran yang lebih besar lagi. Saya tahu dengan pengalaman yang kita lalui bersama tetapi jangan lupa, kos sara hidup pada ketika tersebut berlainan dengan kos sara hidup pada ketika ini.

Perbandingan dengan negara-negara lain, kita tidak boleh bandingkan kerana kita jangan lupa juga mengambil kira tentang PPP iaitu *power purchasing parity*. Kalau kita RM3,000 di Malaysia tidak sama dengan SGD3,000 di Singapura. Akan tetapi kalau kita ambil pada faktor, kalau kita ikut pada faktor PPP, kita adalah bersamaan. Akan tetapi apa yang kita hendak tekankan di sini supaya majikan-majikan seharusnya dapat menukar sikap mereka. Kita tidak mahu mereka kerugian kerana setiap keuntungan yang mereka dapat adalah sebenarnya menyumbang kepada ekonomi kita. Terima kasih sahabat saya Yang Berhormat Mersing.

Berkait rapat dengan pendapatan Tuan Yang di-Pertua, selain daripada isu gaji dan upah yang rendah itu, adalah jurang pendapatan antara inter-kumpulan yang semakin melebar. Ia perlu kita akui dan perlu kita depani bersama. Janganlah kita menafikannya kerana kita tak mahu kita terjangkit dengan sindrom penafian ini. Di awal tadi, saya ada sebut bahawa pendapatan isi rumah kita telah meningkat di antara tahun 2009 hingga tahun 2014. Kadar kemiskinan kita pula turun kepada 0.6 peratus sahaja pada tahun 2014. Ini sebenarnya kejayaan Barisan Nasional yang sepatutnya kita pertekankan... *[Tepuk]* Ini kerana kita telah berjaya untuk membasmi kemiskinan walaupun tidak dapat angka sifar.

Jadi daripada sekitar 50 peratus pada tahun 1970, angka kemiskinan kita 50 peratus Tuan Yang di-Pertua, setiap kali satu kejayaan yang patut kita sama-sama raikan, kejayaan Barisan Nasional. *Insyallah* pada hampir sifar pada tahun 2014 merupakan satu mercu tanda kejayaan yang paling gemilang sekali. Kejayaan ini supaya telah mendapat pengiktirafan daripada badan dunia seperti PBB, seperti Bank Dunia dan juga IMF. Kita akui, bahawa kemiskinan, kita mempunyai banyak kaedah untuk mengukurnya. Jurang pendapatan juga sedemikian. Sesungguhnya, lain kaedah boleh kita memberikan *output* dan gambaran yang berbeza.

Namun, janganlah kita menolak satu-satu kaedah ataupun output berkenaan. Sebaliknya, hendaklah kita mengguna pakai kesemuanya untuk membolehkan supaya kita dapat memahami anatomi jurang pendapatan dan juga kekayaan yang lebih tepat dan menyeluruh lagi. Kita sebenarnya boleh bersyukur Tuan Yang di-Pertua bahawa jurang intra-kumpulan berdasarkan daripada pekali gini telah mengecil di peringkat seluruh Malaysia, ini telah menurun tiga mata daripada 0.431 pada tahun 2012 kepada 0.401 pada tahun 2014.

■1850

Corak yang sama juga kita dapat lihat di serta bandar, luar bandar dan juga kaum-kaum Melayu, Cina dan juga India. Walau bagaimanapun, apabila kita bandingkan pula antara kumpulan seperti bandar berbanding luar bandar, Melayu berbanding dengan Cina, T20 berbanding dengan B40 dan sebagainya, maka kita akan segera dapat sama-sama saksikan fenomena yang menggerunkan itu. Sebagai contoh pada tahun 2002 hingga tahun 2009, jurang pendapatan antara kaum Melayu dengan Cina telah menguncup sebanyak 27 peratus. Akan tetapi antara tahun 2009 hingga tahun 2014, jurang tersebut telah semakin melebar iaitu pada angka 53 peratus.

Dalam tempoh yang sama, 2009 hingga 2014, jurang antara bandar dan luar bandar pula telah menyumbang 39 peratus. Manakala jurang antara T20 dan B40 telah melebar sebanyak 38 peratus. Saya suka menyebutkan perkara demikian kerana inilah sebenarnya isu yang besar yang sedang kita hadapi, terutamanya masyarakat-masyarakat luar bandar yang sebenarnya menjadi penyokong kuat kita dan seharusnya nasib mereka sama-sama dapat kita perjuangkan.

Landskap jurang kekayaan lagi menggerunkan kerana antara tahun 2009 dan tahun 2012, pemilikan bangunan perumahan untuk bumiputera telah menurun dengan ketara sekali. Manakala pemilikan bangunan komersial dan kompleks industri sudahlah kecil dan terus merosot dan tinggal hanyalah sejempit sahaja. Jadi dalam tempoh yang sama, kita berharap kalau boleh pihak kerajaan dapat memberikan perhatian yang serius tentang *disparity* ini. Saya yang akhir Tuan Yang di-Pertua, saya tengok Tuan Yang di-Pertua tenung saya, saya pun fahamlah.

Sungguh pun Tuan Yang di-Pertua, perjanjian TPPA telah kita meterai khususnya pemimpin negara haruslah beristiqamah dalam memastikan supaya faedah-faedah ekonomi dan juga sosial perjanjian ini sampai kepada rakyat. Namun, harus kita akui persepsi negatif yang dimomokkan oleh pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab telah menyebabkan TPPA kita sebenarnya digelar sebagai “Perjanjian Pangkor Kedua” dan Malaysia akan dijajah sekali lagi. Saya berharap kepada mereka yang tidak bertanggungjawab, yang tidak faham tentang sebenarnya konsep TPPA, berhentikanlah momokan ini. Ini kerana sebenarnya kita mahu teruskan ke hadapan.

Saya mendapati Tuan Yang di-Pertua, masih terdapat ruang untuk kita menambah baik terutamanya daripada sesi-sesi penerangan TPPA yang dianjurkan supaya rakyat kita semua faham, setuju dan terus menyokong perjanjian ini yang sebenarnya kita ada kelemahan. Akan tetapi, kita mahu perbaiki kelemahan kita tetapi pada mereka yang tidak bertanggungjawab ini, hentam sahaja kita dengan cara hentam kromo. Diri sendiri tidak faham apa sebenarnya perjanjian-perjanjian tersebut. Ini perjanjian perdagangan Tuan Yang di-Pertua.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, saya minta kalau boleh pihak kerajaan agar mempelbagaikan konsep hebahan dan juga penerangan kepada seluruh pelosok rakyat kerana kesannya akan lebih efektif lagi. Kepada pihak kerajaan melalui MITI dan agensi-agensi yang ada berkaitan boleh menggunakan kalau boleh, dengan izin, *third party validation* dan juga apa juga cerita-cerita kejayaan untuk menarik sokongan kelompok rakyat yang atas pagar itu, yang masih kurang faham lagi apa itu sebenarnya TPPA.

Untuk golongan luar bandar, saya harap pihak kerajaan dapat menggunakan bahasa-bahasa mudah. Janganlah bahasa-bahasa tinggi sangat ini. Kita hendak gunakan bahasa-bahasa kampung, bahasa-bahasa pasar supaya dapat memupuk di hati mereka kerana merekalah menjadi penyokong kuat kita dan *insya-Allah* kita tidak goyang bah orang di kampung. Tuntasnya faedah TPPA yang besar daripada segi ekonomi, termasuklah pasaran baru, pilihan produk yang murah dan berkualiti tinggi, peluang pekerjaan dan gaji yang tinggi hanya boleh dicapai sekiranya rakyat tahu dan terus memberikan sokongan kepada perjanjian TPPA ini.

Akhirnya selain itu, saya juga merasa kebimbangan akan persediaan terutamanya daripada PKS kita, khususnya di luar bandar yang masih lagi perlahan. Kita mengambil contoh di Jepun, yang telah sama-sama dapat merundingkan perjanjian TPPA ini. Pucuk pimpinan kerajaan Jepun telah mengerahkan satu unit khas untuk menyediakan pelan tindakan persediaan PKS untuk seluruh Jepun. Perdana Menteri Abe kemudiannya telah mengarahkan agensi-agensi Kerajaan Jepun untuk melaksanakan secepat mungkin tindakan-tindakan tersebut selepas perancangan tersebut disiapkan. Ini bagi mengurangkan kerisauan ataupun, dengan izin, *anxiety* sektor PKS untuk menghadapi TPPA. Kita seharusnya jangan malu untuk sama-sama mencontohi Kerajaan Jepun yang sebenarnya telah menunjukkan satu jalan yang paling terbaik untuk membela nasib PKS kita. Saya mencadangkan Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Jepun, Jepun. Boleh mencelah?

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Ya. Sebut Jepun, Jepun, saya bukan orang Jepun.

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Tidak apa.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Patut minta Yang Berhormat Jasin. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Yang Berhormat Jasin, boleh ya?

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Boleh, boleh.

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Boleh. Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, sila.

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya terkilan dengan Yang Berhormat Jasin tadi sebut tentang Jepun. Di negara Jepun adalah contoh terbaik, pemimpin-pemimpin mereka mempunyai etika dan moral yang amat tinggi.

Apabila dibelenggu dengan isu-isu skandal, konspirasi mahupun rasuah, terus letak jawatan. Ada juga yang bunuh diri kerana etika dan moral yang dibawa ke hadapan. Di sini pula kita ada situasi di mana pelbagai isu dibelenggu, pelbagai konspirasi...

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Tuan Yang di-Pertua, adalah jauh daripada perbincangan...

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Tetapi seseorang itu masih lagi boleh teruskan... *[Dewan riuh]*

Datuk Noor Ehsanuddin bin Mohd. Harun Narrashid [Kota Tinggi]: Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Jasin...

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Saya sudah faham sudah.

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Yang Berhormat Jasin sudah tahu mana saya hendak *pointing*, dia terus...

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Saya bercakap tentang kejayaan negara Jepun yang seharusnya kita contohi. Jangan menyimpang jauh-jauh. Inilah dia daripada golongan mereka yang tidak tahu bersyukur dengan nikmat Allah...

Tuan Manivannan A/L Gowindasamy [Kapar]: Yalah, kalau hendak contoh Kerajaan Jepun, contoh secara menyeluruh. Jangan *pick and choose which you like*.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Terima kasih. Terima kasih.

Datuk Noor Ehsanuddin bin Mohd. Harun Narrashid [Kota Tinggi]: Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Kota Tinggi celah Yang Berhormat Jasin boleh? Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Kota Tinggi boleh?

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Bahawa kerajaan pada ketika ini yang terakhir Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Noor Ehsanuddin bin Mohd. Harun Narrashid [Kota Tinggi]: Yang Berhormat Jasin, Yang Berhormat Kota Tinggi.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Oh, Yang Berhormat Kota Tinggi Tuan Yang di-Pertua.

Datuk Noor Ehsanuddin bin Mohd. Harun Narrashid [Kota Tinggi]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya ini terpanggil hendak bertanya pandangan Yang Berhormat Jasin. Kalau benarlah daripada segi integriti, saya ingat apa pandangan Yang Berhormat Jasin sebab tahu ketua mereka itu sudah dijatuhi hukuman, sudah tahu dari awal dan bukan kali pertama dan kali kedua yang menjadi masalah, tetapi masih menyokong juga dan juga bekas juga kata suruh bertaubat. Taubat ini dosa besar. Taubat ini dosa besar, tetapi masih menyokong juga. Jadi cakap fasal integriti, saya ingat mereka ini, 'cakap tidak serupa bikin'. Apa pandangan Yang Berhormat Jasin? Terima kasih.

Datuk Wira Haji Ahmad bin Haji Hamzah [Jasin]: Terima kasih sahabat saya daripada Yang Berhormat Kota Tinggi, memang cukup bertepatan. Kalau boleh biar masuk dalam ucapan saya.

Terakhir Tuan Yang di-Pertua, saya menyeru kalau boleh pihak kerajaan dapat memaksimumkan dan mengoptimumkan apa juga program-program kita yang sedia ada dan kini yang kita telah buat agar potensi besar TPPA dapat sama-sama kita raih oleh usahawan-usahawan tempatan terutamanya PKS-PKS yang sebenarnya berjumlah besar adalah daripada orang bumiputera.

Saya dimaklumkan Tuan Yang di-Pertua, bahawa inisiatif pembangunan usahawan nasional yang melibatkan 15 kementerian, 65 agensi dan 130 buah program serta melibatkan kos berbilion Ringgit daripada Pejabat Pembangunan Keusahawanan Nasional (NEDO) Kementerian Kewangan. Saya kira sudah sampai masanya pelan tindakan persediaan untuk kita menghadapi TPPA seperti yang saya sebutkan sebelum ini dapat kita sesuaikan dengan program pembangunan-pembangunan keusahawanan ini agar Malaysia bukan sahaja dapat bersaing di persada dunia, malah kita dapat mencipta kekayaan, kejayaan dan juga *wealth* baru untuk negara kita. Tuan Yang di-Pertua, saya mohon maaf, saya menyokong. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, terima kasih Yang Berhormat Jasin. Sila Yang Berhormat Batu.

■1900

7.00 mlm.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebelum saya mula dengan ucapan saya, saya hendak jawab sedikit dari Yang Berhormat Jasin yang telah memberi satu bandingan yang agak tepat, TPPA ini seumpamanya Perjanjian Pangkor kerana semasa kita menandatangani Perjanjian Pangkor ini, sudah tentu Raja-Raja Melayu ini tidak sedar tentang implikasinya. Apa yang *selling point* Perjanjian Pangkor itu, sama seperti yang telah dikatakan pembangkang kepada Kerajaan Raja Abdullah itu akan ditekan.

Selepas itu, raja akan dibayar dengan 1000 peso emas setiap bulan dan atas nama menaik taraf pentadbiran dan pengutipan cukai di dalam Perak ini akan ada *advisor-advisor* dari Britain untuk membantu Kerajaan Perak dan juga memberi perlindungan daripada Belanda dan Sepanyol yang dianggap sebagai penceroboh.

Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad [Mersing]: Yang Berhormat Batu, Yang Berhormat Batu.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Semua ini dianggap sebagai barangan-barangan yang baik dan saya tidak sedikit pun meragui keikhlasan nenek moyang kita yang menganggap ini adalah satu tindakan niat baik daripada kuasa-kuasa Barat.

Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad [Mersing]: Yang Berhormat Batu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Mersing bangun.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Sebenarnya ini bukan *point* yang saya...

Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad [Mersing]: Takutkah?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Kita hanya dapat mempelajari kebijaksanaan ini hanya melalui meneliti sejarah.

Datuk Dr. Abd. Latiff Ahmad [Mersing]: Pandai gigit orang sahaja. Nak tanya pun tak boleh? Tahu gigit orang saja.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Itulah sebab kita kata, TPPA ini kalau kita bandingkan dengan sejarah, kita sedar, jangan kita lihat *sugar coated poison* ini sebagai satu yang dialu-alukan. Saya ingin hendak bermula...

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Sikit sahaja, satu.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Okey, okey. Sedikit.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Sepang.

Tuan Mohamed Hanipa bin Maidin [Sepang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Hendak minta komen sedikit sahaja. Tadi kata Yang Berhormat Jasin, orang-orang yang menentang TPPA ini dan mereka yang tidak tahu tentang Perjanjian TPPA ini. Setuju dengan saya, kalau guna logik Yang Berhormat Jasin tadi, orang seperti Joseph Stiglitz pakar ekonomi dapat hadiah *Nobel Prize* ini, dia juga menentang TPPA ini pun tidak faham sebenarnya. Kalau dia faham, dia tidak tentang. Setuju tidak? Maknanya Yang Berhormat Jasin seorang yang faham.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ya, yang menentang juga termasuk calon-calon Presiden Amerika Syarikat sebab mereka pun dari Republikan dan juga Demokrat, kedua-dua. Jadi saya hendak masuk dalam *point*, hujah saya, dalam ucapan ini.

Pertama sekali saya ingin ucapkan tahniah kepada *team Speaker* kita, Tuan Yang di-Pertua, Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia dan juga Timbalan-timbalannya sebab tadi saya dengar daripada kenyataan wartawan yang menyatakan pada sesi Parlimen ini, *Parliament Reform Bill* ini akan dibentangkan sebab pada kita lihat agenda tidak ada, kluatir sedikit.

Saya sedikit pun tidak ragu kesungguhan Tan Sri Datuk Seri Panglima Pandikar Amin Haji Mulia untuk menjadikan Parlimen ini lebih *independent*. Saya mengalu-alukan langkah-langkah awal untuk memberi kita lebih banyak ruang. Akan tetapi saya juga ingin menyatakan pendirian kita bahawa tidak mencukupi dengan langkah-langkah ini kerana tujuan utama untuk *reform* Parlimen ini bukan bagi ruang kepada kita untuk berucap. Ini telah boleh dicapai dengan langkah awal tetapi lebih penting ialah kita boleh dapat menjadi, mempunyai autonomi yang lebih besar supaya Parlimen sebagai institusi yang lebih berkesan untuk memainkan peranan *check and balance* terhadap eksekutif.

Saya juga ingin tahu beberapa *priority* yang telah dinyatakan sebelum itu seperti *Parliament Reform Bill* dan juga yang telah kerajaan memberi janji untuk pinda undang-undang-undang, keluarkan mandatori *death sentence* atau keluarkan hukuman mati secara mandatori. Saya ingin tahu bila undang-undang ini akan dibentangkan. Pada masa yang sama, kita di Dewan ini, pada 3 Disember telah meluluskan satu rang undang-undang yang dinamakan Majlis Keselamatan Negara yang kemudian diluluskan pada 22 Disember oleh Dewan Negara. Kita telah teliti ada *statement* daripada Majlis Raja-Raja Melayu pada 18 Februari baru-baru ini, telah memberi nasihat, saranan supaya Parlimen meneliti semula untuk memperhalusi klausa-klausa tertentu dalam akta ini.

Saya juga dari surat khabar kita dimaklumkan bahawa Majlis Raja-raja Melayu telah menulis surat kepada kerajaan, klausa-klausa tertentu yang dianggap sebagai sedikit kontroversial dan perlu diperhalusi. Saya ingin tahu bila kerajaan bercadang untuk mengembalikan ke Parlimen ini? Dan apakah kandungan surat ini atau teguran yang kepada kerajaan supaya undang-undang ini boleh dipertingkatkan tarafnya. Saya tidak kurang, kita harus ingat semasa perbahasan dalam undang-undang ini, kita telah beberapa kali mengingatkan bahawa ada kuasa tertentu yang telah mencabuli kuasa raja dan ini terbukti memang ada masalah. Saya ingin tahu sama ada kerajaan mengambil serius nasihat daripada institusi monarki kita.

Ini merupakan satu lagi mekanisme *check and balance* dalam negara demokratik ini. Saya juga rasa kita harus mengambil iktibar dalam perkara ini. Sepatutnya undang-undang ini dirujuk kepada Penasihat Undang-undang Majlis Raja-Raja Melayu dahulu sebelum kita berbahas di sini. Sehingga kini saya rasa, ini telah sedikit sebanyak telah mencemar fungsi Parlimen kerana sepatutnya kita telah melakukan konsultasi kepada semua pihak terutamanya ini adalah dalam perkara keselamatan negara. Kita tidak mahu undang-undang yang sepatutnya menjaga keselamatan negara seperti yang telah disebut oleh Menteri Dalam Negeri dalam sesi ini, mengatakan negara kita menghadapi pelbagai ancaman yang agak serius dan kita perlukan undang-undang keselamatan ini untuk menjaga keselamatan termasuk keselamatan pemimpin-pemimpin kita.

Oleh itu, bagi pandangan saya, keselamatan ini hanya dapat dijaga dengan baik kalau kerajaan melakukan semua urusan ini secara *transparent* dengan memberi maklumat yang tepat kepada penduduk dan proses untuk melakukan, melaksanakan dasar keselamatan ini harus melalui rundingan yang matang dengan semua pihak. Jangan kita buat sesuatu hendak tunjuk kita serius dan *very tough* tetapi akhirnya telah menyebabkan sesetengah hak kita terancam. Itulah sebabnya saya ingin mencadangkan supaya isu keselamatan ini tidak dipolitikkan dan satu *Select Committee* dirujuk sebagai sebahagian daripada *Parliament reform* kita supaya keselamatan dan pertahanan ini diletakkan di bawah satu *Select Committee*, di mana Ahli-ahli Parlimen berpeluang untuk memberi pendapat kita dan juga bersama-sama berunding untuk memastikan negara kita selamat.

Perkara ini saya ingin rujuk semula kepada satu tragedi pencerobohan yang berlaku Februari hingga Mac 2013 di mana wilayah Sabah, Lahad Datu itu dicerobohi oleh sekumpulan bersenjata dari Sulu dan ingin saya tegaskan, ini adalah satu kes yang sangat tipikal yang telah dipolitikkan. Saya sendiri di tengah ini, tidak kurang daripada 300 laporan polis telah dibuat terhadap saya dan ada himpunan yang memanggil saya pengkhianat, ada pula Menteri Dalam Negeri pada waktu itu telah berada di dalam satu perhimpunan 24 Mac 2013 yang dengan *banner*, "Bunuh Tian Chua".

■1910

Perkara ini telah saya nyatakan dari awal bahawa saya tidak pernah mengeluarkan apa-apa kata yang menghina dan juga pasukan keselamatan mengatakan ini adalah sebagai lakonan. Kes ini telah dibawa ke mahkamah, saya telah dibawa, didakwa dan pihak UMNO juga mendakwa sebagai saman saya pada 13 Januari 2014. Semasa perbicaraan, UMNO telah tarik balik saman terhadap saya pada 2 Mac 2016. Mahkamah Tinggi juga telah jelaskan bahawa saya tidak pernah mengeluarkan hujah-hujah yang dinyatakan sebagai lakonan dan sebagainya.

Saya harap juga dalam Dewan ini beberapa kali juga telah dibangkitkan saya harap diteliti oleh Tuan Yang di-Pertua kalau ada Ahli-ahli Parlimen berterusan dengan fitnah ini kita harus memberi satu pendirian yang tegas jangan kita diulang sebab kes dalam mahkamah telah jelas menyatakan saya tidak pernah dan kes hasutan saya juga telah dibuang kes.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat Tanjong Karang bangun.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. Saya dengar ucapan Yang Berhormat jadi bermakna daripada keputusan mahkamah Yang Berhormat memang tidak pernah menyatakan itu sebagai lakonan dan drama.

Akan tetapi, saya hendak tanya macam manakah perasaan Yang Berhormat apabila Yang Berhormat kena fitnah? Hari ini kita lihat fitnah ini dah jadi satu mainan kepada pihak pembangkang. Yang Berhormat pun berkata tadi hormatilah undang-undang, keputusan mahkamah. Akan tetapi ada juga pihak sebelah sana tidak menghormati keputusan mahkamah ini, masih lagi mempertikaikan keputusan mahkamah. Jadi sekarang Yang Berhormat sudah pernah menjadi mangsa fitnah. Macam mana perasaan Yang Berhormat? Apa nasihat Yang Berhormat kepada pemain-pemain media sosial yang selalu tabur fitnah terutama daripada pihak pembangkang?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Terima kasih, saya ucapkan terima kasih kepada Tanjong Karang. Itulah sebab tadi, semalam Ketua Pembangkang dan juga rakan-rakan saya di sebelah sini, cara yang paling baik untuk menyelesaikan fitnah itu adalah melalui tindakan mahkamah. Suelah siapa-siapa yang fitnah kita, ambil tindakan kepada *Wall Street Journal*, siapa-siapa media yang tidak tepat ini. Saya melalui satu proses yang pahit dari tahun 2013 hingga sekarang tiga tahun telah berkali-kali dituduh tapi saya *cool* sahaja tidak ada masalah.

Saya hendak teruskan sebanyak isu keselamatan ini tidak perlu, tidak patut dipolitikkan juga tidak patut juga *dicommercializekan* dijadikan untuk kepentingan peribadi. Ini yang saya hendak rujukkan adalah kes dari awal 2002 pembelian Scorpene kapal selam kita melalui dari DCN International. Baru-baru ini kita telah dimaklumkan pada Disember 2015, bekas presiden Thales International Asia iaitu syarikat *joint venture* yang telah membekalkan kapal selam itu Mr. Bernard Baiocco telah didakwa di Mahkamah Perancis atas dengan izin, *chargenya* ialah *active bribery foreign public officer link to Najib Razak*. Ini adalah satu dakwaan yang sangat serius dan telah disiasat lebih daripada boleh dikatakan 10 tahun dan akhirnya Mahkamah Perancis telah mengambil keputusan untuk mendakwa bekas presiden Thales International ini.

Pada masa yang sama, orang yang dikatakan disyaki berkaitan dengan kes ini yang didakwa menerima rasuah adalah Razak Baginda yang juga mengaku dalam satu kenyataan media telah menerima EUR30 juta atau RM130 juta. Dia adalah sebahagian kerjanya, perkhidmatannya kepada syarikat *submarine* itu.

Saya ingat kenyataan ini agak bercanggah kerana dalam Parlimen ini kita pernah berbahas dan kami berkali-kali dimaklumkan oleh kerajaan bahawa Razak Baginda berkhidmat untuk memberi konsultasi kepada Kementerian Pertahanan pada pembelian ini. Akan tetapi dalam kenyataan ini mengatakan Razak Baginda terima *commission* atas *service* dia kepada syarikat pembekal *submarine* ini. So, percanggahan ini adalah satu perkara agak kita rasa perlu penjelasan dan saya ingin dapat penjelasan sama ada kerajaan akan bekerjasama dengan pihak Perancis untuk menyelesaikan kes ini untuk membersihkan nama negara kita.

Kes yang melibatkan siasatan antarabangsa ini tidak terhad dalam kes di Perancis sahaja. Kita sekarang Malaysia ini popular di banyak negara di Singapura, Hong Kong, Switzerland dan pelbagai negara yang lain dalam mahkamah dan termasuk pendakwa raya mereka telah memfailkan kes yang berkaitan dengan Malaysia. Saya tidak ada masa untuk satu demi satu untuk menyatakan cuma kita ingin dapat satu pendirian yang jelas kepada kerajaan..

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: *[Bangun]* Boleh mencelah? Boleh?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Sama ada kerajaan akan mengambil satu sikap yang proaktif untuk bekerjasama dengan agensi-agensi siasatan negara lain supaya kita tidak di- seperti yang Yang Berhormat Tanjong Karang dicemarkan nama kita, nama baik negara dicemari oleh kes-kes ini. Saya tidak tahu sama ada kes ini ada asas atau tidak tapi sekurang-kurangnya kita ingin dengar daripada kerajaan apa pendirian kita. Sedikit sahaja saya bagi, Yang Berhormat.

Pada masa yang sama, saya juga rasa kita perlu dapat kerjasama daripada pihak siasatan *international* termasuk kita sudah banyak- 1MDB kalau katalah pegawai kita tidak terlibat. Akan tetapi apa yang terjadi dengan tangkapan atau pencarian kita terhadap Jho Low, terhadap seorang lagi wanita yang namanya Jasmine Loo yang sekarang berada di New York di bawah satu *condo* yang bernilai USD4.5 juta. Saya juga ingin tahu apa terjadi dengan beberapa tangkapan oleh SPRM seperti Mr. Jeremy Lee *Executive Director* sebuah syarikat *trading* yang telah ditangkap. Orang seperti Datuk Shamsul Anwar Sulaiman, *Director* kepada Ihsan Perdana dan Ariffin Ismail Hamid, adakah mereka dalam negara kita atau telah melarikan diri ke luar negara? Ini amat perlu kerjasama agensi antarabangsa untuk menguat kuasa supaya kebenaran kita dapat capai. Ya, Yang Berhormat Tanjong Karang.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Sila, Yang Berhormat Tanjong Karang.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Terima kasih, Yang Berhormat Batu. Saya setuju dengan Yang Berhormat Batu bahawa kes keselamatan ini kita tidak boleh politikkan. Oleh itu sama juga kes yang kata beli *submarine* ini sudah lama bincang dalam Dewan ini. Saya ingat beberapa kali sudah dibangkitkan telah pun dijelaskan. Hanya tadi kita sebut pasal fitnah.

Saya hendak tanya adakah Yang Berhormat cuba kaitkan pembelian *submarine* ataupun Razak Baginda yang katanya dapat komisen. Saya tidak tahu. Kerajaan kata dia konsultan, adakah konsultan ini kalau terima komisen, adakah konsultan tidak layak menerima komisen itu ataupun tidak. Hanya saya hendak tahu dari Yang Berhormat adakah Yang Berhormat hendak cuba kaitkan Razak Baginda ini dengan Perdana Menteri terlibat di dalam urusan ini? Yang dok berulang-ulang tanya ini, adakah hendak dikaitkan juga dengan Perdana Menteri dan saya hendak tahu tadi yang kes Bernard Baiocco tadi yang di Perancis, mungkin saya tidak ikut perkembangan ada kes itu telah pun selesai ataupun belum?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Okey, saya hendak maklumkan. Kes ini baru bermula Disember, telah mula pendakwaan, masih berjalan. Pada setakat ini setahu saya ikut laporan dari surat khabar dari Perancis menyatakan bahawa mereka perlu kerjasama daripada pihak Malaysia untuk pastikan maklumat-maklumat tertentu itu *tally* dengan *finding* dia.

■1920

So, itulah sebab saya rasa ada perlunya kerajaan memberikan kerjasama untuk membersihkan nama Perdana Menteri kita kerana waktu itu beliau adalah Menteri Pertahanan.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: *[Bangun]*

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Secara tepatnya, kes pendakwaan ini tidak menyatakan bekas Menteri Pertahanan itu menerima rasuah. Cuma, pegawai yang dirujuk dan Razak Baginda telah mengatakan dia menerima 30 juta euro. Kalau itu sebagai *fees* perkhidmatannya, Kerajaan Malaysia boleh membantu supaya Razak Baginda menjadi saksi dalam kes ini.

Saya cuma hendak tahu sama ada kerajaan rela untuk membantu mahkamah Perancis. Kalau diperlukan saksi, Razak Baginda ini dihantar ke Perancis untuk dibicarakan.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Itu saya ingat biar Yang Berhormat Menteri menjawabnya. Saya hanya hendak mendapat pengesahan Yang Berhormat, adakah kes ini dimainkan oleh pembangkang sampai dalam ceramah luar pun saya biasa dengar, dikaitkan dengan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri semasa Menteri Pertahanan. Adakah Yang Berhormat bersetuju dalam Dewan ini bahawa kes ini, biar mahkamah selesaikan dan kita kena berhenti daripada memfitnah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri terlibat dalam kes *submarine* ini?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Okey.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Jadi yang kedua Yang Berhormat, lagi satu.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ya.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Baru-baru ini pun pasal kes 1MDB. Saya pun terkejut apabila saya membaca, Eh! Peguam Negara *Switzerland* mengaitkan kes 1MDB kata melibatkan Perdana Menteri, saya pun terkejut. Akan tetapi apabila pihak siasatan Peguam Negara *Switzerland* menafikan kenyataan itu, kita sudah reda.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya rasa faham apa yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat Tanjong Karang.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: ...Berulang-ulang, sudah dekat lima tahun.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya macam ini...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: ...Jemu sudah dengan kes ini Yang Berhormat. Kita dengar jemu kes ini, Yang Berhormat.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Tidak jemu, rakyat tidak jemu. Kalau jemu, saya agak bekas Perdana Menteri tidak akan mengambil pendirian. Saya anggap macam inilah, kalau di dalam Dewan ini kita harus ada *decorum* kita berucap dengan maklumat yang tepat.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Ya.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Akan tetapi kita orang politik, di luar lah. Kita tidak- itu biarlah kalau di luar ada skandal memanglah di luar parti-parti yang lawan itu akan mengambil kesempatan. Kalau tidak mahu ini dimainkan, kita carilah pemimpin yang tidak ada skandal.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Okey, Yang Berhormat, saya dapat Yang Berhormat...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya mahu teruskan sebab saya tidak ada masa...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Satu sahaja. *Last, last.*

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya, biar saya...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: ...Pandangan Yang Berhormat, setakat hari ini, kes ini bermula di Perancis.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ya.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Yang Berhormat pun kata tadi kaitkan – saya hendak tanya Yang Berhormat secara hati Yang Berhormat...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ya.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: ...Adakah Yang Berhormat setakat hari ini, Yang Berhormat mengatakan bahawa Perdana Menteri terlibat ataupun tidak terlibat dalam kes ini?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Hendak kena jelaskan.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya bukan hakim, saya tidak boleh...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Bukan hakim.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya tidak boleh...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: ...Daripada Yang Berhormat punya fakta...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya tidak boleh tahu *for sure* ada atau tidak. Akan tetapi saya juga orang politik. Secara *common sense*, saya tidak rasa pegawai akan membuat sesuatu tanpa direstui oleh pemimpin dia. Saya itu sahaja. Bagi saya...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Bukan Yang Berhormat...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Sama ada terlibat atau tidak, ini adalah skandal yang sangat besar.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Sebab Yang Berhormat cakap tadi masalah keselamatan jangan politik.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Telah diambil oleh pihak Perancis.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Saya dengar, saya sokong Yang Berhormat...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya hendak *move on*...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: ...Supaya keselamatan negara jangan dipolitikkan.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: ...Tuan Yang di-Pertua...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Yang Berhormat...

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Saya- ini ...

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: ...Hendak berpolitik juga.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Daripada segi isu kerjasama, saya rasa kalau kerajaan hendak menunjukkan kita serius dan telus, kita bekerjasama dengan semua agensi ini baik dari Perancis kah, dari *Switzerland* kah, dari mana-mana. Akan tetapi saya rasa agak hairan, apabila sampai kerjasama undang-undang kita *reluctant* termasuk dalam kes sebelum ini, New Zealand kita ada pegawai kita- saya tidak mahu mengungkit perkara ini lagi. Akan tetapi dalam isu yang lain, dalam kerjasama *military*, tentera, tiba-tiba kita rasa rela dan telah melibatkan diri dalam beberapa perkara yang saya agak telah bersimpang daripada pendirian negara kita.

Kita sebagai sebuah negara NAM dan berdekad-dekad kita mempertahankan *independent* dan pendirian yang neutral dalam konflik antarabangsa. Semasa perang Iraq dan Iran, kita memainkan peranan orang tengah untuk cuba mendamaikan kedua-dua belah pihak. Dalam isu Palestin, isu *Cambodia*, dalam peperangan dengan Vietnam atau semasa perang saudara Vietnam, kita telah memainkan satu peranan yang konsisten. Kita sebagai negara yang neutral tidak menyebelahi mana-mana pihak dan kita dihormati oleh dunia antarabangsa.

Akan tetapi saya ingin mendapatkan penjelasan sebab agak keliru sekarang dalam pergolakan di Timur Tengah. Tahun lepas, beberapa kali saya bawa di dalam Parlimen ini, saya ingin tahu semasa negara Arab Saudi menyatakan 34 buah anggota telah bergabung untuk mengambil tindakan terhadap Jerman, kita menafikan. Kita mengatakan kita tidak terlibat tetapi jelas tentera kita masih berpangkalan di Arab Saudi dengan alasan mengatakan ini adalah tindakan *humanitarian*, kita hendak membawa balik warganegara kita.

Akan tetapi sudah lebih daripada setahun tetapi kita masih ada di sana. Baru-baru ini dilaporkan bahawa ada satu exercise yang dinamakan *Thunder of the North* dan 20 buah negara yang telah mengambil bahagian termasuk Malaysia. Jelas kalau kita membaca sedikit maklumat *Thunder of the North*, itu bukan satu exercise untuk *humanitarian rescue*, dengan izin. Ia adalah satu persiapan untuk menyerang Syria. Itu telah dinyatakan oleh pihak Arab Saudi dan banyak lagi negara-negara lain yang menyertainya. Pada mulanya, Menteri Pertahanan menafikan dan mengatakan ia harus mendapatkan penjelasan daripada ATM sama ada kita terlibat atau tidak. Baru-baru ini sahaja pada 1 Mac mutakhir ini, Perdana Menteri kita telah membuat lawatan rasmi ke Arab Saudi dan telah mengaku bahawa kita telah mengambil bahagian dan kita memberikan sokongan kepada pihak Arab Saudi.

Saya ingin tahu, apakah maksudnya sokongan kita? Adakah kita akan terheret dalam satu peperangan yang tidak dimulakan oleh kita dan rakyat kita juga tidak tahu pihak mana yang benar dan sama ada ini adalah satu tindakan yang bijak? Adakah kita membahayakan nyawa dan juga keselamatan angkatan tentera kita dalam satu peperangan yang mereka pun tidak faham dan tidak ada kepentingan Malaysia ini.

Ini bukan satu kerjasama untuk mengatasi *terrorism*. Ini ialah satu tindakan tentera yang melibatkan negara-negara tertentu sama ada kita bersetuju dengan pemimpin dia atau tidak tetapi mereka ialah negara yang berdaulat, ialah anggota daripada PBB dan tanpa restu daripada PBB, kita telah mengambil bahagian dengan satu pihak. Ini bagi saya telah jauh tersimpang daripada falsafah diplomatik kita dan kita sepatutnya mengambil satu langkah yang sangat berhati-hati.

Dato' Johari bin Abdul [Sungai Petani]: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, Yang Berhormat Sungai Petani bangun.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Oh!

Dato' Johari bin Abdul [Sungai Petani]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak bertanya dengan Yang Berhormat Batu. Adakah Yang Berhormat Batu bercadang untuk bertanya kepada Menteri Pertahanan sekiranya betul ada tindakan-tindakan yang akan diambil dalam apa-apa juga keputusan yang akan diambil terhadap sebuah negara yang telah Yang Berhormat Batu sebutkan tadi? Adakah Yang Berhormat Batu bercadang supaya paling tidak Menteri Pertahanan membawa isu itu ke Parlimen supaya dibincangkan kerana ia melibatkan bukan sahaja maruah kita tetapi juga nyawa tentera kita? Apakah Yang Berhormat Batu bercadang untuk bertanya begitu?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ya. Kalau skop itu telah keluar daripada *evacuation* yang telah disebutkan oleh Menteri Pertahanan, beliau harus membawa ke Parlimen ini untuk mendapatkan persetujuan Parlimen kerana kita menghantar tentera kita ke satu perang yang di luar bumi Malaysia. Tugasan keramat pasukan tentera kita ialah mempertahankan tanah air. Akan tetapi kalau kita menyertai sesuatu, ia harus kalau mengikut ini sepatutnya harus bersama dengan PBB di mana kita adalah anggota PBB.

■1730

Akan tetapi perkara ini tidak, dia hanya dengan bilateral saja, kita dengan Saudi. Jadi bagi saya ini adalah satu langkah yang kurang bijak dan juga tidak menghormati Parlimen ini. Saya ingin sebut sedikit perkara yang juga ada kaitan dengan antarabangsa ini ialah kerana pergolakan yang ada. Kita telah menerima banyak pelarian ke Malaysia dan perkara ini agak rumit kalau kita tidak berhati-hati dan pada masa yang sama kita sudah ada ramai pelarian. Kita juga kata kerja-kerja 3D ini tidak ada orang hendak buat dan kita mahu import lagi 1.5 juta pekerja daripada Bangladesh.

Saya tidak ada masalah, tidak ada diskriminasi terhadap warga Bangladesh, cuma bagi saya amat tidak sesuai kalau kita kekal dengan kaedah sekarang ini iaitu Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri yang menguruskan pengambilan pekerja asing ini. Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri harus tumpu dalam isu *refugee*, pelarian dan juga keselamatan negara dan patutnya pengambilan pekerja asing ini harus diserahkan kepada Yang Berhormat Menteri Sumber Manusia. Di mana setiap sektor keperluan tenaga kerja itu harus dicatat dengan tepat supaya kita tidak mengakibatkan pasaran buruh kita tidak stabil.

Saya ingin secara...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat ringkaskan ya. Sudah jam 7.31 malam sudah.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Ada, okey. Dua tiga minit saja. Saya ingin ambil kesempatan ini dengan ringkasnya ingin menyatakan kita dalam Parlimen ini harus memberi penghormatan setinggi-tingginya kepada pegawai-pegawai kerajaan yang telah berani untuk mengambil langkah yang tepat dalam tugas mereka. Ini secara umumnya kepada semua pegawai kerajaan tapi khususnya saya agak Parlimen ini harus merakamkan penghargaan kita kepada *Governor* Bank Negara kita, Tan Sri Zetti dan juga ramai di antara pegawai SPRM yang telah melalui pelbagai cabaran dalam siasatan 1MDB ini.

Setengah-setengah mereka telah menghadapi pelbagai tekanan termasuk Ketua SPRM, Tan Sri Abu Kassim, Timbalannya, Shukri Abdul dan juga beberapa lagi penasihat termasuk Bakri Zain, penasihatnya Rashpal Singh, Jessica Gurmeet dan juga Kevin Morais. Saya tidak mahu kaitkan dia dengan apa-apa kes tapi dia juga sebagai seorang yang telah berkorban semasa bertugas. Dalam masa yang sama supaya kita tidak lupa Tan Sri Ghani yang telah dipaksa bersara awal. Sungguhpun kita tidak, saya dengan dia bukan dalam pandangan yang sama dalam banyak isu tetapi sebagai pegawai kerajaan, kakitangan awam yang telah menjalankan tugas, kita harus mengambil satu sikap yang terbuka dan menghargai sumbangan mereka.

Itulah sebab saya rasa kita amat mengalu-alukan apa yang Titah Agong yang telah menyatakan, kita ketepikan perbezaan pandangan politik, kita bersatu untuk pastikan negara kita aman dan kita memulihkan imej negara kita. Itulah sebab saya tegaskan sekali lagi dalam kes kita, seruan kita supaya Yang Amat Berhormat Pekan letak jawatan ini tidak sedikit pun isu politik. Bukan kerana kita ada kepentingan politik. Dalam Dewan ini memang majoritinya datang daripada Barisan Nasional. Kalau Yang Amat Berhormat Pekan letak jawatan pun, akan digantikan dengan seorang lagi daripada Barisan Nasional seperti apa yang berlaku di Kedah.

Kita tidak ada niat untuk merampas kuasa tetapi yang penting ialah dalam zaman sekarang ini isu ketelusan dan rasuah ini tidak lagi boleh kita mengambil ringan.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Boleh bagi laluan.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: *We are living in the world*, dengan izin.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Boleh tanya?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: *That has zero tolerance to corruption*. Itu saya cakap adalah lebih baik muafakat kita ialah kita bersama-sama.

Datuk Seri Haji Noh bin Omar [Tanjong Karang]: Boleh tanya?

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Demi negara kita dan demi kesejahteraan rakyat Malaysia. Kita bersama-sama desak supaya Yang Berhormat Amat Berhormat letakkan jawatan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Yang Berhormat Tanjong Karang hendak bertanya. Yang Berhormat Batu.

Tuan Chua Tian Chang @ Tian Chua [Batu]: Inilah semangat perpaduan yang kita boleh tunjuk. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, sila Yang Berhormat Labuan.

7.35 mlm.

Datuk Rozman bin Isli [Labuan]: Ingatkan hendak pergi bersama.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ya, daftar nama dulu.

Datuk Rozman bin Isli [Labuan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kerana memberi peluang untuk saya membahaskan Titah Yang di-Pertuan Agong dan saya pun tidak hendak bercakap dengan keadaan yang agak kosong. Jadi saya, saya boleh berucap kalau Tuan Yang di-Pertua benarkan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Baiklah Yang Berhormat Labuan.

Datuk Rozman bin Isli [Labuan]: Esok.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ahli-ahli Yang Berhormat, kita sambung esok ya.

Datuk Rozman bin Isli [Labuan]: Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Haji Ismail bin Haji Mohamed Said]: Ahli-ahli Yang Berhormat, mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga jam 10 pagi, hari Khamis, 10 Mac 2016.

[Dewan ditangguhkan pada pukul 7.36 malam]